

PRIMA PARS
PROMPTVARIII ICONVM
INSIGNIORVM A SECVLO
hominum, subiectis eorum vitis, per com-
pendium ex probatissimis autori-
bus desumptis.

IN VIRTUTE,

ET FORTVNA.

LVGDVNI, APVD GVLIEL.
MVM ROVILLIVM.
1553.

Cum Priuilegio Regio, ad annos decem.

AVA 2166

EXTRACT DU PRIVILEGE.

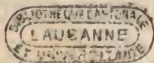

AR grace, & privilege du Roy, est permis à Guillaume Rouille Libraire de Lyon, d'imprimer ou faire imprimer vne-fois, ou plusieurs, vn liure intitulé *Promptuarium iconum, ac rerum memorabilium à principio mundi usque ad hæc tempora.* tant en langue Latine, Françoisse, Italienne, que Espaignole: tant de fois & en tel nombre que bon luy semblera. Et est defendu de par ledit Seigneur, à tous libraires, imprimeurs, & personnes quelconques, de n'imprimer ne faire imprimer, vendre ne distribuer desditz liures, d'autres ny autre impresion que ceux que aura fait imprimer ledit Rouille. Aussi de ne tailler, pourtraire, faire, ne contrefaire les medalles & effigies contenues & imprimees audits liures, & plus grand nombre, sans permission & congé dudit Rouille. Et ce iusques au temps & terme de dix ans entiers & consecutifs, à commencer du iour & datte que la premiere impresion de chascun desdits liures sera paracheuee d'imprimer: ainsi que le tout est plus amplement contenu audit privilege, sur ce donné à Saint Germain en Laye, & octroyé le xxvij. de Iuin, l'an de grace mil cinq cens cinquante & trois.

Par le Roy, le Seigneur de Roissy, maistre des Requestes ordinaire de l'hostel present.

Signé Mahieu:

*Et scellé du grand seel, en cire iaulne,
à simple queue.*

AD CHRISTIA-
NISS. FRANCIAE REGEM
HENRICVM II.

Gulielmi Rouilly Epistola.

REGES DII mortales,
immortalitatem cōsequi
possunt duabus potissi-
mum rationibus, literarū
honore, & armorum glo-
ria. Quæ duo æternitati
parandę officia, vni olim
Palladi mysticè attribu-
ta, post paucos, sed maximos Principes Alexan-
drū, Cæsarē, & Carolū Magnū simul sic præsti-
tit, & ea excercuit felicissimæ memoriæ Rex
Frānciscus pater tuus (ô Rex Christianissime)
vt consummādam armorum gloriam filio re-
linquens, literarum honorem ad summum ex-
tulerit. Tu verò vtrumque sic es amplexus, vt
togatæ militiæ decus patri aliquatenus conce-
dens, rerum bellicarum victorias, & triūphos
persequaris, pari nixu iuxtā, atque successu.
Quamobrem cū huius vtriusque laudis me-
moranda exempla ad te, supra cæteros omnes
Christianos Principes referri debeant: hoc ip-
sum volumen, quod illa continet, tibi dicādum
iure statuimus. In quo illustrissimi quique ab

orbe condito ad tuum vsque Regnum homi-
nes, qui duplicem hanc, aut alterutram immor-
talitatis viam affectarunt: & imagine viuacif-
simè picta, & historia verissimè scripta, per suc-
cedentium temporum, & Imperiorum seriem
spectantur, tãquam in triumphali pompa pro-
cedentes: capitibus tantùm per lunarem veluti
fenestellam prominētibus: ex quibus, quasi leo-
nem ab vnguibus reliquam corporis faciem,
sed & mentem ipsam φυσιογνωμικῶς licet æstimare.
Hoc igitur polycephalon opus curiosa conqui-
sitione inuestigatũ, & multis vigiliis elabora-
tum, tuæ inclytissimæ Maiestatis Imperio tue-
ri dignabere: quod sanè iam non nostrum,
sed tuum absoluto dedicationis voto
esse incipit. Cùm Rex ille sis, cui
& labores nostros, & res no-
stras, & nosmetipsos
debere profi-
temur.

GVLIELMVS ROVIL-
LIVS LECTORI.

QVEM ADMODVM in Megalensibus sub ver-
satilium scenarũ umbraculis, præter cætera ludorum
ornamenta, varia diuersarũ personarum formæ quon-
dam visæ sunt spectabiles: sic in hoc orbe terrarũ, am-
plissimo sub cælorum velis theatro, nihil dignius cõspici potest, quàm
humana facies, in qua (etiam ex Dæmonum confessione) admiran-
dum, & venerabile Dei spectrum inest: virtutumque omnium signa
in spatio tam angusto, sed Augusto, clare refulcent. De cuius etiam
eximia, & excelsa dignitate, sic cecinit Ouidius:

Pronaque cum spectent animalia cætera terram:

Os homini sublime dedit, cælumque videre:

Lusit & erectos ad sidera tollere vultus:

Quamobrem veteres illi, de propaganda immortalis Nobilium per-
sonarum, & sua ipsorum gloria solliciti: valdeque prudenter antiquita-
tis memoriam conservantes, & doctrinæ posteritatis providentes: vi-
rorum, & feminarum illustrium formas, non modò lueris, ac hypo-
graphis, tanquam certis quibusdam lineamentis depinxerunt: quin
etiam eas adseruari curarunt in posteritatem, idolis, tabulis, signis,
statis, sculptis, exaratis, constatis, & percussis. Ac præcipuè specio-
sissimam & nobilissimam hominis partem (quam Natura maxime
conspiciam, & semper apertam esse voluit) nimirum faciem, in me-
tallis numismatum orbiculis, parmulisque, æreis, argenteis, & aureis
figurarunt, & expresserunt. Idque duabus potissimum rationibus: Pri-
mum quod numismata sint literis magis durabilia: cum propter suam
ex solido metallo naturam, tum propter diligentem eorum in recondi-
tis thesauris asservationem. Deinde quod (iuxta Regis Candaulis
apud Herodotum sententiam) certiores sint homini quam aures, oculo-
li. Nam (ut ait Horatius)

Segnius irritant animos demissa per aërem,

Quam quæ sunt oculis subiecta fidelibus, & quæ
Ipse sibi tradit spectator.

Porro illæ Numismatum figuræ à materia fusilis vel percussæ metal-
li, Metallæ, extenuatôq; elemento Medallæ sunt appellatæ vt Deda-
læ olim figuræ dicebantur. Nisi quis Medallas quasi Imperatorias
à verbo Μ Ε Δ Ω quod est Impero, magis deduci velit: quoniam Im-
peratorū plæræq; facies ijs sint impressæ. Eæ autem ad æternum ve-
nerendæ antiquitatis honorem vindicandum his temporibus curiosis
per viros studiosos partim fuerunt exquisitæ, partim ex Antiquo-
rum sepulchris erutæ, & e terræ latebris effossæ, partim fortuitò re-
pertæ, priscorum vtriusq; sexus hominum proprias formas, & na-
turales, sic ad viuum referentes: vt ex illis, qui & quales fuerint si-
gnati ex vultu tanquam ex mentis speculo ratione Physiognomica
coniectari liceat. Sunt etenim (vt à sapientibus dictū) vultus animo-
rum indices: in quarum rerum considerationem nos Antiquarijs, &
studiosis omnibus gratificari cupientes, nulli neq; labori, neque sum-
ptui pepercimus ad eiusmodi ciconas cephalicas vndique conquiren-
das, ex diuersis gentium oris, & à magnatibus viris auro, ære, argen-
to, conflatas percussasve, aut gemmis exculptas, prout maximo cuiq;
visū fuit sui, & suæ charissimæ antiquitatis memoriã conseruare. Ad
quos etiã magnates, & Principes viros peruenerūt, & alienæ, & ex-
teræ priscorū, qui excelluerūt, hominū imagines: quas ab repertori-
bus fere pauperibus, & terrâ versantibus obtinuerūt, vel prece, vel
precio, vel vi, vel munere oblata, nēpè rei vt rarissimæ, ita preciosissi-
mæ. Metallinas illas seu Medallinas effigies lineamentis ad Archety-
pū deduci, ac deinde imprimi curauimus: suscripto ad singulas sum-
mario rerū memorabiliū argumento ex optimis quibusq; Historio-
graphis, & Chronicis breuiter collecto: seruatoq; temporū, ætatum,
Imperiorum, ac Regnorum sibi succedentium, aut concurrētium or-
dine. Totianq; opus ab rerum, & personarum inuestigatione prom-
pta, Promptuarium dici placuit. In quo eorum qui à mundi primor-
dijs extiterunt, homines memorabiles spectandos oculos oculis; atq;
oribus ora, & præclara eorū facta legenda coram exhibemus.

Quod

Quod sanè opus vt infiniti propè fuit laboris : sic plurimi fructus id quoque fore speramus. Huius nanque theatri spectatores non solum oculos delectabunt , nec pictura pascent inani : verum etiam animos suos dignissima rerum, & personarum cognitione exsatiabunt. Et qui iam pridem in viuis esse desierunt : eos ab inferis in lucem reuocatos veluti per speculum coràm intuebuntur. loquentes intelligent : facientes contemplabuntur, retroacta tempora ab omni hominū memoria ad suum seculum reuocabunt. Denique exempla vitæ cuiuslibet vndecumq; sument : & hæc lecta narrando illud obtinebunt : vt antequam fuerint ipsi, cum ijs qui amplius non sunt, olim fuisse videantur.

Ceterum ne quis lege Cornelia nos falsi arguat, quòd commentitias, seu factitias quasdam figuras velut adulterina numismata in publicum sparserimus : concedatur confessioni venia. εἰς τὸ γὰρ ἀδύνατον οὖς ἀναπτῶσαι. Priscorum enim hominum qui ante diluuium, & ante inuentas pingendi, & sculpendi artes vixisse memorantur. Vt Adæ, Abrabæ, & Patriarcharum εἰκῶνας non negamus à nobis fuisse per imaginationem effictas : & cum nullum haberemus Prototypum, ex descripta eorū Natura, moribus, ætate, regione, & rebus gestis φαντασικῶς fuisse conformatas. Quò minus enim nobis id liceat : quàm Phidiæ statuatio nobilissimo : qui ex pauculis Homeri versibus formam τῆς Ἀπόλλωνος diuinavit : & Olympium fabricauit ? Quàm Zeusidi qui ex selectis quinque Agrigentinarum virginum formis pulcherrimam Deam cogitatione apprehēdit, ac representauit ? Quò minus quàm Asinio Pollioni, qui Autorum suæ bibliothecæ imagines ex eorum scriptis confingere primus Romanorum est ausus ? Denique, quò minus quàm illi, qui Homeri superioris arte inuenta, faciem ex ipsius Poemate & ingenio cōiectatus est ? Quare hoc nobis minus vitio datum iri cōfidimus. Nā vt in hęc sententiā scripsit Plin. Quæ nō sunt finguntur : pariuntque desyderia non traditi vultus. Et maius nullū est felicitatis specimē, quàm semper omnes scire cupere, qualis fuerit aliquis. Hæc ille. Nos igitur talia imitati exēpla, sine exemplo rationē tantum hystoriæ secuti, & phanta-

siam, adiuti etiam consilio, ac iudicio, doctorum qui nobis sunt amici,
primorum hominum, & nonnullorum medijs etiam temporibus τῶν
ἑγὼ ἀφ' οὗ imagines excogitauimus. Ad hoc scilicet vt Historia nostra
quemadmodum scripta, sic etiam picta suum habeat principium.
Exinde etiā non rarò nobis cōtigat habuisse à primoribus viris duo,
tria, quatuór ve, aut plura vnius & eiusdē Imperatoris, Regis, Prin-
cipis, aut alterius hominis illustris numismata: antiqua quidem
illa, & (vt apparebat) minimè supposita: sed tamen omnino inter se
dissimilia, aut propter etatis incrementum, aut personarum forma
mutationem, aut regionum vbi signabantur differentiam, aut aliud
quoduis accidens. Et nos certè ex ijs tam multis, & tam varijs eico-
nibus, optimas & verissimas quasque pro prudentum hominum iu-
dicio selegimus. Quare si quis forte extiterit, qui quas habet Metal-
licas imagines: & ab illis, hasce nostras dissimiles depræhendat: ne
statim nos falsi arguat. At is sciat neq; suas, neq; nostras in orbe solas
haberi: & nos (si rixari liberet) eodem argumento, sed maiori me-
liorique ratione suas illius falsas, & suppositas posse contendere.
Quicumque enim visurus sit venturis seculis Argentea, aut Aerea
Cephalica Caroli quinti Imperatoris Serenissimi, aut Christianis-
simi Francorum Regis Henrici secundi, aut Solymani magni Tur-
carum Despotæ (qui omnes hodie viuunt & regnant) ex ea tan-
ta diuersitate, atque dissimilitudine: quòd aliorum quidem capita
sint senilia, aliorum iuuenilia, barbata, imberbia, armata, iner-
mia, nuda, operta, & pileata, inornata, & coronata lauro, au-
ro vel diademate: si ea ideo protinus falsa iudicabit: ne is omni pro-
fus iudicio carere videbitur: perspecta etatum, temporum loco-
rum, & habituum mutatione: præsertim cum ipsa in ambitu τῶν
ἑγὼ ἀφ' ὅ vbiq; similis, vbiq; eadem, veritatem satis arguat. Pro-
inde nemo ex illis formarum varietatibus calumniandi occasionem
arripiat. Denique (vt sinem faciamus) hîc habes (ὁ λέκτορ) thesau-
rū locupletissimū omnium exemplorū virtutis, gloriæ, honoris, & im-
mortalitatis. Hîc enim tibi cernere licet coràm capita quasi viua, &

I
ora p̄ne spirantia maximorum & primorum, in nationibus & po-
pulis virorum, qui leges tulerunt, imperarunt, regna rexerunt, mo-
res constituerunt, linguas excoluerunt, doctrinas & artes exer-
cuerunt, & qui denique ingenio, virtute, præstantia, ac rebus
gestis terra, & mari famam immortalem sibi pararunt.

Tu ad eum te compara modum, vt per egregias
tuarum virtutum laudes, tui quoque imago
in posterioribus huius libri reforma-
tionibus locum habere in-
signem digna cen-
seatur.

a 5

AUTHORES HOC IN

Promptuario citati.

S Acra Biblia	Suetonius	Io. Rauif. Textor
Iosephus	Orosius	Bocatius
Berosus	Lucius Florus	Raph. Volaterr.
Homerus	Plinius secundus	Paulus Æmilius
Thueydides	D. Augustinus	Valer. Anselmus
Metasthenes	D. Hieronymus	Matthæus Palm.
Vergilius	Euseb. Cæsa.	Abbas Vesper.
Xenophon	Historia Ecclesiastic.	Paralipomena rerū me
Ouidius	Historia Trip.	morabilium
Diogenes Laertius	Historia Schol.	Chro. Carionis
Herodotus	Prosper Aquita.	Nauclerus
T. Liuius	Fulgentius	Chro. Functij
Dionysius Halicar. 1	Isidorus	Supplem. Chronic.
Procopius	Lactantius	Budęus de Assë
Corn. Tacitus	Catalog. Sanct.	Guaguinus
Strabo	Ælius Spart.	Chro. Phrygionis
Iuuenalis	Ælius Lampr.	Elucidarium magnum
Dares Phry.	Herodianus	Annales Aquitaniz
Dictis Cret.	Pomponius Lætus	Illustr. Galliz
Ægesippus	Dion Cassius	Chro. Chronicorum
Valer. Maximus	Iulius Capit.	Gesta Regū Franco.
Iornandes	Volcaſius Gall.	Cosmogr. Munst.
Macrobius	Flavius Vopiscus	Paulus Iouius
Appianus	Aurelius Victor	Richerius de reb. Tur
Plutarchus	Bap. Egnatius	carum
Iustinus	Ammianus Marcell.	Chro. Germani cuiuf-
Herodianus	Claudianus	dam
Gellius	Cælius Rhodig.	Marinus Barletius
Cicero	Blondus	Genealogia Imp.
Horatius	Solinus	Chro. 58. Regum Fram
Lucanus	Hermannus Cōtractus	corum
Eutropius	Sabellicus	
Tertullianus	Platina	
Cassiodorus		

FINIS.

HISTORIAM scripturo ratio in primis temporum, hominum, & gestorum est habenda. In quibus cum diuerfos autores variè dissentientes animaduertemus, vnum tandem sequendum nobis proposuimus Phrygionem, vt planissimum, ita verissimum Chronographum. Eadem est in nostrorum quoque temporum scriptoribus varietas: vt in Mediolanensi Historia depræhendere licet: quam sanè ex autorum scriptione, (arrogantes contemptores ne videremur) data opera exscripsimus. Verum tamen exquisitæ veritatis, ac sedulæ nostræ diligētix exhibendæ gratia, certiorè aliquè temporum ordinem subscripsimus ad hunc modum,

Primus Dux Mediolani fuit Io. Galeacius, cuius Res gestas scripserūt S. Antoninus, Florentiæ Archiepiscopus, Supplem. Chronic. & Pau. Iouius, qui tres de exitu vitæ cōueniunt anno 1402. at de Principatus initio neutiquam. Iouius nanq; nihil meminit. S. Antoninus ab anno 1385. principium statuit. Supplem. Chron. ab anno 1382. Sed nec iidem in Principatus duratione consentiunt. Iouius illi annos assignat 24. Supplem. 37. Archiepiscopus non numerat. Ex quorum rationibus, tandem colligimus, (Iouium & grauissimum autorem, & in hoc verissimum secuti) principium Ducatus Mediolanensis fuisse ab anno D. 1378. Io. Maria Vicecomes Dux Mediolanensis secūdus, illico patri successor, Ducatum obtinuit annos 10. proinde mortuus est anno 1412. Philippus Maria Dux tertius, vacante per interregni tempus aula, populari tumultu, postea anno 1413. in pristinum Maiorum statum est erectus: in quo stetit annos 33. Itaque decessit anno 1446. Et hoc idem adstruit S. Antoninus Archiep. qui temporibus vixit iisdem. Sphortia Dux quartus populari factione vexatus est annos tres, priusquam ad Ducatum perueniret: quem tandem vi armata est adeptus, anno 1449. (vt scribit Archiepiscopus) & in eo resedit annos 16. Quare necesse est vita decessisse anno 1465. Supplem. autem annum addit. Galeacius Maria Dux quintus est designatus eodem anno 1466. in quo vixit annos decem, mortuus est anno 1476. Ioan. Maria Sphortia Dux sextus, duodecimo post patris mortem die Principatū adiit, anno iam incipiēte 1476. cūque tenuit sub Ludouico Sphortia, cognomento Moro, focero suo, vsque ad annum 1494. fuit ergo tempus Ducatus, eius annorum 18. & aliquot mensium. Ludouicus Sphortia cognomento Morus, mox nepoti contra ius succedens, Ducatum inuauit eodem anno 1494. Rex itque annos 5. & sex menses, donec captiuus in Galliam ductus est anno 1500. Porrò non ignores (candide Lector) plerisque scriptores in chronologia neglexisse dies, & menses annis superaccedentes: quæ sanè omisio, temporum progressu multiplicata, ordinem chronicum turbauit. Illud quoque te admonere voluimus, nos ad nonnullarū finem historiarum, vnum tantum, aut certè duos allegasse autores, tamen si ex pluribus excerptæ fontem. Quamobrem si non omnia apud illum vnum, aut alterum autorem

scripta

scripta comperies, ne protinus commentitia existimes. Idcirco enim reliquos præterimus, ne citatorum congerie graues, & ostentatione superstitiosi videremur. Quod si in iis quoque autoribus dissidentia nonnquam loca inuenias: existima ex rei ipsius iudicio, nos quantum fieri potuit discordes conciliasse, & ex dubiis vero simillima quæque & maxime cõsentanea desumpsisse. Postremò hoc etiam obseruabis, eodem scriptore chronico, seu historico diuersis temporibus, ac regionibus sæpius impressio, ac identidè retractato, & emendato, & amplificato, chartas, & capita nonnulla immutari potuisse. Vnde si quis aliter citata, quàm in suo legat exemplari, is iustissimam nostram consideret rationem: qua examinata, aut paulò ante, aut paulò post comperiet quadrare Chronologiam.

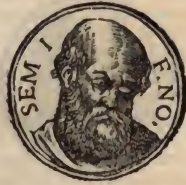
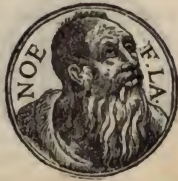
Sequuntur quæ inter relegendum occurrunt nobis errata.

Pagina 99. primæ partis, linea sexta, à Christo nato, lege ante Christum natum. Pag. 39. secundæ partis, linea secunda, è Gallia Cisalpina, quanquam sic habeant libri, nobis tamen legendum, Transalpina, vt ad nos referatur, non autem ad Romanos. Pag. 223. secundæ partis, linea vndecima, coronatus, lege creatus. Pag. eadẽ, lin. 17. lege oppugnâs. Pag. 142. secundæ partis, linea 16. Ludouicus huius nominis quartus, lege quintus. Pag. 208. secundæ partis, linea 18. filios, lege liberos. Pagina 87. & 91. secundæ partis, transpositæ sunt icones Iuuiani & Theodosij: altera nempe in alterius debito loco affixa.

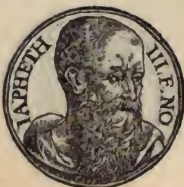
DOCET nos sacra scriptura quemadmodum in principio creauerit Deus cœlum & terram : atq; vt sexto die formauit hominem (Adam inquam ac Euam) ad imaginem & similitudinem suam: deinde vt Adamo collocato in terrestri paradiso, prohibuerit, cum interminatione mortis, de ligno scientiæ boni & mali edere. At verò à serpente decepta prima mulier, mandatum trãgressa, de fructu vetito edit: ac virum suum protoplastũ ad edendum illexit: quare statim sub iugũ peccati & mortis traditi sunt: atque è paradiso illo semper virente, & sponte omnia ferente eiecti, in terram execratam, in qua laboribus & sudoribus infinitis vitam transigerent. Adam itaque terram exercuit: Euam vxorem cognouit, quę peperit illi Cain, deinde Abel, qui à fratre Cain per inuidiam occisus est. Gen. 1. 2. 3. & 4. cap.

ADAM annos natus 130. genuit Seth, à quo patres pietate insignes originem traxere. Seth natus annos 105. genuit Enos: hic cœpit inuocare nomen Domini. Enos, annorum 90. genuit Caïnam. Caïnam annorum 70. genuit Malaleel. Malaleel annorum 65. genuit Iared. Iared annorum 162. genuit Henoch. Henoch annorum 65. genuit Mathufalam. Porrò Henoch annos natus 365. sublatus est à Deo, nec apparuit. Mathufala annorum 187. genuit Lamech. Lamech annorum 182. genuit Noe. Noe annorum 500. genuit Sem, Cham & Iaphet, 100. annis ante diluuium. Erat itaque 600. annorum Noe tempore diluuij. Obiit Adam anno ætatis suæ 930. Vide Gene. ca. 5. & 7.

NOE filius Lamech, vir sanè fuit pius ac probus, ac proinde pietate ac iustitia Deo acceptiss. huius tempore gigantes quidam omnes nationes infestabāt: quare statuit Deus delere omnia animalia, seruato Noe cū familia eius. Iubet itaq; ipsi Noe vt arcā fabricet (hanc centum annis perfecit) & vt in eam ingrediatur, assumatque secum ex omni animantium genere masculum & femellam: quibus in arcam ingressis, longam cubitorum 300. altam 30. pluit super terram 40. diebus, & 40. noctibus, adeò vt quindecim cubitis eminentissimos mōtes aqua superaret. Tunc omne animal tam rationis cōpos, quàm expers, aquis obrutum est anno à condito mundo 1656. ante Christum natum 2306. At verò post 150. dies recordatus est Deus ipsius Noe, incepitq; aqua decrecere: stetitque arca super montes Armenia. Tandem post aliquot etiam dies ex arca exiens Noe cum familia, ac Deo gratias agens, sacra peregit. Cæterùm ostendit illi Deus arcum in nubibus in signum fœderis perpetui, terram vniuersam in posterum aquarum inūdatione nunquam submersum iri. Vide Genes. cap. 7. 8. & 9.

SEM, filius Noe, mares quinque genuit: primus horum fuit Aelam, à quo Aelamitæ orti sunt. Hi fuere præcipui inter Persas. Secundus, Assur: ab hoc Assyrij prognati. Tertius, Arphaxad: à quo Arphaxadæi dicti, qui postea Chaldæi sunt vocati. Quartus, Lud: vnde Lydi originem traxere. Quintus, Aram: hic nomen suum Aramenis dedit, quos Græci Syros vocant. Vide Gen. 10. & 11. ca. & 1 Para. cap. 1. Iose. li. 1. Antiq. cap. 14.

CHAM filius Noe, cùm patrem primum vitifatorem, suò-
que inuento inebriatum ludibrio habuisset, ab eodem tulit ma-
ledictionem. Hic genuit filios quatuor, primum nomine Chus, à
quo Aethiopes, qui inde Chusæi dicebantur, originem traxere:
secundum nomine Mesraim: ab hoc Mesraï dicti, aliàs etiam
Aegyptij: nam Mesrim Hebraicè Aegyptum significat: tertium
nomine Phut: à quo Libes, quos Phutos de nomine suo vocauit:
quartum verò nomine Chanaan, vnde Chananæi, atque Chana-
næa eorum regio dicta, quæ postea Iudæa vocata est. Vide Gen.
ca. 9. & 10. item Iosep. li. Antiq. 1. ca. 12.

IAPHET cum fratre suo Sem accepit benedictionem à pa-
tre, quòd ambo resecta patris verenda velassent. Porrò Iaphet
genuit filios septem: primum nomine Gomer, à quo Gomeritæ,
qui à Græcis postea Galatæ dicti sunt. Secundum Magog, à quo
Magogæ, à Græcis Scythæ nuncupati. Tertium Madai, à quo
Medi. Quartum Iauan, à quo Iones. Quintum Tubal, à quo Ibe-
ri, qui nunc Hispani. Sextum Mosoch, à quo Mosehini, qui post-
ea Capadoces dicti sunt. Septimum Thiras, qui eos apud quos
primatū tenuit, Thirenses appellauit, qui postea à Græcis Thra-
ces sunt vocitati. Tot, tantæq; gentes, ac nationes à filiis Iaphet
originem sumpserunt. Cæterùm hi tres fratres, Iaphet, Sem, &
Cham, nati sunt ipsi Noe 100. annis ante diluuium, vti iam supra
diximus. Vide vt supra.

A R P H A X A D filius Sem, genitus est biennio post diluuium, videlicet anno ab orbe condito 1658. ante Christum natum 2304. Hic cum esset annorum 35. genuit Sale: vixitque Arphaxad postquam genuit Sale 303. vet. editio 403. annis: genuitque filios & filias, Ab hoc Arphaxad, vt supra dixi, originem habet Chaldæorum gens, à quibus Chaldæa regio dicta, quæ in Asiæ maioris partibus sita est, Arabiæ contermina, longè latèq; in planiciem porrecta, aquis deficiens, in qua olim Babylon magna condita est. Vide Gene. ca. 10. & 11. & Supplem. Chro. lib. 2. Porro Arphaxad quos instituit, Arphaxadæos nominauit, vt ait Iose. li. Antiq. 1. ca. 14. Cæterum D. Augu. li. de Cui. Dei 16. scribit Arphaxad genuisse Cainam, septuaginta interpretum opinionem secutus.

S A L E filius Arphaxad, cum esset annorū triginta, genuit Heber, ac postea vixit annos 403. quo temporis spacio filios cōplures ac filias genuit. Vide Genesin capite vndecimo. Ab hoc Sale, autore Iosepho, Sarmatæ orti sunt, à quibus regiones Sarmaticæ nomen obtinuerunt, quæ sunt duæ, altera in Europa, altera verò, quam Tartariam nuncupamus, in Asia maiore sita est. Porro ea ipsa est Asiatica Sarmatia quæ ab hoc Sale denominationem accepit Sarmatiæ. Fertur hæc regio nunc esse deserta ac incognita, in qua tamen olim conditæ fuerunt tres celeberrimæ vrbes, nempe Hermonasa, Oenantia, & Tyramba. Cæterum sunt qui scribāt Caucasos montes in hac esse prouincia, cuius portæ à nōnullis) qui tamen falso, ac magno errore ducuntur) Caspiæ sunt dictæ. Vide Ptolemæum lib. 3. & 5

HEBER, filius Sale, cùm esset annorum 34. genuit Phaleg, anno mundi 1758. ante Christum natum 2204. vixitque postea 430. annos, generans filios & filias. mortuus est autem anno ætatis 464. ab hoc Judæi orti, qui inde Hebræi dicuntur. præterea in diuisione linguarum, mansit lingua Hebraica penes solam suã generationem. Tunc temporis hæc lingua Hebraica, vocabatur humana, quòd omnes homines Hebræa lingua loque rëtur. Habuit autẽ Heber alterum filium nomine Iectan, cuius meminit Moyfes: hic multos genuit filios, quorũ habitatio erat à Messa pergentibus vsque Sephar, montem orientalem: erant itaque ij ex progenie pij Noë, secundum populos & nationes suas. Hæc prouincia Messa, sita est in Iudæa, vt ait Hieronymus, Vide Gen. 10. & 11. cap. Iosephum lib. 1. Anti. cap. 14.

PHALEG, filius Heber, cùm esset annorum 30. genuit Reu, anno mundi 1788. ante Christum 2174. vixitque postea 239. annos, generans filios & filias, & mortuus est. Phaleg autem diuisionem Hebræi vocant: dictus igitur Phaleg, quoniam secundum diuisionem habitationum natus est, quãdo in linguas terra diuisa est. Huius temporibus initium ac originem cœpit regnũ Scytharum, sub rege nomine Tanaïs. Hoc regnũ in plaga Septentrionali Asiæ, ad Imaum montem situm est. Videto Gen. cap. 11. item August. de ciuit. Dei, lib. 16. cap. 11.

b

NEMROD Saturnus, filius Chus, filij Cham, filij Noë, cœpit esse potens in terra. Fuit autem principiū regni eius Babylon, Arach, Achad & Chalanne, in terra Sennaar, anno mundi 1788. ante Christum 2174. nempe ipso eodem anno quo genitus est Reu. Hoc regnante facta est linguarum confusio in ædificatione turris Babel. Iosephus lib. Anti. 1. cap. 9. citat hæc verba Sibyllæ: Cum omnes homines vnus vocis existerent, quidam turrim ædificauêrunt excelsam, tanquam ascensuri per eam in cœlum: Dij verò immittentes ventos, euertêrunt turrim, & vocem propriam vnicuique partiti sunt: propterea Babyloniam vocari contigit ciuitatem, hoc est confusionem. Vide Gene. cap. 10. & 11. & Berofum lib. 4. & 5.

BELVS Iuppiter, quum pater suus Nemrod imperitasset 56. annos, regnauit ipse filius, anno mūdi 1844. ante Christū natū 2118. Hic designata fundamenta Babylonix, oppidi magis quàm vrbs similitudine, erexit. pace fruebatur vsq; circa finem imperij sui. Berofum consule lib. 5. vt supra.

COMERVS Gallus more Scythico, vnde venerat, docuit suos Italos urbem curribus componere. Vide Bero. lib. 5. Iusti. lib. j. Diod. Si. lib. 3. & Anni. Viterben.

R E V, siue Rhagau, filius Phaleg, anno ætatis 32. genuit Sarug: hic erat annus mundi 1820. ante Christum natum 2142. vixitque postea 207. annos, generans filios & filias: multa templa ædificauit. Huius tempore principes aliquot à subditis adorati sunt: quin etiam quatuor regna initium sumpsère: videlicet Scytharum, quibus rex fuit Tanaïs, à quo dictus est Tanaïs fluuius: Amazonum, quæ ex Scythis ortæ, primùm ad Tanaïm habitauerunt, deinde ad Thermodoonta, qui inde Amazonius fluuius dictus est: item regnum Aegypti, cui primus rex fuit Sores, siue (vt nonnulli aiunt) Vexores. Quartum fuit regnum Boëmorum, qui Ducem habebant nomine Boëmum. Vide Gen. 11. cap. Iusti. lib. 1. Eusef. & Chro. Boëmorum.

S A R V G, filius Reu, annos natus 30. genuit Nachor, anno mundi 1850. ante Christum natum 2113. vixitque 200. annos, generans filios & filias. Anno 25. ætatis huius, initium ac originem cœpit regnum Assyriorum, omnium maximum, durauitque (vt Augustinus ait lib. de ciuit. Dei. 18. cap. 21.) annos 135. Sarug annorum 230. obiit diem.

NINVS, Beli filius, tertius Babyloniorum Rex fuit, anno mundi 1906. ante Christum natum 2056. Regnavit hic 52. annos, omnibus viribus suis sumptis, omnibus bellum inferens, nulli parcēs, propter summam regnandi cupiditatem. Primus Babylonicum regnum propagavit, statuam in honorem patris Beli erexit, ad quam qui confugerent, omni crimine absoluerentur. Huius exemplo adducti multi, statuas in memoriam patrum erexere. Inde idololatria initiū cœpit: inde nomina hæc, Bel, Baal, Bel-phegor, & Bel-zebub. Videto Hierony. to. 6. super Hoseam cap. 2. & Bero. lib. 5.

ZOROASTES, ut multi autumāt, erat is ipse filius Noë nomine Cham. Fuit hic primus Bactrianorū Rex, primus item artis magicæ inuentor, atque septem artium liberalium, & cursus cœli ac stellarum. Sunt qui memoriæ prodiderint eum simul ac natus est risisse: quod nequaquam fertur bonum omen: cum nascentes vulgò vagiant. Fuit itaque à Nino victus: fuit quoque ipse Ninus sagitta ictus, quo vulnere periit, hæredem filium relinquens, nomine Niniam. Ninus civitatem Niniuen ædificavit, trium dierum circuitum habentem, quam Cyrus Assyriorum Rex evertit. August. lib. de ciuita. Dei 21. cap. 14. Euse. Plin. lib. 30. cap. 7.

T V Y S C O N, qui à Moyse vocatur Ascenas, filius Gomeri, filij Iaphet primogeniti fuit. Sarmatis, qui iuxta Poloniam habitant, & nunc inter Germanos annueratur, originē præbuit, quos literas docuit, ac legibus formavit: regni Germanici initium dedit anno mundi 1909. ante Christum natum 2053. Hic cum 150. annos regnasset, mortuus, atque inter deos relatus est. A Gomero originem habent Cimbri, qui ex Italia cedentes, Daciam, & illa versus Septentrionem loca incoluerunt, quæ nos vulgò dicimus Danemarc. Videto Berosum lib. 5.

S A M O T E S, cognomento Dis, hoc etiam tempore, & eodem anno, quo suprâ, Celtas legibus formavit. Fuit hic primus Gallorum rex, iuxta Berosum lib. 5. cui assentitur Cæsar, sexto Commentariorum libro, in hæc verba: *Galli se omnes à Dite patre prognatos predicant.* Non erat illa tempestate quisquam hoc Samote doctior, aut sapiētior, ac propterea Samotes dictus est. Ab hoc Samoteæ Galliæ dictæ, nempe à quo in regnum redactæ essent: testatur id Dioge. Laer. in vita Philosophorum. Vide Berosum vt supra.

NACHOR, filius Sarug, cum esset annorum 29. genuit Thare, anno mundi 1879. ante Christum natum 2083. vixit postea 119. annos, generans filios ac filias. in summa vixit annos 148. & mortuus est. Gene. 11. Circa hæc tempora Sicyoniorum regnum incepit, quibus primus rex fuit Aegialeus, à quo Aegialea dicta, quæ nunc Peloponnesus. Consule Plin. lib. 4. cap. 5.

THARE, filius Nachor, septuaginta annos natus genuit Abram (qui postea vocatus est Abraham) anno à mundo condito 1949. ante Christum natum 2013. genuit præterea alterum nomine Nachor, & Aran: vixitque in summa 205. annos. Porrò Abraham genuit Ismaël & Isaac, vt videbitur inferius. Nachor, frater Abraham, ex Melcha genuit Hus, patrem Iob, & Camuel, patrem Syrorum, ac Bathuel, patrem Rebeccæ: atque alios præterea, horum fratres, numero quinque. Thare autem, tum propter Chaldæorum idololatriam, qui tunc ignem præcipuè colebant, tum propter obitum filij sui Aran, in Mesopotamiam perrexit, ac in vrbe nomine Charan, obiit. Vide Gene. 11. & 22. cap. & Isidor.

I A N V S, anno Nini supradicti decimo, ex Africa ad Ccliberos venit, vbi duas colonias diuisit, à se dictas Noëlas, & Noëglas. Anno autem 19. eiusdem Nini, in Italiam veniens, cum comperisset Camesenuum (qui est Cham) præter opinionem corruptentem iuuentutem, tribus illum annis æquo animo fert: deinde, aliquot illi coloniis assignatis, cum Italia excedere, omnes colonos Comeros corruptos montana trans Ianiculum anem colere iubet: illisque filiam suam Cranam Helernam, id est suffragio ab his electam, & exaltatam reginam, cum sceptro albo dat. Hic Ianigenas suos cognominatos Razenuos, docuit Physicam, & Astronomiam: diuinationes & ritus scripsit, anno mundi 1948. ante Christum natum 2014. quomobrem sui ipsum eisdem nominibus & veneratione diuina sunt profecuti, quibus in Armenia Saga, vsi erant. Berosus lib. 5.

V E S T A vxor fuit Iani, quæ sempiternum ignem custodiendum virginibus puellis edoctis sacra, tradidit anno mundi 1963. ante Christum natum 1999. Hinc Vestalium superstitione successu temporis manauit: hæ à sexto ad decimum annum huic collegio tradebantur, cum 30. annos mansissent, fas erat nubere: si qua stupri comperta foret, viua sub terram defodiebatur: vicissim ignem sacrum custodiebant: quem si qua extingui sineret, flagro cadebatur. Titus Livius lib. 1. August. de ciui. Dec. libr. 4. cap. 10.

DIONYSIVS, Hammonis filius, armis sumptis Rheam & Camesenum regno paterno pellens, & secū Olirim horum filium retinens, in filiūque suum adoptans, eum de nomine patris sui Hammonem Iouem cognominavit, vti à magistro Olympo Olympicum, eique totius Aegypti regnum tradidit, anno ab orbe condito 1948. ante Christum natum 2014. post nouem annos Barzanes Sabatij filius in Armenia à Nino superatur. Videto Berosum lib. 5.

PALLADON virgo, à Græcis dicta Minerua, anno 43. regni Nini (de quo supra mentionem feci) apud Tritonidem lacum infantula exposita est: atq; ab eodem Dionysio, Ioue etiam Libyco cognominato, adoptata in filiam: hæc omnem militiam prima Libyco docuit. Hæc item (secundum alios qui eandem Palladem vocant) lanificium antea incognitum inuenit, & docuit, & textrinum officium: hinc lanifices, fullones, tinctores, textricæque puellæ eam pro Dea coluere. dicitur præterea vsum olei inuenisse ac docuisse: & numeros denique ipsos, quadrigas, atque arma. Bero. lib. 5. Supple. Chro.

OSIRIS, Camisenui & Rheæ filius, imperavit Aegyptiis annis 35. Hic Rex magnus, & pro Deo habitus est: hic, anno mundi 2008. ante Christum natum 1954. qui erat annus nonus regni Zameis Ninia, Regis Babylonis, inuentis à se & sorore adolescentula frumento, & frugibus, coepit docere illa in Palestina, inde reuersus in Aegyptum, & inueto aratro, & his quæ ad agriculturam pertinebant, sensim vniuersum peragrauit orbem, docens quæcunque inuenerat: & ita vniuerso imperauit orbi, exceptis gentibus quæ iam in Babyloniorum venerant potestatem. Vide Bero. lib. 5.

ISIS maxima, dicta etiam Iuno Aegyptia, soror & vxor Osiridis, magni apud Aegyptios nominis extitit: testatur eius epitaphium in columna, in hæc verba olim sculptum:

Ego Isis sum Aegypti regina à Mercurio erudita.

Quæ ego legibus statui, nullus soluet.

Ego sum vxor Osiridis.

Ego sum prima frugum inuentrix.

Ego sum Ori regis mater.

Ego sum in astro Canis resurgens.

Mihi Bubastya vrbs condita est.

Gaude, gaude Aegypte, quæ me nutriti.

Plura qui volet, legat primum & secundum librum Diodori Siculi, de fabulo. antiq. gestis.

SEMIRAMIS post obitum Nini coniugis sui, imperavit Assyriae anno mundi 1958. ante Christum natum 2004. Hæc etiam bonam Asiae partem tenuit, tantâq; regnandi cupiditate tenebatur, vt sexû virilem mentita, simularit se defuncti Nini filium. Hæc Babylonem, ex oppido, urbem maximam fecit, vt magis dici possit eam ædificasse quàm ampliassè. Hæc Aethiopiam ac Aegyptum regno suo adiecit. Sed & India bellû intulit, quò præter illam & Alexandrum, nemo penetrauit. Fertur duxisse in Indiam aduersus Staurobatem Indorum Regem, ter decies centena millia peditum, equitum quingenta millia, currus ad millia centum, naues bis mille: hominésque in elephantis, quatuor cubitorum gladios gestantes. Hæc cum pulcherrimis militibus coibat, quos postea occidebat. Ad postremum, concubitum filij cum petiisset, ab eodem meritò interfecta est, 42. annos post Ninum, regno potita. Vide Berosum lib. 5. Diod. lib. 3. Iusti. lib. 1. Herodo. 1.

ZAMEIS Ninias Babyloniorû seu Assyriorum rex quintus, post matrem Semiramidem, quam occiderat, imperavit annos 38. quorum primus erat annus mundi 2000. ante Christum natum 1962. Hic in sacris scripturis vocatur Amraphel. Belli studia deposuit: in sceminarum turba cõsenuit: ornauit tamen templa Deorum. Vide. Gene. 14. cap. & Berosum lib. 5. Iusti. lib. 1. Diodo. Sicu. lib. 3.

A B R A H A M filius Thare, Deo fuit charissimus, cuius iussu parentem, patriam, omnésque reliquit cognatos: & assumpto Lot abiit in Chanaan peregrinatum, anno mundi 2024. ante Christum natum 1938. promisit illi Deus se in semine illius benedicturum omnes gentes: de semine siquidem huius nasciturus erat Christus. huic promissioni adiecta est circumcisio: itaque se & suos circumcidit, annos natus 99. hæc circumcisio indicabat vitam æternam habituros, piè in Deum per Christum credentes. Anno ætatis 86. ex ancilla Agar genuit Ismaël, quã illi permisit vxor Sara, cum hæc minimè pareret. At verò nihilominus annos ipse natus centum, & Sara nonaginta, genuerunt, fauore diuino, ipsum Isaac. Abraham obiit diem suum annos natus 175. sepelierunt eum filij sui in Hebron cum Sara, quæ illic sepulta erat, iam ante annos 38. Vide Gene. 11. cap. vsq; ad 25. item Iosef. lib. Anti. 1. à cap. 16. vsque ad 26.

S A R A , filia Aran, vxor Abraham, proba atque insignis matrona extitit, pulchra quidem ac viro charissima, patientissima & prudentissima mulier. Hæc vti dictum est, annos nata 90. non sine miraculo, Isaac peperit, cum antea sterilis esset. annos nata 127. moritur. Vide. Gene. 23. cap.

A G A R cùm grauida esset , spreuit dominam suam Saram: quamobrem eam Sara asperrimè coarguit & afflixit, cùm habuisset ius in illam à viro suo: quare Agar fugam arripuit: ab Angelo autem commonfacta, ad dominam rediit, & peperit Ismaël.

I S M A E L, filius Abraham ex Agar, natus est anno mundi 2036. ante Christum natum 1926. Hic in desertis locis habitauit, quando iuuenis vnà cum matre ab Abraham dimissus est: factusque est sagittarius: dedit illi mater vxorem de terra Aegypti, ex qua liberos duodecim sustulit, vnumquemque principem tribus suæ. Obiit Ismaël, anno ætatis 137. Vide Genes. 16. & 25. cap. item Ioseph. lib. Antiq. 1. cap. 18. & 21.

Anno duodecimo à natiuitate Ismaël, Sodoma, Gomorrha, Adama, & Seboim, ciuitates, propter peccata incolentium, funditus euersæ sunt cum incolis, igne & sulphure diuinitus immisso. Solus Lot cum duabus filiabus euasit, diuina clementia vt discederet præmonitus: cuius vxor in statuam salis versa est, anno mundi 2048. ante Christum natum 1914. posthæc anno vno atque altero, natus est Isaac. Vide Genes. cap. 19. Iosephum, lib. 1. cap. 19.

Circa hæc tempora Arius, sextus Assyriorum rex, collecto exercitu post patris Ninix obitum, Bactrianos ac omnes Caspios subiecit. Bero. lib. 5.

ISAAC, filius Abrahæ & Saræ, natus est 14. annos post Ismaëlem: oblatuſ anno ætatis 13. vt alij volunt 25. qui erat annus mundi 2073. ante Chriſtum natum 1889. anno 40. vxorem duxit Rebeccam filiam Bathuelis Syri, de Meſopotamia, ſororẽ Laban, vt Abraham pater eius ſtatueraſt. anno 60. nati ſunt illi ex Rebecca gemelli, prior Eſau rufus, & totus hiſpidus: alter, Iacob, protinus egreſſus eſt, plantam fratris manu tenens. anno ætatis 180. mortuus eſt, & appoſituſ populo ſuo. Vide Gene. 25. & 35. cap. item Ioseph. lib. Anti. 1. cap. 26. & 28.

REBECCA nupſit Iſaac anno mundi 2090. ante Chriſtum natum 1872. hæc effecit vt Iacob benediſtionem à patre præriperet, quæ Eſau promittebatur. Nam cum ſeni Iſaac oculi caligarent, obtruſit ei Rebecca Iacob indutum veſtibus Eſau, ac pelliculis hedorum circumſultum manus & collum, interea dum venatum iſſet Eſau, vt pulmentum patri pararet: mox autem rediens Eſau, vt audiuit ſe præuentum, interminatuſ eſt mortem fratri Iacob. Id dum reſcit Rebecca, mittit Iacob ad Laban, donec furor & indignatio Eſau temperetur. Tandem mittens Iacob munera fratri, placatuſ eſt. Vide Gene. 27. 32. 33. cap. Iose. lib. Antiq. 1. à cap. 26. ad calcem vſque.

c 3

I A C O B filius Isaac, fugiens fratrem in Haran, ab auunculo Laban benignè ac hilariter exceptus est. cùmque mensẽm unum apud eum commoratus esset, conuenit inter illos vt pro Rachel in vxorem habenda, seruiret Iacob ipsi Laban, patri Rachelis, septem annos: quibus exactis, Lia pro Rachele supposita est: dolùsq; consuetudine excusatus: nempe non licere vt minor natu prænubat. Seruiit itaque Iacob pro Rachele alios iterum septem annos. Sicque ambas sorores in vxores habuit: ex his ambabus, atque ex duabus ancillis, filios duodecim sustulit, ac filiam vnã. Natus est ei Ioseph ex Rachel, anno mundi 2200. ante Christum natum 1762. obiit diem annos natus 147. in Aegypto, vbi erat Ioseph, qui patrem accersuerat durante sterilitate septem annorum. inde asportatus in Hebron, cum patribus sepultus est. Gene. 29. cap. & inde vsque ad calcem. Iosephus lib. 1. cap. 27.

L I A fuit vxor Iacob, cuius filij fuere Ruben, Simeon, Leui, Iuda, Issachar, Zabulon, & Dina fœmella. Zelpha ancilla Liæ, peperit ipsi Iacob Gad, & Aser. Gene. 29. & 30.

R A C H E L quoque vxor Iacob fuit: huius filij fuere Ioseph & Benjamin, in cuius partu periit. Genes. 29. 30. & 35. cap. Balam ancilla Rachel, peperit item ipsi Iacob, Dan, & Nephtalim.

IOSEPH filius Iacob ex Rachel, odiosus erat fratribus, quòd patri esset charissimus: quare ipsi eum in cisternam coniecerunt. At verò consilio fratris sui Iudæ, Ismaëlitis venundatur: ipsi quoque eunucho Pharaonis, Phutiphari, magistro militum, venundant. Post aliquantum temporis falsò accusatus stupri à domina sua, in carcerem detruditur: cùm hæc illum, non ille hanc concupisset, ac presisset. In carcere dum agit, pinceræ, pistorisque Pharaonis somnia interpretatur. Post hæc è carcere educitur, vt ipsius etiam Pharaonis somnia exponat: qui constituit eum super vniuersam terram Aegypti: vertitque nomen eius, & vocauit eum Salvatore mundi: anno ætatis suæ 30. anno à mundo condito 2230. ante Christum natum 1732. obiit tandem annos natus 110. Vide Genes. 37. cap. & inde ad calcem vsque. item Iose. lib. antiq. 2. à cap. 2. ad 9.

ASENETH filia Phutipharis sacerdotis Heliopolcos, fuit vxor ipsius Ioseph, quæ peperit illi Manassen & Ephraim. Hos adoptauit Iacob, benedixitque eis antequam moreretur. Vide Gene. 41. & 48. capita.

PROMETHEVS, Iapeti atque Asiæ filius, propterea fectur de luto formasse homines, quia optimus sapientiæ doctor fuisse perhibetur, vt sentit Augustinus. Huic inuentionem ferrei anuli tribuebat antiquitas, vinculúmque id, non gestamen intelligi volebat. Lactantius re vera primum omniú simulachrum hominis formasse de pingui & molli luto Prometheus scribit, ab eoque natam primò artem, statuas, & simulachra fingendi. Hic ignem Ioui dicitur furatus, quòd ex ferro, & silice ignem extundere docuerit, seruaréque in ferula. Videto Augustinú de ciuita. Dei lib. 18. cap. 8. Lactan. lib. 2. cap. 11. Pli. lib. 13. cap. 1.

ATLAS, Promethei frater, primus Sphæram Astrologiámque inuenisse dicitur. inde locus fabulæ datus, quòd cælum humeris fulciret. Vergil. 6. Aeneidos,

--Vbi califer Atlas

Axem humero torquet, stellis ardentibus aptum.

Vide Plin. lib. 2. cap. 6. & lib. 7. cap. 56.

ALTADAS XII. Assyriorum rex, horum temporibus extitit, vt ait Casiodorus. Hic regnare cœpit anno mundi 2263. ante Christum natum 1699. Huius institutum fuit vt diuitiis & gloria, aliena stultitia & miseria à maioribus suis partis, quoad viueret, frueretur. Vide Bero. lib. 5. Huius ætate Galates apud Celtas, & Vandalus apud Thuyfcones regnavit.

CECROPS Diphies Atheniensium rex primus, cœpit regnare anno mundi 2408. ante Christum natum 1554. Hic Athenas condidit, vt ait Casiodorus. De hoc quoque sic inquit Iustinus lib. 2. *Ante Deucalionis tempora Athenienses regem habuere Cecropem, quem, vt omnis antiquitas fabulata est, biforem prodidere, quia primus marem fœminæ, matrimonio iunxit.* Sub hoc rege Athenæ vrbs vel instaurata, vel condita fuit. Vide August. lib. de ciui. Dei 18. cap. 8. Berosum lib. 5. Euse. in præfa. Chro.

DEUCALION Promethei filius, sed non eius de quo supra, vt supputatio indicat, apud eos regnare cœpit, qui circa Parnassum morabantur, anno à mundo condito 2428. ante Christum natum 1534. Hic annos duos & octoginta natus, Thessaliam vidit inundatam. ipse cum vxore Pyrrha in Parnassum montem nauicula delatus, seruatus est. Vide Bero. lib. 5. in Sparete rege. Xen. de æqui. de hoc fabulantur etiã Poëtæ. Cæterum Archilochus de tempor. & Ioan. Annius, natum Deucalionem scribunt an. 2. Spheri, 15. Assy. regis, 70. an. à diluui.

IASIVS Ianigena, tempore Deucalionis imperabat Italis, in cuius nuptiis affuit Iö Aegyptia. Vide Bero, lib. 5.

CVRETES & Coribantus circa hæc tempora Gnosson condidère. Hi modulatam & inter se concinentem in armis salutationem reperère.

ASCATADES XVIII. Assyriorum, seu Babyloniorum rex, omnem Syriam suæ ditionis fecit: huius anno 13. vitis inuenta apud Græcos, narratur. Vide Bero. lib.

M O Y S E S primus Hebræorum dux fuit, anno mundi 2453. ante Christum natum 1509. quo anno filij Israël ab Aegyptiaca liberati sunt seruitute : ac post annum vnum atque alterum, Aaron summus creatur Sacerdos, & consecratur. Hic Moyses inter Hebræos, Deo atque hominibus charissimus extitit : erat siquidem naturâ mitis ac candidus. Inter Prophetas summum se historiographum præstitit. Hic decem legis præcepta, digito Dei in duabus lapideis tabulis scripta, in monte Sina sibi tradita, populum Israëliticum docuit, & caeremonias ac ritus veteris legis. Obiit anno ætatis 120. Israël rexit 40. annis, quos per mare rubrum in desertum duxit : huic successit Iosue. Vide Exo. Leui. Nume. Deute. nam omnibus ferè cap. de moyse tractant.

A A R O N Moylis frater, inter Hebræos præstans ac disertus extitit, summusque sacerdos in populo Dei. ad hunc spectabant primitiæ & decimæ à filiis Israël Deo oblatae. Cum summum sacerdotium gessisset annos 37. obiit, anno ætatis 123. Hoc semel orante pro populo, cessauit plaga incendij cœlitis missi. Videto Nume. 16. cap. item Iosep. lib. antiq. 4. cap. 3. & secundum, diu desideratum ac recens excusum Iosephum, cap. 3.

ELEASAR Aaronis filius, mortuo patre, summus Sacerdos creatur: anno à mundo condito 2491. ante Christum natum 1471. Iste & Iosue terram Chanaan obtinuerunt, quam vocarunt Iudæam. Hæc in duodecim tribus filiorum Israël diuisa est, quarum nomina sunt, Tribus Ruben, Simeon, Leui, Iuda, Issachar, Zabulon, Gad, Aser, Benjamin, Dan, Nephtholim, Manasses. Obiit Eleasar eodem quo Iosue anno. Vide Exo. 6. cap. item Iosue 24. cap.

IOSVE, secundus populi Israëliti dux, anno mundi 2493. ante Christum natum 1469. filios Israël per Iordanem, iuxta præceptum Domini, in terram duxit promissam: Iordanem fluuium, vt Moyses mare rubrum, sine vilo periculo, verbo Dei fretus, pertransiit: obsidione urbem Iericho cepit, & incendit, attamen Raab cum suis seruauit, minimè ingratus: nam hæc nuntios exploratores receptos, celarat: urbem quoque Hai succendit Iosue ac Regem suspendit. Dum pro Gabaonitis bellum gerit, sistitur Sol, & prolongatur dies: quinque Reges suspenduntur. In summa 31. reges vicit, victoriq; suo populo Chanaanorum terram partitus est. Hic pius, bello & pace clarus, rexit populum annos 28. Obiit diem anno ætatis 110. post eum seniores rexerunt populum annos 17. quibus Othoniel successit. Videto lib. Iosue ab initio ad finem. item Iosep. lib. Anti. 5. cap. 1. 2. 3. 4.

PERSEVS Iouis filius ex Danaë, Medusam Gorgonem occidit, anno mundi 2497. ante Christum natum 1465. Hic à Græcia in Asiam transuectus est: ibi Barbaras gentes graui, diuturnoque bello domuit: & nouissimè victor, nomen superatæ genti dedit: nanque à Perseo Persæ dicti sunt. Vide Oros. lib. 1. cap. 11. De hoc quoq; sic inquit Herodotus lib. 7. *Postea quæ Perseus ad Cephæum commeauit, & Andromedam eius filiam duxit vxorem, tulit ex ea filium, quem Persen appellauit: eumque illic reliquit (nam Cephæus carebat virili prole) à quo cognomen sortiti sunt Persæ.* De Perseo, Poetæ multi multa fabulantur. Vide Diodo. lib. 1. & 4.

ANDROMEDA Cephæi regis Aethiopum & Cassiope filia, vxor fuit Persei, quam scopulo alligatam ac monstro marino, propter matris superbiam, vt aiunt, expositam, liberauit: liberatam in vxorem duxit, occisis Phineo, & reliquis aduersantibus. Acrisium qui Danaën turri incluserat, occidit Perseus, imprudens tamen. Vide Herodo. lib. 7. & Diodorum Siculum multis in locis.

PHOENIX, Agenoris filius, & Cadmi frater fuit. Ambo fratres de Thebis Aegyptiorum in Syriam profecti, apud Tyrum & Sydonem regnavērunt, anno mundi 2506. ante Christum natum 1456. à Phœnice itaque Phœnicia regio dicta. Hic Phœnix Bithyniam condidit: Phœnicibus quasdam literas ad scribendum dedit. Vermiculum instituit, vnde fit color puniceus. De Phœnicibus Lucanus, lib.3. sic ait:

Phœnices primi, fame si creditur, ausi

Mansuram rudibus vocem signare figuris.

Euse. Chro. inspicere.

CADMVS frater Phœnicis, è Phœnicia in Græciam literas numero sedecim intulisse fertur, quibus Palamedem Troiano bello adiecisse quatuor, totidemque post eum Simonidem Melicum. Hic quoque lapidicinas, auri metalla, & conflaturam reperisse dicitur. Plin. lib.7. cap.56. De Cadmo multa Poëtæ fabulantur, præcipuè Ouid. lib.3. & 4. Metamorphoseos.

CORAX XVI. Sycioniorum rex hisce temporibus regnare occipit, nempe anno à mundo condito 2507. ante Christi natum 1455.

ROMVS etiam apud Celtas regnat anno mundi 2515. ante Christi natiuitatem 1447. Circa hæc quoque tempora Delphicum Apollinis templum Phlegyas incēdit, ob filiam ab Apolline (vt ferunt) compressam.

DIONYSIVS cognominatus Liber pater, deinde Bacchus, filius fuit Iouis ex Semele, Dionysius ab Ioue & Nyfa dictus: Nyfa autem antrum est in quo à Nymphis nutritus dicitur. Liber pater dictus est, vel à libertate patriæ, quâ armis etiam tutatus est, vel quòd vinum, cuius inuentor extitit, reddat linguas liberas ac faciles. Bacchus dictus est, vel à Bacchantibus mulieribus quæ ipsum sequebantur, vel à baccis, quas in torculari premere docuit. Hic quorum regio vitès ferre non posset, docuit potum ex hordeo conficere. In Bœotia iussit, in gratiam patriæ, omnes vrbes liberas esse. Exercitum virorum & mulierum circumducēs, nefarios homines merita multauit pœna. In Indiam transcendit, ac militauit, anno mundi 2508. ante Christum natum 1454. triennio post, in Bœotiam multis cum spolis rediit. Consule Diodorum Siculum de fab. antiq. gestis lib. 5.

DIONYSIVS alter longè illo antiquior, ac æuo prior, à nonnullis Sebafis dictus, filius dicitur Iouis & Proserpinæ: primus hic boues sub iugum misisse fertur ad colendam terram: quare illum cornibus finxerunt. Videto Diodorum Siculum libro quo supra.

OTHONIEL filius Cenes, & frater Caleb minor natus, de tribu Iuda, iudicavit populum Israël anno mundi 2538. ante Christum natum 1424. In eo fuit spiritus domini: egressusque est ad pugnam, & tradidit dominus in manus eius Chusam-rathaim Regem Syriæ, cui Israëlitarum servierant annis octo, & oppressit eum. Hic iudicavit Israël quædraginta annis, & mortuus est. Iudicum 3. Iose. antiq. lib. 5. cap. 7.

AXA filia Caleb fuit, atque vxor Othoniel. Hæc à viro præmonita petiit à patre agrum, ac obtinuit, Iudicum cap. 1.

AOD, qui & Ehud, filius fuit Gera, filij Iemini. hic Israëlẽm iudicavit annos octuaginta à morte Othoniel: primus annorum huius principatus fuit 2578. à creato mûdo: & ante Christum natum 1384. Hic populum liberauit à tyrannide Eglon regis Moabitarum, cui servierat annos decem & octo, propter legis transgressionem. Iudi. 3. Iose. lib. antiq. 5. cap. 8.

SAMGAR, filius Anath, iudicavit populum post Aod annum vnum. hic percussit de Philisthiim sexcentos viros vomere, alij legunt stimulo bouum. Iudicum 3.

PELOPS Tantalii regis Phrygum filius fuit, qui Hippodamiam Pisæ regis filiam deperibat: atque in vxorem petens eam, à patre virginis elegatissimæ, Oenomaos, iniquis propositis conditionibus, est reiectus. quæ res bellū suscitauit: Oenomaus, Myrtilo præfecto suo prodente, victus est: Pelops itaque sumpta in vxorem Hippodamia, Pisæ regnum tenuit, anno à mundo condito 2617. ante Christum natum 1346. Hic viribus ac prudentia insignis, cum plurimos in Peloponnesum accolæ deduxisset, eam patriam Peloponnesum ab se denominauit. Diod. lib. 5. circa finem. regnavit annis 59. in Pisa, quæ est in Elide, iuxta Archadium, cuius incolæ eam quæ eiusdem nominis est in Italia, condidère. Vide Strabonem lib. Geographiæ 7. & 8. item Rapha. Volaterranum lib. 34.

Hippodamia filia fuit vnica, eadèmq; formosissima Oenomaos Elidis regis: hanc à multis procis ambitam, nemini voluit collocare pater: quam tamè Pelops accepit in vxorem, victo patre virginis, fraude Myrtili, qui in mare præcipitatus, nomē Myrtoo mari dedisse dicitur. Hinc illa Poëtarum fabula, de Myrtilo auriga, pecunia corrupto, & de curru vitiato, & deficiente. Vnde Ouidius epist. 8.

Vestis peregrinis Hippodamia rotis.

Facit autem Ouid. Hermionem loquentem, quæ erat Pelopis proneptis: nam Pelops erat ei proauus.

AMPHION Iouis & Antiopes filius, Thebis regnauit anno à mundo condito 2636. ante Christum natum 1326. hic tam insignis musicus extitit, vt testudinem à Mercurio accepisse dicatur: cuius etiam modulamine fingitur à Poëtis saxa ad extruendas Thebas illexisse, ac traxisse: quod sic interpretatur Eusebius in Chro. *Fuerunt, inquit, duro corde, & (vt ita dicam) saxei quidam auditores.* Cui concinit Horatius in arte Poëtica, dicens,

Syluestres homines Sacer interprèsque deorum,
& cætera. Ac paulò pòst sequitur:

Dicitus & Amphion Thebanæ conditor vrbs,

Saxa mouere sono testudinis, & prece blanda

Dutere quò vellet, fuit hæc sapientia quondam

Publica priuatis, secernere sacra profanis

Concubitu prohibere vago, dare iura maritis:

Oppida moliri, leges incidere ligno.

Hic, vi eloquētix, suasit rudibus ac sparsim degentibus, in vnum vt conuenirent, ciuitatémque muro cingerent: vel, vt interpreta- tur Palephatus, lyxæ beneficio Thebanum murum construxit.

NIOBE filia Tantalì, soror Pelopis, vxórque Amphionis fuit, cui elegantissimæ formæ filios septem ac filias totidem pepe- rit: vnde se Latonæ prætulit: quare indignata Dea hanc in sa- xum mutauit (vt fabulantur Poëtæ) occisis prius ab Apolline omnibus suis liberis. Ouid. 6. lib. Metamorph. Diodor. lib. 5. Pa- lephatus inde datum locum fabulæ scribit, quòd supra natorum suorum sepulchrum suam ipsius lapideam imaginem Niobe collocarit, càmque se asserit ipse quoque Palephatus inspexisse imaginem.

d

DEBORA Prophetissa, vxor Lapidoth, Israëliticum populum iudicauit anno à mundo condito 2659. ante Christum natum 1303. Hæc Barac exercitui suo præfecit, atque vnà cum eo aduersus Sisaram, ducem exercitus Iabin, Regis Chananæorum, commigrauit: fusa ac prostrata aduersariorum acie, Sisara ipse præceps de curru delapsus, fugam arripuit, atque à muliere Iahel susceptus, & statim epoto lacte obdormiens, defixo per tempora clauo, ab eadem caput confuitur, somnôque soporiferum lethum adiicitur. Vide librum Iudicum, capite tertio.

BARAC filius Abinoam, de tribu Nephthalim, præfectus fuit exercitui Deboræ, sicuti supra dictum à me est. hic Dux fortissimus, decem hominum millibus tantùm assumptis, exercitum Sisaræ, longè copiosorem, imò bis decies ampliorem ad vnum confecit, ac deleuit. Verùm eminuerò, spes ac fiducia in Deum obfirmatissima, præcipua ac potiora erant arma & vires, quibus freti Debora & Barac, insolescentes hostes eneruarunt. Videto vt supra.

GEDEON, qui & Ierobaal, filius fuit Ioas, de tribu Manasse, iudicauit populum 40. annis, quorum primus, annus erat mundi 2699. ante Christum natum 1263. Hic priusquam aduersus Madianitas contenderet, bis signum à Deo petiit, quò certior fieret se ab eo mitti. duobus itaque miraculis confirmatur: prius fuit in holoçauſto quod totum ignis abſumpſit: poſterius in vellere primùm humido, deinde ſicco. Sic roborata fide, in prælium deſcendit, ac Oreb, & Zeb, Madianitarum Duces, item Zebee (ſeu Zeba) & Zalmana, cæcidiſſet, ac internecioni dedit, aſſerens in libertatem Iſraëliticum populum, qui ſub illorum iugum ante annos ſeptem miſſus fuerat. Vide lib. Iudi. cap. 6. 7. & 9. & Iosephum lib. Antiq. 5. ca. 10.

ABIMELECH Gedeonis filius ex Droma concubina, ſeptuaginta fratres ſuos, dempto natu minimo, interfecit: populum adminiſtrauit ac iudicauit annos tres, quorum primus, annus erat mundi 2739. ante Christum natum 1223. Hic urbem Sichem expugnauit, incolas occidit, quorum urbem diruit, ita vt ſal in ea euerſa ſpargeret. Caterùm turrim oppidi Thebes dum oppugnat, oſtiumque exurere nititur, à muliere, qua illi fragmen molæ in caput deiecit, opprimitur: & ne à foemina trucidatus dicatur, quendam ex ſuis militibus rogat vt gladio tranſfodiatur: quod & ille perficit. Sic miſerè occumbit, qui fratrum ſuorum cade pollutus, tyrannide principatum arripuerat. Vide Iudi. 9. cap.

THOLA de tribu Iſſachar, iudicauit populum an. 23. poſt Abimelech. Iudicum, cap. 10.

IAIR Galaadites populum iudicauit ann. 2. poſt ipſum Thola. Vide vt ſupra.

EVROPA Agenoris Phoenicum regis filia fuit, quam Iuppiter fingitur in formam bouis rapuisse, ac per mare in Cretam transuexisse: ex qua tres genuerit liberos, Minoem, Rhadamantum, Sarpedonem. Vide Diodo. Sicul. li. 5. Ouid. lib. 2. Metamor. circa finem. Interpretatur fabulam Palephatus de Cretensi quodam, cui nomen erat Taurus, qui Europam captivam abduxerit.

Ab hac Europa, fertur tertia orbis pars denominata, quam non assentiat Herodotus, qui neminem compertum habere dicat, unde id tertiæ orbis parti nomen datum. Vide Herodotum lib. 4.

MINOS, Iouis Asterij & Europæ filius, anno à creatione mundi 2710. ante Christum natum 1252. classem comparauit, mare obtinuit, & insularum Cycladum dominus primus, in earum plerisque colonias posuit, Caribus eiecit, filiosque suos constituit principes: latrones è mari sustulit. Thucyd. in præfatione historię suæ. Hic omnium consensu habitus est vir iustus, & probatæ vitæ, tradunt persuasisse primùm scriptis uti legibus, finxisse autem eas Mercurij datas præcepto, autore Ioue. Diodor. Sicul. lib. 2. & 6. De huius Sapientia. vide Diony. Halica. lib. 2. in gestis Numæ. Volater. lib. 33. sic ait: *Minos certè ob summam iustitiam, post mortem iudex apud inferos dictus est, unà cum Rhadamantho fratre.*

ANDROGEVS, Minoi's filius, præclaræ indolis adolescens, ab Atheniensibus, quòd in athletica superasset, occiditur: idque causa belli extitit. Volater. lib. 33.

HERCVLES Iouis & Alcmenæ, Amphitryonis vxoris, (vt fertur) filius, natus est anno mundi 2715. ante Christum natum 1247. vixit annos 52. periit igne, primus è maximis pyratibus. autor Manetho. De hoc Hercule quem Græci suum vendicant, multa ipsi prædicant aut potius fabulantur, quæ nunc locus enarrandi non est: huic suo, omnium aliorum Herculum egregia facinora tribuunt, vt assolent. Huius labores duodecim, qui dicuntur fuisse præcipui, à Diodoro Siculo amplissimè describuntur lib. 5. Hic ab Hispaniis in Italiam venit anno 55. ante aduentum Aenæ: Cacum interemit, Italiam leges tradidit: Ilium cepit, Laomedonta, ob minimè persolutum præmium, interemit: Priamum interempti filium, Troiæ Regem constituit. tandem ob remedium morbi ardentissimi, in ardentes flammæ se præcipitem dedit. Sic fato functus est virorum omnium fortissimus. Diony. Halic. lib. 1. dicit optimum hunc ducem tyrannibus orbem purgasse. Diodor. Herodo. Verg. Ouid. singuli multis in locis multa de Hercule narrant.

DEIANIRA, Oenci Calydoniæ regis filia, vxor Herculis fuit. Hæc cupiens virum ab alienis amoribus auocare, misit ad illum venenatâ tunicam, iuxta Nefsi consilium: tandem calamitatis mariti certior facta, ipsaq; doli huius minimè conscia, laqueo vitam finiuit, vt scribit Diodor. lib. 5.

d 3

SIBYLLA Persica, Chaldaea ac Hebraea dicta, sed proprio nomine Sambetha, ad mare rubrum nata est, patre Berosso, matre Erymantha: libros scripsit 84. ac de Christo innumera cecinit, cui caeterae Sibyllae concinunt: nam omnium primam fuisse perhibent. huius meminit Nicanor, qui res gestas Alexandri magni scripsit. Vide Lactan. diuina. insti. lib. 1. cap. 6. & August. de Ciui. Dei lib. 18. cap. 23. Huic Sibyllae haec tribuitur propheta: *Ecce bestia conculcaberis, & gignetur dominus in orbe terrarum, & gremium virginis erit salus gentium: & pedes eius in valetudine hominum, & inuisibile verbum palpabitur.*

SIBYLLA Libyca, seu Libyssa, secunda fuisse scribitur à Marc. Varrone, in libris rerum diuinarum, qui Sibyllinos libros ait non vnus tantum fuisse Sibyllae, sed Sibyllinos appellari, quod omnes foeminae vates, Sibyllae sint à veteribus nuncupatae: vel à consilijs Deorum enuntiandis, iuxta etymologiam, more quidem loquendi Acolico, οἷς enim Deos, ac Βουλῆν, consilium vocant Acoles: vel ab vnus Delphidis nomine. Vide vt supra.

Huic Sibyllae haec tribuitur Propheta:

Ecce veniet dies, & illuminabit dominus condensa tenebrarum, & nexus synagogae soluetur, & desinent labia hominum, cum viderint Regem viuentium: & tenebit illum in gremio virgo domina gentium, & regnabit in misericordia: & uterus matris eius erit statera cunctorum, inde in manus iniquas veniet & dabunt Deo alapas manibus incestis: miserabilis, & ignominiosus erit, miserabilibusque spem praebit.

SIBYLLA Delphica, Delphis nata, proprio nomine Themis dicta, ante Troianum excidium extitisse fertur, cuius etiam versus plurimos operi suo Homerum inseruisse credunt. Sunt tamen interim qui censeant Sibyllæ proprium id illi fuisse nomen, quod in reliquis manarit: uti supra in Libyca Sibylla leuiter atigi. Vide supra in Sibyllis Persica, & Libyca.

Huic hæc tribuitur Prophetia:

Ipsum tuum cognosce dominum, qui verè filius Dei est. Hanc item Chrysipus ait vaticinatam esse, Nasci debere Prophetam absque matris (vel maris) cõitu, de virgine.

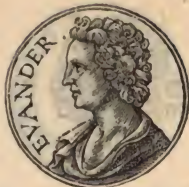
SIBYLLA Cumæa, ex Cimerio Campaniæ, vicino Cumis oppido, fuit: Italica proinde ac Cimeria dicta. prope Cumas speluncam inhabitavit, vnde oracula edere solita: ut Aeneæ quoque adeunti, futura prædixerit omnia. huius carmina apud Aenâ ciuitatem Iuliano imperante combusta scribit Am. Marcellinus: quæ sanè carmina, quibus Rom. fata conscripta erant, in arcanis apud Rom. habebantur, nec ab vlllo nisi à Quindecim viris inspici fas erat: cum aliarum interim Sibyllarum carmina circumferre liceret. audi Verg. Eclog. 4.

Vltima Cumæi venit iam carminis etas: & c.

Scilicet (inquit Viues) tempus etiam quò vaticinium tendebat, certis erat literis insertum: & solitas Sibyllas aliquid per inïtia versuum significare, scribit Cicc. lib. 2. de diuina.

Huic hæc tribuitur Prophetia:

In prima facie virginis ascendit puella, pulchra facie, proluxa capillis, sedens super sedem stratum: nutrit puerum, dans ei ad comedendum ius proprium, id est lac de cælo missum.

NICOSTRATA, Euandri Archadis mater, futurorum vaticinatrix fuit, quæ à carminibus, quibus Phœbi oracula enuntiabat, Carmentis latinè dicta fuit. Hanc quidam aiunt latinis primùm literas dedisse. Diony. Halicarnasseus. lib. quidē 1. Antiq. Rom. scribit ipsos Archades primos literas in Italiam attulisse, qui post Pelasgos venerant. Tit. Liuius Euandrum ipsum, autorem vocat, lib. ab vrbe condita 1. *Euander* (inquit) *tum ea, profugus ex Peloponneso, autoritate magis quàm imperio regebat loca, venerabilis vir miraculo literarum, rei noue inter rudes artium homines.* Huic concinit Cornelius Tacitus, qui tradit Aborigenes ab Euadro Archade didicisse literas. Vide Poly. Verg. lib. 1. cap. 6. Hæc quoque scribit Textor Græcas literas impensè doctam, plerasque ex latinis primùm reperisse: quò coniectare licet mulierem versatili ingenio, variâque doctrina fuisse præditam.

EVANDER huius Nicostratæ, seu Carmentis, filius, cum patrem imprudens interfecisset, relicta Archadia in Italiam venit, & pulsus Aborigenibus in Palatino monte confedit: agròque à Fauno iuniore Aborigenùm Rege donatus, collem elegit, qui nunc in medio fermè vrbis est, in quo castellum seu oppidum extruxit, cui Pallantium, seu Pallanteum, nomen dedit, vel à Metropoli Archadiæ, vel de Pallantis proauis sui nomine circa annum mundi 2725. ante Christum natum 1237. paulò nempe ante quàm hercules in Italiam ab Hispaniis aduentaret. Pallantium, Rom. postea Palatium dixere. Vide Diony. Halic. lib. 1. & Cæli. Rhodi. lib. 11. cap. 17. & Vergi. lib. Enei. 8. vbi sic inquit:

*Archades his oris, genus à Pallante profectum,
Qui Regem Euandrum comites, qui signa secuti,
Delegere locum, & posuere in montibus urbem,
Pallantis proauis de nomine, Pallanteum.*

PRIAMVS Laomedontis filius, interfecto patre ab Hercule, Troiâque vi capta, regnum patris recepit, quod ei Hercules tradidit vt viro iusto, amicoque. Solus enim filiorum patri consuluerat equos diuino semine procreatos (si credere fas est) Herculi, ob liberatam Hesionem promissos, tradendos. Hæc Diod. Sic. lib. 5. Sunt tamen qui scribant Priamum captiuum ab Hercule abductum in Græciam, postea auro à vicinis redemptum, vnde à redimendo nomen obtinuerit. Habuit filios quinquaginta: vnde Vergi.

Quinquaginta illi thalami, spes tanta nepotum.

ex his decem & septē sustulit ex iusta vxore Hecuba: inter quos insigniores fuere Hector, Paris, Deiphobus, Helenus, Polites, Polydorus. Capta vrbe à Græcis, interemptus est Priamus senex, à Pyrrho Achillis filio: idque ad aram Iouis, in sanguine etiam Politæ filij sui, autor Dictys Cretensis. Troiæ Priamus regnat anno mundi 2725. à Christo natò 1237.

HECVBA Cissei regis Thracum filia, vxor Priami fuit. Hæc cum Paridem in vtero gestaret, somniauit se parere facem ardentem, quæ patriam exureret. Hanc in canem versam fabulantur, quòd cum vrbe capta, captiua abduceretur, ac Polydori filij corpus in mare proiectum agnosceret, Græcos inanibus lacessiuerit conuiciis. Vergil. Aen. 10. lib. Ouid. 13. Metamorpho.

d 5

HECTOR Priami filiorum fortissimus fuit, quo sospite Troia nunquam potuit à Græcis expugnari. Hic permultos ex Græcis occidit, inter quos Protesilaum & Patroclum: in cuius ultionem ab Achille demum occiditur, à quo bigis alligatus, circum Patrocli sepulchrum trahitur. post 12. dies corpus eius auro à patre redimitur. autor Dares Phrygius. Home. lib. 23. Iliæ. Ver. lib. 1. Aenei. Volaterr. lib. 15.

ANDROMACHE, Eetionis Regis Thebarum, quæ in Cilicia sunt, filia, Hectoris vxor castissima, & Astyanactis mater fuit: quem peperit post inchoatum bellum Græcorum, & admodum paruulum abscondit: at verò ab Vlysse repertus, de turri ab eodem præcipitatur. mater autè à Pyrrho abducta in Græciam, Molossum ex eo parit, deinde Heleno in vxorem datur: eique regni Epiri portio assignatur. Vide Volaterran. lib. 8. & 13. Strab. lib. 7. Vergil. lib. 3. Aene. Porrò de supputatione annorum facile est cuius vel mediocriter docto, rationem inire quo tempore gesta sint nõnulla, quibus annorum numeros non inferui, cum iidem numeri annorum hinc inde paulum absint. id te semel monitum volui, candide lector, vt ne mihi succenseas, aut vitio vertas, si singulis epitomis aut paginis, supputationem hanc in nonnullis quidem minimè necessariam (sunt enim multa quæ in idem tempus coincidunt) anxie non obseruo, nec iteratò repono.

THESEVS Aegei Athenarum Regis filius, ex Aethra Pithei filia, regnavit Athenis anno mundi 2730. ante Christum natum 1232. Hic Herculem imitatus, mare ingressus est: ad ea certamina adiecit animum, quæ laudem & gloriam sibi essent allatura: iuuenis adhuc Creontem tyrannum occidit: præterea taurum vastantem Atticam, & Minotaurum: item Scyronem, Procrustem, & Schynin latrones, in Attica trucidavit. Cum Hercule aduersus Amazonas strenuè militauit, quarum reginam Hippolyten abduxit, ex qua filium Hippolytum sustulit. Iustin lib. 2. Diodo. lib. 5. Plutarc. in vita Thesei. Ouid. epist. 4. & 10. Hic firmam amicitiam cum Pirithoo iunxit.

MINOTAVRVS, filius fuit Pasiphaë, & iuuenis cuiusdam formosissimi, nomine Tauri, qui, morbo laborante Minoë marito Pasiphaës, cum hac concubuit, peperitque Pasiphaë ipsa ex eo concubitu filium, qui inde Minotaurus dictus est, quòd cùm Minoïs filius putaretur, re vera tamen Tauri filius esset: quem ideo Minos relegauit, atq; insectatus est: ad quem tandem Theseu misit, qui accepto ense ab Ariadne, eum occidit. Hæc Palephatus libro de non credendis fabulosis narrationibus. De hoc Minotauro multa fabulantur Poëtæ, quòd semiuir, ac semibos fuerit, vnde Ouid.

Semiuirumque bouem, semibouemque virum:

quòd Labiryntho, à Dédalo fabrefacto inclusus, obiectos sibi homines deuoravit. Vergil. lib. 6. Aenei. Oui. epist. 10.

MARTHESIA, siue Marpesia, & Lampedo, sine Lampeto, Reginae fuere Amazonum, regnante Theseo Athenis: nempe anno mundi 2734. ante Christum natum 1228. autoribus Iustin. libr. 2. & Orof. libr. 1. cap. 15. & 16. Funccius verò reiciit ad annum mundi 2754. ante Christum natum 1208. hæ in duas partes exercitu diuiso, in clytæ iam opibus, vicissim bella gerebant: & ne successibus deesset autoritas, generatas se Marte prædicabant. Itaque maiore parte Europæ subacta, Asiæ quoque nonnullas ciuitates occupauere. ibi Ephesum, multasque alias vrbes condidit: tandem ibi Marthesia incursum barbarorum interficitur, in cuius locum Orithya filia succedit. Iustin. lib. 2. Orof. lib. 1. cap. 15.

LAMPEDO, siue Lampeto Amazonum Regina, Epheso multisque aliis urbibus in Asia conditis, domum cuius parte exercitus remittitur, vt patriam tueatur. Cæterum de huius gestis, & fato nil apud autores reperi, quemadmodum nec ipse etiam Bocacius. De Amazonibus autem in genere pauca dicere lubet. Hæ ex Scythiis ortæ, in Cappadocia ora, ad amnem Therimodoonta confidere: ibi mariti, qui spoliare finitimos consueverant, conspuratione populorum per insidias trucidantur: ipsæ, quarum exilio addebatur orbitas, arma sumunt: temp. sine viris augent: matrimonium seruitutem appellant. tandem pace armis quæsitæ, ne gens interiret, finitimorum concubitum ineunt: si qui mares nascuntur, occidunt: virgines armis exercent, dextris mammis instructis, ne sagittarum iactus impediatur, vnde Amazones dictæ. Iustin. lib. 2.

MENALIPPE, Orithyæ ac Antiopes (hæ ambæ Amazonum reginæ erant) soror, ab Hercule bello superata, captiua abducitur: quam tandem sorori reginæ reddit: & pretium, arma eiusdem reginæ (Baltheum fuisse dicunt) accipit: atq; ita mandato functus, ad Regem Eurystheum Hercules ipse, reuertitur. Vide Iustinum. libr. 2.

HIPPOLYTE, soror Orithyæ, Antiopes, & Menalipes, eodem ipso bello quo soror Menalippe ab Hercule capta, ac abducta est, hæc quoque à Theseo capitur ac abducitur: Sed tamen eam in vxorem Theseus accipit, ex eâque gignit Hippolytum: uti iam à me dictum est supra, in Theseo. Iustin. libr. 2.

Nec verò nesciendum est, Hippolytum omnium castissimum fuisse, eundemque venationi deditissimum: de quo multa legere licet apud autores: maximè apud Ouidium lib. 15. Metamorpho. item Heroidum epist. 4.

ORITHYA, Marthesiæ filia, Amazonum post matrem Regina, tum ob belli industriam, tum ob perpetuam virginitatem, conspicuam se, ac mirabilem præstitit. Hæc ubi comperit bellum, vim quoque sororibus suis illatam ab Hercule & Theseo, hortatur comites in ultionem, frustrâque Ponti sinum & Asiam domitam esse dicit, si Græcorum non tam bellis quàm rapinis pateant, auxilium à Rege Scytharum capit. Sed ante prælium diffensione orta, ab auxiliis desertæ Amazones, bellôque ab Atheniensibus victæ, receptaculum tamen habuere castra sociorum, in regnumque reuersæ sunt. Iustin. lib. 2.

PENTHESILEA post Orythiam Amazonis imperauit. Hæc Troianis aduersus Græcos opem tulit. Verg. lib. Aen. 1.

*Ducit Amaz onidum lunatis agmina peltis
Penthesilea furens, medisq; in millibus ardet,
Aurea subnectens exert. & cingula mamme
Bellatrix, audetq; viris concurrere virgo.*

Interfecta demum ab Achille, exercitûque eius absumpto, pauca quæ remanserant vsque ad tempora Alexandri Magni durauerunt: quem Thalestris, Amazonum Regina, adiit, ad sobolem ex eo generandam. Hunc cum ter centum fœminis salutauit, cæteris iussis subsistere, copiam sui fecit ei Alexander per tredecim dies. Hæc coram illi in os ingenuè facta est se tantum ad suscipiendos liberos venisse: fœminini sexus se retenturam, marem patri reddituram. reuersa in regnum, breui post tempore cum omni Amazonum nomine intercidit. Quint. Curt. lib. 6. Iustin. lib. 2. de hac vide etiam infra in Alexandro.

MENE LAVS, Atrei(alij dicunt Plifthenis) & Aëropes filius, in vxorem accepit Helenam formosissimam quidem mulierem, attamen quæ bis rapta est, primùm à Theseo, postea à Paride. Hic Menelaus regnavit apud Lacedæmonios anno mundi 2758. ante Christum natum 1204. aduersus Troianos bellum gessit pro recuperanda vxore, quam non nisi capta Troia recuperavit. bellum gessit decem ferè annis, præterea conscendens nauim in reditu, non nisi post octauum erroris annum patriam attigit. Tantæ molis erat infame reducere scortum: scribit nihilominus Dictys Cretensis non tam animo consternatum fuisse Menelaum ob raptam vxorem, quàm ob Aetram & Clymenam, affines suas. Sustulit ex Helena Hermionem. Dares Phry. Ouid. lib. 11. Metamorp. Caterùm Menelaum Atrei filium Homerus scribit, Hesiodus autem, Plifthenis.

A G A M E M N O N regnavit Myccænis anno mundi 2768. ante Christum natum 1194. hic frater fuit Menelai: & omnium consensu Græcorum dux præcipuus aduersus Troianos declaratus est: classem habuit nauium sexaginta supra centum: vniuersa Græcorum classis erat nauium plus mille. Tandem reuersus ab expeditione illa, & bello Troiano confecto, ipse, insidiis Clytënestræ vxoris, ab Aegystho adultero interficitur: Orestésque filius eius hanc iniuriam vlciscitur, interfectis adulteris, matre scilicet Clytemnestra ac Aegystho. Euripid. in Oreste, Seneca in Agamemnone. Dares Phrygi. Dictys Cre.

PARIS, qui & Alexander dictus, Priami filius fuit & Hecubæ. Hunc pater exponi iussit, quòd mater prægnans somniasset se facem ardentem parere: attamen Hecuba materno affectu ducta, curauit vt in Ida monte à pastoribus nutriretur. Adolens Oenonem amauit, ex qua Idæum & Daphnidem sustulit. Tandem à parentibus agnitus ac receptus, suscepit legationem in Græciam ad repetendam Hesionem, vbi Helenam rapuit, Troiámque abduxit anno mundi 2768. ante Christum natum 1194. nempe primo anno regni Agamænonis. Propterea bellum Græcorum aduersus Troianos exarsit. Scribit Herodotus renitentem abduxisse, Sparténque expugnasse, ob id à viro recipi meruisse. Achillem sagitta interemit Paris, vicissim quoque interemptus est à Pyrrho Achillis filio. Herodo. lib. 2. Dares, Dictys Cretensis.

HELENA, Iouis & Leda filia, à Theseo primùm rapta, nec multo post Castori & Polluci fratribus reddita, Menelai vxor fuit, cui Hermionem peperit: hanc Paris seu volentem seu nolentem abduxit, vt dictum à me supra est, ac in vxorem duxit. Hæc proditiõnis Troiæ conscia fuisse dicitur, cum Græci armis diffidentes ad dolum se conuertissent: ac facem, proditiõnis signum, ex arce sustulisse, & cum priore viro in gratiam rediisse. De simulachro ac templo Helenæ, in quo mulier ex turpissima, speciosissima facta est, vide Herodotum libr. 6. Capta est Troia deficiente iam vere, 17. diebus ante conuersionem æstiuam, anno mundi 2783. ante Christum natum 1179. Vide Diony. Halicar.

VLYSSES Laërtae & Anticliae filius, Solers ac disertus extitit, atque prudentissimus Graecorum, qui in expeditione Troiae fuerunt. Hic insaniam simulans comitatum negat, nempe irretitus amore iuuentulae coniugis Penelopes: verum fraude à Palamede detecta, cogitur cum ceteris in bellum proficisci. Detectus ipse, Achillem vicissim detegit, qui etiam in Troianos contendit, anno mundi 2773. ante Christum natum 1189. Vlyses multa tum fraude tum virtute peregit annis decem in obsidione Troiae: qua capta, per decennium itidem hac atque illac fluctibus marinis iactatus, tandem ad uxorem in patriam peruenit: procorum iniurias ulciscitur. Postea à Telegono, quem ex Circe susceperat, spina trigonis piscis venenata, incognitus transfigitur. Homer. in Odyss. & Verg. in Aene. multis in locis.

PENELOPE, Icarij & Peribœae filia, Vlyssis vxor fuit castissima. Hæc totos viginti annos maritum illibata pudicitia expectauit, nec vnquam adduci potuit vt alteri nuberet: quamquam pater Icarus cogeret, & proci valde sollicitarent, quos egregio commento sefellit (si credere licet) quamquam aliter de huius pudicitia scribat Lycophron. Vide Ouid. epist. Heroidum prima, quæ nomine Penelopes inscribitur.

c

A C H I L L E S Pelei Theſſalię regis & Thetidis filius, Gręcorũ fortiffimus fuit. Hic iã adultus inter Lycomedis filias, muliebri indutus ornatu latitauit, opera matris quę hac arte cauebat ne ad bellum Troianum proficiſceretur, vnde non eſſet reuerſurus. Nihilominus tamen Vlyſſis aſtu deprehenuſ, ad bellum perducitur. Hic Deïdamiam Lycomedis filiam comprefſit, ex qua Pyrrhum ſuſtulit: quinetiam ob creptam ſibi ab Agamemnone Briſeïda, pugnare deſtitit, donec Patrocli amiçiſſimi mors nuntiaretur, quam Hęcторis morte compenſauit. Ceterũ à Paride tum demum interficitur Achilles: tandem & ipſe Pyrrhus Polyxenam ad ſepulchrum patris immolat. Homer. in Odyſſ. & Vergil. lib. Eneid. 2. & Statius. libr. Thebai. 1. item Dares, & Diçtys Cretenſis.

P O L Y X E N A Priami & Hecubę filia ſpecioſiſſima, ad tumultum Achillis à Pyrrho eiufdem Achillis filio, interficitur, ad placandos Achillis manes. Ouidius libro 13. Metamor.

Placet Achilleos macſata Polyxena manes.

Polyxenam fertur Achilles in mœnibus Troię conſpectam adamaſſe, eamq; in vxorem petuiſſe: Priamus annuit: in Apollinis templum conuenitur, ad ineunda pacis nuptiarũque fœdera: verũ inibi interim Achilles à Paride dolo interficitur. Vide vt ſupra, & Euripi. Trage.

NAUPLIVS, Euboææ infula Rex, quam Nigropontum hodie vocât, Palamedis pater fuit, eius inquam qui Vlyſſis comento & fraude, ab exercitu lapidibus eſt obrutus: Vlyſſes ſiquidem oderat Palamedem, mortémque illi dolo machinatus eſt, quòd technam ſuam detexiſſet, cùm illi furorem ſimulanti, vt ad bellum minimè proficiſceretur, filium in ſulco obiecit. Nauplus vt filij necem vlciferetur, vxores principum Græcorum, tum cùm Troiam obſidebant, in iuuenem adulteria pellexit, ſperans vt in reditu mutuis ſe vulneribus confoderent propter vitiatas vxores. Præterea Græcis redeuntibus, ignem ex Caphareo monte oſtendit: quò factum eſt vt bona pars ad ignem, tanquam ad proximum portum ad nauigans, inter ſcopulos naufragium fecerit. tandem doloris impatientia ſe ipſum in mare præcipitat, quòd Vlyſſes & Diomedes, quos maximè obrui cupiebat, incolumes euafiſſent. Vide Homer. Vergi. Oui. multis in locis ſingulos.

PALAMIDES Nauplij filius, quatuor dicitur litteras inueniſſe, præterea ordinem aciei, ſymbolum bellicum, & vigiliis, ad exemplum gruum: item calculorum ludum, atq; aleam, & latrunculos, quos ſcachos vulgò dicimus, & menſurarum ac ponderum rationem, quinetiam annum ad Solis curſum, & menſes ad Lunæ accommodaſſe. Hic ab Vlyſſe falſò proditiſſionis inſimulatus, lapidibus obruitur. Vide Ouid. lib. 13. Metamor. Cæl. Rhodig. lib. 20. cap. 27. & lib. 7. cap. 31. Huius Palamedis Poemata dicitur Homerus, inuidiæ ſtimulis agitated, concerpſiſſe, aut exuſiſſe. idem Cæl. Rhodig. id tradit, lib. 20. cap. 30. Vide item Volat. lib. 18. & Pli. 7. cap. 56.

IEPTE, filius Galaad ex meretrice, iudicauit populum Israël anno mundi 2787. ante Christum natum 1175. Hic pugnavit contra Ammonitas, quos tradidit dominus in manus eius. voverat autem prius, satis tamen imprudenter, se in holocaustum oblaturum domino eum qui primus de domo sua egrediens, sibi occurreret victori: acciditq; vt filia sua vnigenita cum tympanis & choris ei reuertenti occurreret, qua visa scidit ipse sua sibi vestimenta, præ dolore: immolauit tamen filiam post duos menses, quos illa impetrarat ad lugendam virginitatem. Vide lib. Iudi. cap. 11. & 12. sex annis iudicauit Iephte Israëlem. Ioseph. lib. Antiqui. 5. cap. 12.

ABESAN, de Beth-lehem, mortuo Iephte iudicauit Israël septem annis. Hic habuit triginta filios & totidem filias, quas omnes maritis tradidit, simul filiis omnibus vxores dedit: foras misit filias, filiorum autem vxores domum introduxit. Iudi. 12. Ioseph. lib. 5. cap. 12. Rabbi Salomon & Chaldaeus paraphraestes hunc Abesan Boos esse dicunt. Post Abesan, Aelon de tribu Zabulon, iudicauit populum annos decem: post quem etiam Abdon de tribu Ephraim, iudicauit Israëlem annos octo. Iudicum cap. 12. post hunc Samson iudicauit, cuius meminero post ea.

L A T I N V S Laurentū Rex, Fauni & Maricæ, filius fuit. Hic vel bello ab Aenea victus, vel tantum certior factus quifnam, & vnde esset Aeneas, antequam signa canerent, ipsi Aeneæ dextram, fidei signum, dedit: filiam deinde in vxorem tradidit, quanquam prius pacta esset Turno Rutulorum regi. Aeneas de nomine vxoris Lauinia, Lauinium appellat. Turnus ob præceptam Lauiniam sibi pactam, bellum mouet: vtrinque summa contentione pugnatum est: inclinavit tamen victoria in Troianos, qui Latinum eo in prælio amisere. anno mundi 2787. ante Christum natum 1175. Titus Liuius lib.1.& Diony.Halicar. lib.item primo.

L A V I N I A Latini & Amatae filia, Aeneæ vxor post Creusam fuit. Hæc mortuo Aenea Ascanij tutelam gessit: deinde ab eodem Ascanio, Lauinio, vrbe iam florente atque opulenta, donata est: nouam ipse aliam sub Albano monte condidit, quam ab situ porrectæ in dorso vrbis, Longam Albam appellauit. Titus Liuius lib.1. Lauinia Syluium Posthumum peperit, tertium Regem Latinorum: qui sic dictus est, quod post patris Aeneæ fatum in syluis natus ac educatus sit. Videto vt supra.

c 3

AENEAS, Anchisæ & Veneris filius ac Priami gener, pius, probus ac bellicosus à Vergilio in gratiam Augusti describitur: aliter enim scribunt grauiissimi auctores. Hic patrem humeris impositum Troiano incendio dicitur eripuisse, Creusam vxorem in turba amisisse, in Italiam nauigasse, Turnum bello vicisse, Lauiniam duxisse, oppidum condidisse Lauinium, de nomine vxoris sic dictum: Ascanium, qui Albam Longam condidit, genuisse. Aduentum autem Aeneæ in Africam, congressum, societatem aut nuptias cum Didone, vt fabulosa prætereo: neque enim appulisse in Africam scribunt historie probatiores: neque, vt appulerit, Didonem illic potuerit reperisse, cum nõdum nata esset. Nauigationem Aeneæ sic paucis describit Titus Liuius libr. 1. *Aeneas, inquit, domo profugus, primò in Macedoniam venit: inde in Siciliam, quærens sedes, delatus est. Ab Sicilia, classe Laurentem agrum tenuit. Troia & huic loco nomen est.* De morte Aeneæ nil certi reperi. Constat dum cum Rutulis ac Hetruscis, congregitur, multos vtrinque cæsos, Aeneæ autem corpus nusquam inuentum. id prælium commissum est postquam treis annos ab obitu Latini soceri sui, regnasset Aeneas, anno à capta Troia septimo. Dio. Halicar. lib. 1. Titus Liuius lib. 1. Verg. in libris Aeneidos. Lauinium urbem condidit Aeneas a nno mundi 2788. ante Christum natum 1174.

TURNVS, Rutulorum Rex, Amata, vxoris Latini, con-
sobrinus fuit. Huic pacta fuerat Lauinia ante aduentum Aeneæ:
quare prælatum sibi aduenam ægrè ferens, simul Aeneæ Latinò-
que bellum intulit. Vide vt supra. Victus singulari certamine
Turnus ab Aenea, victoriam cum sponfa, rivali Aeneæ reli-
quit. Verg. lib. Encid. 12.

ORESTES occiso Aegistho imperat Mycœnis, quæ vrbs est in Peloponneso, anno mundi 2789. ante Christum natum 1173. Fuit hic Agamemnonis & Clytemnestræ filius: matrem adulteram cum adultero suo Aegistho interemit, quòd patrem suum etiam interemerant. Deinde Pyrrhum quoque interfecit, quòd Hermionem sibi prius desponsatam, quæ & Pyrrhum ode rat, rapuisset, vique eam in vxorem sibi retinuisset. Ob hæc scelera furiiis agitatus vagabatur: habuit interim Pyladem fidum itineris comitem ac periculorum socium. Peruenit itaque Orestes in regionem Tauricam, vbi inuenta sorore Electra, cum ea, iam furore purgatus, migravit in Italiam. Orestes pro Pylade, Pylades pro Oreste, vterque pro altero mori minimè recusauit: sicut nec Nysus pro Eurialo, nec Eurialus pro Nyso, vti est apud Vergil. quare numerantur inter insigniora amicorum paria. Vide Sophocl. in Electra, Euripid. in Oreste. Cicer. de amicitia, & li. 2. de finib. Ouid. Epist. 8. Heroidum.

HERMIONE Menelaï & Helenæ filia fuit. Hæc à Tyn daro auo materno primùm pacta est in vxorem Orestis, interea dum pater in bello Troiano militaret: qui etiam eandem Pyrrho, mortuo patre Achille, promittit. Pyrrhus reuersus eam rapit, ac retinet inuitam: quam obrem indignatus Orestes Pyrrhum in templo Apollinis, ope Macarei sacerdotis interfecit, vxorémque suam Hermionem recipit. Videto Vergi. li. 3. Acne. Ouid. epist. 8. supradicta, quæ inscribitur, Hermione Orestis.

ASCANIUS Aeneæ filius, Latinorum Rex fuit, anno à mundo condito 2789. ante Christum natum 1173. Hic à fluuio Phrygiæ Ascanius dictus est: præterea Ilus, ab rege Troianorum Ilo: quinetiam Iulus, à prima barbæ Lanugine. Vergili. Aeneid. 1.

*At puer Ascanius, cui nunc cognomen Iulo
Additur, Ilus erat, dum res stetit Iliæ regno.*

Huic puero flammula quædam supra caput apparuit, quæ nec vrebatur, nec manibus extinguere poterat: hinc sumptum omen est, futurum ut aliquando imperaret: idem narrat de Seruio Tullio Lilius lib. 1. Cæterum Ascanius cum 25. annos in Lauinio regnasset, Longam Albam condidit, ac noueræ, quæ antea restituta fuerat (nam priuignum Ascanium metuens, in sylvas se receperat) Lauinium reliquit: regni hæredem fecit Posthumum fratrem suum ex diuersa matre, cum nondum esset Iulus eius filius ad regendum idoneus per ætatem. imperauit Ascanius 38. annis, cum Lauinio, tum Longæ Albæ. Ab Iulo eius filio, Iuliorum familia orta est. Eutrop. auctus.

SYLVIVS Posthumus Aeneæ ex Lauinia filius, regnum Latinorum tenuit post Ascanium, anno mundi 2827. ante Christum natum 1135. Imperauit apud Latinos annis 29. de ratione nominis huius, dictum est supra in Lauinia. huius temporibus agebat Homerus, ut autor est Casiodor. Vide Diony. Halicarn. & Eutro. lib. 1.

SAMSON filius Manue de tribu Dan , iudicauit post Abdon, populum Israëliticum annos 20. quorum initium fuit anno mundi 2818. ante Christum natum 1144. Hic vir fortissimus leonis catulum sæuum ac rugientem, qui ei occurrebat, in frustra dilacerauit quasi hædum, nihil omnino gladij habens præ manibus. post aliquot dies inuenit in ore huius leonis examen apum ac fauum mellis. Hic propter ablatam vxorem, segetes Philisthinorū exussit, ligatis facibus ad caudas tercentum vulpium. Maxilla asini mille Philisthinorū interemit: Israëlitas à seruitute eorum liberauit, quibus 40. annis seruierant. in Gaza cum circundaretur custodibus in porta vrbs stantibus, ipse confurgens circiter medium noctis, apprehendit ambas portæ fores cum postibus & sera, imposuitque humeris suis, & portauit ad verticem montis. Vide Iudi. 14. & 15. ca. Iose. Anti. li. 5. ca. 13. post Samsonem Heli fuit summus sacerdos ac iudex populi per 40. annos, cui successit Samuel.

DALIDA, siue Dalila, meretrix fuit, quam amauit Samson. Hæc argento à principibus Philisthinorum accepto corrupta, amasium Samsonem tonsum prodidit, qui ab hostibus captus, erutis oculis in carcerem detrusus est. Postea inde vocatus est vt luderet coram eis, qui excæcato & ligato volebant illudere: at ille cum venisset, & coram illis luderet, inuocato Domino ait: *Domine Deus meus memento mei, & redde mihi nunc fortitudinem pristinam, vt ulciscar me de hostibus meis.* Tunc apprehendit columnas ambas ambabus manibus, & cecidit domus, quæ cadendo interfecit ad tria millia vtriusque sexus Philisthinorum, vnà cum ipso. Consulito li. Iudi. cap. 16.

BRVTVS Aſcanij Aeneæ filij ex Syluiο nepos (quam alij cenſcant Syluium Aeneæ filium Poſthumum fuiſſe) fertur proceros quosdam, atque immanes viros ſede ſua expulſiſſe: inſulã que eam de ſuo nomine Britanniam cognominãſſe, quã prius vocabatur Albion, ab Albina quadam Syriã regis filia, quã vnã cum 3 2. ſororibus, interfectis ab ſe viris, à patre expulſa, in hæc loca appulerat, poſt annos circiter 5 0. ab excidio Troiã, id eſt circa annum à mundo condito 2 8 3 2. ante Chriſtum natum 1 1 3 0. cœpit in ea inſula, quam magnam Britanniam vocant, regnare Brutus iſte, illicque fertur liberos genuiſſe tres, qui totidem ſibi regna conſtituerunt: Locrum à quo Locria: Cambrum à quo Cambra, nunc Vuallia: & Albanactum, à quo Albania, quã Scotia poſtea dicta eſt. Locrus fratribus ſuperſtes, ſolus Britannia potitus eſt: poſt quem Maddan annos quadraginta regnauit. hæc Raphaël Volaterranus in Geographia, lib. 3. de populis ac regibus Britannia, quam nunc Angliam vocant. Supputationem annorum potes etiam colligere, ac deprehendere in Aſcanio Aeneæ filio, de quo à nobis dictum eſt ſupra, paulò antè, tertia ab hinc pagina.

IGNONE Pandraſi Leo-græcię Regis filia, huius Bruti vxor fuit; ex qua tres, qui ſupradicti ſunt, liberos ſuſtulit. Vide to Supplementum Chroni. li. 4. Item Chronica Chronicorum.

HOMERVS Græcus Poëta percelebris, clarebat circiter annum mundi 2838. ante natiuitatem Christi 1124. secundum Cassiodorum. nam Cornelius Nepos in libris Chronicorum refert ad longè posteriorem ætatem, puta ad annum mundi 3051. ante Christum natum 911. ante Romam conditam 160. annos. Natum itaque Homerum, vt inquit Plutarchus, belli Troiani tempore, eiusdémque spectatorem fuisse, quidam scribunt, alij 100. annis post, alij 150. Mater ad Meletem fluium cum peperit, ob idque Melesigenes appellatus est: postea cæcus factus, Homeri nomen accepit. Duo præcipua poemata scripsit, Iliada & Odyssæam. Ilias gesta Græcorum & Barbarorum propter Helenæ raptum, sed præcipuè Achillis præclara facinora complectitur. Odyssæa verò, Vlyssis ex Troiano bello in patriam reditum. Scribunt eum obiisse præ ingenti mœrore, cum ænigma à piscatoribus propositum non posset dissoluere: ipsum autem ænigma erat huiusmodi: *Quæcunque cepimus, reliquimus: quæ verò non cepimus, habemus.* Vide Plutar. in vita Homeri.

HESIODVS Poëta, paulò præcessit Homerum, imò & coætaneus eius, & sanguine illi iunctus fuisse perhibetur. Certè Herodotus scribit Hesiodum atque Homerum 400. non amplius annis ipsum præcessisse: exitit autem Herodotus circiter annum mundi 2520. & ante Christum natum 1442. erat Hesiodus ex Ascra, vico Bœotia, vnde & Ascraeus dictus. Hic primus ac princeps omniū, de agricultura versibus scripsit, quem imitatus est Verg. in Georgicis. Scribebat in Bœotia Helladis, vt inquit Plin. lib. 18. ca. 24. de eius morte misera, cûrque à Locrensisibus quibusdam adolescentibus sit occisus, vide Plutar. in conuiuio septem sapientum.

SAMVEL, Elcanæ filius ex Anna, iudicauit populum Israël post Heli, anno mūdi 2878. ante Christum natum 1084. Hunc filium mater diu sterilis, precibus à Deo impetrauit, quem etiã Deo obtulit. Arcam Dei reducunt Philisthini, quam tempore Heli ceperant: iudicauit Samuel annos 11. iuxta Hebræos, puta vsque ad Saul, primum regem. Senex factus Samuel, constituabat filios suos Ioëlem & Abiam iudices in Israel, qui cum non ambularent in viis patris, sed declinarent ad auaritiam & munera, peruertentes iudicium, maiores natu Israel petierunt à Samuele regem, qui iudicaret more gentium cæterarum. Itaque Saul à Samuele vngitur in regem, præcipiente Domino. 1. libr. Reg. ca. 1. 2. & 3. ad 9. vsque cap. Ioseph. li. Anti. 5. cap. 15. & seq.

SAVL filius Cis, de tribu Ben-iamin, vnctus est in regem primum Israëlitarum, eodem anno quo Samuel filios suos constituerat iudices: nempe anno mundi 2889. ante Christum natum 1073. Erat Saul altior vniuerso populo à capite ad humeros, quem videns populus clamauit, *Vivat Rex.* Ammonitas & Philisthæos vicit. At contra præceptum Dei, non expectato Samuele, sacrificans, abiicitur à Deo: item contra præceptum Dei victis Amalecitis, regem eorum & prædam reseruauit: filiam suam Michol Dauidi in vxorem dedit. Tandem victus à Philisthæis, ne viuus in manus eorū veniret, à quibus occideretur, se ipsum propriis manibus interfecit. Vide 1. libr. Reg. à fronte ad calcem. hunc lib. sunt qui vocent 1. Samuelis. imperauit Saul annis duobus. Iose. li. 6. ca. 4. & sequen.

DAVID filius Iesse (Iesse vocabatur quoque Isai) regnavit super tribum Iuda in Hebron, anno mundi 2891. ante Christum natum 1071. quo tempore etiam Isboseth constituitur. Rex super Israël, regnavit autem David super Iudam & Benjamin in Hebron septem annos, & sex menses: præterea super alias decem tribus, & super totum Israël annos 33. Hic cum gregem patris pasceret, leonem & ursum apprehenso mento occidit: quare nec diffidit ad futurum sibi Dei auxilium adversus Goliath: igitur lapide funda iacto, gigantem interfecit. Propheta Nathã eum homicidij arguit. Præterea proposuit ei Deus per Gad Prophetam tria pœnarum genera, quod populum numerasset: aut septem annorum famem, aut trium mensium persequente hoste, fugam, aut trium dierum pestilentiam: ultimum elegit, inquam melius esse ut in manus Domini incideret. tunc usque ad eò sæviit pestis ut 70000. virorum hac lue perirent, ad ædificationem templi populũ & Salomonem filium hortatus, descriptionem ac necessaria ad ædificationem dedit. annos natus 70. moritur, ac sepelitur in Beth-lehem. 2. libr. Regum. 11. cap. & sequen. Ioseph. lib. Antiq. 6. cap. 10. & sequentibus.

SALOMON filius David ex Beth-sabea, incipit imperare in Israël anno mundi 2931. ante Christum natum 1031. Hic sapientiam à domino postulavit, & impetrauit. habuit ad ædificationem tēpli 70000. qui onera portarent, latomorum 80000. præpositorum 3300. locutus est 3000. parabolas, fuerunt carmina eius 5000. annuus reditus eius erat 666. talentorum auri, excepto vectigali, valebãtq; talentum auri ad 5000. aureorum. mira potes legere à cap. 4. 3. li. Reg. ad 10. itē apud Iose. li. 8. vxores habuit quali reginas 700. & concubinas 300. quæ cum ex gentibus essent, ut eis gratificaretur, ad idololatriam deflexit: quare decem tribus à filio suo ablata. regnavit annos 40.

ROBOAM filius Salomonis ex Naama Pharaonis filia, mortuo patre regnavit super filios Israel qui habitabant in ciuitatibus Iuda, anno mundi 2971. ante Christum natum 991. nam decem tribus ad Ieroboam defecerant. Hic Roboam spreto senum consilio, iuuenum consilium amplexatus est, superbiusimè respondens populo qui tributorum imminutionem postulabat: quamobrem deficiuerunt ab eo decem tribus. ipse autem 80000. virorum congregauit ex tribu Iuda & Ben-iamin, vt sub iugum eius qui filius & hæres Salomonis erat, mitterent has decem tribus quæ ad Ieroboam defecerant: sed vt ne pugnaret prohibuit Dominus, dicens à se factum esse istud, quemadmodum per Ahiam Prophetam prædixerat. Vide 3. Reg. 11. 12. 13. 14. cap. & 2. Paralipomen. 10. 11. 12. cap. Iosep. lib. Antiquitatum 8. cap. 7. & 8. regnavit annos 17. cui successit filius, nomine Abia, siue Abiam.

SESACH rex Aegypti, ascēdit in Ierusalē, & tulit thesauros domus Domini, & thesauros regios & vniuersa diripuit, anno quinto regni Roboam. habebat Sefac in exercitu 1200. currius, equitum 60000. Vide vt supra.

AHIAS Sionites, Propheta, prædixit ipsi Ieroboam decem tribuum ad se defectionē: nam apprehendens pallium suum nouum quo opertus erat ipsemet Ahias, scidit illud in duodecim partes: & ait ad Ieroboam, tolle tibi decem scissuras: hæc enim dicit Dominus Deus Israël: *Ego scindam regnum de manu Salomonis, & dabo tibi decem tribus.* Vide 3. libr. Regum cap. 11. Ioseph. libr. Antiquit. 8. cap. 7.

IEROBOAM filius Nabat regnauit in Israël super decem tribus, eodem anno quo Roboam imperauit duabus tribubus, Iudæ scilicet ac Ben-iamin nempe anno à mundo condito 2971. ante Christum natum 991. Hic Ieroboam fecit duos vitulos aureos ad retinendum populum ne ascenderet, adorandi gratia, in templum Ierosolymitanum, & ne hac fortè via deficeret ad regem Roboam, qui Ierosolymis imperabat. Sic falsa religione propter ambitionem & regnandi libidinē, populum imbuit, nam adorandos hos vitulos palàm exhibuit, clamans: *Nolite vltra ascendere in Ierusalem, ecce Dij tui Israel, qui te eduxerunt de terra Aegypti.* Hic manum in Prophetam extendit, & aruit, nec potuit eam rex ad se retrahere: at verò orante Propheta, restituitur in integrum manus arida. Tandem à filio Roboam, Regis Iudæ, vincitur. Rexit Israelem annis 22. successit Nadab filius eius. Vide 3. lib. Reg. ca. 11. 12. 13. 14. Ioseph. lib. Anti. 8. cap. 8. 9. 11.

ABIA, seu Abiam, filius fuit Roboam, ex Maacha filia Abesalom, & successit patri in regno Iudæ, anno mundi 2988. ante Christum natum 974. Hic prauum se, ac paternorum vestigiorum æmulum præstitit: orantibus tamen Deum suis militibus, vicit ipsum Ieroboam. tunc corrûere 50000. virorum fortium ex Israël, confossi à viris Iuda. Nam diuisæ erant duodecim tribus Hebræorum in duo regna, Iudæorum, & Israëlitarum: præeratque rex Iudæorum duabus tantum tribubus, videlicet tribui Iudæ, & Ben-iamin: Rex verò Israëlitarum imperitabat reliquis decem tribubus. Rex itaque Abia Israëlẽm tribus ferè annis 3. Reg. 15. cap. & 2. libr. Paralip. cap. 13. Ioseph. libr. Antiq. 8. cap. 11.

ASA, filius Abiæ, successit patri in regno Iudæ, anno 20. regni Ieroboam regis Israël, imperauitque annos 41. Fuit Asa rex pius in Deum & homines, subuertit altaria peregrini cultus, confregit statuas, lucos succidit: & præcepit Iudæ vt quæreret Dominum Deum patrum suorum, legi diuinæ pareret, & vniuersa mandata impleret. Habuit de tribu Iuda 300000. de Ben-iamin autem 250000. militum virorum fortissimorû. Egredus est contra eos Zara rex Ethiopum cum decies centenis hominum millibus: hos implorato diuino auxilio, fugauit Asa: fugatos, internecioni dedit. Post hæc iniiit fœdus cû Benadab rege Syriæ, timens Baasa regem Israël: quare à Propheta Hanani corripitur, quem in neruum misit. Deinde dolore pedum grauissimo laborans, cû iam multos occidisset, opem medicorum potius quàm Dei quæsiuit. 3. Reg. 15. cap. 2. Paralip. 14. & 15. Ioseph. lib. 8. cap. 12.

NADAB filius Ieroboam successit patri in regno Israël, anno secundo regni Afa, Regis Iudæ: hic impius, genuina patris proles, nō diu imperavit: occisus est à Baasa anno tertio Afa Regis Iudæ: & regnum eius occupavit homicida ille Baasa. Vide tertium librum Regum, capitibus 14. & 15. imperavit anno à condito mundo 2992. ante Christum natum 970.

BAASA occiso Nadab, regnavit super Israël annos 24. homicidio regnum assecutus, homicidia iterum perpetravit: nam omnē familiam Ieroboā interfecit. fuit huic bellū cum Afa, nam ascēderat Baasa in Iudā, & Rama muro cingebat, ut ne quis à regno Iudæ in regnū Israël penetrare posset: quāobrem perterrefactus Afa, missis muneribus opem Ben-adab Regis Syriæ implo-
 ravit: uti dictum iam à me supra est in Afa. Tandem Iehu pradi-
 xit ipsi Baasæ sui ipsius suorūque ruinam ob idololatriam, sicuti
 familiæ Ieroboam. successit Baasæ Ela filius. incepit regnare
 Baasa anno mundi 2992 ante Christum natum 970. Vide
 li. 3. Regum 15. & 16. cap. Ioseph. lib. Antiq. 8. cap. 12.

f

EL A filius Baasæ, defuncto patre imperat Israëlitis anno mundi 3015. ante Christum natum 947. nempe anno 26. Aasæ Regis Iudæ: & anno 27. eiusdem ebrius occiditur à Zambri, duce mediæ partis equitum huius Regis Elæ. Itaque Zambri regnum invadens occidit omnem familiam Baasæ: quod cum rescivit populus, constituit sibi alterum Regem nomine Ambri, qui obsedit Zambri in Therfa. Porro cum videret Zambri expugnandam esse civitatem, ingressus palatium succendit se cum domo regia: sic tyrannide regnum affecutus, septimo etiam die tyrannidem in semetipsum exercuit. Vide lib. 3. Reg. cap. 16.

A M R I (Iosephus Amarin vocat) Israëliticum regnum administravit anno mundi 3016. ante Christum natum 946. nec verò nesciendum est, post Zambri diuisum fuisse populum in duas partes, altera fauebat Thebni, altera Amri: hæc contentio duravit ad aliquot annos: tandem prævaluit pars quæ elegerat Amri in Regem, & mortuus est Thebni: sic confirmatum est regnum ipsi Amri, cuius regno etiam adduntur anni huius dissensionis: nã dicitur imperasse in Israël annos duodecim. Hic montem Samariæ emit à Somer (Samarum vocat Iosephus, à quo Samaria dicta) duobus talentis argenti: illic ædificavit Samariam, regni que sedem constituit, sex annis in Therfa egit, reliquos in Samaria. Vide li. 3. Reg. cap. 16. & Iosef. lib. Anti. 8. cap. 12. Successit ei filius etiam impius Achab.

A CH A B regnavit in Israël anno 38. regni Afa Regis Iudæ: hic erat annus mundi 3027. ante Christum natum 935. tenuit Achab principatum in Samaria annis 22. omnes priores Reges impietate superavit: duxit uxorem Iezabel Regis Sidoniorum filiam: & posuit aram Baal in templo Baal, quod extruxerat in Samaria, ipsumque Baal adoravit. Prædixit ei Propheta Elias famem, quæ tres annos duravit. post hæc occurrit Achab Eliæ, cui dixit: *Tunc es ille qui conturbas Israël?* respondit Elias: *Nô ego turbavi Israël, sed tu, & domus patris tui, qui dereliquistis mandata Domini, & secuti estis Baal.* Deinde miraculo facto in holocausto Eliæ, eiusdem Eliæ iussu sacerdotes Baal impostores interficiuntur, et ante annum 450. Achab semel atque iterum prælio vicit Ben-adab: tertio contra eundem pugnans mutata etiam veste, sagitta fortuito ad mortem vulneratur. 3. Reg. 16. ca. & sequen. Iose. li. Ant. 8. ca. 12. & 13.

I E Z A B E L filia Eth-Baal Regis Sidoniorum, uxor fuit huius supradicti Achab. Impia hæc Pseudopropheta Baal favens, Eliæ mortem minitata est: quod cum resciret Elias, aufugit. præterea ipsi Naboth mortem machinata est, qui lapidibus est obrutus, quod falsis testibus conuicisset ipsa Iezabel, eum Deo ac Regi maledixisse. occasio autem inde manarat, quod vineam, patrum suorum hæreditatem, Regi Achab non permisisset Naboth. Vide li. 3. Reg. 19. & 21. ca. & Iose. li. Ant. 8. ca. 13. Hæc iussu Iehu de fenestra præcipitata est, in Iezrahel: cum, audiens aduentum eius, ornasset se, ac fucos faciem deliniuisset: aspersusque est sanguine paries, & equorum ungulae conculcauerunt eam: iussitque eam sepeliri Iehu, quod filia Regis esset: at cum sepelirent eam, non inuenerunt nisi caluariam, & pedes, & summas manus, iuxta prædictionem Eliæ. 4. Reg. 9.

ELIAS Thesbites, Propheta fuit clarissimus: floruit temporibus Achab & Ochosia, Regum Israël. Vir quidem fuit pilosus, zonâque pellicea accinctus renes: zelo maximo erga Dei cultum affectus, varia edidit miracula quæ vulgatissima sunt (siquidem gratia apud Deum maxima valuit) nam quid commemorem vt in solitudine pastus sit à coruis, deinde ab Angelis: vt pluuiam impetrarit: vt pseudo prophetas increparit, ac interfecerit: vt Quinquagenarij duo, cum suis militibus, ad comprehendendum cum ab Rege Ochosia, filio Achab, missi, igne cæltus demisso, subitò consumpti fuerint: vt aquas fluuij Iordanis pallio suo percussas diuiserit: vt denique per turbinem in cælum raptus fuerit curru & equis igneis: Legat qui volet 3. li. Regum à cap. 18. ad finem vsque. Eccle. 48. cap. Iacob. epist. ca. 5. item Iosep. lib. Antiq. 8. ca. 12. & sequentibus capitibus.

ELISEVS filius Saphat, iubete domino vnctus est ab Elia in Prophetam, nempe vt succederet ipsi Eliæ, eique ministraret. arantem Eliseum reperit Elias: sic ex agricolatione ad Prophetiam vocatur. Hic petiit sibi dari spiritum Eliæ duplicem: filium hospitiæ suæ mortuum suscitauit: Naaman Syrum à lepra curauit, præmiâque recusauit. Vitam eius, ac miracula multa quibus claruit, hoc loci non est instituti mei persequi: amplius nosse qui cupit, legat lib. 4. Regum à 1. cap. ad 14. Porrò id minimè silentio prætereundum est, quod scribitur in lib. 4. Reg. cap. 13. in hæc verba: *Quidam sepelientes hominem, viderunt latrunculos, & proiecerunt cadauer in sepulchro Elisei: quod cum tetigisset ossa Elisei, reuixit homo, & stetit super pedes.* Vide etiam Iosephum li. Antiq. 9. cap. 8.

I O S A P H A T filius Aſa, regnare cœpit ſuper Iudam anno 4. Achab, regis Iſraël: hoc eſt anno mundi 3 0 3 1. ante Chriſtum natum 9 3 1. annorum erat 30. cùm regnare cœpiſſet, & 2 5. annis regnavit: pietatem coluit, patris Aſa genuinam prolem ſe præſtitit. Claſſem paravit quæ nauigaret in Ophir ad aurum inde auhendum. Philithæi munera ei afferebant, & vectigal argenti: Arabes quoque adducebāt pecora ampliſſima. ædificauit in Iuda domos ad inſtar turrium, vrbésque muratas. Tertio regni anno miſit qui circuirent cunctas vrbes Iuda, atque docerent populum, geſtantes librum legis Domini. Conſtituit iudices in ſingulis vrbibus, quibus dixit: *Videte quid faciatis: non enim hominis exercetis iudicium, ſed Dei: & quodcumque iudicaueritis, in vos redundabit.* Inſurrexerunt in eum Ammonitæ & Moabitæ, qui in ſemetipſos verſi, mutuis concidère vulneribus: ampla ſpolia lègit Iofaphat. Vide 3. li. Reg. ca. 2 2. & 2. li. Para. cap. 17. 18. 19. & 20. & Iofe. li. 9. ca. 1.

I O R A M filius Iofaphat, ſucceſſit patri. Hic omnes fratres ſuos occidit, & quosdam de primoribus Iuda. Athaliam (Gotholiam vocat Iofe.) vxorem duxit, filiam Amri, quæ illum ad cultum idolorum adduxit: quare allatæ ſunt ei literæ à Propheta quodam, quæ vltionem diuinam ei prædicebant, quòd imitatus eſſet Achab, & quòd fratres ſuos meliores ſe, occidiſſet, & declinaſſet à pietate Iofaphat patris ſui. Suſcitauit ergo Deus Philithinos & Arabes, qui terram Iuda vaſtarunt, domum Ioram diruperunt, filios eius occiderunt, præter Ioachas minimum natu. Regnavit Ioram tres annos vnà cum patre, & 4. poſt patrem: ſucceſſit filius eius Ochofias. fuit alter Ioram filius Achab, rex Iſraël, de quo pa. ſequen. hic verò rex Iudæ. Vide vt ſupra.

OCHOSIAS filius Achab, regnare cœpit super Israël in Samaria anno mundi 3049. ante Christum natum 913. Hic impius, prauus, & vtrique parenti persimilis extitit: atque æger ex lapsu, misit consultum Deum Accaron, an conualesceret: reuertuntur nuntij, dicentes occurrisse sibi hominẽ pilosum, renibus accintum zona pellicea, qui dixerit vt reuerterentur, renuntiarẽntque minimẽ conualiturum. Ochosias Eliam esse qui nuntios impediuisset ratus, misit ad eum Tribunum cum quinquaginta militibus, vt eum adducerent, quos omnes ignis cœlitus demissus, consumpsit: cùm totidem iterum misisset Ochosias, eodem fato correpti sunt: Tribunus autem qui tertius missus est, supplex Eliam deprecatus est: qui Elias, ab Angelo præmonitus, cum hoc Tribuno ad Ochosiã perrexit. Tandem ab Elia increpatus est Ochosias, apud quem idipsum locutus est, quod per nuntios primùm prædixerat. Itaque ex hac infirmitate obiit, nullis relictis liberis: quare successit ei frater suus Ioram. Vide 3. Regũ 22. cap. & 4. Reg. 1. ca. item Ioseph. li. Antiq. 9. ca. 2. regnauit annos duos. Fuit alter Ochosias filius Ioram Rex Iuda, cuius infra meminero: hic verò Rex fuit Israël.

IORAM frater Ochosiã, & filius Achab, successit prædicto Ochosiã fratri suo in regno Israël, regnauitque in Samaria duodecim annis. Huius tẽporibus Rex Syriã Ben-adab obsedit Samariam, vbi fames magna inualuit, ad eò vt venundaretur caput asini octoginta argenteis. Vide 3. li. Reg. ca. 20. Item Ioseph. li. Antiq. 9. ca. 4. huic successit Iehu. Fuit quoque alter Ioram filius Iosaphat, de quo supra, Rex Iuda: hic autem Rex Israël.

OCHOSIAS filius Ioram Regis Iudæ, non autem eius Iorã qui fuit Rex Israel, successit patri in regno Iudæ anno 12. Iorã filij Achab Regis Israel. annos natus erat 20. cùm regnare cœpisset, & imperavit Ierosolymis anno tantùm vno, qui erat annus mundi 3060. ante Christum natum 902. Impiè egit, secutusque est domum Achab: iniit societatem cum Ioram filio Achab, de quo supra proximè mētionem feci: & cum eo gessit bellum aduersus Hazael, Regem Syrorum. Iste Ochosias iussu Iehu, qui in Regem vnctus fuerat, interfectus est. Vide li. 4. Reg. 8. & 9. ca. item li. 2. Paral. 22. ca. Fuit alter Ochosias filius Achab, & frater Ioram, Regum Israel, de quibus supra mentionem fecimus, & nunc quoque commonefactum candidum lectorem volumus.

ATHALIA, mater huius Ochosiæ, cùm videret mortuum Regem filium suum, interfecit omne semen regium, præter parvulum, nomine Ioas, filium huius Ochosiæ Regis Iudæ: quem Iosaba, filia Ioram, Regis Iudæ, patris Ochosiæ proximè supradicti, absconderat. Athalia itaque vsurpavit regnum Iudæ, rexitque septem ferè annos: nam hoc eodem anno septimo Ioas vnctus est in Regem à Ioiada Pontifice, & occisa est Athalia. Videto li. 4. Reg. ca. 11. item Ioseph. li. Antiq. 9. cap. 7. vbi hanc vocat Gotholiam. Cæterùm quatenus attinet ad annorum supputationem, Athalia hæc, vt apud Chronologos comperio, regnare incepit super Iudam, anno à mundo condito 3061. ante verò Christum seruatorem natum, 901. & imperitavit, vt prædixi, annis ferè septem.

f 4

IEHV, Dux exercitus Ioram, Regis Iudæ, imperante in Israël Ioram filio Achab, & Ochosia filio alterius Ioram in Iuda, vnctus est in Regem Israel, regnavitque his duobus interfecit, anno mundi quo Athalia, de qua proxima pagina superiore à nobis dictum est. Hic omnem domum Regis Achab exterminavit: Ioram Regem Israël sagitta transfurberavit. Ochosiam occidi, Iezabel præcipitari iussit. Consulto lib. 4. Reg. cap. 9. & 10. & Iose. li. Antiq. 9. cap. 6. Hic sacerdotes Baal occidit, idolum, & templum succendit, in quo loco cloacas fecit: nec tamen à peccatis Ieroboam recessit, nec dereliquit vitulos aureos, qui erant in Bethel, & in Dan. imperavit annos 28. & successit ei Ioachas filius eius.

IOIADA summum obtinuit apud Iudæos Sacerdotium: hic Ioas Ochosia Regis Iudæ filium, in regnum restituit, occisa Athalia, quæ tyrannide regnum inuaserat. pepigit Ioiada fœdus cum Ioas, quo fœdere Rex Ioas & ipse populus polliciti sunt obedire Deo, & populus etiam Regi. in hoc fœdere, demoliti sunt aras Baal, idola contriuerunt, & Mathan sacerdotem Baal, occiderunt, etiam coram altari. Vide li. 4. Reg. ca. 11. nihilominus tamen mortuo Ioiada, Ioas ipse ad idololatriam deflexit. Vide lib. 2. Paralip. 24. ca. & Iosep. li. Antiq. 9. ca. 7.

IOAS, filius Ochofiæ Regis Iudæ, anno 7. regni Athaliæ matris, qui erat annus mūdi 3067. ante Christum natum 895. à Ioiada pontifice vngitur in Regem Iudæ. De hoc superiori pagina in Athalia dictum est, quòd à Iosaba filia Iorā, sorore Ochofiæ absconditus sit, ne interficeret eū Athalia. hic magnā vim pecunię misit ad Regē Syriæ, vt recederet: nā cū exercitu pugnabat cōtra Iudæos. Templū Domini instauravit, pius ipse in Deum & homines. At verò mortuo Ioiada Zachariam Prophetam filium Ioiadæ interemit, beneficiorum Ioiadæ immemor, aut ingratus. peccatum vltio secuta est, nec diu moram traxit: nam elapso vix anno ascendit contra Ioas exercitus Syriæ, venitque in Iudam & Ierusalem: primores occiderunt, prædas abegerunt. Denique insurgentes etiam serui in ipsum Ioas, eum occiderunt in lectulo suo, in vltionem sanguinis Zachariæ filij Ioiadæ. 4. Re. 11. & 12. ca. 2. Paralipo. 24. & 25. Ioseph. lib. 9. cap. 7. & 8. imperavit annos 40. fuit alter Ioas, filius Ioachas filij Iehu, Rex Israel.

AMASIAS filius Ioas, successit patri in regno Iudæ anno mundi 3107. ante Christum natum 855. is erat annus secundus regni Ioas, filij Ioachas Regis Israel. Hic vindex fuit paternæ cædis, in eos qui homicidium perpetrarant: non autem in filios eorum. Idumæos vicit, decem millibus occisis & totidem præcipitatis. Posthæc deos Idumæorum adoravit: quare indignatus Dominus tradidit eum in manus supradicti Ioas, & occisus est anno regni sui 29. 4. Reg. 13. & 14. 2. Para. 25. item Ioseph. lib. Anti. 9. cap. 9. successit ei Ozias, qui & Azarias dictus est.

f 5

SICHAEVS, Didonis auſculus & vir, Herculis Sacerdos fuit, qui honos ſecundus à rege erat. Hic opes non teſtis, ſed terræ crediderat, quam rem etſi homines ignorabant, fama tamen loquebatur: qua incenſus Pygmalion, Didonis frater, hunc ſacriſicii intentum interfecit, cuius meminit his verſibus Vergilius:

*Huic coniux Sichæus erat, ditiffimus agri
Phœnicum: ſed regna Tyri germanus habebat
Pygmalion, ſcelere ante alios immanior omnes,
Quos inter medius venit furor: ille Sichæum
Impius ante aras, atque auri cæcus amore,
Clam ferro incautum ſuperat.*

Vide Iuſtin. li. 18. & Vergi. lib. Aenei. 1. & 4.

DIDO Beli Phœnicum ſeu Tyrionum Regis filia, Pygmalionis ſoror, ac Sichæi vxor, occiſo marito, aſtu vſa in Africam nauigauit, cum theſauris quibus inhiauerat Pygmalion. Carthaginem condidit anno mūdi 3076. ante Chriſtum natum 886. ab ædificatione templi Salomonis 143. iuxta Joſephum libro primo contra Apionem. huius caſtitas, cui notam inurere tentauit Vergilius, eximiè laudatur à Boccacio, atque etiam ab Auſonio: ſiquidem emori maluit quàm cum Hiarba Rege ſecundis nuptiis coniungi. hæc proprio nomine Eliſa dicta eſt, Dido autem cognominata à rerum magnitudine, quaſi virago. Culta eſt vt Dea, templis, arifque eius nomini dicatis. Vide Iuſti. li. 18. Boc. li. 2. de caſibus illuſtr.

IOACHAS filius Iehu, regnavit super Israel in Samaria anno 23. Ioas filij Ochosiæ Regis Iudæ, qui erat annus à mundo condito 3089. ante Christum natum 873. Hic secutus est impietatem Ieroboam filij Nabat, & peccare fecit Israel: quare iratus Dominus tradidit Israelitas in manu Hazael Regis Syriæ, & Ben-adad filij ipsius Hazael. imperavit annos 16. & successit ei Ioas filius eius. Consulito li. 4. Re. ca. 13. item Iosephum li. Antiquitatum 9. cap. 8.

IOAS, filius Ioachas, mortuo patre regnavit super Israel anno mundi 3105. ante Christum natum 857. Hic impiè egit, nec declinavit ab omnibus peccatis Ieroboam: recuperavit vrbes de manu Ben-adab, filij Hazael, quas iure belli de manu Ioachas patris sui ille abstulerat: & tribus vicibus eum vicit: quintam contra Amasiam Regem Iuda pugnavit, quem & cepit, & templum Domini diripuit. reuersus tandem in Samariam, obiit: & sepultus est in Samaria cum regibus Israel. Successit ei filius suus Ieroboam. Vide 4. lib. Reg. 13. & 14. cap. item Iosep. li. Anti. 9. ca. 10. imperavit hic Ioas annos sedecim. fuit & alter Ioas filius Ochosiæ & Athaliæ, de quo à me dictum est supra, pagina ab hinc tertia.

LYCVRGVS apud Lacedæmonas leges sanxit, imperante Latinis Aremlulo, circiter annū mūdi 3090. ante Christum natū 872. alij referūt ad annum mundi 3181. ante Christum natum 781. Primū omnium 28. seniores instituit, qui Regibus assisterent, & populari principatui repugnarent, rursūque populi iuribus aduersus tyrannidem fauerent. Secundò agros æqualiter diuisit. nummum aureum & argenteum ex vsu sustulit: fereum solum vtendum imperauit: priuatum luxum inhibuit. Cætera qui cupit nosse, adeat Plutarchum, in vita Lycurgi. Fuit oratione breuis: quas tradidit leges, finxit se ex Apollinis Delphici oraculo tenere, ne reicerentur, quòd seueræ essent: indotas iubebat accipi vxores, vt prolis non argenti gratia nubere viri: tum vt ne puellæ pauperes, innuptæ relinquerentur. non inuentione legum magis quàm exemplo clarior extitit: siquidem nihil lege vlla in alios sanxit, cuius non ipse primus in se documenta daret. Iustinus multis in locis. August. de Ciui. Dei. lib. 2. ca. 16. & li. 10. cap. 13. Plutar. in vita Lycurgi. Xenophon, in Atheniensium politia.

DIRCEVS, Atheniensis Poëta, deformis quidem, atamen tubæ inuentor fuit. Lacedæmonij etenim cū respōsum acceperant ab Apolline, nō alio quàm hoc duce superatos se aduersarios Messanos, hunc ducem elegerunt, qui in Campano agro clangore tubarum Messanos ita exterruit, vt animo consternati, ac in fugam versi, facilè victi sint. Vide Mag. Elucida.

I E R O B O A M filius Ioas Regis Israël, successit patri anno 15. Amasiæ filij Ioas Regis Iudæ, qui erat annus mundi 3120. ante Christum natum 842. Hic quoque imitatus est impietatem Ieroboam filij Nabat, qui peccare fecit Israël: restituit terminos Israël ab introitu Emath vsque ad mare solitudinis, iuxta sermonem Domini, quem locutus est per Ionam filium Amathi Prophetam. 4. Reg. 14. cap. Ionas enim huic prophetauerat oportere vt Syros vinceret, & regnum proprium dilataret, in partibus quidem Aquilonis vsque ad Hemathi ciuitatem: à meridie verò vsque ad Asphaltiten paludem, quod mare mortuum hodie vocatur. Vide 4. li. Reg. cap. 14. & Iose. li. Anti. 9. ca. 11. imperauit annos 41. successit ei Zacharias filius eius. Fuit etiam alter Ieroboam filius Nabat, cuius supra meminimus.

Z A C H A R I A S filius Ieroboã Regis Israël, successit patri anno 38. Azariæ siue Oziæ Regis Iudæ, qui erat annus mundi 3161. ante Christum natum 801. Hic impiè egit quemadmodum patres eius. Sexto imperij sui mense Sellum filius Iabes, aduersus eum coniurauit: percussitque eum palàm, & interfecit, regnauitque post eum mensem vnum. Cõsulto lib. 4. Regum 15. cap. Fuerunt sanè alij Zachariæ, nempe Zacharias Propheta, filius Ioiadæ, qui à Ioa Rege Iuda occisus est, 2. lib. Paral. cap. 24. fuit item alius Zacharias filius Barachiæ, qui populum monuit, vt conuerteretur ad Dominum. Zachar. 1. cap. præterea fuit & Zacharias pater Ioannis Baptistæ, Lucæ 1. cap.

OZIAS, qui & Azarias, filius Amasia, constitutus est Rex Iudæ ab vniuerso populo, & in locum patris subrogatus annos tantum natus sedecim. Cæpit itaque regnare viuo patre, anno mundi 3124. ante Christum natum 838. imperauit 52. annis: nempe 11. viuo patre, aduersus quem coniuratum fuerat: deinde 41. annos post patrem occisum. Hic initio pius, auxiliòque diuino fretus, Philistæos, Arabes, Ammonitas deuicit, tributarios fecit: ciuitatem Ierusalem restaurauit: tandem ex opulentia in superbiam lapsus, dum sacerdotis munus vsurpat, volens sacrificare atq; adolere incensum super altare, dumque sacerdotibus ipsum corripientibus minatur, in lepram incidit: atque à sacerdotibus è templo pellitur: mansitque leprosus ad obitum vsque. successit ei Ioathan. Vide li. 4. Reg. 14. & 15. ca. & 2. li. Paralip. 26. cap. Item Ioseph. li. Anti. 9. cap. 11.

IOATHAN filius Ozia seu Azaria, Regis Iudæ, successit patri, eodem in regno, anno secundo Phaceæ filij Romeliæ Regis Israël: qui erat annus mundi 3176. ante Christum natum 786. Hic pietatem coluit: portam domus Domini excelsum ædificauit: vrbes quoque in montibus Iuda, & in saltibus castella & tures. pugnavit contra Regem filiorum Ammon, quem vicit, fecitque tributarium. imperauit annis 16. & successit ei filius eius Ahas. Videto vt supra.

MANAHEN filius Gadi de Therfa, venit in Samariam, & interfecit Sellum, qui mensem vnum imperauerat, postquam occiderat Zachariam Regem Israel. Itaque qui tyrannide imperium Israelitarum inuaserat, à tyranno quoque intra mensem oppressus est. Manahen igitur tyrannus, qui tyrānum interemit, regnum Israel occupauit anno mundi 3162. ante Christum natum annis 800. Secutus est hic impietatem Ieroboam filij Nabat. Thapsam ciuitatem quæ nolebat eum intrò admittere, vsque adeò persecutus est, vt prægnantes quoque eius vrbs scinderet. Posthæc Phul Assyriorum Rex Thersam obsedit: Manahen mille ei talèta argenti dedit. 4. Reg. 15. cap. imperauit annos decem. Iosef. lib. Antiq. 9. cap. 11.

PHACEA filius Manahen regnauit super Israel in Samaria anno 50. Azariæ siue Oziæ regis Iudæ, qui erat annus mundi 3173. ante Christum natum 789. Hic quoque impiè egit, secutus vestigia Ieroboam filij Nabat. coniurauit aduersus eum Phaceæ filius Romeliæ dux eius, & percussit eum in Samaria, in turre domus regiæ, & cum eo 50. viros de filiis Galaaditarum, regnauitque post eum. Consulito li. 4. Reg. cap. 15. item Ioseph. lib. Antiq. 9. cap. 11. imperauit hic annos duos.

PHACEA, filius Romeliæ, tyrannide regnum Israël obtinuit, occiso Phacea filio Manahen, anno 52. Azariæ, siue Oziæ Regis Iudæ: qui erat annus mundi 3175. ante Christum natum 787. Hic quoque impius extitit, nec diuertit à peccatis Ieroboam filij Nabat. huius temporibus Theglat-Phalassar Assyriorum Rex, totam Galaaditen regionem oppressit, ac cepit, incolas in Assyriam abduxit. Hoseas, siue Osee, tandem insidiis aggressus est hunc Phaceam, & interfecit eum, regnumque eius inuasit, cum iam ille viginti regnasset annos. Vide li. 4. Reg. 15. ca. & Ioseph. lib. 9. cap. 11.

HOSEA filius Ela, regnavit in Samaria super Israël post Phaceam quem occiderat, anno mundi 3195. ante Christum natum 767. anno septimo regni sui, Salmanazar Assyriorum Rex, Samariam obsedit, Hoseamque tributarium fecit. At verò Hoseas dum rebellat, tributumque Assyrio recusat, & dum à Sua Rege Aegypti auxilium petit, à Salmanazare obsessus est, qui vincitum misit in carcerem: Samariam cepit, Israëlitarum regnum perdidit, decemque tribus abduxit: transferens Israel in Assyrios. Itaque ab electione impij Ieroboam filij Nabat, ad quem, post mortem Salomonis, defecerant decem tribus ab Roboam filio Salomonis, afflixit Israellem Dominus, & tradidit in manus diripientium, ob præuaricationes, præcipuè ob idololatriam. Consule librum 4. Reg. cap. 17. & Ioseph. lib. 9. cap. 15.

A CH A S filius Ioathá Regis Iuda, successit patri in eodem regno anno mudi 3192. ante Christum natum 770. hic non est secutus vestigia patris sui, sed Regum Israël: impiissimus etiam filium suum consecrauit, transferens eum per ignem, secundum idola gentium. obsessus est à Phacea, & Rasi Rege Syriæ, nec superatus est. Iniit societatem cum Theglat-Phalasar Rege Assyriorum, qui Rasim interfecit, in cuius gratiam ablato Dei cultu, diis Syriæ sacrificauit: imperauit annos sedecim, & successit ei filius suus Ezechias. Vide lib. 4. Reg. cap. 16. & Iose. lib. Antiqui. 9. cap. 13.

E Z E C H I A S filius Achas successit patri in regno Iudæ, anno mudi 3208. ante Christum natum 754. hic pius vestigia Dauid secutus est, dissipauit excelsa, cõtriuuit statuas, succidit lucos, confregitq; serpentẽ çneũ, quẽ fecerat Moyse, siquidẽ vsq; ad illud tempus filij Israël adolebant ei incensum. Affuit illi Dominus: nam rebellauit contra Regem Assyriorum, & non seruiuit ei: Philisthæos persecutus est: anno sexto regni sui capta est Samaria à Salmanasare, vt in Hosea dictũ à me est. Posthæc Sennacherib Assyriorum Rex in Deum blasphemus, Iudæam deuastauit, Ierusalem obsedit, miraculo tamen diuinitus liberata est: siquidẽ Angelus Domini occidit vna nocte 180000. hominum in castris Sennacherib, qui inde recessit. Deinde ægrotauit Ezechias, cui mortem prædixit Esaia, attamen oratione & fletu obtinuit à Deo adiici vitæ suę annos 15. signumq; sanitatis ab Esaia accepit in vmbra decẽ linearum, retrograda, in horologio suo. Merodac-Baladan Babyloniorum Rex, cùm accepisset morbo laborare Ezechiam, misit ei literas & munera. imperauit annos 29. successit ei filius Manasses. Vide 4. li. Reg. 18. 19 & 20. ca. & Ioseph. li. Anti. 9. & 10.

ROMVLVS Romanorum Rex primus, imperauit anno mundi. 3212. ante Christum natum 750. filius fuit Rheæ Iliæ Vestalis, quem vnâ cum Remo, vnico partu edidit, qui paruuli prope ripam Tyberis expositi, tamen à Faustulo ad Acciam Laurentiam delati sunt: vbi adoleuerunt, collecta pastorum manu, Amulium interfecerunt, & Numitorem auum in regnum restituerunt, qui pulsus fuerat à fratre suo Amulio minore natu. Postea urbem aedificauit vbi fuerant expositi, quæ Roma dicta est à conditoris nomine Romulo: qui Remum fratrem occidit, quòd ludibrio & quasi per contemptum Romuli, novos transiuisset muros: centum senatores creat Romulus, patres ab honore, Patriciorum progenies appellati. 300. armatos ad custodiam corporis, quos Celeres appellauit, non in bello solùm, sed etiam in pace habuit. ex Sabinis & Rom. vnicam gentem fecit. post subactos Ceninenses, Antemnates, Crustuminos, Fidenates, Veientes, cum ad recensendum exercitum concionem in campo haberet, subito orta tempestate, cum fragore & tonitribus, tam denso opertus est nimbo, vt conspectum eius concioni abstulerit tempestas, nec deinde in terris sit visus. imperauit annos 37. Vide Tit. Liu. li. 1. Dionys. Halicarn. li. 2. & Eutro. li. 1.

HERSILIA, vxor fuit Romuli. de qua Ti. Li. 1. deca. 1. de hac non nihil fabulatur etiam Ouidius, ad calcem 14. lib. Metamorph. inquitens:

*Flebat vt amissum coniux, cum regia Iuno
Irin ad Hersiliam descendere limite curuo
Imperat: & vacue sua sic mandata referre:
O de Latio, o de gente Sabina
Præcipuum matrona decus, dignissima tantæ
Ante fuisse viri coniux, nunc esse Quirini,
Siste tuos fletus. &c.*

SIBYLLA Erythræa, aliàs Heriphile, agebat, vt vulgatioꝝ est opinio, antequam à Græcis obsideretur Troia (quanquã Euseb. in Romuli tempora referat) nam Apollodorus Erythræus suam esse ciuem affirmat, eamque Græcis Ilium petentibus vaticinatam, & perituram esse Troiam, & Homerum mendacia scripturũ. At Strabo duas facit Erythræas Sibyllas: priscam nempe alteram, item alteram recentiorem, Athenain nomine, tempore Alexandri. Porrò Lactan. Erythræam Babylone natam esse ait, & se Erythræam appellare maluisse, quæ sola nomen suum carmini verum inseruerit: & à Græcis ac Latinis præcipua dicta sit. Vide Lactan. lib. 1. ca. 6. Diui. insti. & lib. de ira Dei. ca. 22. Fennestella legatos Erythras à Senatu Rom. missos esse refert, vt huius Sibyllæ carmina Romam deportarentur: & ea Coss. Curio & Octavius in capitolio (quod tunc erat curante Q. Catulo relictum) ponenda curarent, Erythræ autem vrbs est Asiæ minoris. Huic Sibyllæ hæc tribuitur prophetia:

In vltima etate humiliabitur Deus, humanabitur proles diuina, iungetur humanitati diuinitas, iacebit in fœno agnus, & puellari officio educabitur Deus & homo. Vide lib. Sibyl.

SIBYLLA Samia, Herophila dicta, claruit in Samo insula, auctori. Euseb. Augu. & Casiod. circiter annum mundi 3297. ante Christum natum 665. Eratosthenes in antiquis Samiorum annalibus se reperisse scribit, hanc dictam fuisse nomine Phyto. Vide vt supra. Hanc sic prophetasse ferunt:

Tu enim stulta Iudæa Deum tuum non cognouisti, ludentem mortalium mentibus, sed & spinis coronasti, & horridum fel miscuisti. Item, Ecce veniet diues, & nascetur de paupercula, & bestia terrarũ adorabit eum.

SALMANASAR Assyriorum Rex, magno comparato exercitu pugnavit contra Samariã quam cepit, Hofcãmq; Regẽ Samariã tributariũ fecit. post aliquot annos cùm nollet Hofcã amplius tributum persolvere, iterum venit in Samariam Salmanasar, quam post tertium obsidionis annum cepit, ac decem tribus in Assyriã abduxit, anno nono rebellionis Hofcã, qui erat annus mundi 3 2 1 3. ante Christum natum 7 4 9. hũc finem habuit regnum Israël, quod 2 4 2. annos steterat, sub 17. Regibus: si sumas initium à morte Salomonis, & regno Ieroboam filij Nabat, ad quem defecerant decem tribus, desciscentes à Roboam, filio Salomonis. Vide li. 4. Reg. 17. & 18. ca. Iosef. lib. 9. cap. 15. De hoc Salmanasare dictum à me supra est in Hofcã.

SENNACHERIB Assyriorum Rex, blasphemus in Deum, per nuntios minatus est Ezechia Regi Iudæ, & populo, sic exclamantibus nuntiis: *Audite verba Regis magni, Regis Assyriorum: hæc dicit Rex, Non vos seducat Ezechias, non enim poterit eruere vos de manu mea: neque fiduciã vobis tribuat super Dominũ, dicens, eruens liberabit nos Dominus, & non tradetur civitas hæc in manu Regis Assyriorum.* Postea Sennacherib, Iudæam vastavit, Ierosolyma obsedit, At verò tandem ad preces Esaiã & Ezechie, Angelus Domini occidit vna nocte 180000. militum Sennacherib, anno mundi 3 2 2 1. ante Christum natum 7 4 1. reuersus itaque cum adoraret in templo Nesroch deum suum, Adramelech & Sarasar, filij eius occiderunt eum. Vide li. 4. Reg. 18. & 19. ca. & li. 2. Parac. cap. 3 2. & Iosef. li. Antiqui. 10. cap. 1. & 2. De Sennacherib etiam mentionem feci in Ezechia.

MANASSES, Ezechia regis Iudæ filius, successit patri in regno, anno mundi 3237. ante Christum natum 725. impius hic ædificauit excelsa quæ dissipauerat Ezechias pater eius, & erexit aras Baal, templum contaminauit, filios Diis immolauit: Ierusalem innocentum sanguine repleuit: quare iratus Deus suscitauit Regem Babylonæ qui Iudæam inuasit, Manassen cepit, & uinctum catenis, & compedibus, duxit in Babylonem. In captiuitate autem agnoscens Dominum respexit, pœnitentiam egit, atque regno restitutus idololatriam aboleuit, vitamque reliquam in Dei timore transegit. imperauit annis 55. Vide 4. li. Reg. 21. ca. & li. 2. li. Paral. ca. 33. item Ioseph. li. Anti. 10. ca. 4. & 5.

ESAIAS in Ierusalem nobili genere ortus est, ibique prophetauit, & in Iudæa, necdum decem tribubus in captiuitatem ductis: ac de utroque regno nunc mixtim, nunc separatim texuit oraculum: & cum interdum ad præsentem respiciat historiam, & post Babylonæ captiuitatem reditum populi significet in Iudæa, attamen omnis eius cura de uocatione gentium, & aduentu Christi est: hic sub Manasse Rege sectus in duas partes occubuit. Consulito li. 4. Reg. 19. & 20. ca. & Ieronymum in Esaiam.

CANDAVLES Lydorum Rex quartus, Lydis imperavit anno mundi 3 2 4 8. ante Christum natum 7 1 4. Hic cum vxoris suæ pulchritudinem omnibus prædicaret, quasi silentium damnum pulchritudinis esset, ad postremum Gygi sodali suo nudam demonstravit: quo facto & amicum in adulterium vxoris illectum, hostem sibi fecit, & vxorem veluti tradito alij amore, à se alienavit. nam breui post tempore cædes Candaulis, nuptiarum præmium fuit. vxor mariti sanguine dotata, regnum viri, & sepa riter adultero tradidit. Iusti. li. i. Scribit Herodotus libro primo Gygem, quanquam repugnans & inuitus nudam reginam conspexisset, ab ea accersitum, ab eademque hæc verba audiuisse: *Aud illum qui ista consuluit interire oportet, aut te qui nudam me es conspicatus.* Gyges ubi videt propositam sibi necessitatem aut interficiendi herum Regem, aut seipsum interfectum iri, elegit vt ipse superesset.

GYGES imperavit Lydis post Candaulem quem occidit, anno mundi 3 2 6 5. ante Christum natum 6 9 7. postquam imperio potitus est, arma intulit Mileto & Smyrnæ, urbemq; Colophonem vi cepit. Herodotus li. i. feruntur præterea nescio quæ fabulosa de equo æneo, in cuius lateribus essent fores, & de corpore hominis mortui intus clausi, qui anulum aureum in digito habebat, quem detraxit Gyges: qui huius anuli palam cum ad palmam conuerteret, à nullo videbatur (vt ferunt) itaque huius anuli ope stuprum Reginæ intulisse, Regem occidisse, nec in his facinoribus quenquam eum videre potuisse. sic repente anuli huius beneficio Regem Lydiæ ipsum fuisse. Cice. 3. li. Offi.

NUMA-POMPILIVS secundus Romanorum Rex, imperat anno mundi 3250. ante Christum natum 712. nam mortuo Romulo res ad interregnum rediit, cùm regerent Senatores annum integrum, creatis decem Decurionibus. Huic Tatius Sabinorum Rex filiam suam vnicam in vxorem dederat: qua defuncta, relicta ipse Curia, in syluis degebat. ad principatum autem à Romanis post excessum Romuli euocatus, primò contradixit, mansitque diu in sententia, repugnans ne susciperet imperium. vbi verò cohortantes fratres, atque postremò pater, haud æquum censebant tantum honorem vltro oblatum repellere, vt Rex fieret consensus. Bellum quidem gessit Numa, sed non minus ciuitati profuit quàm Romulus: nam legibus moribúsque Romanos formauit, qui consuetudine præriorum iam latrones ac semi-barbari putabantur. Duos menses anno addidit, Ianuarium, Februariúmque: cùm ante hunc decem tantùm menses apud Romanos fuissent: infinita Romæ sacra, ac templa constituit. morbo decessit 43. imperij anno. Regnante Numa, Glaucus primus ferri inter se glutinum excogitauit. Videto Titum-Liuium li.1. Deca.1. & Dion. Halic. lib. 2. & Eutropium lib.1.

AEGERIA fuit Nympha siue Dea, quæ fertur fuisse vxor Numæ-Pompilij, saltem cum ea nocturnos se congressus habere comminisceretur Pompilius, cuius etiã monitu quæ acceptissima diis essent sacra institueret. hanc fabulantur Poëtæ in fontem versam. Vide Oui. li.3. de Fastis, & li.15. Meta. & quos supra citauit autores.

A M O N filius Manasse, successit patri in regno Iudæ, anno mundi 3292. ante Christum natum 670. impius hic vestigia patris etiam impij secutus est. annorum 22. erat cùm regnare cepisset, & duobus annis regnavit in Ierusalem. hic cunctis idolis quæ Manasses fuerat fabricatus, immolavit, atq; seruiuit. coniurarunt aduersus eum serui sui, & interfecerunt eum in domo sua. Vide li. 4. Reg. 21. ca. & lib. 2. Paralip. 33. cap. & Ioseph. lib. 10. ca. 4.

I O S I A S filius Amon, successit patri, regnavitque in Ierusalē annos 31. hic iustus, pius, Davidis vestigia secutus, 12. anno regni sui mundavit Iudam & Ierusalem ab excelsis, & lucis, simulachrisque, & sculptilibus. aras Baalim, & simulachra quæ superposita fuerant, euertit: Templum instaurari iussit: reperit Helcias sacerdos librum legis Domini, qui datus fuerat per manum Moyſis: congregato vniuerso populo in domo Domini legit Rex omnia verba libri huius: & stans pro tribunali percussit fœdus coram Domino, adiuravit populum, & celebrauit Phasè Domino. Cæterùm dum pugnat cū Nechaone Rege Aegypti, qui missis nuntiis indicarat se non parasse bellum in eum, vulneratur sagitta, quo ex vulnere obit. luxerūt eum vniuersus populus, maximè Ieremias qui super eius morte carmen lamentabili modulatione conscripsit, quæ lamentationes vocitantur. Vide li. 4. Reg. 22. & 23. cap. & li. 2. Paralip. 34. & 35. cap. & Ioseph. lib. 10. Anti. cap. 5. & 6.

TVLLVS Hostilius tertius Romanorum Rex, regnavit anno mundi 3293. ante Christum natum 669. Hic primus Romanorum purpura & fascibus usus est: bella reparavit, fiducia bene exercitæ iuventutis: Albanos vicit sexta congressione: Veientes, Sabinos, & Fidenates itidem. fœdere rupto de Metio Suffetio supplicium sumit ob violatam fidem. Horatij Curiatios vincunt: Alba solo æquatur: ex Albanis & Romanis vnus fit populus. Tradunt volentem Tullum Hostilium commentarios Numæ cum quædam occulta solennia sacrificia Ioui Elicio facta inuenisset, operatum his sacris se abdidisse: sed non rite inritum id sacrum esse: nec solum nullam ei oblatam cœlestium speciem, sed ira Iouis sollicitati praua religione, fulmine ipsum cum domo conflagrasse. Imperavit annos 32. ciuitatem auxit, adiecto Cœlio monte. hoc imperante Byzantium ciuitas condita est à Pausania Rege Spartanorum. Titus Liuius li. 1. Decad. 1. Eutrop. li. 1. Diony. Halicarn. li. 3.

ANCVS Martius Numæ ex filia nepos, successit Tullo Hostilio anno mundi 3325. ante Christum natum 637. contra Latinos dimicauit, quos & vicit: Auentinum montem ciuitati adiecit, & Ianiculum. Põtem Sublicium in Tyberi fecit. Ostiam ciuitatem supra mare 16. miliario ab vrbe Roma, condidit. Ptol. li. 3. cap. 1. & Strab. li. 5. Huius temporibus Lucumo, cui nomen fuit L. Tarquinius Priscus, cum vxore Tanaquil Romam venit. Anno imperij 24. morbo perit Ancus, quo regnante Epidamnus est condita, quæ nunc Dyrrachium. Vide vt supra.

SIBYLLA Cumana, nomine Amalthea, à Suida Hierophile vocatur, eamque dicit libros 9. ad Tarquinium Priscum (alij Superbum scribunt) attulisse, ac pro eis 300. aureos postulasse, Regemque mulieris insaniam derisisse: illam coram Rege vnum combussisse, ac pro reliquis idem pretium postulasse: tum Regē multo magis hanc insanire putasse: quæ denuo altero exusto, cum in eodem precio perseveraret, motū esse Regem, ac residuos 300. aureis emisse. alij singulis vicibus tres combussisse scribunt: At Pli. tres tantum libros attulisse scribit: duobus autem exustis, tertium superfuisse. cæterum tres residui libri in sacrarium conditi, Sibyllini dicti sunt: ac in Capitolio pie asseruati, à Quindecim viris confulebantur, in rebus dubiis, laborante repub. permanserunt ad vsq; bellum Marficum. post verò 173. olympiadem, tempore Marij incenso templo exusta sunt: alia tamen in eorum locum, iubente Augusto conquisita, restituto Capitolio, reposita sunt. Hæc quoque Stilico, concitaturus in Honorium generum seditionem, exulsit. Est autem Cuma vnde hæc Sibylla erat, Aeolicarum vrbium maxima & optima, in Asia minore. Vide Strab. li. 13. Pli. li. 13. ca. 13. Aul. Gel. li. 1. ca. 19. Chron. Nauclet genera. 52. Huius Sibyllæ hæc fertur prophetia:

Mortis fatum finiet, trium somno suscepto: tunc à mortuis regressus ad lucem letam veniet, primus resurrectionis initium ostendens.

SIBYLLA Hellepontica, in agro Troiano nata est, vico Marpeffo (vel Marmisso) circa oppidum Gergithium (vel Gergitium.) Hanc Heraclides Ponticus scribit Cyri fuisse temporibus. Huic hæc tribuitur prophetia:

De excelso caelorum habitaculo prospexit Deus humiles suos, & nascetur de virgine Hebræa in cunabulis terre.

ZALEVCVS, vrbe Locrensium (quæ in Græcia est, vel in Calabria, vt alii volût) à se saluberrimis legibus munita, cùm filius eius, adulterij crimine damnatus, secundum ius ab ipso constitutum, vtroque oculo carere deberet, ac tota ciuitas in honorem patris, pœnam adoleſcenti remitteret, aliquandiu repugnauit: tandem populi precibus victus, suo prius, deinde filij oculo eruto, vsu vtrique videndi reliquit. Ita debitum supplicij modum legi reddidit: æquitatis admirabili temperamento se inter misericordem patrem, & iustû legiflatorem partitus. Videto Vale. Max. li. 6. ca. 5. hic Zaleucus legûlator clarebat circiter annum mundi 3300. ante Christum natum 660. Hic attendat pius lector quàm diligenter obseruanda sint Christi mandata: cùm ethnicus hic tam mordicus suâ obseruarit, ac inuiolatâ retinuerit legem, vt nec oculo suo, quæ pars est corporis delicatissima, simul ac præstantissima, pepercerit. Porrò scribit Diog. Laër. Zaleucum edoctum fuisse à Pythagora, cuius postea meminimus: qua in re non sat bene conuenit cum Chronica annorum supputatione, quemadmodum nec aliis aliquot in locis.

ARCHILOCHVS historicus qui scripsit de temporibus, & Simonides, item Aristoxenus Philosophus ac medicus, qui etiam complures libros de Musica scripsit, circa hæc tempora florebant. præterea iisdem his temporibus diruta est Alba-longa, quæ 487. annos durauerat.

I E R E M I A S Propheta, puer adhuc vaticinari incepit anno 13. regni Iosia Regis Iudæ, qui erat annus mundi 3307. ante Christum natum 655. Hic in Iuda tantum & Benjamin prophetauit, iam enim decem tribus Israël Assyrij in Medos transtulerant: ciuitatis Ierosolymæ ruinas quadruplici planxit alphabeto. Anathothites dictus est à viculo tribus ab Ierosolymis milibus distante: hic sacerdos ex sacerdotibus, & in matris vtero sanctificatus est, & ad prophetiam segregatus, quam cum detrectaret, causatus imperitiam, doctrinam, animum quoque à Deo accepit. Tãdem apud Taphnas in Aegypto, à populo lapidibus obrutus, occubuit. Vide D. Iero. in Ieremiam. Ieremiæ vitam ac vincula qui cupit amplius nosse, legat eiusdem prophetiam, item Ecclesiastic. ca. 4 9. & 2. Macha. 2. & Iose. li. Antiq. 10. cap. 8. & sequentibus.

B A R V C H Propheta, & Ieremiæ scriba fuit, qui librum Ieremiæ scripsit de futuris rebus ciuitati, populo & templo. fuit quoque Ieremiæ in carcere minister, & in exilio socius, nec eum vnquam deseruit. Prophetauit Baruch in Babylonia tempore captiuitatis Iudæ, prophetiãque suam legit coram rege Ioachin, qui & Iechonias dictus est. multa ac magna mysteria de incarnatione Domini ac de nouissimis temporibus prophetauit. Vide li. Baruch. Iosep. li. Antiq. 10. ca. 8. & catalogum Sanctorum.

ELIACIM, qui & Ioacim, filius Iosia, cum imperasset frater nomine Ioachaz annos tres post Iosia, successit fratri, in regno Iudae, anno mundi 3326. ante Christum natum 636. nam Pharao Nechao cum venisset Ierusalem, vinxit Ioachaz, ac captiuum duxit in Aegyptum: constituitque in locum eius Regem, hunc Eliacim fratrem eius super Iudam & Ierusalem: & vertit nomen eius vocauitque eum Ioacim: & condemnauit terram centum talentis argenti, & talento auri. Impie egit Eliacim, ideo contra eum ascendit Nabuchodofor Rex Chaldaeorum, & vincum catenis, vt captiuum traderet Babylonem, interfici iussit: ad quam & vasa Domini transtulit, & posuit ea in templo suo. imperauit annos 11. Consulito li. 4. Reg. 23. & 24. ca. & li. 2. Paral. 36. ca. & Ioseph. li. Antiq. 10. cap. 8.

IOACHIN, qui & Iechonias dictus est, filius fuit supradicti Eliacim: & successit patri, & regnauit tantum tres menses, imitatus vestigia patris impij. Hic consulente Ieremia Propheta Nabuchodonofori se, cum omni familia dedit, qui transtulit eos Babylonem, cum primoribus, cum militibus, ac artificibus captiuis ad decem millia: & suffecit Nabuchodonofor in locum eius Mathaniam patrum eius, qui & Sedechias dictus est. Vide li. 4. Reg. 24. & li. 2. Paral. 36. ca. & Iose. li. Antiq. 10. ca. 9. Acta sunt haec anno a mundo condito 3337. ante Christum natum 625. Post hanc 37. annorum captiuitatem, Euilmerodac, qui Nabuchodonofori successit, Ioachin in libertatem asseruit, qui paulo post genuit Mesebel, cognomine Salathiel. Vide Iere. cap. 32. & 52. & Philonem.

NABUCHODONOSOR magnus, qui ab Hebræis Nabucadnezer dicitur, imperavit Babyloniis anno 4. regni Eliacim Regis Iudæ: qui erat annus mundi 3329. ante Christū natum 633. Hic bellum cum Pharaone Necho siue Nechaone, gessit, vicit, & totam Syriam vsq; Pelusium, Iudæa adempta, suæ ditioni adiecit: Ioachin seu Eliacim, Regem sibi tributarium fecit, quem postea tributum recusantem, cepit, ligauit vt Babylonem duceret, attamē interim curauit interfici. Iterum Ierusalem tempore Sedechiæ obsedit, habens principem militiæ Nabusardan, filios Sedechiæ occidit coram eo, ipsūque patrem exoculauit, victūque catenis abduxit Babylonem: templum succendit, ciuitate capta ac direpta. Tandem regno ob insaniam pulsus, cum feris septem annis in agro egit. Vide apud Danielem huius somnia de quatuor regnis mundi, item de aurea statua quam adorari iussit, vide Iosep. lib. 10. ca. 7. & sequen.

SEDECHIAS, qui & Mathanias, Iosæ filius, imperavit Iudæis an. 11. à Nabuchodonosore suffectus in locum Ioachin, hac conditione vt tributum ei persolueret, verū fidem illi fregit, spernens etiam consilia Ezechielis ac Ieremiæ. Quare anno regni eius nono Nabuchodonosor obsedit Ierusalem, quā post 2. an. cepit, Regemque cum populo in Babyloniam abduxit, anno mundi 3348. ante Christū natum 614. Hæc est illa misera, ac vulgata captiuitas Babylonica annorum 70. Vide libr. 4. Reg. 24. & 25. ca. & lib. 2. Paral. 36. cap. Iere. 25. 37. & 52. cap. & Ezechie. 12. & 21. ca. & Iose. li. 10. ca. 9. & 10. Sedechias filios occidi vidit, statimq; ipsimet Sedechiæ eruti sunt oculi, vt supra dixi.

DANIEL Propheta vaticinabatur tempore Iechoniæ, & Ieremiæ. Hic à Nabuchodonosore cum sodalibus captivus abductus est, anno mundi 3348. ante Christum natum 614. Chaldæorum artes & linguam 3. an. didicit: Somnia Regis Nabuchodonosor exposuit, & visionem Baltasaris. in lacum leonum coniectus, atq; inde eductus est: Susannã liberavit. De somnio 4. bestiarum quæ 4. mundi regna signabant: utq; ei 70. hebdo. visionem edisseruerit Gabriel Angelus, & pleraque alia qui cupit nosse, legat huius Danielis librum, & Iose. li. 10. ca. 12. Hic instabat assiduis precibus apud Deum, pro Nabuchodonosore transformato, prædixitque ut formam & regnum recuperaret: quare indidit ei rex nomẽ Baltasaris filij sui: voluitque cum filiis coheredem instituere, quod ille recusavit. Vide Epipha. Obiit Daniel in Babylone, & sepultus est in spelunca regali, honorificè.

EZECHIEL Propheta tempore Ieremiæ, Baruch, & Danielis Prophetarum, extitit: hic adhuc puer cum aliis in Babyloniã captivus abductus est, vbi prophetare incepit anno mundi 3349. ante Christum natum 613. anno tamen ætatis suæ 30. ait Iero. in Chaldæa prophetasse Ezechielem: tum cum Ieremias in Iudæa. eius vide Prophetiã, & Iose. li. Anti. 10. ca. 9. Et Ecclesiast. ca. 49. In Babylone iudicavit tribum Dan & Gad: prædixitque culpa earum, non reuersurum populum Hierosolymam, quoad respicerent: quare exacerbati distraxerunt cum equis per crepidines saxorum, & excerebrarunt eum, & sepelierunt in sepulchro Sem & Arphaxad. Vide chro. Guillel.

TARQVINIVS Priscus qui prius Lucumo, Romanorum Rex quintus, imperauit Romanis anno mundi 3349. ante Christum natum 613. apud Ancum Martium liberaliter dextréque obeundo officia, in familiarem venit amicitiam, vt publicis ac priuatis consiliis bello, domique interesset, & per omnia expertus postremo tutor etiam liberis Regis, testamento institueretur. mortuo Anco, instituit hic vt quamprimú comitia Regi creando fierent, quibus indictis, sub tempus pueros regios venatum ablegauit: & primus petisse ambitiosè regnum & orationem habuisse ad conciliandos plebis animos compositá fertur: maximè verò cum Tatum Sabinum, etiam ex hoste Regem factum diceret, ac inculcaret, populus eum regnare iussit. numerum Senatorum & equitum duplicauit: Circú Romæ ædificauit, ludos Romanos instituit magnificos: Sabinos vicit: Latinos priscos domuit: primus triumphans Romæ intrauit: muros & cloacas fecit: Capitolium inchoauit. Tandem à filiis Anci Martij, cui in regno successerat, interfectus est 37. imperij anno. his temporibus Ierusalem à Nabuchodonosore capta ac euerfa est: & Masilia condita. Consulito li. i. Eutrop. Diony. Halicar. li. 3. Titum I. i. ium li. i. deca. i.

TANAQVIL, Tarquinij Prisci vxor fuit, perita, vt vulgo Etrusci, cœlestium prodigiorum mulier. Hæc cum aquila suspensis demissa leniter alis pileum viri abstulisset, rursumque velut ministerio diuinitus missa, capiti aptè reposuisset, hæc inquam, virum complexa, alta sperare iussit. id siquidem factum est ipsis primò Romam ingredientibus, antequam regnaret ipse Tarquinius Priscus. Vide vt supra.

SAPPHO Poëtria, Scamandronymi filia fuit, cuius sapientiam admiratur etiam ipse Plato: hæc tamen cum vidua esset, ac filiam etiam ex viro diuitem defuncto, Cleidē haberet, Phaonem perditē amauit: nam cum ille in Siciliam discessisset, & hæc ab eo se sperni vereretur, ardens, amorisque impatientissima, statuit etiam capitis periculo furorem lenire, demisso in mare corpore ex leucade, Epiri promontorio. amicam etiam habuit Erinnam Poëtriam: de quibus græcum extat epigramma in hunc sensum: quantò Erinnā in Lyricis Sappho, tantò Sapphus gloriam Erinna hexametris præcellit. Mitylenæi Sapphus imaginem nummis insculpebant. Rhodig. li. 9. ca. 24. & li. 10. cap. 2. item li. 14. cap. 1. hæc carminis Sapphici inuentrix fuit, cui & nomen dedit: & decima Musa dicta est, vnde Aufonius:

Lesbia Pierijs Sappho soror addita Musis.

extat & Antipatri Sidonij distichon Græcum, in hunc sensum, Mnemosynen matrem Musarum cepit stupor, quando audiuit dulcisonam Sappho: nunquid decimam Musam (inquit) habent mortales? Fuit sanè in Lesbo altera Sappho, verum meretrix, hæc autem Poëtria, tempore Tar. Prisci, de quo supra.

PANTHEA Abradata vxor fuit, forma & castitate præcellens: hæc à Cyro maiore capta, Araspe Mædo seruāda traditur, qui apud Cyrū affirmat nondū esse ortā hac pulchriorē: nec tamen eam adiit aut accersuit Cyrus, ne à rebus gerendis auoca retur: quare & ipsa id beneficij, nempe non attentatæ castitatis, rependens, virum Cyro reconciliat, animatque, & armat, vt stre nuè pro Cyro pugnet: attamen inter pugnandū occumbit: inq; demortui viri pectus imposito hæc se iugulat capite: tres quoque spadones stātes vbi eos iusserat, quod factū erat intuiti, districtis acinacibus ibi se iugulāt. Xen. li. 7. in Cy. Pæ. & Rho. li. 13. ca. 33.

h

T H A L E S, primus sapiēs & Physicus Philosophus vocatur circiter annum mundi 3325. ante Christum natum 637. principe apud Iudæos Iofia, apud Athenienses Damafia, apud Rom. Anco Mar. sunt qui ad Ezechiam, & malè quidem, referant: nam attigit prima Cyri tempora, cum quo & congressus est: vixitque annos ferè centum. Euse. li. 10. præpa. Euang. Hic Mileticius adscriptus est, profectus cum Neleo ex Phœnicæ, à Cadmo & Agnore originem trahens. Post reip. negocia sese ad contemplandam rerum naturam transtulit. Sunt qui illum immortales animos primùm dixisse asseuerent: & solis cursum reperisse, & annum in 365. dies diuississe. huius hæ sunt præcipuæ sententiæ:

Parcè loqui prudentis animi indicium est. Quæ in alijs damnes, ipse ne feceris. Amicorum præsentium & absentium æquè memores esse debemus. Noli ditari nequiter. Quæ parentibus feceris, eadem ipse à filijs expecta. Malè cogitans nedum malè agens, Deos haudquaquam latet. Difficile seipsum noscere. Diog. Laër. libr. 1. scribit æstu ac siti cum in spectaculis excessisse. Volater. li. 20.

CHIL O Lacedæmonius, Ephorum ac sapientum vnus, claruit tempore Thaletis, Solonis ac Acfopi, vt ait Plutar. in Solone. Huius hæ sunt selectiores sententiæ: *Periti ab imperitijs bonæ spe differunt. Lingua semper, sed in conuiuio præsertim continenda.*

Proximo non maledicendum, alioquin' quæ nobis dolebunt audiemus.

Nemini intetådæ minæ, id enim muliebre est. Damnum potius quàm turpe lucrum eligendum. Aurum cote examinatur, aur'o autem hominum mens. Obiit Pisæ præ lætitia, quòd filius in Olympiis coronatus esset. Vide vt supra.

PIT T A C V S Mitylenæus Melanchrum Lesbi Tyrannū profligauit:& cū de agri cuiusdam possessione inter Athenienses & Mitylenæos decerneretur, Dux exercitus ipse cum Phrynone Atheniensium Duce singulari certamine pugnans, rete, quo clypeum texerat, Phrynonem dum non cauet, inuoluit, ipsōque precepto agrum seruauit anno mūdi 3356. à Christo nato 606. Hic decem annis principatum tenuit, dein spōte se magistratu abdicauit. Agri sibi traditi partem abscidit, dimidiūmq; plus toto dixit: cum Cræso, sicut & Solon, pugnaui: cuius & pecunias recusauit, duplo plus quàm uellet, habere se professus. Ebrios duplici incommodo afficiendos statuit. huius hæ sunt inter alias sententiæ: *Perd difficile est bonum esse. Principatus uirum declarat. Terra fidelis, mare infidum. Prudentis est priusquã aduersa contingant prouidere, atque occurrere: fortis uerò cum obuenerint, equo animo ferre. Quod facturus es ne prædica, frustratus enim rideberis Infelicitatem nemini impropera.* Fuit alter Pittacus legislator. Vide ut supra.

BI A S Prienæus, siue Prienensis, capta vrbe, cū cæteri ita fugerent, ut de suis quisque rebus multa secum asportaret, & admoneretur ut idem faceret: ego uerò inquit facio: nã omnia mea mecum porto: (non absimile respondit Demetrio Poliorceti Stilpo) hæc ludibria fortunæ ne sua quidem putauit, quæ nos appellamus bona. huius hæ feruntur sententiæ: *Infelix nœ, qui infelicitatē ferre nequit. Morbus animi est impossibilia amare, & appetere, nec alieni incommodi meminisse. Indignum hominem diuitiarum gratia ne laudaueris. Quicquid boni egeris, in Deos refer.* Obiit suauè dormiens in sinu nepotis ex filia. Vide ut supra.

h 2

CLEOBVLVS Lindius, è septem quoq; Græciæ sapientibus, cunctos suæ ætatis, viribus & forma antecelluit : hic fertur id ænigmati edidisse:

Est genitor, proles cui sit bisfena: sed horum

Cuius triginta natæ, sed dispare forma:

Hæ nunc totæ, fuscis sed vultibus illæ:

Atque immortales cum sint, moriuntur ad vnam.

Est autem annus. Sunt & eiusdem hæ sententiæ: *Amicos beneficijs foue, vt amicitiores sint: ex inimicis autem amicos fac. Audiendi magis quàm loquendi, audium esse oportet. Cum muliere neque blandicijis agendum, neque presentibus extraneis iurgandum: illud recorem, hoc vesanum arguit.* Diog. Laër. li. i. huic fuit Cleobulina filia, insignis vates ænigmatum heroicis versibus conscriptorum.

PERIANDER Corynthius, è septem Græciæ sapientibus, claruit eadem ferè ætate qua priores illi: nam id in confesso est septem illos nomine sapientiæ insignes viros in eadem tempora incidisse. Porrò sunt qui hunc eundem putant cum illo Periandro tyranno, qui agebat tempore Sedechiæ, sed aberrant: nam diuersos, hoc est duos fuisse Periandros Aclianus autor est, sapientia illum illustrem, hunc tyrânide. Vide Rhod. li. 2. ca. 37. huius sapientis hæ sunt potiores sententiæ: *Bona res quies, ac periculosa temeritas. Turpe lucrum. Voluptates fluxæ sunt: honores immortales. Inter secundas res esto moderatus, inter aduersa prudens. Amicis felicibus & infelicibus, eundem te prebe. Inter loquendum caue ne secreta pronunties.* Diog. Laër. li. i. Cæterùm de Solone dicemus inferius, nam adiunctus est Cræso.

SERVIVS Tullius Romanorum Rex sextus ac penultimus, successit Tarquinio Prisco anno à mundo condito 3387. ante Christum servatorem natum 575. hic ex nobili femina Corniculana, captiva tamen & ancilla, genitus est: cui adolescentulo dormienti caput ardere visum est: quod prodigium Tanaquil vxor Regis Tarquinij Prisci cum vidisset, eum inter liberos suos educavit: omen enim sic interpretabatur, fore ut aliquando imperaret, quod & contigit: simile etiam de Ascanio supra narrauimus. Hic Tarquinij Prisci cum esset gener, eo mortuo, Rex à patribus, hinc à plebe designatur. Sabinos subegit, Veientes fregit. montes Quirinalem, Viminalē & Esquilinū vrbi adiunxit, fossas circum murum duxit: primus omnium cēsum ordinauit, rem saluberrimam tāto futuro imperio, ut inquit Lilius. Sub eo Roma omnibus in censum delatis, habuit capita 84. millia ciuiū Romanorum, cum his qui in agris erant. occisus est 44. imperij anno, scelere generi sui Tarquinij superbi, filij eius Regis cui ipse successerat, & impulsu Tullia filia suā. Videto Tit. Li. lib. 1. Decad. 1. & Dionys. Halic. li. 4. ac Eutrop. li. 1.

OCRISIA, vxor Publij Corniculæ, supradieti Seruij Tullij mater fuit, & Tanaquilis Reginae ancilla captiva. Videto ut supra. Cæterum Plin. lib. 36. cap. 27. mira narrat de Ocrisia, qua via conceperit Seruium Tullium.

AESOPVS Phrygius, facie quidem & corpore deformis fuit: at verò iocis & fabulis omnium facetissimus. Conditione etiam fuit seruus, tempore Cræsi Lydorum Regis (de quo pagina sequente) autor fuit quidem fabularum, quem citare non dedignatur Aristoteles 2. li. Rhetoricorum: & Plato in 1. Phædri: & Apulcius de deor. som. fabulas ac vitam eius non est hic locus recensendi, & vulgatiore sunt quàm vt recitatione aut commendatione egeant. legat qui volet Volaterranum li. 13. & 38. præterea Aesopi vitam à Maximo Planude descriptam Græcè, atq; etiam latinam factam, quæ præponitur eiusdem fabulis. hic furti falsò Delphis accusatus, de rupe insons præcipitatur.

RHODOPE, siue Rhodopis meretrix fuit famosissima, ex Thracia, Aesopi aliquândiu cōserua, postea à Charaxo, siue Coraxe, Sapphus Poëtriæ fratre, qui eius amore tenebatur, ingenti pecunia redempta: cuius sic meminit Sappho apud Ouid. 2. 1. & vltima epistola:

*Arsit inops frater, victus meretricis amore,
Mixtæque cum turpi damna pudore tulit.
Factus inops, agili peragit freta cæcula remo:
Quasque malè amisit, nunc malè querit opes.
Me quoque, quòd monui bene multa fideliter, odit:
Hoc mihi libertas, hoc pia lingua dedit.*

Scrìbit Plinius lib. 36. cap. 12. Rhodopen tantas opes meretricio quæstu cumulasse, vt insignem turrim, siue pyramidè, suis sumptibus extruxerit.

CROESVS Lydorum Rex , imperauit ipsis Lydis anno mundi 3 4 0 2. ante Christum natum 5 6 0. hic opibus & diuitiis præpotens, auxilium tulit Babylonis aduersus Cyrum: verumtamen victus, iamque de se sollicitus, in regnum regreditur. At verò post victoriam compositis in Babylonia rebus, bellum transfert Cyrus in Lydiam: vbi, perculsum iam fortuna prioris belli, Cræsi exercitum, nullo negotio fundit. Cræsum capit, vinctumque super ingentē lignorū struem imponit, & circa eū 14. Lydorum filios, vt viui exurerentur, tunc ingemiscens Cræsus ter clara voce exclamauit, O Solon, Solon, Solon, quod intelligens Cyrus, voluit rescire quamobrem id exclamaret: retulit Cræsus, se tunc meminisse Solonis, qui aliquando illi dixerat, *neminem in hac vita beatum ante mortem*: Itaque Cyrum pœnituit, cū se quoque hominem esse agnosceret: iussitque ignem iam incensum celerimè extingui. Posthęc summo in honore habuit Cræsum Cyrus, atque à consiliis præcipuum. Vide Herodo. lib. 1. & Iusti. li. item 1.

SOLON, inter septem Græciæ sapientes clarus, Atheniensibus leges dedit: & quas Draco instituerat abrogauit, præterquam quæ de cæde erant. Pisistrati propinqui sui tyrannidi latenter obrepenti semper obstitit: quæ vbi inualuit, in Aegyptū abiit sapientiæ operam daturus, impetrata prius ab Atheniensibus decem annorum peregrinatione. Vocatus à Cræso intuitusque omnes eius opes, eas coram, pro nihilo duxit: inquires, *non esse beatum quempiam nisi post funera*. Plutarc. in Solone. ad huius leges describendas, legati à Roma Athenas misi sunt, anno mundi 3 5 1 0. ante Christum natum 4 5 2. Liui. li. 3. obiit Rhodi ann. natus 80.

CYRVS Perfarū Rex primus, imperavit apud Perfas anno mundi 3403. ante Christū natum 559. rexīq; annos 30. hic filius fuit Cambyſæ, & Mandanes, quæ filia erat Aſtyagis Medorum Regis. A filiis paſtorum, Rex appellatus eſt per ludum, cū eſſet annorum 12. Nam iuſſerat eum occidi Aſtyages, ob ſomnium, quòd viderat ex genitalibus filix vitem enaſci, quæ totam Aſiam occuparet: attamen ab vxore Mitradatis, ſeruatus & enutritus eſt, cui vxori nomen erat Cyno, quod Græcè canem ſignificat. hic conſilio Harpago aduerſus Aſtyagē exercitū duxit, cūq; ſuperavit prodēte Harpago, vlcifcente mortem filij, quem in edulium paratum, ei edendum dederat Aſtyages, ob ſeruatum Cyru. Cum Cyro regnavit Cyaxares Aſtyagis filius apud Medos, annos 20. antequam Cyrus Babyloniam caperet, vt ait Xenophon li. 8. Cyrus iſte à Daniele vocatur Darius, item ab Eſdra, 3. Eſdrę 3. De Cyro vide Herodo. li. 1. & Iuſtin. li. item 1. Oro. lib. 2. ca. 6. & 7.

TOMYRIS, regina Maſſagetarum in Scythia, cum Cyro pugnavit, vicit, omnēq; eius exercitum internecioni dedit: erat autē militum 20000. Sic vltā eſt filij mortem, quem Cyrus per bellicas inſidias cum ſuis interfecerat: nam amiſſo hæc exercitu quem præmiſerat, & vnico filio, orbitatis dolorem non in lachrymas effudit, ſed in vltionis ſolatia intendit: hoſtēsque recenti victoria exultantes, pari inſidiarum fraude circumdedit: quippe ſimulata diſſidentia, Cyrum vſq; ad anguſtias perduxit: ibi compoſitis in montibus inſidiis, exercitum cum Rege trucidavit, neque nuncius tantæ cladis vllus ſuperfuit. Cyri caput in virem demiſit, quem humano cruore compleuerat, cum hac exprobratione crudelitatis, *Satia te ſanguine* (inquit) *quem ſiſti*. Herodo. li. 1. Iuſt. li. 1. a. Æta ſunt an. mun. 3432. ante Chriſtū natū 530.

ZOROBABEL, filius Salathiel, Iudæorum Dux fuit anno à mundo condito 3418. ante verò Christum natum 544. Hic Regis Iechoniæ in directa (quam vocant) linea, nepos erat: qui cum Iehosua, siue Iesu, Sacerdote summo, in Iudæam remigravit, & cum multis Iudæorum millibus: templi Hierosolymitani fundamenta iecit, permittente Cyro Persarum Rege, qui Babyloniam ceperat, regnumque & monarchiam ad Persas transfulerat, Rege Baltazaro interempto, iuxta Prophetiam ac prædictionem Danielis, imperante apud Romanos Seruio Tullio Rege sexto: quanquã Orosius lib. 2. cap. 6. sentiat regnante Tarquinio superbo, septimo atque ultimo Romanorũ Rege, captam fuisse à Cyro Babyloniam. At verò Baltazar imperitabat Chaldæistẽpore Seruij Tullij: sub quo Baltazare Daniel scripturam mysticam legit & interpretatus est: autore Eutropio, li. 1. Cæterum quatenus attinet ad historiam sacram de Salathiele & Iehosua, consulito li. 1. Esdræ ca. 1. & sequentibus. item Aggẽum & Zachariam Prophetas, & Ecclesiasticum, cap. 49. ipsum deniq; Iosep. li. Antiq. 10. cap. 1. ac Ioan. Cario. chro. li. 2.

I.EHOSVA, qui & Iosue, & Iesus dictus est, summum gessit apud Iudæos sacerdotiũ, temporibus Zorobabelis supra dicti, cuius & in remigratione ex captiuitate Babylonica comes fuit. Vide vt supra. Hic (vt Philo refert) historiam Iudith & Hester conscripsit. Fuit alter eiusdem nominis Iosue (ne erres) Israëlitici populi post Moysen Dux, qui cum Caleb in terram à Deo præmissam tandem peruënit.

h 5

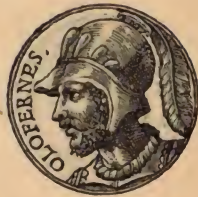
HIPPONAX, Iambicus Poëta fuit, insignis foeditate vul-
tus: quam obrem imaginem eius sculptores Bupalus & Anther-
mus publicè deridendam proposuerunt. quod indignè ferens
Hipponax tam amarum carmen in eos distinxit, vt à nonnullis
credatur eos ad suspendium compulisse. Scazontem, carminis
iambici genus, fertur inuenisse Hipponax, quod ab eius nomine
Hipponacticum, seu Hipponacticum, vocatur. Plin. li. 36. ca. 5. hu-
ius meminit. Clarebat autem Hipponax circiter annum mundi
3424. ante Christum natum 538.

BVPALVS & Anthermus filij fuerunt Anthermi Chij,
qui in arte sculpendi clarissimi extiterunt, ij feruntur sculpsisse Hip-
ponactis deformis Poëtæ imaginem, de qua hîc supra mentio-
nem feci: reiicit tamen Plinius vt falsum, quod ad laqueum ad-
acti fuerint à Poëta: *complura enim* (inquit) *in finitimis insulis simula-
chra postea fecere, sicut in Delo, quibus subiecerunt carmen, non vitibus
tantum censeri Chium, sed & operibus Anthermi filiorum.* In ipsa Chio
narrata est operis eorum Dianæ facies in sublimi posita, cuius
vultum intrantes tristem, exeuntes exhilaratum putant. Consuli
to Plin. lib. 36. capit. 5. vt supra citavi. nec est hîc repetenda à me
annorum supputatio quam supra inserui, cum iisdem vixerint
temporibus sculptores hi, cum Hipponacte Poëta prædicto, vbi
habes annorum rationem.

L. TARQVINIVS Superbus, septimus ac vltimus Romanorum Rex, regnare incepit anno mundi 3431. ante Christum natum 531. primus vincula excogitavit, fustes, carceres, compedes, catenas, exilia, atque metalla. Volscos vicit: oppida valida in Latio, Gabios, Sueffamque Pometiam subegit: cum Thufcis pacem fecit, templum Ioui in Capitolio ædificauit. verum Ardeam oppugnans, imperium perdidit. nam omnibus cum esset exosus, accepta occasione ex violatione Lucretiæ, quam Sextus Tarquinius filius eius armatus noctu cõstupravit, Romani cum suis omnibus eiecerunt. defecit ab eo exercitus qui ciuitatem Ardeam decem & octo miliaribus ab vrbe Roma distantem, oppugnabat: atque etiam Romam veniens Rex ipse, portis exclusus est. ita Romæ septem regnarunt Reges annos 244. qui vix ad decimum quintum vrbis miliarium possidebant. postea creantur Romani Consules. Titus Liu. li. 1. Diony. Halic. li. 4. Eutro. li. 1. Plutar. in Bruti vita.

TVLLIA vxor fuit L. Tarquinij Superbi, filiæque Seruij Tullij. hæc occiso patre, cuius cædis conscia erat, carpento in forum inuecta, nec reuerita cœtum virorum, euocavit virum è Curia, primæque Regem appellavit: deinde, redeundo, per patris demortui corpus carpentum egisse fertur. Diony. Halicar. & Titus Liuius vt supra.

CAMBYSES Persarum Rex secundus, successit Cyro, anno mundi 3433. ante Christum natus 529. Is dicitur Artaxerxes, 1. Esdræ 4. ca. qui templi & ciuitatis edificationem prohibuit, quam Cyrus, pater permiserat. Sub hoc Hebræi historiam Hester factam asserunt: alij in tempora Darij, Hystaspis filij, reiciunt. Is Aegyptum suo regno adiecit, sed offensus illorum superstitionibus, Apidis, cæterorumque deorum ædes dirui iussit. Ad Ammonis quoque templum expugnandum exercitum misit, qui in Libya deserta arenis obrutus, vniuersus interijt. Smerdin fratrem ex utroque parente, interfici iussit, liuore commotus, quod solus ille arcum duobus traheret digitis, quod nemo alius in Persis poterat: præterea eo in Persidem profecto, somniarat sibi nuntiari in regio sedentem fratrem Smerdin solio cælum vertice tangere: quare metuens ne se necato, à fratre occuparetur imperium, Prexaspem ad illum occidendum misit: Sororem quam in vxorem duxerat, interfecit. Cæterum Actabanem obsidens, proprio se interemit gladio, anno regni 8. fuit quoque alter Cambyfes, mediocris dignitatis Persæ, huius auus, Cyri pater, ac Mādanes maritus. Vide Herodo. li. 3. Iusti. li. 1. Ioseph. li. 11. cap. 2.

HOLOFERNES Dux exercitus Cambyfæ supra dicti, missus est ab eo aduersus prouincias quæ suo ipsius nolebant subdi imperio. Hic Bethuliam obsedit, ciues ad extremam redacti sitim se dedere volebant: at consilio, atque insigni facinore Iudith liberantur. Vulgatiores est Iudith historia, quam ut hic ad vnguem referri consentaneum sit. Vide librum Iudith.

EPI MENIDES Poeta Cretenſis, Athenieſibus peſtilentia laborantibus dixit civitatem purgari oportere: eò cum rogatus veniſſet: iuſſit oves albas atque nigras apud Areopagum immolari. inde recedens domum, purgatis Athenis, ab Athenienſibus pecuniam recuſavit (nã etiam Poetas haud facile auaros videas.) Hic, iuuenis in agrum ad cuſtodendum pecus miſſus ab Agiaſarcho patre, in quodã antro obdormiſſe dicitur annos 75. hinc manavit prouerbum, Epimenidis ſomnũ dormire. Fertur primus domos atque agros expiaſſe, delubrãque erexiſſe. expiauit itaque Athenas anno mundi 3368. ante Chriſtum natum 594. Vide Dioge. Laër. lib. 1. Plato. lib. 1. & 3. de legibus Apule. lib. 2. Floridorum.

PYTHAGORAS Samius, Mneſarchi anuloꝝ ſculptoris filius, clarebat circa annum mundi 3439. ante Chriſtum natum 523. hic primus, *amicorum omnia communia*, dixit, amicitiamque æqualitatem: cuius etiã diſcipuli facultates omnes in vnum deponebant, & quinquennium ſilebant. Animatis abſtinere iuſſit, aſſuefaciẽs homines ad faciliorem victum. fertur primus Græcis pondera & meſuras inuexiſſe, primũque, veſperum atque Luciferum idem ſyduſ dixiſſe. ſequuntur aliquot eius ſymbola:
Ignis gladio non fodiendus. Statera non tranſilienda. Cor non edendum. Verſo ad Solem vultu non mingendum. Extra publicam viam non eundum. A fabis abſtinendum. Sunt & alia quæ referuntur latiũs à Diog. Laer. li. 8.

DARIVS Hystaspis filius, hinnitu equi rex declaratus est, anno mundi 3441. ante Christum natum 521. Smerdis & Pazithes qui regnum vsurparant, occisi sunt antequam imperaret hic, qui etiam Smerdin occidit, detecta per Otanem eius fraude: nam Smerdis hic, se Cambyfis fratrem dicebat, quòd illi de facie ac nomine similis esset: attamē ab aurium mutilatione dolus deprehēsus est. Porrò Darius hic, Atossam Cyri filiam vxorem duxit, ex qua liberos sustulit, inter quos Xerxes fuit: hanc atossam putant nonnulli fuisse Hester. hic permisit Iudæis remigrare in Iudæam, ac templum reedificare: vasa & thesauros templi restituit. Prouincias viginti constituit, carúmque singulis præfides præfecit, taxato quod penderetur tributo. etenim sub Cyro & Cambyse nihil dum fuerat circa tributa institutum, sed munera afferebātur. hic Getas subegit, Thraces se dedidere: at Scythæ hunc in fugam adegere. Vide Herod. li. 3. nam Iusti. li. 1. Smerdin, siue Smerdem, de quo supra, Oropastem vocat.

ZOPYRVS, præcis de industria, labiis, naso, auribus, nomine transfugæ Babylonem profectus, corpus populo laniatum ostendit: cōstituitur dux omnium suffragio aduersus Dariū, qui Babylonem iandiu frustra obsidebat, cui tandem creditum sibi exercitum prodidit: sicque Babylonem quæ defecerat, & ab Assyriis occupabatur, recuperauit Darius, memorabili hoc quidē facto Zopyri: cui fuit etiam Megabizus filius, dux exercitus Darij in Europa, qui & Thraciam subegit. Herod. lib. 3. Iusti. lib. 1.

TARQVINIVS Collatinus Lucretiæ maritus, cœnabat cū regiis iuuenibus & aliis primoribus in statiuis obsidionis Ardeę, cū incidit de vxoribus mentio: suā quisq; mirè laudat: hoc certamine contentionis accenso, negat Collatinus verbis opus esse: paucis id quidem horis posse sciri quantum cæteris sua præstet Lucretia: vxores inuisunt. certaminis laudem retulit Lucretia: ibi mala libido Lucretiæ stuprandæ Sextum Tarquinium capit: post aliquot dies strictō gladio ad dormiētem Lucretiā venit, marito in castris agente: vi potitur. vltio breui crimen sequitur: deturbatur regno Tarquinius Superbus: Sextus Tarquinius eius filius, Gabios profectus, interficitur. Titus Lilius li. i.

LVCRETIA Spurij Lucretij filia, scēminā certè Romanam atque exemplar totius coniugalis castitatis se præstitit. hæc siquidem vi à Sexto Tarquinio constuprata, mœsta nuntium ad patrem atque ad virum mittit, vt cum amicis veniant: ita factō maturatōque opus esse, rem atrocem incidisse: veniunt cum L. Iunio Bruto: his corpus violatum fatetur, animam verò in fontem morte ipsa testatur. Brutus viro patriq; luctu occupatis, cultrum ex vulnere Lucretiæ extrahens, per hunc inquit castissimum sanguinem iuro, me Tarquinium Superbum cum scelerata coniuge, & omni liberorum stirpe, ferro, igni, quacunq; vi possim exstutum. Vide Tit. Lili. li. i. Sic exacto rege res Romana rediit ad Consules, anno mundi 3 4 5 6. ante Christum natum 5 0 6.

C. M. CORIOLANVS Patricius Romanus ab Romanis exactus est, quòd Consulatum arroganter ambiret, & Tribunis Plebis aduersaretur, ac proinde suspectus esset populo ob nimium fastum ac potentiam. quare cum iam ante pro Romanis pugnans, Coriolos urbem, Volscorum ciuitatem, vnde Coriolanus dictus est, expugnasset, ad ipsos Volscos contendit iratus, à quibus auxilia contra Romanos accepit anno mundi 3 4 7 5. ante Christū natū 487. Romanos sæpe vicit: vsque ad quintum miliarium vrbs accessit, expugnaturus etiam patriam suam (legatis qui pacem petebant repudiatis) nisi ad eum mater Veturia & vxor Volumnia, ex vrbe venissent: quarum precibus remouit exercitum, quem submouere armis Roma non poterat. Vide Titum Liuium li. 2. & Eutro. lib. 1. fœmineæ item preces ac lachrymæ vxoris Meleagri, ad arma pro patriæ tutela capeffenda Meleagram compulerunt. Ouid. epi. 3.

VETVRIA C. M. Coriolani mater fuit, ad quam adierunt matronæ Romanæ, quæ in discrimine patriæ peruicerunt vt Veturia magno natu mulier, & Volumnia Coriolani vxor, duos paruulos ex Coriolano ferentes secum, in castra hostium irent: & quam armis viri defendere urbem non possent, mulieres precibus lachrymisque defenderent: quod præstiterunt. nam fractus precibus ac fletibus matris Veturiæ ac vxoris Volumniæ Coriolanus, castra retro ab vrbe mouit. Titus Liuius li. 2. Dion. Halic. li. 7. & 8. Statuit Senatus vt fœmineum extrueretur templum Diuæ Fortunæ, vbi fœminæ singulis annis, eadem qua liberata fuerat vrbs die, sacra peragerent: idq; in fœminarū honorem, ac huius facti, & velut miraculi, monumentum perpetuum.

PORSENA Hetruriæ Rex, bellum Ro. intulit, in gratiam Tarquinij Superbi, tribusque continuis annis trepidam urbem terruit: quam audax Scæuolæ facinus ab hoste liberavit: nam scribam pro Rege interfecit, dum timet sciscitari vter Porfena esset. Tit. Liui. li. 2. Halicar. li. 5. Eutro. li. 1. Porro de Porfena & Scæuola elegans hoc apud Martialem li. 1. extat epigramma:

*Dum peteret Regem decepta satellite dextra,
Iniecit sacris se peritura focus:
Sed tam seua pius miracula non tulit hostis,
Et raptum flammis iussit abire virum.
Vrere quam potuit contempto Mutius igne,
Hanc spectare manum Porfena non potuit.
Maior deceptæ fama est, & gloria dextræ:
Si non errasset, fecerat illa minus.*

CLOELIA, Romana virgo, vna ex obsidibus, cum castra Hetruscorum fortè haud procul ripa Tyberis locata essent, frustrata custodes dux agminis virginum inter tela hostium Tyberim tranauit, sospitèsq; omnes Romam ad propinquos restituit anno mundi 3457. ante Christum natum 505. iratus Porfena Clœliam obsidem per oratores deposcit: deinde in admirationem versus, supra Coclites & Mutios id facinoris esse dicebat: restituta hæc apud Regem Hetruscum, non tuta solùm, sed honorata, partèque obsidum donata est. Romani nouam in fœmina virtutem nouo genere honoris, statua equestri donauere: in summa sacra via posita virgo insidens equo. Liuius li. 2.

XERXES quintus Persarum Rex, Darij Hytaspis filius, successit patri in regno Persarum anno mundi 3477. ante Christum natum 485. fuit nonnihil controuersia inter hunc & maiorem natu fratrem Artabazanē: attamen res facile componitur vt Xerxes, Atossæ secundæ Darij vxoris filius, quæ Cyri filia erat, regno potiretur. Primùm Aegyptios qui defecerant subegit: posthæc maximã in Græciam expeditionē fecit: târêque ferūtur eius fuisse copiæ vt fluuios exiccarent: quod de Scamandro fluuio (qui & Xâthus dictus est) legimus. Græciam vastauit, Athenas, vrbésque vicinas combusit. tâdem à Leonida ac Themistocle pulsus, vno die etiam duò vulnera accepit: nauicula piscatoria aufugit. Cæterùm is cum filio Dario ab Artabano, spe adipiscendi regni interficitur: Artabanum autem Artaxerxes gladio transuerberauit, vt dicturi sumus inferius. consulto Iusti. lib. 1. 2. & 3. Præterea Plut. in vita Themis. & Agesil. item Hero. li. 7.

CIMON Atheniensium dux præstantissimus, semel atque iterum Xerxis exercitum vno die fudit: primò pugna nauali, deinde terrestri: præterea Asiæ minoris partem cepit: inimicorum exuiis opulentus factus, pauperibus bonam partem distribuit, mensasque dapibus instructas, pauperibus ac peregrinis publicè parauit. Vide Plutar. in Cimone.

Clarebant his temporibus Aeschylus, Sophocles, & Euripides, Poëtæ Tragici, quinetiam Zeuxis pictor insignis.

THEMISTOCLES, Atheniensium dux fortissimus ac prudentissimus, ingenti gloriæ studio tenebatur. hic fufis, fugatisque Persis, atq; eorum Rege Xerxe, Athenas reædificauit, muro cinxit, Pyreumque ciuitati iunxit, anno mundi 3492. à Christo nato 470. nec tamen inuidia caruit, dicere solitus se neque honoribus ab Atheniensibus affici, neque apud eos in admiratione esse, sed procella vexatos imminente periculo, ad se veluti platanum subterfugere, reddita autem serenitate, euellere atque deiicere. Suffragiis è ciuitate eiectus, eiusque dignitate ac nimis opibus depresso, grauis fortuna inimico patriæ supplicem esse coegit. Nec tamen, iussus à rege Persarum, ad quem descieuerat, Græcis bellum inferre, ira in ciues suos eum cõcitare potuit: nec maximi honores atque opes ad patriam bello laceffendam impulerunt: fortasse quidem ratus opus maius quàm vt à se confici posset, præclaris tum ducibus abundante Græcia, præsertim Cimone. Itaq; fertur epoto taurino sanguine, venenòq; infuso, in Magnesia diem obiisse, annos natus 65. Plutarc. in Themisto. Thucy. li. i. huius etiam Themistoclis meminit Eras. in apophth. li. 5. & 8.

STESILEA, eleganti forma mulier, amata fuit ab Aristide ac Themistocle: inde fortasse conflato liuore, perpetuo flagrant inter se odio: quanquam vitæ ac morum dissimilitudo, non parum auxisse odium dicatur: nam Aristidem contraria in repub. sententia aduersarium semper habuit Themistocles. Vide Plutar. in Themistocle.

ARTAXERXES Xerxis filius, cognomēto Longimanus, quòd manum dextram sinistra longiorem haberet, Artabanum cum filiis occidit, de patris nece vindictam sumens. imperavit Persis anno mundi 3497. ante Christum natum 465. hic à Metasthene Darius, ab Esdra Darius & Artaxerxes vocatur indifferenter. nam Persę his duobus nominibus promiscuè vtuntur, sicut & nos imperatores nostros Cæsares & Augustos, sine discrimine vocamus. Astu Artabanum, iuuenis adhuc, gladio transfodit: nam finxit se arma velle commutare, sic inermem aggressus egregio in iuvene commento, inimicum ense traiecit. Iust. li. 3. & 10. Hero. li. 7. Plutar. in Artaxerxe. imperavit annos 40. Vide item Esdr. i. li. ca. 4. & 7.

ESDRAS Propheta fuit temporibus Artaxerxis, quē adit, ab eòque petiit vt liceret Iudæis reuerti Ierusalem: & obtinuit. missus est igitur Esdras Ierosolymam, cum reliquiis vasorum Domini à Nabuchodonosore in Babyloniam abductorum, acceptis ab Artaxerxe priuilegiis vt liceret ei constituere iudices ac præsides in populo Iudæ ac Ierusalem, collapsamque Iudæorum remp. instaurare. Consulto 1. lib. Esdræ, 7. cap. hinc incipiunt septem Danielis hebdomades.

L. QVINTIVS Cincinnatus in opere , arans inuentus, sudore deterſo ab aratro accerſitus ad falces , togam prætextam accepit, Dictatorque eſt creatus anno mundi 3506. ante Chriſtū natū 456. hic mox ſumpto honore, inſtructoque exercitu , cæſis hoſtibus victor exercitum Romanum liberauit. Nam Minutius Conſul ab Equis & Volſcis ſuperatus , fugerat, ac fame ferroque cingebatur, actūmque inſœliciter foret, ni Quintius ipſe, qui iugum boum Equis impoſuit, victoriāmque quali ſtium tenens, ſubiugatos hoſtes præ ſe primus egit. Romæ triumphauit. Caſtris hoſtium receptis , plenis rerum omnium (nudos hoſtes emiſerat) prædam omnem ſuo tantūm militi dedit: Conſularem exercitum, ipſūmque Conſulem increpans, *carebis*, inquit, *præde parte miles ex eo hoſte cui propè præde fuiſti*. Titus Liuius lib.3. Eutropius li.1. Romæ quidem hic L. Quintius Cincinnatus ob egregiam hanc partam victoriām meritō triumphum egit. tandem Dictatura (qui erat ſummus honos) ſe abdicauit , rurſūſque rus ad agriculturam diuertit.

RACILIA vxor fuit L. Quintij Cincinnati. hæc togam properè è tugurio viro poſtulanti protulit: cū mandata Senatus, togatus vt audiret rogaretur à legatis , qui eum operi agreſti intentum nomine Senatus ſalutabant. Titus-Liuius lib.3.

SOCRATES Sophronisci statuarij & Phanaretæ obstetricis filius fuit. clarebat anno mundi 3531. ante Christum natum 431. hic veram Philosophiam esse prædicabat, *seipsum cognoscere, talemque esse debere hominem, qualis vellet videri.* Philosophiam naturalem deseruit, vt moralem amplexaretur. Constantissimus ille, nec tristior nec iucundior vnquam visus est. pauperculus quidem extitit, at verò ab Apolline omnium sapientissimus dicitur iudicatus. In huius signo sculptum erat, *hominis amicum esse, idipsum sapere: inimicum autem, desipere.* Invidia non caruit: accusatus est ab Anyto diuite, Melito Poëta, Lycone oratore, quòd malè de diis sentiret. Intrepidus coram iudicibus stabat, nec voluit quam ei parauerat orationem Lysias, orator percelebris, ad sui defensionem, pronuntiare: quinimo ad bibendam cicutam damnatus, eam sumpsit intrepidè. Athenienses tandem delatores eius occiderunt: æneámq; statuam ei erexerunt, quam in templo collocarunt. Cice. li. 1. de Orato. Aelianus, Plin. libr. 7. August. de ciui. Dei, li. 8. ca. 3.

XANTIPPE, vxor fuit Socratis, quæ cùm molestissima esset, atque aliquando post nimios clamores & iurgia, sordidam aquam in caput illi icisset, haud ægrè ferens respondit, *Sciebam post tonitru venturam pluuiam,* interrogatus ab Alcibiade Socrates cur tam acerbam vxorem domo non exigeret, quoniam, inquit, cùm talem domi perpetior, insuesco vt aliorum foris iniuriam feram. Vide Gel. li. 1. cap. 17. & Apophtheg. Eracl.

ASPASIA mulier, consuetudinem amatoriam cum Pericle habuit, quam vnicè adamavit: nam cùm exiret domo, & cùm ingrederetur, eam osculabatur. hanc nomine & gloria claruisse ferunt. Quæ autem in bello contra Samios gesta sunt, decreto Periclis ob Milesios, rogatu Aspasiæ facta dicitur. Vxorem Pericles alteri dedit, cùm ingrata vtrique vitæ cõsuetudo foret, hanc autem Aspasiam superinduxit. Plutar. in Pericle.

PERICLES Atheniensium dux, cum Sophocle Poëta tragico, missus est aduersus Lacedæmonios, qui diuerso exercitu, Lacedæmoniorum agros vastauerunt, & multas Achaia ciuitates Atheniensium imperio adiecerunt. his malis fracti Lacedæmonij in annos triginta pepigerunt pacem: sed tam longum ocium inimicitia non tulerunt. Quare intra quindecim annos, fines Atticos populantur, hostes ad prælium vocant: verum Athenienses Periclis consilio iniuriam differunt in tempus vltionis. Deinde interiectis aliquot diebus naues conscendunt, & nihil sentiētibus Lacedæmoniis, totam Spartam deprædantur, multoque plura auferunt quàm amiserant. Post hæc navali prælio victi Lacedæmonij, fugerunt: pacem in annos quinquaginta fecerunt, quam non nisi sex annos inuiolatam obseruarunt. hæc facta sunt temporibus Artaxerxis, anno scilicet à mundo condito 3. 5. 36. ante Christum natum 4. 2. 6. Iusti. lib. 3. Plutar. in Periclis vita. bellum intestinum, quod Peloponnesiacum dicitur, tunc inceptit, quod durauit annis 27. de quo Thucy. & Xen. De Pericle mentionem quoque facit Era. in apoph. lib. 5. & 8.

ALCIBIADES Atheniensium Dux, ad bellum Siculum missus est anno mundi 3548. ante Christum natum 414. hic erat ætatis flore, formæ veneratione, nec minus eloquentia insignis: sed in conciliandis amicitiarum studiis quàm in retinendis vir melior. Siculi itaque belli concitator & Dux Alcibiades, Athenis insimulatur: reuocatus à bello ad iudicium, siue conscientiam, siue indignitatem rei non ferēs, tacitus in exilium Elidem proficiscitur: deinde Lacedæmonia se confert. Lacedæmoniorum Regem aduersus Atheniēses impellit: sed huius virtus plus inuidiæ quàm gratiæ apud Lacedæmonios contraxit: quare præmonitus à Timæa vxore Regis, quam adulterio cognouerat, sibi ten di insidias, ad Tisafernem Darij præfectum profugit. Circa hæc tempora Athenienses Lacedæmonios vicerunt ad Arginusas. Alcibiades ad Chalcedonem victoria est potitus: Byzantium per proditionem obtinuit: Lacedæmonios vicit, Pharnabazum fudit. Vide Xenoph. li. 2. de reb. Græ. Tandem Atheniēsum iussu vulneribus multis cōfossus occubuit. Iustin. li. 5. Plut. in Alci. Thucy. li. 6. hic in Lacedæmoniorum gratiam à Pharnabazi militibus occisus dicitur: alij à quibusdam familiaribus, quando cum eorum forore congressum haberet.

TIMANDRA meretrix fuit quam deperibat Alcibiades, cui hæc Timandra funus satis amplum atque magnificum pro suis facultatibus curauit faciendum. huius Timandræ filiam fuisse dicunt Laidem, quam Corinthiam appellabant: Sic matrem sequitur sua proles. Vide Plutarchum in Alcibiade.

CONON Atheniensis dux in locum Alcibiadis successus est. hic classem maxima industria adornat, anno mundi 3553. ante Christum natum 409. Sed nauibus exercitus deerrat, fortissimis quibusque in Asiæ populatione amissis: armantur tamen senes aut impuberes pueri, & numerus militum sine robore exercitus expletur. non magnam bello moram ætas facit. Omnibus captis aut occisis, cum dux Conon superfuisset solus, crudelitatem ciuium metuens, ad Regem Cyprium contendit. Athenienses 30. rectores accipiunt, quos triginta Atheniensium tyrannos vocant. Lacedæmonij formandas Lyfandro Athenas tradunt: repletur Græcia Atheniensium exulibus. Tandem Pharnabazus cum Conone classe comparata, Laconicas maritimas ciuitates incommodis affecit: pugnatur: vicit Conon. Videto Iustinum lib. 5. & 6.

LYSANDER Lacedæmoniorum dux factiosus, Alcibiadem in capitis adduxit periculum: totius Græciæ odium in Lacedæmonios concitauit. hoc duce Conon nauali prælio victus est. paulò post tamen duce Conone victi sunt terrestri prælio Lacedæmonij, in quo occisus etiam est ipse Lyfander. Tunc restituta est per Cononem terrestri prælio Atheniensibus libertas, per quem antea amissa maritimo prælio fuerat. Videto vt supra, & Plutar. in eius vita.

THRASYBVLVS à triginta Atheniensium tyrannis in exilium actus, audendum aliquid pro patria ac salute communi, etiam cum periculo ratus, adiunctis sibi exulibus, reditum in patriam manu comparauit, lato prius Plebiscito de iniuriis ultro citroq; obliterandis. sic Tyrannis victis popularis status restituitur eius opera, anno mundi 3558. ante Christum natum 404. Xen. rerum Græcarum lib. 4. Iustin, lib. 5. Putarc. in Pelopida. Cicer. in Philip.

EPAMINONDAS Thebanorum dux fortissimus, claruit circa annum mundi 3590. ante Christum natum 372. fuit vestium tenuitate, cibi moderatione, laborum tolerantia, atque, in fungendo imperatorio munere, sinceritate singularis ac præstantissimus: huic soli ex amicis nunquam vt quicquam acciperet, potuit persuadere Pelopidas. hic dum non ducis tantum, verum etiam fortissimi militis officio fungitur, grauius vulneratur. fuit incertum, virne melior an dux esset. honores ita gessit vt ornamentum non accipere, sed dare ipsi dignitati videretur: literis & Philosophia vsque adeo clatus, vt mirum esset vnde tam insignis militiæ scientia homini inter literas nato. Saucius ac semianimis quæsiuit num cadenti sibi scutum ademisset hostis, quod sibi allatum, velut laborum gloriæque socium, osculatus est: iterum quæsiuit vtri vicissent: vt Thebanos audiuit, velut gratulabundus patriæ expirauit, apud Mantineam cum Lacedæmoniis congressus. Iustin. li. 6. Plutar. in vita Pelopidæ, Cicer. in epist. ad Luccium.

DIOGENES, Philosophus Cynicus, palliolum duplex ad frigus arcendum habuit, peram pro cellario, baculum pro corporis sustentatione. habitans in portarum vestibulis & porticibus ciuitatum, cibum emendicabat. cum se contorqueret in dolio, volubilem domum se habere iocabatur, & se temporibus immutantem: frigore enim os dolij vertebat in meridiem, & state in Septentrionem. Cum Alexandrum ceteri Philosophi adiissent, Alexander hunc adiit: ad solem apricantem offendit, rogat Alexander reïne cuiuspiam egeat: cui Diogenes, parumper inquit à sole mihi secedas. Ad eò hoc responso delectatum & admiratum ferunt Alexandrum, vt eo discedente, cum amici irriderent, ac per iocum morderent, dixerit: *Ego profectò nisi Alexander essem, Diogenes esse vellem.* Fertur cum aliquando videret puerum manu aquam haurientem, ac bibentem, vasculum quod ad bibendum gestabat, ab se abiecisse, cum natura manu tanquam ad bibendum instrumento, prouidisset. Vixit fermè nonagenarius. Pluta. in Alex. Dioge. Laër. hic ex ficu poma aliquando legebat: at custode dicente, huic ante paucos dies homo suspensus est, ego, inquit, illam purgabo. fuerunt autem Diogenes quinque. suppurationem temporum non est quòd hìc inseram, cum constet fuisse tempore Alexandri, de quo vide inferius.

CRATES Thebanus, vt Philosophiæ vacare posset, magnum auri pondus in mare proiecit, *abite, inquit, pessum male cupiditates: ego vos mergam, ne ipse mergar à vobis.* Neque putauit, se posse virtutes & opes simul amplecti. Cice. in Paradox.

PLATO Philosophus Aristone Patricio inter Athenienses ciue, & Perictiona siue Prona natus est. claruit circa annum mundi 3575. ante Christum natum 387. à corporis habitu egregio, Plato dictus est, aut ab orationis vbertate & mira amplitudine, cum prius Aristocles ex aui nomine diceretur: 20. annos natus, Poëticam miro complexus est ingenio: celebratas Tragœdias, atque alia carmina scripsit, suauisque vocis sono pronuntiavit, nisi quòd ad gracilitatem tēderet. Postea Philosophiam amplexatus, Poëticam reliquit: Socratis discipulus fuit, & Aristotelis ac Xenocratis præceptor. Ter militauit, egregiùmque militem se præstitit. Ter in Siciliam nauigauit: tertio rediens, venundatus, atque à Dionysio Tyranno extrema penè passus est. In Aegypto didicit quæcunque illic magna habebantur. Philosophiam in moralem, naturalem, & rationalem distribuit. Varia de eius morte scribuntur. Vixit annos 80. Vide Dioge. Laër. libr. 3. August. de ciui. Dei li. 8. ca. 4. & Plutar. in eius vita.

ARISTOTELES patre Nicomacho medico, natus est in obscuro oppido Stagira: vbi adoleuit, Athenas studiorum gratia missus est. Platonem audiuit annos 20. Deinde in Macedoniam euocatus à Philippo, & Alexandro filio in disciplinam tradito, maximam autoritatem in regno promeruit. huius scripta extant quàm plurima, quæ vel ad eloquentiam spectant, vel ad ciuilem, moralémque disciplinam, vel ad secreta naturæ. Dioge. Laër. li. 5. Plutar. in eius vita.

BRENNO, seu Brennus, Gallorum Senonū Dux fortis. collecto exercitu in Italiam irrupit (nec tamen primus, nam ante 200. an. Galli Italiam inuaserant) cūque urbem Clusium obsedisset, dimissa obsidione, totis viribus Romam contēdit, quem Fabius cum exercitu excepit, nec tamen obstitit: quin potius impetus ille hostilis Romanos quasi aridas segetes succidit: testatur hanc Fabij cladem fluuius Allia. patentem Romam capit Brēno, (nam metu perculli Rom. in Capitolium se receperant) eam deprædatur ac exurit: Capitolium obsidet: pacta pecunia obsidionem soluit: cum aurum penderetur, additur etiam à Gallo duce ponderi gladius, anno mundi 3576. ante Christum natum 386. Tit. Li. 5. Eutro. li. 1. Oro. lib. 2. ca. 19. Ab hoc, seu ab alio eiusdem nominis, extructam ferunt Brenonam, quæ postea Verona dicta est: nam post an. cētum Brēnus quidam, Gallorum qui Græciam inuaserunt dux, Sothenem fudit: at contra Delphos infeliciter pugnans, pugione seipsum confodit. Iustin. libr. 24. Porrò Galli cū Nicomedi Bithyniæ Regi, opem aduersus Zibæam tulissent, parta victoria, regionem partiti sunt: inde Gallogræcia dicta. Tit. Li. li. 8. Deca. 4. Iustin li. 25. qui etiam scribit Gallos sedibus Thufcos expulisse, ac Mediolanū, Comum, Brixiam, Veronam, Bergomum, Tridētum, & Vicentiā in Italia condidisse.

M. FVRIVS Camillus nobilis Roman. Dictaturam quin quies gessit triumphum quater egit. hic ob prædam Veietanam, in exilium abiit, deos orans, vt si in fonti ea sibi iniuria fieret, statim desiderium sui ingrati ciuitati facerent: quod contigit: nam paulò post Dictator creatus, Brēnum vincit, aurum reportat, vt inquit Liuius: nam Drusum potius sunt qui censeant aurum extorsisse. Sueto. in Tibe. Plutar. in Camil.

MAVSOLVS Cariæ regulus, quæ est in Asia minore, obiit anno mundi 3586. ante Christum natum 376. huic Artemisia vxor fuit, quæ illum vsque adeo amauit, vt illius demortui cineres vino mixtos biberit, alij dicunt aqua odoribus mixta: præterea sepulchrum illi extruxit, quod ab Oriente cælauit Scopas, à Septentrione Bryaxis, à meridie Timotheus, ab occasu Leochares: priusquam id operis peragerent, obiit Artemisia: nec tamen recesserunt nisi absoluto iam, id gloriæ ipsorum, artisque monumentum iudicantes, Plin. li. 36. ca. 5.

ARTEMISIA, Mausoli vxor, molita est, conseruandæ mariti memoriæ causa, sepulchrû memoratissimum, dignatumque numerari inter septem omnium terrarum spectacula. Id monumentum Artemisia cum diis Manibus, sacris Mausoli dicaret, agona, id est certamen laudibus eius dicendis fecit: proposuit præmia pecuniæ, aliarumque rerum amplissima. Ad eas laudes decertandas venisse dicuntur plerique disertis viri, inter quos Iso crates ac Theopompus, quem vicisse iudicatum est. Aul. Gel. lib. 10. ca. 18. Boc. & Herodo. li. 7.

PHILIPPVS, Amintæ filius, apud Macedones imperavit anno mundi 3603. ante Christum natum 359. In Athenienses primò bellum mouit: vicit: modestissimè victoria vsus est. deinde aduersus Illyricos mouit, multaque horum millia, cecidit. hinc Thessaliam non prædæ cupiditate, sed quòd exercitui suo Thessalorum equitum robur adiungere gestiebat, improuisus expugnat. Cùm Methonam urbem oppugnaret, de muris sagitta iacta dextrum Regis Philippi oculum effodit: quo vulnere nec segnior ad bellum, nec iracundior aduersus hostes factus est: adeò vt pacem deprecantibus dederit, mitisque aduersus victos fuerit. Tandem totius Græciæ Imperator factus, parabat bellum in Persas, cùm à Pausania occiditur, ob priuatâ iniuriam: creditum quoq; est immissum ab Olympiade Alexandri matre fuisse, nec ipsum Alexandrum ignarum paternæ cædis extitisse, cùm ipse vereretur ne hæres regni institueretur frater natu minor, ex Cleopatra nouerca susceptus. Cõsulito Iustin. li. 7. & 8. & Diod. de gestis Philippi. Imperavit Macedoniae annos 25. vixit 47.

OLYMPIAS Regis Molossorum filia, vxor fuit supradicti Philippi Macedoniae Regis, & Alexandri mater. hæc dolens se ob adulteria repudiatam, prælatamque sibi Cleopatram, parauit necem viro, vnà cum filio regni æmulo, qui fratrem ex nouerca susceptum, timebat. Videto Iustinum vt supra.

DEMOSTHENES orator facundissimus, clarebat circa annum mundi 3615. ante Christum natum 347. hic patrem habuit gladiatorum fabrum, satis opulētum, qui obiit, filium relinquens septennem: patrimonium à tutoribus malè administratum, dum in iudicio repetit Demosthenes, dūmq̃ue in causa propria disertus esse studet, etiam in alienis causis disertus esse discit. Nec mens eius primūm satis poterat intelligi, cūm lingua, vocēque laboraret: verūm studio ac exercitatione incredibili, actionem hanc ingrātam in suauissimam commutauit. Dubium fuit ingenio plūs ne an doctrina valuerit, plus olei quām vini consumpsisse dictus est. Sæpe duos vel tres mēses continuos non cessabat motum corporis fingere, vocem exercitare, chartis impalescere, abrafa etiam parte capitis, vt exeundi facultatem sibi ipsi præriperet. Propositum eius in repub. maximè fuit, omnibus Philippi Macedoniæ regis conatibus obsistere. hoc etiam autore ciuitates Græciæ post mortem Philippi conspirauere. postea exulauit, sub obitum Alexandri, cuius cognita morte, rursus ciuitates Græciæ conspirauerunt, Antipatro in Lamia vrbe à Leosthene fortiter obfesso. Tandem accersitus ab Antipatro per nūtiū Archiam Tragœdum, qui identidem repetebat, fore vt ab eo hu manifestimè susciperetur, venenum è calamo hausit. Plutar. in Demost. Iuena. Saty. 10.

LAÏS, meretrix fuit nobilis, Corynthis habitans, quam Demosthenes clanculum adiit, hac autem noctis pretium 10000. drachmarum petente, discedens Demosthenes, *Pænitere* (inquit) *tanti non emo*. Gel. li. 1. ca. 8. Macro. in Satur. li. 2.

M. VALERIVS adolescens Trib. militum, aduersus Gal lum prouocatore[m] solus, omnibus territis, processit: coruus repètè galeæ eius insedit: dictu[m] mirabile, quoties certamen initum est, leuans se alis, os, oculósque hostis, rostro & vnguis appetiit: donec territum prodigij talis visu, oculisq[ue] simul ac mente turbatum, Valerius obtruncat. anno mundi 3617. ante Christum natum 345. Consul laudatum Valerium decem bobus, aureâq[ue] corona donat: inde Coruinus dictus, summo populi fauore annos natus 23. Consul renuntiatur. Ti. Li. li. 7. i. Dec. Eut. li. 2. Oro. li. 3. ca. 6. Au. Gel. li. 9. ca. 11. Statuam Coruino Augustus crexit, in cuius capite corui effigies erat, pugnae monumentum. vixit Coruinus centum annos, interque primum & sextum consulatum intercesserunt anni 46. Valer. li. 8. ca. 14.

M. CVRIVS Dentatus Consul Rom. Samnium diruit funditus, anno mundi 3673. ante Christum natum 289. tunc bellum 49. annis cum Samnitibus gestum, finitum est: neque vllus hostis intra Italiã fuit, qui Ro. antea vsque adeo fatigauerit. Huic Samnites magnum auri pondus publicè missum attulerunt, qui in agresti scamno, alsidens foco, ac ligneo catino cœnans, vultumque risu soluens, *Superuacue*, inquit, *legationis ministri*, narrate Samnitibus, *M. Curium malle locupletibus imperare, quam ipsum fieri locupletem: & mementote me nec acie vinci, nec pecuniis corrumpi posse.* Idem Curius Italia Pyrrhum regẽ exegit, atque ex præda regia, qua exercitum vrbemq[ue] ditauerat, nil attigit. Eutro. lib. 2. Valer. lib. 4. cap. 3. & Pli. lib. 8. cap. 6. de elephantis primùm Romæ visis.

TIMOLEON, nobilis Corinthius, missus est cū paucis
triremibus in Siciliam anno mundi 3618. ante Christum natum
344. idque ad liberandas à Dionysij tyrannide Syracusas. hic
quinquagesimo postquam appulisset die, urbem cepit: deinde ar-
cem obsidens, Dionysium ad deditionem compulsi, & cum pau-
cis in exilium Corinthum misit: arcem solo æquavit: Syracusa-
nis libertatem restituit: miseram Corinthi vitam priuatamque
Dionysius duxit. Ex Græcia coloni noui in Siciliam habitatum
missi, benignè Timoleon suscepit: deinde leges Syracusanis de-
dit. Cū itaque ciuitas reuiresceret, & ciuibus vndique confluen-
tibus oppleretur, cupiens vniuersam Siciliam in libertatem asse-
rere, & ad vnum tyrannos excindere, ad cæteras vrbes exerci-
tum duxit, & Icetem à Carthaginensibus deficientem vt arces
demoliri promitteret, & apud Leptinos priuatè viueret, coegit.
Leptinum tyrannum Corinthum misit: nam Sicilia tyrannos
in exilio & calamitate Corinthi degere pulchrum ducebat spe-
ctaculum Timoleon. Consulito Plutar. in Timoleontis vita.

DIONYSIVS Sicilia Tyrannus, patre eiusdem nominis
genitus, militum fauore patri succedens, initio tria captiuorum
millia libertate donat, tributa triennio remittit, vt populum sibi
conciliat. At verò sublatis quos metuebat, in cæteros quoq; gras-
fatus, ob crudelitatem inuisus expugnatur, fugatur: redit: Syracu-
sas proditione recipit. Iterum, Corinthiorū auxilio obsessus, de-
posito imperio Corinthi exulat, puerosque in triuijs docet. Vide
Iusti. li. 21. Cice. li. Tuscu. 4. Vale. li. 6. ca. 11. meminit eiusdem idē
Valer. de neglecta religione, li. 1. ca. 2. & de exquisita custodia, li.
9. ca. 14.

ALEXANDER, cognominatus magnus, successit patri Philippo in regno Macedoniae, anno mundi 3628. ante Christum natum 334. anno aetatis 20. hic conspecta Asia, summo desiderio obtinendae accensus, ac spe eximia, patrimonium omne suum quod in Macedonia Europaque habebat, amicis diuidit, sibi Asiam sufficere praefatus. Persis dictitans longa iam satis & matura imperia contigisse, quorumque tempus esset vices excipere melius acturos. Sed neque alia quam regis animorum, exercitus praesumptio fuit: nam obliti omnes coniugum liberorumque, & longinqua a domo militiae, Persicum aurum, & totius orientis opes, iam quasi suam praedam ducebant, nec belli periculorum, sed diuitiarum meminerant. milites a populatione Asiae prohibuit, parcendum suis rebus praefatus, nec perdenda ea quae possessuri venerant. In exercitu habuit peditum 32000. equitum 4500. naues 182. Milites elegit veteranos, ut magistros militum magis quam milites electos putares. Darium vicit. Persarum peditum 20000. occidit: equitum 1500. mater, vxor, filiae Darii captae sunt. Babyloniam cepit, Persopolim diripuit, Indiam ad Gangem usque obtinuit. Imperauit annos 12. Vide Plutar. in eius vita, & Iusti. multis in locis.

THALESTRIS, Amazonum regina, Alexandrum adiit, concubitum ad prolem suscipiendam petiit, & obtinuit. Vide Iusti. li. 2. & 12. Quin. Cur. li. 6. Oro. li. 3. ca. 18. de hac vide etiam supra in Penthesilea.

XENOCRATES Platonis auditor fuit, tardus quidem ingenio, quem Plato Aristoteli conferens, *alterum freno, alterum dicebat egere calcaribus*: item, *cui equo quem asinum iungo?* fuit tamen tantæ feueritatis, atque integritatis, tantæque illius verbis fides habita, vt cum nullius iniurati testimonium admitteretur, huic soli remiserint Athenienses iusiurandum: tantæ continentiæ, vt Phryne ac Lai's, insignia scorta, nullis eum vnquam blandimentis allicere potuerint, quin etiam statuat non hominem esse dixerint: tantæ frugalitatis, vt maximas pecuniæ summas sibi ab Alexandro, itémque ab Antipatro missas recusauerit: tantæ erga præceptorem Platonem obseruantia, atque amicitia, vt cum Platoni Dionysius diceret, caput tibi quisquã tollet, hic suum ostendens, nullus, inquit, id prius quàm istud abscindet. Vide Diog. Laert. li. 4. S. Aug. de ciui. Dei li. 8. ca. 12. & Vale. Max. li. 4. ca. 3.

EPICVRVS Neoclis filius, tempore Xenocratis Athenas adiiit. Is vulgò dicitur summum bonum in voluptate constituisse. verùm sic suam explanat mentem in epistola ad Menicæum: *Cum voluptatem finem esse dicamus, non eam que in gustu & in gluuie est posita, vt quidam ignorantes, aut malè accipientes arbitrantur, sed non dolere corpore, animoque tranquillum esse dicimus: virtutes iucunde vitæ coniunctæ sunt, iucundâq; vita separari à virtutibus nequit.* Diog. Laert. lib. 10. agnitus est Epicurus circa annum mundi 3635. ante Christum natum 327.

PTOLEMAEVS Lagi filius, mortuo Alexandro Magno, ab equitibus primùm, deinde communi omnium consensu Aegypti rex declaratur, anno mundi 3640. ante Christum natum 322. huic Africa, Arabiaque pars cum Aegypto sorte venit: ex gregario milite eum Alexander virtutis causa euexerat. In Aegypto solerti industria magnas opes parauit: Aegyptios insigni moderatione in fauorem sui sollicitauit, & reges finitimos obsequiis deuinxit: terminos imperij, vrbe Cyrene ampliavit: tantùmque factus est, vt non tam hostes timeret, quàm timendus ipse hostibus esset. Demetrium Antigoni filium bello vicit: captiuos, omnemque prædam dimisit: se propter dignitatem, non propter prædam pugnasse dictitans. Posthæc victor ipse à victo navali prælio vincitur: filium & fratrem atque amicos Ptolemæi captos, Demetrius pari antea munere prouocatus, in Aegyptum remittit: donis que inter ipsa bella contendunt: tanto honestius tunc bella gerebantur, quanto nunc amicitia coluntur. Vide Iustin. li. 13. 14. & 15. Legatos ex Alexandria misit Romam conciliandæ amicitia gratia: imperauit annis 40. Cyprum & Phœniciam tenuit: ab hoc omnes alij reges Aegyptiaci, vocati sunt Ptolemæi.

BERENICE vxor fuit Ptolemæi prædicti, de cuius nomine Philadelphus eius filius, quam in sinu Arabico extruxit vrbe, appellauit. Fuit & altera Berenice, Philadelphi & Arsinoes filia, quæ Ptolemæo Euergeti nupsit, cuius crines in cælum relati feruntur, autore Conone mathematico.

CASSANDER Antipatri filius, post eedem Philippi (qui & Aridaeus) fratris Alexandri Magni, imperium tenuit apud Macedones, anno mundi 3647. ante Christum natum 315. hic Pictuam urbem obsedit: Olympias longæ obsidionis rædio, pæcta salute, ei se tradidit: nihilominus tamen eam interfici iussit: hæc erat Alexandri magni mater. Herculem quoque huius Alexandri filium vnà cum matre Barsine occidi curauit. hic Abderitis, à ranis & muribus patria pulsus, agros in Macedonia finibus dedit, sibi ab illis timens. huius filius Antipater matrem Thessalonicen occidit, quòd fratri Alexandro in partitione regni pro-pensior esse videretur. Vide Iusti. li. 15. & 16. regnauit annis 19.

SELEVCVS Nicanor, Antiochi & Laodice filius, vir clarus, cum Alexandro Magno ad bellum Persicum profectus est: quo mortuo Castris eius præfuit. urbem cõdidit, quam de patris nomine Antiochiam vocauit: Regnum Syriæ occupauit anno mundi 3652. ante Christum natum 310. multa in Oriente post diuisionem, inter socios, regni Macedonici, bella gessit. principio Babyloniam capit: inde auctis ex victoria viribus, Bactrianos expugnat: transitum deinde in Indiam facit, quæ post mortem Alexandri velut iugo ceruicibus excusso, præfectos occide-rat: autòrque libertatis Sandrocottus fuerat, qui tunc Indiam possidebat: cum quo facta pactione Seleucus, compositisque in Oriente rebus, in bellum Antigoni descendit. Iusti. li. 13. & 16. regnauit in Syria annis 32.

ANTIGONVS, inter Alexandri Primores clarus, fortetenuit Phrygiam maiorem, mortuo Alexandro: verumtamen post sex annos Asiam occupat, regnátque in ea annos 18. quorú initium fuit annus à mundo condito 3645. ante Christum natum 317. Contra Eumenem pugnavit, fugavit, obsedit: obsidionem soluit, ob auxilia ab Antipatro ad Antigonom missa. Altero bello vicit Eumenem cum Argyraspidibus: qui ignaris ducibus legatos ad Antigonũ mittunt, vt sua reddi iubeat: redditurũ se pollicetur, si Eumenem sibi tradant: Eumenes fugere tentat, concursu multitudinis retrahitur: retractus facultatem orandi petit: orat: cum non obtinet, milites suos deuouet: hi produnt eum, quem verecundia prioris amicitie in conspectum suum venire prohibet Antigonus, & custodibus assignari precipit. tandem dum in belli prædam, in cuius periculum solus descenderat, socios Ptolemæum, Cassandrum, & Lysimachum admissurum se negat Antigonus, ab eisdem bello victus occiditur. Vide Iusti. li. 13. 14. & 17.

DEMETRIVS, qui & Polyorcetes, successit Antigono patri in regno Asiae, anno mundi 3663. ante Christum natum 299. hic à Ptolemæo victus est, deinde Ptolemæum vicit, vt in Ptolemæo diximus. Cleonymum fudit, Thebas cepit: Macedoniae regnum sex annis tenuit, Philippo & Alexandro, Cassandri filijs, prius à se per insidias occisis. Pyrrhus victo Demetrio Macedoniae regnum occupat. Demetrius Seleuco se tandem cum Asiae regno deditit. Vide Iusti. li. 15. 16. 17. & Plutar. in Pyrrho & Demetrio.

LYSIMACHVS illustri quidem Macedonia loco natus, sed virtutis ornamentis omni nobilitate clarior extitit. hic animi magnitudine, Philosophia, virium gloria, omnes per quos Oriens domitus est, vicit. A Callisthene, quamuis truncato auribus, naribus, ac labiis, præcepta Philosophiæ accipere non erubuit. hunc ferocissimo leoni obiecit Alexander: leonis linguam hic statim auulsit: chariorem inde habuit eum Alexander, quem imprudens cum in fronte vulnerasset, diadema sibi demptum Rex alligandi vulneris causa, capiti eius imposuit, quod auspiciū primum regalis maiestatis Lysimacho fuit. Regnavit itaque in Macedonia anno mundi 3676. ante Christum natum 286. Post mortem Alexandri cum inter successores provinciæ diuiderentur, Thracæ & Pontici, ferocissimæ gætes, illi quasi omnium fortissimo assignatæ sunt. De cuius morte ac filiorum eius 15. vide Iusti. li. 17. Lysimachiã condidit, quæ terræ motu corruit.

ANTIGONVS Gonatas, Demetrii Asiæ regis filius, apud Macedones regnat anno mundi 3686. ante Christum natum 276. Pyrrhus Antigonum fugat: Macedoniam occupat: post cuius mortem Peloponnesij Antigono traduntur: tandem multiplici bello pressus, in speciem castrorum parua manu aduersus cæteros relicta, totis viribus in Gallos contendit, quos vicit. Interim Alexander Rex Epiri in ultionem mortis Pyrrhi patris sui, Macedoniam depopulatur, & capit: Demetrius Antigoni filius eam recipit, regnoque Epiri Alexandrum spoliatur. Consulti Iusti. li. 25. & 26. ac Plutar. in Pau. Aemi.

PYRRHVS, patre Epirotarum Rege in exilium acto, fur tim subtractus ad Illyrios bimus defertur, ubi Rex eum adoptat, protegitque aduersus Cassandrum Macedoniæ Regem, his rebus moti Epirotæ, odio in misericordiam verso, eum in regnum reuocant. Adolefcens multa bella gessit, tantòque successu, vt Tarentinos solus aduersus Romanos tueri posse videretur Romanos elephantis primùm visis territos, vincit, vulneratus ipse: ducentos captiuos milites gratis Romam remittit. Syracusas veniens, multas ciuitates dum subigit, Rex Siciliae sicut Epiri appellatur, filiis, Heleno, Siciliae, Alexandro, Italiæ regnum destinat: postea bella aliquot feliciter cum Carthaginensibus gerit. tandem ex Sicilia abiens, dixisse fertur, *O qualem Carthaginensibus & Romanis pro hac insula palestram relinquimus!* A Pœnis nauali prælio victus, ab Antigono, de quo supra, auxiliares milites petit: non obtinens, repente Antigonom vincit, fugat, Macedoniam capit, anno mundi 3676. à Christo nato 286. Iam Græciæ, Asiæq; regna meditatur: nec illi maior ex imperio quàm ex bello voluptas: à Spartanis tamen, maximè à mulieribus, non fortius quàm verecundius victus, recedit: Ptolemæum filium amittit. Pulsus à Spartanis Argos petit, ubi Antigonû oppugnans, atq; inter confertissimos hostes fortissimè dimicās, saxo de muris iactato, occiditur. Vide Iusti. li. 17. 18. 23. 25. Plut. in Pyr. & Oro. li. 4. ca. 1. 2. 3.

ALEXANDER, Pyrrii filius, vlcisci patris mortem cupiens, Macedoniæ fines populatur: Antigonus transitione militum destitutus, regnum cum exercitu amittit. Iusti. li. 26.

k 5

M. CL. MARCELLVS Romæ Cōsul fuit, anno mundi 3676. ante Christum natum 286. natura vir ad bellum propensus extitit, & quod illius certamina declarant, acer ac strenuus: ad ceteras vitæ partes humanus atque modestus. Græcè verò disciplinæ ac dicendi studiis addictus, quæ tamen per bellorum occupationes, non vsque adeò illi assequi licuit. Briomatum Gestatarum Regem singulari certamine vicit. Tunc prædam & arma secum auferens, ad collegam Cornelium regreditur, per id tempus aduersus Gallos infeliciter dimicantem: vt venit, Mediolanū, ac collegam obsidione liberat: posthæc decretus est à senatu soli Marcello triumphus. Syracusas cepit, opulentissimam ac florentissimam Siciliæ urbem: cuius subiectam oculis magnificentiam ac splendorem circumspeciens, diu illachrymasse dicitur: fatūque Archimedis Geometri ægerrimè tulisse. Cum Annibale post Cānensem cladem congregi ausus est, quem & Nola expulit. Annos supra 60. natus, quintum agens consulum, inter pugnandum lata transfigitur lancea. Eius clarissima progenies ad Marcellum vsque Cæsaris nepotem propagatur, quem Octauia Cæsaris soror, ex C. Marcello suscepit. Plutar. in Marcelli & Annibalis vita: Titus Liuius Deca. 3. li. 3. 4. 5. 6. 7.

A. POSTHVMIVS Albinus Consul Romæ fuit cum Lucratio Catulo, anno mundi 3721. ante Christum natum 241. Lucratiū Hannonem vicit: anno sequente Tyberis exundatio, atque incēdium Romam prope absumperunt. Consulito Eutr. li. 2. atque Oro. li. 4. ca. 11. & 12.

PTOLEMAEVS Philadelphus, superioris Ptolemæi filius iunior, successit patri in regno Aegypti, anno mundi 3680. ante Christum natum 282. hic Stratonis discipulus doctissimus fuit: Bibliothecam insignem paravit Alexandriae. Iudæos qui in Aegypto erant, liberos esse permisit, & vasa Eleazaro summo sacerdoti Ierosolymorum, votiva transmittens, diuinas scripturas in Græcam linguam per septuaginta interpretes verticurauit. Huius frater maior natus, qui Seleucum vita regnoque Macedoniae priuauerat, amicitiam, pacemque ac concordiam per epistolas deprecatur, professus deponere se offensam erepti paterni regni, neque amplius à fratre quæsiturum quod honestius à paterno hoste percepisset. Eutr. li. 2. Iusti. li. 17. D. Epipha. in li. de ponde. & mensuris. Iose. li. Antiqui. 12. ca. 2. Titus Li. Deca. 5. lib. 4. & 5.

ELEAZARVS, patri Oniæ, cognominato iusto, successit in Pontificatu Iudæorum, anno mundi 3691. ante Christum natum 271. Ad hunc scripsit Ptolemæus Philadelphus, hic quoque ad illum: extant vtriusque epistolæ apud Iosephum li. Antiqui. 12. ca. 2. Misit hic ad Ptolemæum libros Mosaicæ legis, atque ex vnaquaque tribu senos viros interpretes, Hebraicè Græcèque peritissimos. Consulito D. August. li. de ciui. Dei. 18. ca. 42.

PRVSIAE Bithyniæ Rex fuit, ad quem, post memorabilem pugnam ad Magnesiã commissã, confugit Annibal, ab Antiocho à Romanis debellato discedens: tandem Prusias Q. Flaminio Romanorum legato Annibalem prodidit: custodiis ac militibus Regis vallatã domum vt sensit Annibal, venenum sumpsit. Postea proditor ille Prusias consilium capit occidẽ filij sui, dum minoribus filiis quos ex nouerca susceperat, quos & Romæ habebat, fauet: verũm à filio præuentus, ille ipsemet occiditur. Vide Plutar. in Annibal. & Iust. in. li. 31. & 34.

ANNIBAL Amilcaris filius, Carthaginensium dux præclarissimus, nisi auariciam & sæuiciam in eo culpes, rem Romanam mirè afflixit. Primũ annos natus viginti, Saguntum Romanis amicã, debellauit: congregatis 150000. peditũ, & 20000. equitum, exercitum deinde per alpes in Italiam traduxit: Titum Sempromium, item Flaminium fudit, cæsis 15000. Romanorum. Sed tamen eius vires à Fabio attritæ sunt: quibus collectis ac resumptis, maxima clade Cannensì Romanos affecit: nam equitum 2700. peditum 40000. occidit: tres anulorum modios Carthaginem misit: cùmque urbem capere posset, in Campaniam reuertitur. Tandem victus à Marcello, iterũque à P. Scipione, item ab Eumene, Antiocho etiam superato, qui illi opẽ tulerat, ad Prusiã fugit: vbi fidem Prusiæ suspectam habens, hausto veneno, volens obit, anno mundi 3774. ante Christum natum 188. Vide Eutr. li. 3. Flo. li. 2. Plutar. in Annib. In Italiam adduxit elephantos 37. Polyb. lib. 2. & 3. Ti. Li. li. 1. deca. 3. Aug. li. de ci. Dei. 3. ca. 20.

P. CORNELIVS SCIPIO, dictus Africanus maior, ab Africa deuiſta, annos natus 24. vir Romanorum omnium & ſua aetate, & poſteriori tempore ferè primus, quaſi nouã integrãque prouinciam vltor patris, & patruſ inuadit, Carthaginẽ Hispaniã capit, in qua omne aurum & argentum, & belli apparatus Afri habebant: nobiliſſimos obſides, Magonem etiam Annibaliſ fratrem, ibi capit, quem Romã cum aliis mittit. Non contentus Pœnos expulſiſſe, ſtipendiariã Romanis prouinciam facit: omnem citra vltãque Iberum ſubiecit imperio: primuſque Romanorum ducum victor ad Gades peruenit: plus etiam prouinciam retinere quã facere ſtudit. Hispanorum obſides parentibus reddidit: quare omnes ferè Hispaniẽ ad eum tranſierũt. Aſdrubalem, Annibaliſ fratrem victum fugauit, prædãque maximam cepit. Senex tandem inuidiã cedens, Linternum exulat, vbi ſepultus creditur. Vide Eutr. li. 3. & Flor. li. 2. exulauit anno à mundo condito 3777. ante Chriſtum natum 185.

TERENTIA Aemylia, Scipioniſ Africani vxor, præter vxorum morem, cum videret ſenem maritum ancillulam deperire, ne eiſ dignitas imminueretur, reticuit, conſtantiẽque animo pertulit: quinetiam eo mortuo, ad tollendam ſuſpicionem, ancillam manumifiſit, libertõque ſuo in matrimonium collocauit. Vide Supplemen. chro.

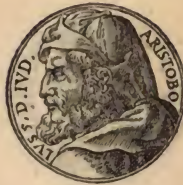
MATATHIAS sacerdos, vir pietate clarus, Iudæum quædam idolis palàm sacrificantem iuxta mandatum impij Antiochi, zelo Domini accensus, occidit ad altare ipsum, quod & diruit: ac mox etiam interfecit Antiochi Regis legatum præcipientem idolis immolare: hūc Regis Antiochi iudicem, Apollonium vocat Iosephus, li. Anti. 12. ca. 7. Hic Matathias autor fuit pugnae dī Iudæis, etiā die sabbati, cū iam mille occubissent, religiose nimis observantes hunc diem. Multi itaque Iudæorum adiunguntur Matathiæ, & illum sibi iudicem creant, qui & Sabbatis eos docet pugnare: *quod si non feceritis, inquit, vobismetipsis eritis hostes, in illo die contra vos venientibus inimicis.* Sic arma corripuens, patrias leges aduersus Antiochi Duces vindicauit, præfuitque populo annum vnum, anno scilicet mundi 3795. ante Christū natum 167. vide li. 1. Macha. ca. 2. Ioseph. li. 12. ca. 7.

IUDAS Machabæus, Matathiæ filius, rebus & populo præest in locum patris suffectus, qui iuantibus prono animo quatuor suis fratribus, cæterisque piis, qui patri suo adhæserant hostes profligat: Apollonium Ducem, alterum à priore, qui primus contra Machabæum in aciem descendit, cum suis copiis partim cæsis partim fugatis, interficit: Seron quoque Syriæ inferioris duce[m] superat: deinde Gorgiam à Lisia exercitui præfectum, ipsum quoque postea Lisiam, ac Nicanorem fundit, fugat, superat, mira celeritate, ac victoria: post hæc templum purgat ac instaurat, altare Domino dedicat: pro mortuis sacrificium offert. Antiochus cum eo fœdus inicit: fidem frangit, templum spoliat: à populo summus sacerdos creatur Iudas, anno mundi 3805. ante Christum natum 157. Præfuit annis 12. fœdusque cum Romanis inicit: obit in prælio.

IONATHAS fratre Iuda Machabæo interfecto Dux populi constituitur anno mundi 3808. ante Christum natum 154. Hic statim Bacchidem, cum quo pugnans occubuerat Iudas, ad Iordanem vicit. Tertio posthæc anno, collecto ingenti exercitu iterum in Iudæam venit Bacchides, Ionathan cum Simone fratre obsedit, tandemque commissa cum Bacchide pugna, fusus est Bacchides ipse: qui rebus accisis, coactusque pacem amplecti, iuravit se nunquam in Ionathâ quicquam moliturum. Alexander Epiphanes, Antiochi filius, audiens Ionathæ famam, amicitia fœdera cum eo sancivit. Demetrii præfectum Apollonium Ionathas bello fundit ac fugat, multasque vrbes capit: octo hostium millia occidit: templum Dagon, quod erat in Azoto, vna cū vrbe incendit. Posthæc aduersus alienigenas qui Iudæam vastabant, mouit, atque eos tota Iudæa expulit: & cum Romanis ac Spartiatum amicitia fœdera renouauit. Tandem Tryphon simulata amicitia cum circumuentum cum suis interfecit. Vide li. 1. Macha. ca. 9. 10. 11. & 12. rexit. an. 15.

SIMON occiso fratre Ionatha, Dux populi creatur anno mundi 3823. ante Christum natum 139. Hic Gazam vrbem, quam cepit, ab idolis purgauit: fœdus cum Romanis ac Spartiatum redintegravit. Cendebæum Antiochi præfectum fudit, fugauitque. At verò, vt sunt hominum fata in temere fortunæ variationis arbitrio, tandem cum filijs duobus atque aliquot seruis, in cõuiuio, atque à Ptolemæo genero suo dominium affectante, qui ei conuiuium appararat, interficitur. vide li. 1. Macha. ca. 13. 14. 15. 16. & Iose. li. Anti. 13. ca. 9. 10. 11. 12. rexit an. 8.

HYRCANVS, qui & Ioannes, supradicti Simonis filius, patri successit, Duxque populi fuit anno mundi 3831. ante Christum natum 131. Hic summa cum laude populo praefuit, vitae suae insidiantes, à Ptolemaeo missos, occidit. Antiochus Soter, qui & Pius, Hircanum Ierosolymis obsedit, accepta tandem pecunia obsidionem soluit. Hyrcanus Dauidis sepulchrum aperuit, ingentes thesauros reperit, quibus Iudaeorum cepit peregrinos alere. Cum Rom. foedus renouauit. Cognita Antiochi morte, Samariam, quae rursus à Iudaeis defecerat, obsedit, ac post annum captam, solo equauit. magnas opes cumulauit (nam à Regibus Syriæ, qui inter se certabant, liber factus, nullum ijs vectigal ab Antiochi morte pendebat) quinetiam ciuitates Idumæae domuit. Vide 1. lib. Macha. ca. 16. Iose. lib. Antiqui. 13. à ca. 13. ad 18. Fuit Hyrcanus Dux, summus sacerdos, ac Propheta: rexit an. 25. Iose. ait 31.

ARISTOBVLVS Hyrcani filius, mortuo patre principatum & sacerdotium suscipit, anno mundi 3857. ante Christum natum 105. Hic Magistratum ad regiam dignitatem transtulit, primusque, post captiuitatem Babylonicam, diadema sibi imposuit. Crudelis, fratres in vinculis tenuit & matrem quæ penuria consumpsit: fratrem Antigonum nefarie occidi curauit, ad turrim Stratonis clam collocatis sicariis. Ituræos subegit, plurimamque eorum prouinciam Iudæis adiecit. Corruptis postquam annum imperat, visceribus, copiamque sanguinis euomes, decidit in eundem locum qui sanguine fratris aspersus erat, ibique fraternos manes, misere moriens, placat. Iose. li. Anti. 13. ca. 18.

TIB. GRACCHVS Tribunus plebis, certauit de lege agraria pro egenis aduersus diuites, quo tempore Africanus Scipio apud Numantium pugnabat. Nam Romani quantum vicini agri hostibus adimebant, partim venundare, partim in publicum redigere, ac egenis ciuibus pro modica pensione vtendum trade re consueuerant: sed diuitibus pensiones augmentibus, pauperesq; excludētib; lata est lex, quę supra quingenta agri iugera ciuem Romanum possidere vetabat. Hęc lex paucos annos aduersus locupletes auxilio fuit. Nam primò conductis personis fraus legis fiebat: deinde apertè iam per seipfos occupare agros diuites cœperant. Pauperum itaque partes fouens Gracchus, diuitum inuidiam contraxit: in ipsoq; tumultu dum fugere tentat, toga retentus, pede sub sellij caput percutitur à P. Saturnino, vno ex principibus, & cum aliis triginta, fustibus & lapidibus mactatur: quorum corpora fuerunt projecta in Tyberim, anno mundi 3831. ante Christum natum 131. Plut. in vita Grac. Appi. li. 1. Eutr. li. 4.

CORNELIA Africani filia, Tiberij & Caij Gracchorum mater, marito vidua hos sic educavit, vt cum magnitudine indolis ceteros omnes anteirent, doctrina tamen quàm natura præualuisse viderentur. hęc relicta cum duodecim filiis, Ptolemæi regis nuptias respuit: cum ille regni & diadematis communicationem offerret. Deinde decem ex filiis obierunt, supradictis duobus relictis: filiam Africano minori collocauit. Plutar. in Tibe. & Ca. Gracchis.

IUGURTHA, Micipsæ Numidarum regis adoptivus hæres, Hiempfalís capite potitus, in Adherbalem se conuertit (hi erant fratres regni cohæredes.) Adherbal Romam profugit (nã in Romanorum fide ac cliëtela regnum Numidicum erat) missa itaque pecunia primò in sententiam suam senatum trahit Iugurtha: deinde missis à senatu, qui regnum diuiderent, inchoatū nefas perficit, pacem emit. Accersitus posthæc Romam, publica interueniente fide, ubi venit, auro omnibus corruptis aut attētatis, omnia dissensionibus permiscet: discedēnsque dicit, *O Urbem venalem, cito perituram, si emptorem inueniat.* Placet deinde Senatui bello hunc parricidam persequi, Sp. Albinus in eum mittitur, cuius exercitum auro etiam corrumpit Iugurtha. Assurgit Metellus, qui eum duobus præliis vincit: cūque iam bello finem impositurus esset, successit C. Marius, qui Bocchum Mauritanix regem Iugurthæ socerum superat: Bocchus precium fœderis atque amicitix, regem Iugurtham facit: quem catenis opertum in triumpho populus Romanus aspexit. Eutr. li. 4. Flo. li. 3. Sall. Plutar. in Mar. & Syl. Romæ in scrobem demissus post sextum diem fame ac frigore atteritur, anno mundi 3857. ante Christum natū 105.

C. MARIUS cum Q. Catulo aduersus Cymbros missus, victoriam reportat, anno mundi 3863. ante Christum natum 99. Hic affectauit vt ad bellum Mithridaticum mitteretur: quare Sylla cōmotus, Marium vrbe fugat: inde perniciosiss. bellum ciuile exortum. Eutr. li. 5. Appi. li. 1. ca. 8. Flo. li. 3. ca. 3. fuit septies Consul: victus à Sylla, in palude latuit: in vincula inde coniectus, immisum percussorē, autoritate vultus terruit, & scapha in Africam traiecit: fertur voluntaria morte obiisse.

I A M N E V S, qui & Alexander, Aristobuli frater, Rex Iudæis constituitur à Salome, siue Alexandra, eiusdem Aristobuli vxore relicta, quæ mariti fratres, inter quos erat is Iamneus, statim è vinculis liberat anno mundi 3858. ante Christum natum 104. Iamneus fratrem regni æmulum occidit. contra Ptolemaidè & Gazam, quæ à Iudæis rursus defecerant, mouit: cladè maximã à Ptolemæo Lathyro accepit ad Iordanem. A cleopatra Aegypti Regina, Ptolemæi huius matre, opem implorat, quæ ne filius subacta Iudæa in Aegyptum irrumperet, valida eum manu in Cyprum abire cogit. Maxima populi multitudo ab Alexandro defecit, sed adiutos etiam à Demetrio Rege Syriæ, vicit: quorum potentissimos ostingentos, dum cum concubinis cœnat, crucifigi iubet, liberósq; & vxores eorum coram ipsis adhuc viuētibus, mactari. posthæc Iamneus hic, siue Alexander, crapulæ indulgēs, in morbum incidit, quartanâque feбри postquàm tribus annis laborauit, obiit anno regni 27. Vide Iosè. li. 13. ca. 19. 20. & 21.

A L E X A N D R A, quæ & Salome, Aristobuli prædicti ac Iamnei postea vxor, vt certum cum filiis regnum tutaretur, Regis mortem, ex eiusdem Regis Iamnei mandatis, militibus celat, vsquequo castellum cepisset: præterea Pharissæorum benevolentiam captat, in quos omnem potestatem transfert, nomen tãtùm regium ipsa retinet annos nouem, incipientes anno mundi 3885. ante Christum natum 77. Iosè. li. Antiqui. 13. ca. 22. Hæc summum sacerdotem Hyrcanum creauit.

MITHRIDATES Rex Ponti, dissidentibus Romanis primùm sociali bello, deinde ciuili, Cappadociã occupat, ex eãque Ariobarzanem Regem, amicum populi Romani fugat: mox etiam Bithyniam inuadit, & Paphlagoniam, quorum Reges expellit, anno mundi 3876. ante Christũ natum 86. Inde ad Ephesum contendit, & per omnem Asiam literas mittit, vt vbicunque inuenirentur ciues Romani, vnico die trucidarentur: quod & factum est: nam vno die octuaginta Romanorum ciuium millia occisa sunt. Causam belli prætenderat, attrectari terminos suos à Nicomede Bithyniæ Rege, populi Romani amico. Mittit ad Achaiam Archelaum ducem suum cum hominũ 120. millibus, tam equitum quàm peditum, per quem Græcia occupata est. In summa fuit hoc bellum Mithridaticum omnium longè maximum: nã cum anni quatuor Pyrrho, 17. anni Annibali suffecerint, hic Mithridates per 40. annos restitit, donec tribus ingentibus bellis subactus, felicitate Syllæ, virtute Luculli, magnitudine Pompeij eneruaretur. Consulito Eutr. li. 5. & Flor. li. 3. item Appi. li. Mithridatico.

HYPICRATEA, pellex, siue, vt alij volunt, Mithridatis vxor, viri Persici habitum gerēs, aderat Mithridati etiam tum cum à Pompeio victus, à suis etiam, præterquam à duobus, sociis relictus est summo in discrimine. Vide Plutar. in Pompeij vita.

SYLLA Romanus Patricius, Cōsul, mittitur à Senatu ad-
 uersus Mithridatem. Archelaum Mithridatis ducē obsidet, vin-
 cit, ita vt ex 120. hominum millibus vix decem superessent millia
 Archelao: Athenas capit Sylla anno mundi 3877. ante Chri-
 stum natum 85. Mithridates 70. hominum millia lectissima Ar-
 chelao in subsidium mittit: vno atque altero prælio has omnes
 Mithridatis copias delet Sylla: Archelaus triduo nudus in palu-
 de latet. Mithridates pacem postulat: non daturum se respondet
 Sylla, nisi relictis quæ occuparat, in regnum redeat. Interim Syl-
 la Dardanos, Scordiscos, Dalmatas & Mæfos partim vincit, par-
 tim in fidem accipit. Ecce autem interea Romæ Marius & Cor.
 Cinna nobilissimos ex Senatu interficiunt, multos proscribunt:
 Syllæ domum euertunt: vniuersus reliquus Senatus ex vrbe fu-
 giens, ad Syllam in Græciam venit, atq; vt patriæ subueniat, pre-
 catur. In Italiam ille traicit, Marianam factionem dissipat: ad-
 uersariorum exercitus delet, fundit, obruit. Eutr. li. 5. Appi. li. 1.
 Flo. li. 3. Dictaturam gerens, ea se abdicauit, turique agens mor-
 bo obiit pediculari.

MARIUS, C. Marii filius, Romæ consulatum gerens in-
 feliciter contra Syllam dimicat, 20000. ex suis perdit: Prænestæ
 fugit, obsessus ad mortem compellitur. Eutr. lib. 5. Porrò Flo. li.
 3. scribit hunc apud Catuli sepulchrum, oculis, manibus, cruri-
 busque defossis, aliquandiu seruatum, vt per singula membra
 moreretur.

QVINTVS Metellus, Pius dictus est, quòd patrem Metellum Numidicum, qui de Numidiæ rege Iugurtha triumpharat, assiduus precibus ac lachrymis ab exilio reuocarit. Hic Prætor bello sociali Marforum ducem interemit: Consul in Hispania Herculeos fratres compressit, Sertorium expulit, qui redeunte à bello Mithridatico Sylla, in Hispaniam aufugerat, quòd parrium Marianarum fuisset. Adolescens Metellus in petitione præturæ & Pontificatus, consularibus viris Prælatus est. huius adolescentia præcos vidit mores, senectus autem nouam exorsa est luxuriam, vt Valerij verbis vtat. Hic inter proscriptos à Sylla, cum ad posticum vxoris suæ Bastiæ, clam capite adoperto accessisset, nec admitteretur, quia illum proscriptum diceret vxor, ibidem se transuerberans, fores sanguine resperfit. Cæcilius. Liuius in epito. lib. 89. Vale. lib. 9. cha. 1. hic Consul fuit anno mundi 3884. ante Christum natum 78. palmata veste conuiuia celebravit in Hispania, demissisq; lacunaribus aureas coronas velut cœlesti capite recepit: aris, thure, Attalicisque aulæis læto animo excipi passus est, & lautis epulis apparatus ludos interponi.

CLAVDIA, **Q.** Metelli Pij supradicti fuit filia. Circa hæc tempora locutus esse dicitur gallus gallinaceus in Ariminensi agro, in villa Galerij. Plinius li. 10. ca. 21. id miraculi, in annalibus relatum, editum est (si credere fas est) anno à mundo condito 3887. ante Christum natum 75. nempe M. Acmy. Lepido, & **Q.** Lucratio Catulo Romæ Consulibus. Tribunatus plebi restituitur.

ANTIPATER à C. Cæsare Iudææ Procurator designatur anno mundi 3919. ante Christum natum 43.

HYRCANVS Iamnei filius post matrem Alexandram apud Iudæos regnat non ita diu, nam frater eius Aristobulus minor natus, cum fugat: conuenit tandem inter ipsos vt Hyrcanus priuatus, Aristobulus Regem uiuat. verum post an. 6. à Pompeio Hyrcanus restituitur: & partim solus, partim cum Antipatro Herodis patre, administrat: tandem ei aures dentibus præcidit Antigonus. Iosef. lib. 1 4. ca. 1. & 2 2.

ARISTOBVLVS itaque regnat apud Iudæos anno mundi 3895. ante Christum natum 67. sed enim Hyrcanus tandem ad Pompeium Magnum confugiens, ab eodem iuuatur, cognita superbia ac iniuria Aristobuli: qui cum bellum Romanis inferre statueret, à Pompeio Ierosolymis præuentus, obsidetur: ad quæ supplex egreditur, pecuniâmq; promittit: quam cum primores dare recusarent, relicto Rege Aristobulo apud Pompeium, urbem claudunt, eosque introitu arcent. æstuans ira Pompeius, Aristobulum ligat: atq; urbem magnis viribus dum oppugnat, hæc ab iis qui Hyrcano fauebant, Pompeio traditur: templumq; tertio postquam obsederat mense oppugnat Pompeius, M. Tullio Cicerone, & M. Antonio Romæ Cofs. Hircanum summum Sacerdotem appellat: Aristobulum cum duabus filiabus filio vno (alter enim filius Alexander effugerat) victos Romam abducit. tum primùm Romanis subiiciuntur Iudæi. Ioseph. li. Anti. 14. à 1. cap. ad 9. & de bel. Iud. li. 1. cap. 5. Post annum aufergit Aristobulus à Roma in Iudæam, & regnum iterum affectâs, à Gabinio captus, & secundò Romam victus missus est: tandem à Cæsare liberatus, præmissusque in Iudæam, à Pompeianis veneno necatur. Agesip. li. 1.

P. C L O D I V S vir claris parētibus ortus, iuuenis quidem audax, incestuosus ac seditiosus, cū amore Pompeiæ Cæsaris coniugis flagraret, clam eius domum ingreditur, vestem ac habitum psaltriæ indutus: spēq; latendi mulieres adductus ob adolescentiæ formam, genâque nondum pubentes turbæ earum, quæ tum in æde Cæsaris sacrum inaccessum viris agebant, immistus, ad Pompeiam ingreditur: deprehensus ac agnitus, etiam Cicerone teste, accusatur: verū iudices tum metu, tum largitione, tum favore eum absoluūt. fit deinde Tribunus plebis, & factione sua Ciceronem in exilium agit, anno à mundo condito 3906. ante Christum seruatore natum 56. cuius domum ac villas incēdit: reliqua bona hastæ subiicit: attamen emit nemo. Tandem à Milone Clodius occiditur, accusatur Milo, patronūque habet Ciceronem, iam antè ab exilio reuocatum. Vide Plutar. in Cice. & Cæs. item Appi. de ciui. Ro. bel. li. 2.

F V L V I A, vxor P. Clodij, quæ postea M. Antonio nupsit, non muliebres artes, non familiam regere curabat, nec priuatum hominem superare contendebat, sed magistratus gerere, & imperantibus imperare, vt sibi magnas gratias deberet Cleopatra, quod institutum ab ea Antonium acceperit. hæc clam noctu profecta, Ciceroni Catilinæ detexit insidias, eūmq; commonefecit vt Cethegum, eiúsque comites præcaueret. Plut. in Cice. & Anto.

L. IVLIVS Cæsar, C. Iulij Cæsaris Dictatoris pater, Præ-
tura perfunctus, nullis evidentibus causis obiit Pisif, exanimatus
derepente, dum matutino calceatur. Vide Pli. li. 7. ca. 52. Fuit hic
quoque L. Iulius Cæsar Consul cum Antonio, anno præcedente
Consulatum Ciceronis, qui erat annus à mundo condito 3900.
ante verò Christum natum 62. Præturam gessit anno ab hinc
quarto: Prætorque Iberos, hoc est Hispanos, ad Oceanum vsque
subigit, ac paulò post emoritur. Vide Appi. li. 2.

AVRELIA vxor L. Iulij Cæsaris, & mater C. Cæsaris
Dictatoris fuit. Vide Sucto. in Cæsaris vita. Porrò Aurelia fami-
lia, Romæ olim percelebris, à Sabinis, si Festo credimus, oriun-
da, Aurelios nobiles Romanos tulit: qui primùm Aufelij dicti
sunt: quemadmodum & Valesij & Papyfij, postea Valerij & Pa-
pyrij sunt vocitati.

C. IVLIVS Cæsar primus Romæ imperat anno mundi 3917. ante Christum natum 44. huic Consuli decreta est Gallia & Illyricū cum legionibus decem. Nam Asia Pompeij manibus subacta, reliqua quæ restabant in Europa, fortuna in hunc trāstulit. Restabant autē immanis. gentiū, Galli, atq; Germani: & quamvis toto orbe diuisa, habuit qui vinceret, Britannia. Primò vicit Heluetios: deinde vincendo per bella grauis. vsque ad Oceanum Britannicum accessit. Domuit autē ferè annis novem omnem Galliam quæ inter Alpes, flumen Rhodanum, Rhenum & Oceanum est. Britannos victos (hi Angli sunt) quibus antè ne nomen quidem Romanum cognitū erat, obsidibus acceptis stipendiarios fecit. Germanos etiam trans Rhenum aggressus, immanis. præliis vicit. Inter tot successus ter, nec amplius, malè illi successum est: in Britannia (Anglia nūc dicitur) vi tēpestatis classē penè absumpta, & in Gallia ad Gergouiā legione fusa: & in Germanorū finibus legatis per insidias cæsis. E Gallia victor rediēs, poscit alterum consulatum, contradicitur ei à Marcello, à Bibulo, à Pompeio, à Catone, iubetūque dimisso exercitu Romā redire. Hinc manat bellum ciuile lachrymabile. Aduersum ille patriam cum exercitu venit: fugit ex vrbe cum Pompeio Senatus omnis in Græciam. Pompeio duce contra Cæsarem bellum parat Senatus, primò prælio vincit Pompeius, deinde in Theſſalia vincit Cæsar. rediēs vincit Pharnacem Cæsar: item in Africa nobiles Rom. cum Iuba rege: & in Hispaniis filios Pompeij, vbi primo congressu in tantum discrimen venit, vt se voluerit occidere. Tandem omnium victor, dum Romæ insolentius agit, cōiurant in eum 60. senatores, equitēsque. Senatus die in curia 24. vulneribus maētatur, post assumptum imperium an. 3. alij dicunt 4. vixit annos 56. Cōsulito Sucto. in Cæf. Plut. item in Cæsaris vita.

COSSVTIA, quæ familia equestri, admodum diues fuit, prætextato C. Iulio Cæsari nupsit, quam postea dimisit. Sueton. in Cæsa.

CORNELIA, Cinnæ quartum Cōsulis filia, secunda Cæsar's vxor fuit, ex qua mox Iuliam suscepit. hanc ut repudiaret compelli à Dictatore Sylla nullo modo potuit: quamvis & sacerdotio, & vxoris dote, & gentiliciis hæreditatibus mulctaretur. Quæstor Cæsar Iuliam amitam, vxorémque Corneliam defunctas, laudauit è more pro rostris.

POMPEIA, tertia Cæsaris vxor fuit, Q. Pompeij filia, L. Syllæ neptis, cum qua diuortium fecit, adulteratam opinatus à P. Clodio: dicebátque, *Cæsaris thorum non tantum crimine, sed & criminis susceptione carere debere.* Sucto. & Plutar. in Cæsar.

CALPHVRNIA L. Pisonis filia, fuit quarta Cæsaris vxor, cum in Consulatu ei successurus esset ille L. Piso. hæc post viri necem omnem pecuniam ad M. Antoniũ tulit. Suet. in Cæf.

POMPEIVS, parta ingenti felicitate, & celeritate de piratis victoria, mox bellum contra Mithridatem suscepit anno mundi 3897. ante Christum natum 65. quem in Armenia minore nocturno praelio vicit, ac 40000. eius militum occisis, 30. tantum de exercitu suo perdidit: Mithridates cum vxore & duobus ex suis fugit. Tigranes maioris Armeniae rex Pompeio se dedit, ad genua eius procubuit, in cuius manus diadema collocauit, quod ei reposuit Pompeius. Orodem Albanorum regem vicit: rogatus, veniam ei ac pacem concessit. Iberiae quoque regem acie vicit. Armeniam minorem Deiotaro Galatae regi dedit, quod opem tulisset ei aduersus Mithridatem. Attalo & Pylemeni Paphlagoniam tradidit. Aristarchum Colchis regem imposuit. Mox Ituraeos & Arabes vicit. Seleuciam Antiochiae vicinam, libertate donauit, quod Tigranem non recepisset: Antiochen-sibus obsides reddidit. Inde ad Iudaeam transgressus, Ierosoly-mam tertio mense capit: 12000. Iudaeorum occidit, reliquos in fidem accipit. Post aliquot annos exarsit bellum ciuile (commune potius, ac plus quam bellum vocat Florus) omnium turbulenti-um, ac pestilentium, inter Pompeium & Caesarem. Primo congressu victus & fugatus Caesar, euasit: quia nocte interueniente Pompeius sequi noluit: dixitque Caesar, *nec Pompeium scire vincere: & illo tantum die se potuisse superari*. Deinde apud Pharsaliam pugnatur, vtrinque summa contentione: victus tamen Pompeius ad Ptolemaeum, cui tutor a senatu datus fuerat, fugit. is fortunam magis quam amicitiam secutus, Pompeium occidit anno mundi 3917. ante Christum natum 45. Vide Eutro. libr. 6. Plutar. in Pom. Appia li. 2. Iosep. lib. 14. cap. 8.

IVLIA C. Caesaris & Corneliae filia, Pompeij fuit vxor, quae dum filiam parit, emoritur.

M. POR. CATO, cognominatus Vticensis, quòd post Pharsalicam pugnam Vticæ seipsum interfecerit, Catonis maioris, qui Cēforius dictus est, pronepos fuit. Hic relictus parentum orphanus, cū fratre Cēpione & sorore Portia, apud Liuium Drufum auunculum educatur. Romæ Tribunus plebis fuit anno mūdi 3903. ante Christum natum 59. fuit quoque tribunus militum, item Prætor audacia, fortitudine ac decore, nihilo antiquo illo Catone proauo inferior apparuit. Consulatum petēs, victus à competitoribus, non ægrè tulit repulsam, nec erubuit, erubescētibus interim amicis: quinimò sequenti die sine calceis & tunica in forum vt solebat, iuit: cum familiaribus ambulauit: se se adsuafaciens non nisi turpibus rebus erubescere. Tandē deuictō Pompeio, cuius partes secutus fuerat, Vticę, quæ vrbs in Africa est, gladio se transfixit, bis perlecto prius (vt ferunt) libro Platonis de animæ immortalitate. hic Cato minor dictus est: nam alter fuit dictus maior. Horum duorum Catonum innocentia, & sapientia in prouerbum abiit: vnde Iuue.

Tertius è cælo cecidit Cato.

Huius cognita morte exclamauit Cæsar, *Inuideo morti tuę Cato, nam & tu glorię meę pro salute tua inuidisti*, filiūmq; eius vita donauit. Vide Plutar. in eius vita. & Apoph. Eras. li. 5. & 8. item D. Augusti. li. de ciuitate Dei 1. ca. 23.

IVBA Mauritanix Rex, Pompeij partibus fauēs, Curionem à Cæsare in Africam missum cum copiis deleuit, anno mundi 3916. ante Christum natū 46. hic victo Pompeio, cum Scipione copias iunxit. Victi à Cæsare Iuba & Petreius, cū nec fugā nec salutem sperarent, inedia vulneribūsq; se adinuicem tandem confecere. Vide Appi. li. 2. & Plut. in Cæs.

PORTIA Catonis Vticensis filia, vxórque Bruti fuit: hæc accepta viri morte, cum ipsa quoq; mori statuisset, nec diu superesse viro quem tantopere diligebat, nemo amicorum assentiebatur: quinimo diligenti cura cum id prohiberent, hæc ex igne ardentibus prunas corripuens, in os sibi coniecit, deinde os, diemque clausit. Plutar. in vita Bruti, Vale. li. 3. & 4. ca. 2. & 6. Appi. li. 15. De hac sic scribit Martialis, li. Epigrammatum primo:

*Coniugis audisset fatum cum Portia Bruti,
Et subtracta sibi quæeret arma dolor:
Nondum scitis (ait) mortem non posse negari:
Credideram satis hoc vos docuisse patrem.
Dixit, & ardentes auido bibit ore fauillas:
I nunc, & ferrum, turba molesta, nega.*

MARTIA, Catonis filia minor fuit, quæ cum interrogaretur, cur demortuo marito priore, alteri non nuberet, respondit se non inuenire virum qui se magis vellet quàm sua. quo responso ostendit diuitias magis in vxoribus eligi solere quàm pudicitiam. Quæsitum est iterum ab ea quis esset illi extremus dies lugendi mariti: is (respondit hæc) qui & extremus vitæ dies mihi crit. Vide Eras. Apoph. li. 8.

CICERO, Ro. oratorum facilè princeps, obscuro satis loco natus, ingenio atque eloquentia nobilè se præstitit. honorum desiderio forensibus causis se obtulit: in pronuntiãdo primùm laborauit, sicut & Demosthenes: in iocãdo nimius, plerosque acriter offendit. Difficilem Roscij causam cum laude sustinuit: vnde & odiũ Syllæ conflauit: cui cedens in Græciã abiit: philosophos ac oratores Athenis audiuit. Vim opum parua licet, sed sumptibus suis cum satis concinnam haberet, admirationi est habitus, quòd neq; mercedes, neque nummorũ quicquam in actionibus forensibus caperet. Catilinæ conatibus tam diligenter ac prudẽter obstitit, vt *primus pater patrie* diceretur. In P. Clodiũ testis fuit. Ab eodem Clodio Tribuno plebis aqua & igni interdictus est, ac in exilium actus: vnde post aliquot menses cum omniũ plausu, atque etiã laudibus ornatus, rediit. Proconsul, in Ciliciam exercitum 12000. peditum, 2600. equitum traiecit: munera à Regibus sibi oblata renuit. Tandem cum Cæsari aduersus M. Antonium fauisset, ab hoc Antonio miserè contrucidari iubetur, anno mundi 3922. ante Christum natum 40. Plutar. in Cicc. Cæsarem post Pharsalicam victoriam pertimescebat (Pompeianarũ siquidem partium fuerat) Cicero, attamen Cæsar illi occurrens, eum præsalutauit, atque in honore habuit.

L. MVNATIVS Plancus Romæ Consul fuit eodẽ anno quo Cicero interfectus est. Is dum Galliam Comatam regit, Lugdunum condit, aut (vt alij volũt) instaurat: item Rauricam, quæ nunc est Basilea. Huius sententia, Octauio Augusto, Augusti cognomen inditum est, cum alij Romulum potius dici censerent. Sucto. in Aug. Volater. li. 18.

PACORVS Parthorum Rex, Antigono fauens, Hierusalem venit, prætextu cõponendæ seditionis obortæ inter Iudæos, partim Phaselo & Hyrcano, partim Antigono fauentibus: re vera autem principatum Antigono traditurus: itaque per dolû Phaselum ad Barzafarnem, Persarum satrapam, mittit: Phaselus cum Hyrcano ligatus à Parthis est, quibus talenta mille, ac mulieres quingentas pollicitus erat Antigonus. hac via Iudææ Rex à Pacoro constitutus Antigonus, Hyrcano sibi à Parthis tradito, dentibus aures præscidit, ne quando summum obiret sacerdotium: nam lex integros tantùm admittebat. Phaselus autem, cùm se occidendum sciret, maluit præuenire, saxoque caput allidens, emori: porrò Herodes Phaseli frater, fuga salutem quærit: atque à Senatu Ro. ob patris beneficia, Iudææ Rex declaratur. huius Pacori pater, Crassum Ro. dolo circumuentum interfecerat, quã maculam Ventidius Bassus, M. Antonij legatus, deleuit, pacorum cum exercitu ad interuersionem cædens. Vide Aegesp. li. i. & Iose. li. 14. ca. 22. & 23.

ANTIGONVS Aristobuli filius, Pacori, vt dixi, auxilio Iudæam occupat, anno mundi 3924. ante Christum natum 38. eodem ferè tempore, Herodes Antipatri filius, ac Phaseli frater, qui cum Antigono, prius congressus, cum vicerat, nunc autem à Pacoro fugatus, Romam peruenerat, à Senatu Iudæorum Rex designatur: ac post an. 4. ipse cum Sosio Romano Hierusalem cepit: Antigonus Sosius ad M. Antonium mittit, à quo securi percutitur. Vide Iose. li. 14. ca. vltimo.

C. CASSIVS, vir Bruto familiaris, sed tamē dissimili ingenio, ac varius & impurus fuit, omnisq; autoritatis, potestatis, ac tyrannidis aduersarius: testis sit Faustus ab eo, adhuc adolescente, in maxillam percussus, quòd Syllam patrem nimis commendaret, talique patre gloriaretur. in summa ferus & truculentus ille, odia priuata cum Cæsare exercuit: priòrque super insidiis & parricidio in Cæsarem, Brutum conuenit, quem in flammavit, impulitque, priuatè magis inimicus Cæsari, quàm publicæ tyrannidi. dicitur enim Brutus dominationem grauiter tulisse, sed Calsius odisse dominantem. Itaque conspiratione facta, Calsius comite Bruto, Cæsarem in curia opprimit. Plutar. in Bruto. Calsius deinde cum Bruto, ab Augusto & Antonio victus, desperata salute, eodem quo Cæsarem interfecerat gladio, seipsum interfecit anno mundi 3922. ante Christum natum, 40. Vide Plut. in Cæs. & Bruto.

BRVTVS bonarum artium disciplina & philosophiæ studiis imbutus, mores suos natura graues & humiles, ciuilibus negotiis excitans, ad bonum & æquum modestissimè ferri visus est. Põpeij partes secutus est, cuius causam quàm Cæsaris iustiorè aestimabat. Valuit primò gratia apud Cæsarē, atq; quantum voluit impetrabat, sed hinc eū sodales Calsij abstraxere, ipsúmque planè in perniciem adduxere. nihilominus tamē bello ciuili Cæsar suis militibus iussit vt cauerent eum occidere, sed eum volentem ad se adducerent, nolentem, liberum abire sinerent. tandem multis ab eo acceptis beneficiis, cum parricidij illius conscius & consors cum Calsio fuisset, eodem quo Calsius fato periiit. Plut. in Bru. & Appi. li. 2.

m

HERODES Magnus, dictus Aſcalonita, Antipatri Iudææ Procuratoris filius, primus fuit Iudæorum Rex ex alienigenis (nam erat Idumæus) anno mundi 3927. ante Chriſtum natum 35. iam aliquot ante annos à Ro. Senatu Iudæorum Rex fuerat designatus. hic diligebatur ab Auguſto, qui regnū eius auxit, adiecta Samaria, atq; aliquot aliis urbibus ac caſtellis. Herodes viciffim in honorem eius templum atq; urbē extruxit, quam de nomine eius Cæſaream vocavit. Alexandrū atq; Ariſtobulū filios, Romæ erudiendos curavit. Arabes vicit. Templū funditus depoſuit, ſummāq; magnificētia aliud ſecundū, figuram primi, cōſtruxit. Huius temporibus terræ motus in Iudæa, 30000. hominum peremit. Vide Iosep. de bel. Iud. li. 1. ca. 14. Crudelis hic, vxorem, filios, amicos, occidit, legis etiam interpretes, ac ſtatim poſt Chriſtum natum Beth-lehemitas infantes puerulos, innocētes interfecit, non redeuntibus Magis, quibus abeūdi poteſtatem fecerat, ad Chriſtum ſeruatoreſ nuper natum diſquirendum, non tamen ex animo. Vide Matth. ca. 2. & Iosep. li. Antiq. 14. 15. & 16.

MARIAMNE, filia Alexandræ, vxórque ſupradiſti Herodis fuit, quam ille ob pulchritudinem valdè dilexit. hæc cū caſta eſſet, animo tamē interim ſatis rigido ac præſtracto, meridie quadam recuſauit viri amplexus, quinetiam improperauit ei par ricidium. Id ægerriſſimè tulit Rex: quod ſentiens Regis ſoror Salome, pincernam regium inſtruit, qui perſuadeat Regi Mariamnem ei confeciſſe potionem. quare indignatus Rex, de vxore ſup plicium ſumit. Vide Iosep. li. Antiq. 15. ca. 3. & 9. item. li. 18. ca. 11.

C. M E C O E N A S à regibus Thufcis originem trahēs, iu-
uenis poëmata fcripfit. perfugium fuit Poëtarum atque oratorū:
huius munificentia Vergiliū, Horatiū atq; alios complures dita-
uit, vnde Mæcænates hodie quoq; vocamus qui Poëtis fauēt. re-
prehensus interim eſt quòd oratione, cultu atq; animo eſſet mol-
liori, quam obrem Octauius ſuis hunc epiſtolis per iocū exagita-
bat. ortos Romæ habuit amœniſs. vbi verſati conſueuit, & de li-
beralibus diſciplinis cum amicis diſceptare. ad hos ſæpe diuertit
Octauius, quòd à curis liberū haberet animū in eo quietis ſecceſ-
ſu. taciturnus fuit, nec tamen interim monere ac reprehēdere Au-
guſtū dubitauit. Hic vr̄bis cuſtodiis præpoſitus, vbi res exigeret,
ſanè exſomnis, reſurrecturi belli ciuiliſ teſtinxit initium, oppreſ-
ſo M. Lepido iuvene, forma quàm mente meliore, qui de Augu-
ſto interficiendo cōſilia inierat. Vide Velleiū Paterc. Cri. & Sue.

V E R G I L I V S natus eſt in vico Ande, non procul à Mā-
tua, parentibus ſat obſcuris anno mundi 3895. ante Chri. nat.
67. nec vagiſſe naſcēdo ferūt. tam probus extitit, vt Parthenias
dictus ſit: valuit gratia apud Auguſtū, tū ob mores, tū ob poema,
vt nil nunquam ei, denegarit petenti: quinimo bona cuiuſdam
exulis offerēte Auguſto recuſauit Vergilius. Bucolica tribus an.
Georgica 7. Aeneid. 10. an. conſcripſit. huius eclogā cūm per can-
tores recitatam intellexiſſet Cicero, dixit, *magna ſpes altera Romæ:*
quæ verba poſtea Aeneidi inſeruit Verg. Ro. populus auditis ali-
quando in theatro eius verſibus, ſurrexit vniuerſus, & ſpe&atētem
Vergilium, veneratus eſt ſic quaſi Auguſtum. Porrò Aeneidos
tāta fuit fama, vt ſcriberet Prop. *Cedite Rom. ſcriptores cedite Graij:*

Nefcio quid mains naſcitur Iliade. Hanc tamen Aeneida vrere
voluit, & teſtamēto mādauit: hoc tandē ipſe ſibi epitaphiū fecit:

Mantua me genuit: Calabri rapuere: tenet nunc

Parthenope: cecini paſcua, rura, duces. Vide Cor. Tac. & Crini.

SIBYLLA Phrygia, Ancyraë vaticinata dicitur : est autem Ancyra Asiæ minoris vrbs, inter Paphlagoniã & Galatiam. Vide Lactan. li. 1. ca. 6. at verò de nominis Sibyllæ origine sic apud Cælium Rhodig. li. 14. ca. 1. scriptum reperi : Dardanus ex Samo profectus, Teuctorum Regis filiã, nomine Neso, duxit vxorem, ex qua nata illi filia vaticina, nomine Sibylla, ex qua in vaticinatrices omnes propagatum sit nomen, ob theophoriæ cognationem quandam. Huius Sibyllæ Phrygiæ hæc fertur prophetia:

Tuba de cælo vocem luctuosam emittet, tartarèumque chaos ostendet dehiscentibus terra: venient ad tribunal Dei Reges omnes: Deus ipse iudicabit pios simul, & impios: demum impios in ignem mittet: qui autem pietatem coluerunt, iterum viuènt. Item: flagellabit Deus potentes terræ: ex olympo excelsus veniet.

SIBYLLA Tyburtina, siue Tyburs, proprio nomine Albunea, Tyburi olim vt Dea culta est, iuxta ripas Anienis, in cuius gurgite simulachrum eius inuentum esse dicitur, habens præ manibus librũ: cuius Sibyllæ sacra, Senatus Rom. in Capitolium transtulerit. Vide Lactan. vt supra. Cæterùm Sibyllarum trium statuas iuxta rostra pòsitas, ad suam vsque ætatem perdurasse, autor est Pli. li. 34. ca. 5. quænam illæ sint, non constat: attamen liceat conicere hanc ex illis tribus vnã fuisse, cuius extaret effigies. Huic hæc tribuitur prophetia:

Nascetur Christus in Beth-lehem, & annuntiabitur in Nazareth, re-gente Tauro pacifico fundatore quietis: O fœlix illa mater, cuius vbera ipsum lactabunt.

C. OCTAVIUS, pater Augusti, à principio ætatis, & re & æstimatione magna fuit: amplis in nutritus opibus, honores et adeptus est facilè, & egregiè administravit. Prætor Macedonia, fugitivos, reliquam Spartaci & Catilinæ manum, in itinere deleuit. Provinciæ præfuit non minore iustitia quàm fortitudine: nam Bessis ac Thracibus magno prælio fufis, ita socios tractavit, vt epistolæ Ciceronis extant, quibus Quintum fratrem, eodem tempore parum secunda fama Procōsulatum Asiæ administrantem, hortatur & monet vt imitetur in promerendis fociis, vicinum suum, huñc inquam, Octavium. Decedēs Macedonia priusquam confiteri se candidatum Cōsulatus posset, morte obiit repentina, superstitibus liberis, Octavia maiore, quam ex Ancharia, & Octavia minore, item Octavio, nondum Augusto, quos ex Accia susceperat. Consulito C. Suetonium Tranquillum in Augusti vita.

ACCIA, C. Octavij patris Augusti vxor, M. Accio Balbo, & Iulia, sorore C. Cæsaris, genita est. Balbus paterna stirpe Aricinus, multis in familia Senatoriis imaginibus clarus, à matre Magnum Pompeium arctissimo contingebat gradu: functusque honore prætura, inter 20. viros agrum Campanū plebi, Iulia lege, diuisit. Suet. in Aug. fuit hæc Accia imperatoris Augusti mater.

OCTAVIVS Augustus, C. Cæsaris auunculi hares, Romæ imperat anno mundi 3921. ante Christum natum 41. Hic primùm cum M. Antonio, Marcòque Lepido, dein tantùm cum Antonio 12. ferè annos, nouissimè verò 44. solus remp. tenuit. Antonium vicit nauali pugna apud Actium. Deinde Romanò adiecit imperio Aegyptum, Cantabriam, Dalmatiam, sæpe antè victam, sed penitus tunc subactam: Pannoniam, Aquitaniã, Illyricum: Rhetiam, Vindelicos, & Salassos in Alpibus: omnèsque Ponti maritimas ciuitates. Armeniam à Parthis recepit: obsides, quod nulli antea, Persæ ei dederunt: quin etiam signa Romana, quæ Crasso victo ademerant reddiderunt. Scythæ & Indi, quibus antea Romanorum nomen incognitum fuerat, munera & legatos ad eũ miserunt. Galatia sub hoc prouincia facta est, cùm antea regnum fuisset. Multi Reges ad eum ex regnis suis venerunt, vt ei obsequerentur. Hic in bello felix, in pace moderatus, in cunctos liberalis, in amicos fidus extitit, quos tantis euexit honoribus vt penè fastigio suo æquaret. Nullo tempore res Romana magis floruit. Ab initio principatus eius ad finem vsque 56. anni numerantur: anno autem 42. imperij huius, natus est Dominus noster Iesus Christus. Vide Euang. Lucæ 2. cap. item Sueti. in August. & Eutro. lib. 7.

CLAVDIA priuigna Antonij, Fuluiæ ex P. Clodio filia, vixdum nubilis, vxor fuit Augusti, quam dimisit intactam adhuc & virginem, exorta similtate cum Fulvia focru: mórque Scriboniam accepit. Sueti. in Aug.

SCRIBONIA Imperatoris Augusti vxor fuit, postquam ille dimisisset supradictā Claudiam, quæ illi in matrimonium p̄ta fuerat, sicuti diximus. Porrò Scribonia hæc nupserat antè duobus Consularibus, & ex altero quoq; mater fuerat: cum hac etiam diuortium fecit Augustus, pertæsus (vt scripsit) morum eius peruersitatem: ex hac filiam Iuliam suscepit. Vide C. Suetonium Tranquillum in vita Octauij Augusti, Romanorum imperatoris secundi.

LIVIA Drusilla vxor quoque fuit Augusti, quam matrimonio Tiberij Neronis, & quidem prægnantem abduxit, dilexitque ac probauit vnicè ac perseueranter. Ex hac nullos suscepit liberos, cum maximè cuperet: infans qui conceptus erat, immaturus est editus. in osculis Liuiæ, & in hac voce defecit Augustus: *Livia, nostri coniugij memor viue, ac vale*: sortitus exitum facilem, & qualem semper optauerat. Vide Suetonium Tranquillum in Octauio Augusto.

m 4

SIBYLLA Europa, siue Europea, vulgò vndecima inter Sibyllas, hoc est fatidicas, & Deo plenas, consiliq; diuini participes mulieres annumeratur. De hac non memini me vsquam quidquã apud autores legisse, nisi quòd libellus ille vetus, qui de Sibyllarum vaticiniis est, Sibyllæ huic hanc tribuit prophetiam:

Veniet ille, & transibit montes & colles, & latices Sylvarum olympi: regnabit in paupertate, & dominabitur in silentio: & egredietur de utero virginis.

SIBYLLA Aegyptia, quam supradictus libellus Sibyllam Agrippã vocat, ab Aeliano inter quatuor Sibyllas enumeratur: quæ sunt hoc ordine, Erythræa, Samia, Aegyptia, & Sardiana. Sibyllas porrò in iis quæ de Christo, aut aliis ad humanam salutem spectantibus, sunt vaticinatæ, probabile habet D. Augu. (seu bonæ fuerint seu malæ) à Deo edoctas fuisse: nam prophetiæ donum bonis esse commune ac malis. Vide S. August. de ciui. Dei li. 18. ca. 23. & Cæl. Rhodig. li. 21. ca. 37. nec me fugit de quadam Sibylla mentionem fecisse Diod. Sicu. li. 5. Huius Aegyptiæ Sibyllæ hæc circumfertur prophetia:

Inuisibile verbum palpabitur, & germinabit vt radix, & siccabitur vt folium, & non apparebit venustus eius. &c.

M. AGRIPPA in pedes dicitur ex utero matris egressus, unde nomen auspicatus sit unico felicitatis exemplo, quanquam ille plurima sit passus, duabus susceptis Agrippinis: quibus C. Caligula & Nero, principes, totidem generis humani faces geniti sunt. Hic gener fuit Augusti, coronâq; nauali ab eo donari meruit bello Actiaco, anno mundi 3930. ante Christum natum 32. de quo Verg. lib. 8. Acne.

Parte alia ventis, & Dijs Agrippa secundis.

Altera Agrippinarum, nempe filia Agrippæ huius, nupsit Germanico, quæ peperit C. Caligulam. altera verò, neptis ex filia, Domitio Neroni primùm nupsit, ex quo Neronem peperit, deinde Claudio Cæsari, quem postea bolecto sustulit. Hic M. Agrippa aquam Marciam, omnium saluberrimam, Romæ restituit: cõplurâq; alia præstitit, de quibus vide Plinium lib. 31. ca. 3. atque aliis in locis, maximè li. 16. ca. 4. & li. 7. ca. 8. Fuerunt alij Agrippæ, vt Menenius, item filius Aristobuli, à Tiberio coniectus in carcerem, & à C. Caligula liberatus, Rêxque Iudææ factus: de quo vide in 2. huius operis parte.

IVLIA Augusti & Scriboniæ filia, quæ primùm pacta fuerat Marcello adulescenti, vt is obiit, M. Agrippæ supradictò nupsit: quo defuncto, Tiberio Augusti priuigno, nupsit, qui coactus est ab Augusto prægnantem vxorem, & ex qua iam pater erat, dimittere: vt in Tiberio dicemus. Hanc omnibus probris contaminatam, relegauit Augustus per quinquennium: vsum vini, & delicatorem cultum ei ademit: neque adiri à quoquam nisi se consulto permisit. hæc Agrippinam peperit, quæ Germanico vxoris suæ nepoti collocauit Augustus, ex quo Agrippina secundâ alteram Agrippinam peperit, Neronis matrem. Sucto. in Augusto.

M. ANTONIVS Consul, partiũ Cæsaris, ciuilibus bel-
lis opprimere Cæsaris interfectores, quibus Senatus fauebat, co-
nabatur: turbata hic rep. multaq; scelera cõmittens, à Senatu ho-
stis iudicatus est. misi sunt aduersus eum Cofs. Panfa & Hircius,
& Augustus 18. annorum: vincitur, sed Lepido operã dante, cum
Augusto pacem facit: diuiditur respub. Antonius Asiam, Põrum,
oriẽtem fortitur: deinde repudiata sorore Augusti, Cleopatram
vxorem ducit, ex qua suscipit vnico partu Solem & Lunam: (sic
enim vocauit gemellos, marem & femellam.) contra Persas pu-
gnat, vincit. Cleopatra itaq; muliebri cupiditate optans Romæ
quoq; regnare, Antonium ad suscipiendum bellum ciuile cogit:
vincitur ab Augusto nauali pugna, apud Actium, in Epiro: fugit
in Aegyptum, seipsum interimitt. Cleopatra aspidem admittit,
cuius veneno extinguitur, anno mundi 3934. ante Christum
natum 28. Vide Eutr. li. 7. Suet. in Octa.

CLEOPATRA Aegypti regina, non vsque adeo elegãti
forma præstitit: verũ moribus suauis. ac facundia, forma adiu-
ta, omnes in admirationẽ trahebat. lingua sua velut instrumento
plurium chordarum, apud quasuis gentes promptẽ vtebatur: pau-
cis nationibus per interpretem loquebatur. Hæc anno mundi
3923. ante Christum natũ 39. ad Antonium incredibili pom-
pa per Cydnum amnem nauigauit: erat enim aurea puppis, vela
purpurea pandebantur, remi argentei ad fistulæ tibiæque modos
agitabantur: ipsa regina sub tentorio aurato requiescẽs, ad simili-
tudinem Veneris ornata erat: pueri vtrinque collocati pictis Cupi-
dinibus persimiles: puellæ insignes, Nereidum & Gratiarum sto-
lis, gubernaculis incumbebant, rudentibus annitebãtur: ancillæ
ornatiss. omnes ripas fluuij complebant vaporibus. Plu. in Anto.

C. MARCELLVS, Octaviae, sororis Augusti vir, ex ea Marcellum suscepit, qui ab Augusto adoptatus est, anno 16. ætatis, inciditque in valetudinem, ac 18. obiit, cum ædilitatē gereret. huic, tantum percritiam egresso (vt inquit Suet.) Augustus Iuliam suam filiam ex Scribonia nuptui dedit, deinde, vt is obiit, Marco Agrippæ. Huius adolescentis generosam indolem describit Vergilius 6. Aeneidos, deflens immaturum eius obitum aliquot versibus, quos recitauit coram Augusto & Octavia: sed vbi tãdem ad nomen Marcelli ventũ est, perculsa dolore filij demortui mater, decidit, quasi intermortua, silentiõq; imperato, iussit pro singulis versibus dena sestertia numerari, quæ valent ducentos aureos. in summa 5000. aureorum pro 18. versibus reportauit, qui sic incipiunt apud Verg. li. 6. Aene. ad calcem:

Atque hic Aeneas (vnà namque ire videbat

Egregium forma iuuenem, & fulgentibus armis) &c.

Multũ sanè abest vt tam officiosos ac munificos se hodie in Musas præstent principes viri, quàm se erga Verg. præstitit Octavia, quæ etiam in filij memoriam ac decus, bibliothecam extruxit: Augustus verò theatrũ huius Marcelli nomine inscripsit. Vide Sue. in Aug. & Plut. in M. Cl. Marcello, de quo diximus supra pa. 138. cuius progenies ad hunc C. Marcellum propagatur.

OCTAVIA Augusti soror, non ex eadẽ matre (hæc enim ex Ancharia, ille ex Tatia natus est) forma, moribus, ingenio præstans, nupsit Antonio (mortuo C. Marcello priore marito) quam susceptis etiam ille ex ea liberis, dimisit, superinducta Cleopatra. Vide Plutar. in Anto.

TAVRVS Cæsaris Augusti præfectus, totã penè Siciliam ferro perterritam, in fidem recepit. 44. legiones sub vnius tunc imperio Augusti erant: milites multitudine ferociores, quosdam pro ambiendis agris tumultus excitauerunt, sed Cæsar animo ingès, 20000. militum exautorauit, 30000. seruorum dominis restituit, 6000. quorum domini non extabant, in crucem egit. Vide Suet. in Augusto. Id factum est circa annum mundi 3932. ante Christum natum 30. Cæterùm de ratione legionum Romanarum Consule Vegetium, & Budæum de Asse, li. 3.

QVINTILIVS Varus nobilis Romanus fuit, qui Dux expeditionis Germanicæ (præfecerat siquidem illum tribus legionibus Augustus) ab Arminio dolo circumuentus, cum suis legionibus est interfectus: qua clade penè exitiali, vsque adè consternatum ferunt Augustum, vt per continuos menses, barba, capillòq; summissò, caput interdum foribus illideret, vociferans, *Quintili Vare, legiones redde: diemque cladis quotannis mœstũ habuerit, ac lugubrẽ.* Is Varus fuit Vergilij amicus, cuius meminit Ecloga 6. & 9. honorificè, his, atque aliis versibus:

Vare tuum nomen (superet modò Mantua nobis:

Mantua, v. e. miseræ, nimum vicina Cremonæ)

Cantantes sublime ferent ad sydera cygni.

Cæsus est cum suis legionibus Varus à Germanis anno mundi 3972. decem annis post Christum natum. Sucto. in August.

Hactenus huius operis pars prior: sequetur subinde posterior.

INDEX PRIORIS
PARTIS HUIUS OPERIS,
ORDINE ALPHABETICO
DIGESTVS.

<i>Arö pag.</i> 26	<i>Antigonus Gonatas De</i>	<i>Brutus Ascanij nepos</i>
<i>Abrahä</i> 19	<i>metrij filius</i> 136	58
<i>Absan</i> 52	<i>Antigonus Aristobuli</i>	<i>Brutus Rom.</i> 161
<i>Abia, seu</i>	<i>filius</i> 160	<i>Bupalus</i> 106
<i>Abiam</i> 64	<i>Annibal</i> 140	C <i>Admus</i> 29
<i>Abimelech</i> 35	<i>Ad, siue Ehud</i> 31	<i>C. Cassius</i> 161
<i>Accia</i> 165	<i>Archilochus</i> 91	<i>C. Iulius Cesar</i> 154
<i>Achab</i> 67	<i>Arphaxad</i> 8	<i>C. Octavius</i> 165
<i>Achas</i> 81	<i>Aristoteles</i> 124	<i>C. M. Coriolanus</i> 112
<i>Achilles</i> 50	<i>Aristobulus filius Hir-</i>	<i>C. Mæcenas</i> 163
<i>Adam</i> 5	<i>cani</i> 144	<i>C. Marius</i> 146
<i>Aegeria</i> 87	<i>Aristobulus Iamnei fi-</i>	<i>Calphurnia</i> 155
<i>Aeneas</i> 54	<i>lius</i> 151	<i>Cambyfes</i> 108
<i>Aesopus</i> 102	<i>Artaxerxes</i> 116	<i>Candaules</i> 86
<i>Agamemnon</i> 47	<i>Artemisia</i> 126	<i>Cassander</i> 134
<i>Agar</i> 20	<i>Asa</i> 64	<i>Cato Uticensis</i> 157
<i>Ahias</i> 63	<i>Ascanius</i> 56	<i>Cecrops</i> 25
<i>Alcibiades</i> 120	<i>Ascatades Ass. rex</i> 25	<i>Cham</i> 7
<i>Alexäder Magnus</i> 131	<i>Aseneth</i> 23	<i>Chilo</i> 98
<i>Alexander Pyr. fil.</i> 137	<i>Asspasia</i> 119	<i>Cicero</i> 159
<i>Alexandra</i> 147	<i>Athalia</i> 71	<i>Cimon</i> 114
<i>Altadas</i> 24	<i>Atlas</i> 24	<i>Claudia Metelli fil.</i> 150
<i>Amasius</i> 73	<i>A. Posthumius Albi-</i>	<i>Claudia vxor Aug.</i> 166
<i>Amon</i> 88	<i>nus</i> 138	<i>Cleobulus</i> 100
<i>Amphion</i> 33	<i>Aurelia</i> 153	<i>Cleopatra</i> 170
<i>Anri</i> 66	<i>Axa, siue Acsa</i> 31	<i>Clælia</i> 113
<i>Ancus Martius</i> 89	B <i>Aasa</i> 65	<i>Comerus Gallus</i> 10
<i>Androgeus</i> 36	<i>Barac</i> 34	<i>Cornelia Cef. vxor</i> 155
<i>Andromache</i> 42	<i>Baruch</i> 92	<i>Cornelia Grac. vx.</i> 145
<i>Andromeda</i> 28	<i>Belus Iuppiter</i> 10	<i>Conon</i> 121
<i>Anthermus</i> 106	<i>Berenice</i> 133	<i>Corax</i> 29
<i>Antigonus Alexandri</i>	<i>Bias</i> 99	<i>Cossutia</i> 155
<i>Dux</i> 135	<i>Brenno seu Brënus</i> 125	<i>Grates</i> 123
		<i>Græf</i>

I N D E X.

Cræsus	103	Exechiel	95	Ignogne	58
Curetes	25	F vlvia	152	Ioas Rex Iudæ	73
Cyrus	104	G Edcon	35	Ioas Rex Israel	75
D Alida, seu Dalila	57	G Gyges	86	Ioachas	75
Daniel	95	H Eber	9	Ioachim	93
Darius	110	H Hecltor	42	Ioachim, seu Eliacim	93
Dauid	61	Hecuba	41	Ioathan	78
Debora	34	Helena	48	Ionatas	143
Deianira	37	Hercules	37	Ioram Rex Iuda	69
Demetrius	135	Herodes Ascilonita		Ioram Rex Israel	70
Demosthenes	128	162		Iofaphat	69
Deucalion	25	Hermione	55	Iofeph filius Iacob	23
Dido	74	Hersilia	82	Iofius	88
Diogenes	123	Hesiodus	59	Iofue Ifraelitarum Dux	
Dionyfius Siciliæ Tyrannus	130	Hippodamia	32	27	
Dionyfius Hammonis filius	16	Hippolyte. Amaz.	45	Isaac	21
Dionyfius Bacchus	30	Hipponax	106	Iſmael	20
Dionyfius Sebaſis	30	Holofernes	108	Iſis	17
Dirceus Poëta	76	Homerus	59	Iuba	157
E La	66	Hofea, seu Ofec	80	Iudas Machabeus	142
Eleazarus Oniæ filius	139	Hypſicratea	148	Iugurtha	146
Eleazar Aaronis filius	27	Hyrceanus Simonis filius		Iulia Iulij Cæſar. fil.	156
Elias	68	144		Iulia Auguſti filia	169
Eliacim, seu Ioachim	93	Hyrceanus fili. Iânei	151	L Ais	128
Elifeus	68	Iacob	22	Lampedo, seu Læpeto Amaz.	44
Epaminondas	122	Iair	35	Latinus	53
Epicurus	132	Iamens	147	Lauinia	53
Epimenides	109	Ianus	15	Lia vxor Iacob	22
Eſaias	85	Iaphet	7	Liuiâ Drufilla	167
Eſdras	116	Iafius Ianigena	25	L. Iulius Cæſar Imperatoris pater	153
Eua	5	Ichoſua	105	L. Munatius Plâcus	159
Euander	40	Iehu	72	L. Quintius Cincinna-	
Europa	36	Iephthe	52	tus	117
Exechias	81	Ieremias	92	L. Tarquinius Superbus	
		Ieroboam fil. Ioas	77	107	
		Ieroboam filius Nabat Rex Israel	63	Lucretia	111
		Iezabel	67	Lyc	

I N D E X.

<i>Lycurgus</i>	76	<i>Ochofias Rex Iuda</i>	71	<i>Ptolemæus Philadel-</i>	
<i>Lysander</i>	121	<i>Ocrisia</i>	101	<i>phus</i>	139
<i>Lysimachus</i>	136	<i>Octavius August.</i>	166	<i>P. Clodius</i>	152
M <i>Annahen</i>	79	<i>Octavia</i>	171	<i>P. Cornelius Scipio</i>	141
<i>Manasses</i>	85	<i>Olympias mater Alex.</i>		<i>Pythagoras</i>	109
<i>M. Agrippa</i>	169	<i>Mag.</i>	127	<i>Pyrrhus</i>	137
<i>M. Antonius</i>	170	<i>Orestes</i>	55	Q <i>Vintilius Varius</i>	
<i>M. Clau. Marcellus</i>	138	<i>Orithya Amaz.</i>	46		172
<i>Mariamne</i>	162	<i>Ostiris</i>	17	<i>Q. Metellus Pius</i>	150
<i>Marius</i>	149	<i>Orthoniel</i>	31	R <i>Achel</i>	22
<i>M. Curius Dētatius</i>	129	<i>Oxias, seu Azarias</i>	78	<i>Racilia</i>	117
<i>Marcellus Octavie ma-</i>		P <i>Acorus</i>	160	<i>Rebecca</i>	21
<i>ritus</i>	171	<i>Palladon, dicta Mi-</i>		<i>Reu, siue Rhagau, siue</i>	
<i>M. Furius Camillus</i>	125	<i>nerua</i>	16	<i>Regu</i>	11
<i>M. Valer. Corvinus</i>	129	<i>Palamedes</i>	51	<i>Rhodope, seu Rhodopi</i>	
<i>Martia</i>	158	<i>Pamthea</i>	97		102
<i>Marthesia, seu Marpe-</i>		<i>Paris</i>	48	<i>Roboam</i>	62
<i>sia Amaz.</i>	44	<i>Pelops</i>	32	<i>Romulus</i>	82
<i>Matathias</i>	142	<i>Penelope</i>	49	<i>Romus Celtarum Rex</i>	
<i>Mausolus</i>	126	<i>Periander</i>	100		29
<i>Menalippe</i>	45	<i>Pericles</i>	119	S <i>Ale</i>	8
<i>Menelaus</i>	47	<i>Penthesilea</i>	46	<i>Salomon</i>	61
<i>Minos</i>	36	<i>Perseus</i>	28	<i>Salmanasar</i>	84
<i>Minotaurus</i>	43	<i>Phacea fil. Manahē</i>	79	<i>Sangar</i>	31
<i>Mithridates</i>	148	<i>Phacea fil. Romelie</i>	80	<i>Samotes</i>	13
<i>Moyfes</i>	26	<i>Phaleg</i>	9	<i>Samson</i>	57
N <i>Abuchodonosor</i>		<i>Phœnix</i>	29	<i>Samuel</i>	60
	94	<i>Philippus Macedo</i>	127	<i>Sappho</i>	97
<i>Nachor</i>	14	<i>Pittacus</i>	99	<i>Sara</i>	19
<i>Nadab</i>	65	<i>Plato</i>	124	<i>Sarug</i>	11
<i>Nauplius</i>	51	<i>Polyxena</i>	50	<i>Saul</i>	60
<i>Nemrod Saturnus</i>	10	<i>Pompeia</i>	155	<i>Scribonia</i>	167
<i>Nicostrata</i>	40	<i>Pompeius</i>	156	<i>Sedechias</i>	94
<i>Ninus</i>	12	<i>Porfena</i>	113	<i>Seleucus.</i>	134
<i>Noe</i>	6	<i>Portia</i>	158	<i>Sem</i>	6
<i>Niobe</i>	33	<i>Priamus</i>	41	<i>Semiramis</i>	18
<i>Numa-Pompilius</i>	87	<i>Promethæus</i>	24	<i>Sennacherib</i>	84
O <i>Chofias Rex If-</i>		<i>Prusias</i>	140	<i>Seruius Tullius</i>	101
<i>rael</i>	70	<i>Ptolemæus Lagi fil.</i>	133	<i>Sesach</i>	62
				<i>Sibyl</i>	

INDEX.

<i>Sibylla Persica</i>	38	T <i>Anaquil</i>	96	<i>Tullus Hostilius</i>	89
<i>Sibylla Libyca, seu Li- byssa,</i>	38	<i>Tarquinius Colla- tinus</i>	111	<i>Turnus</i>	54
<i>Sibylla Delphica</i>	39	<i>Tarquinius Priscus</i>	96	<i>Tnysson, qui & Asce- nas</i>	13
<i>Sibylla Cumæa</i>	39	<i>Taurus</i>	162	V <i>Ergilius</i>	163
<i>Sibylla Erythraea</i>	83	<i>Terentia Aemylia Cor- Scip. vxor.</i>	141	<i>Vesta</i>	15
<i>Sibylla Samia</i>	83	<i>Thales</i>	98	<i>Veturia Coriolani ma- ter</i>	112
<i>Sibylla Cumana</i>	90	<i>Thalestris Amaz. ali- ter dicta Minothea</i>	131	X <i>Antippe</i>	118
<i>Sibylla Hellepontica</i>	90			<i>Xenocrates</i>	132
<i>Sibylla Phrygia</i>	164	<i>Thare</i>	14	<i>Xerxes</i>	114
<i>Sibylla Tyburtina</i>	164	<i>Themistocles</i>	115	Z <i>Acharias Rex</i>	
<i>Sibylla Europa</i>	168	<i>Theseus</i>	43	<i>Israel</i>	77
<i>Sibylla Aegyptia</i>	168	<i>Thola</i>	35	<i>Zaleucus pater & fi- lius</i>	91
<i>Sichæus</i>	74	<i>Traſſibus</i>	122	<i>Zameis Ninias</i>	18
<i>Simon Dux Iud.</i>	143	<i>Timandra</i>	120	<i>Zopyrus</i>	110
<i>Socrates</i>	118	<i>Tiberius Gracchus</i>	145	<i>Zoroastes</i>	12
<i>Solon</i>	103	<i>Timoleon</i>	130	<i>Zorobabel</i>	105
<i>Stesilea</i>	115	<i>Tomyris</i>	104		
<i>Sylla</i>	149	<i>Tullia</i>	107		
<i>Syluius Posthumus</i>	56				

FINIS.

PROMPTVARIII
ICONVM PARS

SECUNDA INCIPIT

A CHRISTO NATO, PER-
petuam ducens seriem ad vsque Chri-
stianissimū Francorum Regem

HENRICVM hoc no-
mine secundum,
hodie feli-
citer
regnantem.

*Lex per Moysen data est: gratia & veritas per Iesum
Christum facta est. Ioan. cap. i.*

NOX PRAECCESSIT:

DIES SVCCCESSIT.

CUM PRIVILEGIO CHRI-
stianissimi Regis Henrici secundi, ad decem annos:
vt habetur secunda prima partis pagina.

NATIVITAS D. NOSTRI

saluatoris I E S V-CHRISTI planè est præ-
nuntiata, ac prædicta ab ipsis Prophetis,
è quibus nonnulla quæ sequun-
tur decerpimus.

*Non auferetur sceptrum de Iuda, nec Dux de femore eius,
donec veniat qui mittendus est: & ipse erit expectatio Gentium.
Gene. cap. 49.*

*Ecce Virgo concipiet, & pariet filium, & vocabitur nomen
eius Emanuel: quod est interpretatum, nobiscum Deus. Isa. cap. 7-
& Matthæi cap. 1.*

Parvulus natus est nobis, & filius datus est nobis. Isa. 9. cap.

*Exulta, & lauda habitatio Sion: quia magnus in medio tui
Sanctus Israël. Isa. cap. 12.*

*Et tu Beth-leem terra Iuda, nequaquam minima es in prin-
cipibus Iuda: ex te enim exiet Dux, qui regat populum meum
Israël. Michea cap. 5. & Matthæi 2.*

*Sic Deus dilexit mundum ut filium suum unigenitum daret:
ut omnis qui credit in eum non pereat, sed habeat vitam eter-
nam Ioan. cap. 3.*

*Lauda, & letare filia Sion: quia ecce ego venio, et habitabo in
medio tui, ait Dominus. Zacharie cap. 2.*

SALVATOR noster IESVS Christus, verus atq; vnicus Dei filius secundum essentiam diuinam, natus est ex Maria virgine, quemadmodū ei in Nazareth Angelus Gabriel prædixerat, anno mundi 3962. imperij Augusti 42. ab vrbe Roma condita, 752. Olympiade 194. anno regni Herodis Ascalonitæ 35. Natus est autem cooperante Spiritu sancto, in Beth-leem, ciuitate Iudææ. Porrò simul atq; natus est Christus, pannis eum inuoluit virgo mater, & reclinauit in præsepio, quia non erat ei locus in diuersorio. Et pastores erant in regione eadem vigilantes, & custodientes vigilias noctis super gregem suum. Et ecce Angelus Domini stetit iuxta illos, & claritas Dei circumfulsit illos, & timuerunt timore magno: & dixit illis Angelus, nolite timere: ecce enim euāgelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo: quia natus est vobis hodie Saluator qui est Christus Dominus, in ciuitate David, & hoc vobis signū: Inuenietis (inquit) infantē pannis inuolutū, & positum in præsepio. finita legatione, subito facta est cum Angelo multitudo militiæ cœlestis, laudantium Deum & dicentium, *Gloria in altissimis Deo, & in terra pax hominibus.* Porrò vt discesserūt ab eis Angeli in cœlum, pastores locuti sunt adinuicem: *Transeamus vsq; Beth-leem & videamus quæ nuntiata sunt:* statim itaq; profecti, inuenerūt puerum cum Maria matre positum in præsepio: & omnes qui hæc audierunt mirati sunt. Maria autem conseruabat omnia verba hæc, conferens in corde suo. Et reuersi sunt pastores glorificantes & laudantes Deum. Luc. 1. & 2. cap. Hæc autem facta sunt anno 42. imperij Octauij Augusti, vt prædictum à me est.

ARCHELAVS magni Herodis Aſcalonitæ filius, ſucceſſit patri in regno Iudæorum anno mundi 3964. poſt Chriſtum natum 2. Auguſtus imperator Archelaum Idumææ, Iudææ, & Samaritæ: Antipam, qui & Herodes, Galilææ: Philippum Gaulanitidis, Trachonitidis, Bathaniæ, & Paneados Tetrarchas ex teſtamento Herodis designavit. Hic Archelaus in iſtis regni auſpiciſ modestus admodum, noluit Rex appellari, donec cõfirmaretur ab Imperatore, apud quem ab Antipatro fratre accuſatus, abſoluitur. Confirmatus Tetracha, malè adminiſtravit. Accuſatus iterum apud Imperatorem, exilio damnatur, & relegatur in Galilæam: poſtea Cyrenius ac poſt eum Pilatus Romanorum nomine Iudæam adminiſtrant. Iofe. libr. Antiq. 17. ca. 10. vſq; ad finem 17. & lib. 2. de bel. Iuda. cap. 4. Regnavit Archelaus annis novem, & deſiit regnum Iudæorum: nam Iudæa in provinciam redacta, Syriæ tunc iuncta eſt. Iofe. li. 17. Antiq. ca. 19.

GLAPHYRA Alexandri Cappadocum regis filia, nupſit primùm Alexãdro fratri Archelai ſupradicti, deinde Iubæ Maurorum Regi, deinde ipſi etiam Archelao, qui contra legem Mariam priorem vxorem dimiſit. præterea ſuſceperat ex Glaphyra filios Alexãder, huius Archelai frater: quare apparuit vxori in ſomnis exprobrans ei in hæc verba: nunc cõfirmas proverbiũ, fidem mulieribus non habendam: nonne mihi iureiurando conſtricta es, & iugali fœdere virgo ſociata? poſt ſuſceptos etiam filios (chara pignora) amoris noſtri oblita es, iterum nubens, imò tertio, atq; cum meo fratre: nunquam tamen ego tui obliuiſcar: quin liberabo te opprobriis, & efficiam vt mea, ſicut fuiſti, in perpetuum ſis. ac poſt paucos dies hæc obiit. Iofe. li. 17. ca. 19.

CL. TIBERIVS pater Tiberij Cæsaris, Quæstor sub C. Cæsare, Alexandrino bello classi præpositus, plurimum ad victoriam contulit: quare & pontifex in locum P. Scipionis substitutus, & ad deducendas in Galliã colonias, in queis Narbona & Arelate erant, missus est. Cæsare occiso, cunctis turbarum metu abolitionem facti decernentibus, etiam de præmiis tyrãnicidarũ referendum censuit. Tandẽ indignè ferens nec statim se in conspectum Sexti Pompeij admissum, & fascium vsu prohibitum, ad M. Antonium traiecit in Achaiam: cum quo breui, reconciliata inter omnes pace, Romam rediit: vxorẽmq; Liuiam Drusillam, & tunc grauidam, & antè iam apud se Tiberium enixam, petenti Augusto concessit: nec multò post diem obiit, vtroque liberorum superstitè, Tiberio, Drusòq; Neronibus. Sucto. in Tiber.

LIVIA Drusilla Cl. Tiberij supradicti vxor, Tiberij imperatoris mater fuit, de qua dictum à nobis est in fine prioris partis huius operis. hanc prægnantem abduxit Augustus: porrò qui conceptus erat, in fãs, immaturus est editus: is est Drusus Tiberij Imperatoris frater minor natu, ac Claudij Cæsaris, qui Caligulæ successit, pater: fuit alter Drusus Agrippinæ & Tibe. Imp. filius. Cæterum in osculis Liuiæ, & in hac voce defecit Augustus, *Li-
uia nostri coniugij memor viue, ac vale.*

CL. TIBERIVS Nero Imperator Romanorū tertius, succedēs Augusto, imperavit anno mūdi 3 977. post Christum natum, an. 15. Hic principatum diu recusavit impudētissimo animo, nunc adhortantes amicos increpans, vt ignaros quanta belua esset imperium: nunc precātem Senatū, & procumbētem sibi ad genua, ambiguis responsis, & callida cunctatione suspendens. Tandem quasi coactus, & querēs miseram & onerosam sibi iniungi servitutem, habenas rerum suscepit: nec tamen aliter quām vt depositurū se quandoq; spem faceret. Ad Orientē exercitum duxit: regnum Armeniæ Tigrani restituit: signa quæ Crasso ademerant Parthi, recepit. Comatam Galliam anno ferè rexit: Reticum, Vindelicum, Pānonicum ac Germanicum bellum gessit: Germanico bello 40000. deditiorum traiecit in Galliam, iuxtaq; ripam Rheni sedibus assignatis collocavit: quas ob res ouās Romæ antequam imperaret triumphavit. adulationes initio auersatus est: huius quoque vox illa est, *bonus pastor pecus tondet, non deuorat.* Ipse demum ingenti socordia & tyrānide imperium administravit: quosdam Reges per blandicias euocatos, non remisit. Luxuriæ itaque ac cædibus vacans, Caligulæ nepotis astu periit, anno ætatis 78. imperij 23. huius imperij anno 18. Seruator noster Iesus Christus à Iudæis cruci affixus est. Sueton. in Tiber. Hic Christianorum persecutoribus periculum interminatus est.

AGRIPPINA M. Agrippæ filia, vxor fuit Tiberij Imperatoris, ex quo Drusum iuniorem peperit: hęc rursus grauidam dimittere coactus est, ac Iuliam Augusti vxorem filiam ducere, quāquam Agrippinam valde amaret Tiberius maritus, & Iuliæ mores improbare. Sueton. in Tiber.

CAIPHAS, Iudæorum Pontifex fuit anno mundi 3983. post Christū natū 21. Aiunt hunc cū Anna socero Pontificatum emisse, atq; eodem anno ambos rexisse: nam Cæsarum procuratores pro auaricia & libidine sacerdotium tunc conferebant. hūc Vitellius Syriæ præfectus post 17. annos sacerdotio priuauit. Hic est ille Caiphas qui scidit vestimenta sua ad responsionem Christi: in cuius etiam domo illusus, consputus & colaphis cæsus est D. noster: vbi etiam Petrus Dominum negauit, ab vna atque altera ancilla conterritus. Mat. 26. ca. Iose. lib. Antiq. 18. cap. 8. hic cū esset Pontifex, prophetauit, *expedire vt vnus homo moriatur pro populo, quàm si tota gens pereat.* Ioan. 21.

PILATVS Iudææ præfuit an. 9. incipientes anno mundi 3988. post Christum natum 26. Hic statuas Cæsaris Ierosolymis collocauit, mortem etiam cōminatus Iudæis nisi quieuisent: at illi mortem se potius subituros quàm legis suæ constitutiones transgressum iri, profitebātur. Tū Pilatus demiratus Iudæorum in sua lege obfirmationē, imagines auferri præcipit. de Christiano dogmate ad Tiberiū retulit: & Tiberius ad Senatū: sed Christianos vrbe eliminādos Senatus statuit: & Tiberius edicto, mortem accusatoribus Christianorū interminatus est. Tert. in Apolog. cap. 5. Oro. li. 7. ca. 4. Coràm Pilato Christus criminatus est à Iudæis quòd populū auerteret, quòd tributū Cæsaris prohiberet, quòdque se regem faceret: quem cū aliquoties interrogasset, cupit: hoc se iudicio eximere, & absolutum dimittere: verum vbi Iudaica rabies inualuit, importunitate ac minis fractus Pilatus, Christū illis ad arbitriū vt crucifigerēt tradidit: præfatus tamē lotis quoque manibus, se innocētē esse à sanguine eius. Ios. li. ant. 18. c. 5. 6. 7. Vide etiā Euā. Hic tandē tēporibus Caligulæ sibi propria manu mortem consciuit. Euse. li. 2. cap. 7. Pilatū scribit Phi. Berg. li. 7. è Lugduno ortū, vbi etiā exul seipsum interfecerit. aa 4

HERODES Antipas Tetrarcha Galilææ, superuixit fratri suo Archelao, de quo à nobis dictum est supra. Hic primùm vocabatur tantùm Antipas, sed mortuo fratre, nomen Herodis assumpsit. Hic Philippi fratris sui vxorem, fratre uiuo, quietiam ex ea liberos susceperat, abduxit, ac in matrimonium accepit: ex sapientibus Israelitis complures occidit. D Ioannem Baptistam obruncauit anno mundi 3993. post Christum natum 31, tum quòd cum flagitij coargueret, propter abductã fratris vxorem, tum quòd vereretur ne fortè doctrinæ eius persuasione, populi à suo regno deficeret: nam frequës populus ad Ioannem confluebat. Hic etiam Christum Dominum nostrum spreuit, ac illudit, indutùmque veste alba remisit ad Pilatum. Tandem accusatus Antipas coram C. Cæsare Caligula, Lugdunum in exilium agitur: eiusque tetrarchia Agrippæ regno adiicitur. Iose. li. Anti. 18. cap. 10. & 14. attamen idem Iose. lib. 2. de bel. Iuda. cap. 8. scribit hunc Herodem fugisse in Hispaniam, vbi etiam cum vxore ait decessisse.

HERODIAS filia Aristobuli, soror Agrippæ maioris, nupsit primùm Philippo Tetrarchæ patruo, cum quo diuortium fecit, adiunxitque se Herodi Antipæ, quem & in exiliũ secuta est: nec obtulit libertas sibi ab Imperatore cõcessa, quòd esset Agrippæ, quem Imp. diligebat, soror: hæc enim respõdit Imperatori, non æquum esse, vt quem in prospera fortuna secuta esset, in aduersa relinqueret: Lugduni itaque cum viro exul obiit: extatq; etiam nunc memorabile horum sepulturæ monumentum, pyramis lapidea, quam vulgus duorum amãtium Pyramidem vocat: Vide Comestorem, & 1. part. histo D. Antonini Archie. to. 6. ca. 21. §. 4. huius filia saltauit coram Herode, quæ caput D. Ioannis petiit. Marci 6. cap.

IESVS Christus Dominus noster, verus Deus ac verus homo, natus ex muliere vitgine, factus sub lege, vt eos qui sub lege erant redimeret, passus est, mortemque in cruce pro vita & salute nostra oppetiit anno suæ ætatis 33. anno mûdi 3994. anno imperij Tiberij 18. ac post tres dies resurrexit, nempe vt qui mortem nostram moriendo destuxerat, vitam quoque resurgendo repararet: mortuus est enim propter peccata nostra, & resurrexit propter iustificationem nostram: vt nos peccatis mortui, iustitiæ viuamus, per bona opera certam facientes vocationem nostram. Quadragesimo autem die à morte ascendit in cœlum: quinquagesimo, misit spiritum sanctum, quemadmodum suis fuerat pollicitus: & venturus est iudicare viuos & mortuos in consummatione seculi: beati serui illi quos paratos & vigilantes offendet. Euāgelia, epistolę D. Pauli, Petri, Ioannis, Iacobi proponunt nobis ob oculos isthæc omnia, Christi vitam, mortem, resurrectionem, ascensionem, spiritus sancti missionem, mundi conflagrationem extremam, extremum quoq; venturi eiusdem Christi iudicium, vitam æternam, & supplicium æternum.

IVDAS Iſcariotes vnus ex duodecim Apoſtoliſ Domini fuit, qui cum loculos geſtaret, fur & avarus erat: nec equo potuit animo pati vnguenti pretioſi effuſionem in corpus Chriſti. Hic Dominum ſuum, ac noſtrum, pretio triginta denariorum prodi dit, ſigno oſculi dato Iudæis vt Chriſtum cognoſcerent. tandem pœnituit, & pecuniã retulit, ex qua emptus eſt ager figuli in ſepul turam peregrinorum: veruntamen amens & exſpes laqueo ſe ſuſpendit, mediũſq; crepuit, & diſfuſa ſunt omnia viſcera eius, cum deſperaret de obtinenda venia à piſſimo ac, vt ita dicam, miſeri cordiſſimo Deo, ac in Iudæ locum ſubrogatus eſt Mathias. Por rò quod attinet ad rationem denariorum, ſinguli valebant tres aſſes, ſiue ſolidos, & dimidium (autore Budęo in libro de Aſſe) ſi quidem erant denarij Romani ac vulgares: cuiuſcunq; autem formæ aut metalli fuerint, feruntur fuiſſe ſimiles huic qui vobis hic vtrinque effigiatus eſt, ac expreſſus. Matt. 27. Ioan. 12. Act. 1.

GERMANICVS C. Cæsaris Caligulæ pater, à Tiberio patruo adoptatus, quæsturam quinquennio ante quàm per leges liceret, ac post eam Consulatum statim gessit. Missus ad exercitum in Germaniam, excessu Augusti nuntiato, legiones vniuersas imperatorem Tiberiũ pertinacissimè recusantes, & sibi summam reip. deferentes, incertum constantia an pietate maiore cõpescuit: atq; hoste mox deuicto triumphauit. Armeniæ Regem deuicit: Cappadociam in prouinciæ formam redegit. Diutino morbo Antiochiæ obiit anno ætatis 34. non sine veneni suspitione, fraude Tiberij, ministerio & opera Cn. Pisonis, quĩ sub idem tempus Syriæ præpositus erat. Suet. in C. Cæsare Caligula. moritur hic Germanicus anno mundi 3981. post Christum natum 19.

AGRIPPINA M. Agrippæ & Iuliæ filia, Germanici supradicti vxor, C. Cæsarem, qui Caligula dictus est, peperit, atque Agrippinam Neronis matrem, item alios complures liberos. Hæc virum in Syriam comitata est: Pisonem iudicio persecuta, ad spontaneam necem adegit. tandem apud Tiberiũ in inuidiam adducta, mortem sibi inedia consciuit. Vide Suet. vt supra. hanc Augustus vix anniculã Tiberio priuigno despondit, quam postea dimittere coëgit, vt Iuliam assumeret, sicuti supra in Tiberio diximus. Vide etiam Cor. Nepotem.

C. CAESAR, Caligula cognominatus, Germanici filius, & Drusi, priuigni Augusti, & ipsius Tiberij nepos, Romæ imperauit anno mundi 4000. post Christum natum 38. Hic veneno Tiberium, cui successit, aggressus esse dicitur, quinetiã manu sua spirãtis adhuc fauces oppressisse liberto, qui ob atrocitatem facinoris exclamauerat, confestim in crucem acto. Initio imperij popularem se ostendit, dein monstrum se exhibuit, luxu, inconcinẽtia, atrocitate. Dicitur est de eo, nec meliorem ab initio principem, nec peiorem postea fuisse. vnam ceruicẽ populo Romano optauit, quo facilius vno ictu abscindi posset: dixitq;, *oderint dum metuant.* cum omnibus sororibus suis stupri consuetudinem fecit: has etiam saepe exoletis suis prostrauit: quò facilius eas condemnauit, quasi adulteras, & insidiarũ aduersus se conscias. Multos honesti ordinis, deformatos prius stigmatum notis, ad metalla & munitiones viarũ, aut ad bestias cõdemnauit: aut bestiarum more quadrupedes cauca coercuit: aut medios terra dissecuit: nec omnes grauibus ex causis: verũ malè de munere suo opinatos, aut quòd nõquam per genium suum deierassent. Palam queri solebat nullis calamitatibus publicis tempora sua insigniri, tam flagitiosus ac funestus, vt etiam Tiberij dedecora purgauerit. Bellum contra Germanos suscepit: & ingressus Sueuiam, nihil strenuè gessit. Tandem cum aduersus cunctos ingenti avaricia, libidine, crudelitate sauiet, interfectus est in palatio. Imperauit annos 4. vixit 29. Suet. in vita C. Cæs. Caligulæ. dictus est autẽ Caligula, vt inquit Aur. Victor, cognomentum calcamenti militaris, id est Caligulæ fortitus, quia natus in exercitu fuerat.

IVNIA Claudilla, M. Syllani nobilissimi viri filia, nupsit C. Cæsari Caligulæ, quam amisit ex partu, etiam antequam imperaret ipse, nempe viuo Tiberio, cui successit. Suet. in C. Cæs. Cali.

LIVIA Horestilla C. Pisoni cū nuberet, iussa est ad C. Cæsarem Caligulam deduci. hanc Caligula intra paucos dies repudiavit, ac biennio post relegavit, quod repetisse vsum prioris mariti tempore medio videbatur. Sueton. in Caligula.

LOLLIA Paulina, C. Memmij Consularis, ac exercitus Dacis vxor fuit. hanc quoq;, facta mentione auaræ eius, vt quondam pulcherrimæ, subito ex provincia euocavit C. Cæsar Caligula: ac perductam à marito iunxit sibi, breuique missam fecit, interdicto cuiusquam in perpetuum coitu. Vide vt supra.

CAESONIA neq; facie insigni, neq; ætate integra, matèrque iam ex alio viro triū filiarum, sed luxuriæ ac lasciuia perditæ & videntius & constantius amata est à C. Cæsare Caligula: quam sepe chlamyde peltrâq; & galea armatam, & iuxta adequitantem militibus ostendit, amicis verò etiam nudam: quam enixam vxorio nomine dignatus est, vno atq; eodem die professus & maritū se eius, & patrem infantis ex ea natæ: nec vlllo firmiore indicio sui seminis esse credebatur infantem hanc, quàm feritatis, quæ illi quoque tanta iam tunc erat, vt infestis digitis ora & oculos simul ludentium infantium incesseret. periit cum viro Caesonia, gladio à Centurione confossa, cuius etiam filia parieti est illisa. Vide vt supra.

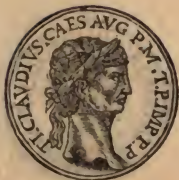
HERODES Agrippa Aristobuli filius, ac magni Herodis Aſcalonitæ nepos ex filio, Romæ agēs, Tiberij nepotis curā ſuſcipit: verūm ab Eutycho liberto accusatus, iuſſu Tiberij in vincula coniiicitur: quo Imperatore defuncto, ſtatim è vinculis liberatur, diademateq; regio à C. Caligula, cuius curam geſſerat, donatur: nam Rex Tetrarchiæ Philippi ac Lyſaniæ designatur anno mūdi 4000. à Chriſto nato 38. Quinetiam Claudius, qui Caligulæ ſucceſſit, Agrippæ huius regnum ratum habuit, omne Herodis quoq; Antipæ exulis Imperium addens: atq; Herodem fratrem (nam Antipas patruus erat) Chalcidis Regem creat. Hic eſt Herodes ille qui Iacobum maiorem obtruncavit, ac D. Petrum in carcerem truiſit, & ab Angelo percuffus, à vermibus poſt diem quintum eroſus eſt. Vide Acta Apoſt. ca. 12. Sed vt ad Agrippam noſtrum redeam, hic Herodiadem ſororem, eiūſq; virum Antipam, contra ipſum nonnihil molientes, præuenit: exiliq; eorum occaſionē præbuit, miſſo ad Caligulā Fortunato liberto cū literis. Vide Iose. li. 18. cap. 12. 13. & 14. Variāt autores in hoc Agrippa & fratre prædicto, alij alia huic, alia illi tribuentes: ſunt & qui vnum tantūm ex his duobus faciunt, quem Herodem Agrippam vocitant.

AGRIPPA iunior prædicti filius, ſeu nepos, defuncto Herode Chalcidis Rege prædicto, Chalcidis Rex designatur, à Cl. Tiberio, qui Caligulæ ſucceſſit, nempe anno mundi 4011. à Chriſto nato 49. Fuit hic vltimus Iudææ Rex, prudens, Hebræa Latināq; lingua doctus. Hoc Rege Titus Hieruſalem captā exuſſit. 17. agebat annum, moriente patre, ſeu auo, cūm Romæ à Cæſare aleretur. Porrò Cæſar Cuſpium Fadum huius immaturi loco, Iudææ præfecit: cui ſucceſſit Felix, & huic rurfus Portius Feſtus. Vide Ioseph. Hebr. diu. deſ. li. 5. ca. 46.

DRVSVS, Claudij Cæsaris pater, olim Decimus, mox Nero prænomine, ex Liuia Drusilla natus est, intra mensem tertium quàm grauida abducta esset ab Augusto, ex contubernio ac matrimonio Tiberij patris Imperatoris: fuitq; suspicio ex vitri-
co per adulterij consuetudinem procreatum Drusum. Is in Quæsturæ Præturæque honore, dux Rhetici, deinde Germanici belli, Oceanum Septentrionalem primus Romanorum ducum nauigauit: trãsque Rhenum fossas noui & immensi operis effecit, quæ Drusianæ vocatæ sunt: hostem frequenter cæsum in intimas solitudines egit. Inito consulatu, atq; expeditione repetita, obiit diem in æstiuis castris, quæ ex eo scelerata sunt appellata. Hunc Augustus tantopere & viuum dilexit, vt cohæredem semper filiis instituerit: & defunctum ita pro concione laudauerit, vt deos precatus sit similes ei Cæsares suos facerent: sibiq; tam honestum quandoq; exitum darent quàm illi dedissent. nec contentus elo-
gium tumulo eius, versibus à se compositis insculpsisse, etiam vitæ memoriã profa oratione cõposuit. Vide Suet. in C. Clau. Cæ.

ANTONIA minor, Drusi supradicti vxor fuit, ex qua li-
beros complures suscepit, verùm tres omnino reliquit, nempe Germanicum, Liuillam, & Claudium, qui postea imperauit. Hęc Antonia M. Antonio, & Octauia genita est, quæ sororem habuit maiorem eiusdem nominis, Domitij Aenobarbi vxorem. Vide Plutar. in M. Antonio.

CLAVDIVS Drusi, Germanici ex minore Antonia filius, Liuilla & alterius Drusi frater, Romæ post Caligulam imperat anno mundi 4004. à Christo nato 42. Hic Lugduni natus est, quem mater portentum hominis distabat: auia Augusta pro despectis, semper habuit: soror Liuilla, cum audisset imperaturum, tam iniquam sortem pop. Ro. palam detestata est. Fortunæ ludibrio ad imperium, cum latitaret extrema pertimescens, interfecto Caligula, venit: quod non minore socordia quam crudelitate per annos ferè 14. vexauit. Britanniaë bellum intulit, eamq; in deditioem accepit. Orcades insulas Ro. imperio addidit. Hic Messalina vxore sua vixdum supplicio affecta, quod C. Silius nupsisset, Agrippinam Germanici fratris filiam, nouo exemplo, liberis duobus nouercam superinduxit: cum paulò ante pro concione confirmasset, quatenus sibi malè cederet matrimonia, in cœlibatu se permanens, ac nisi permansisset, non recusaturum confodi manibus ipsorum. Præterea Britannico filio priuignum Neronem anteposuit: cuius insidiis, & Agrippinæ matris, veneno in boleto dato periit, anno ætatis 64. imperij 4. exortus crinitæ stellæ, taëtumq; de cœlo monumentum Drusi patris, præfagia mortis eius præcipua fuere: & in vltima cognitione pro tribunali, accessisse se ad vitæ terminum semel atq; iterum pronuntiauit. Vide Sueton. in Claud. Cæ.

AEMYLIA Lepida, Augusti proneptis, Pauli Aemilij Censoris filij, & Iulix, neptis Augusti, filia, prima omnium desponsata est Claudio: sed eam, quod parentes eius Augustum offenderant, virginem adhuc repudiauit. Sueton. in Clau.

LIVIA MEDVLLINA, cognomine Camilla, è genere antiquo Dictatoris M. Furij Camilli (cuius meminimus in priori huius operis parte pag. 125.) eo ipso die qui erat nuptiis Claudij Imp. atque huius Medullinæ destinatus, morbo periit. Vide Sucto. in Claud.

PLAVTIA HERCVLANILLA, triumphali patre nata, eidem Claud. Imp. nupsit, cù qua diuortium ille fecit, ob libidinù probra, & homicidij in virum suspicionem. ex hac Claudiam suscepit, & Drusum, quem puberem amisit, pyro per lusum in sublime iactato, & hiatu oris excepto strangulatum, cui & filiam Seiani desponderat. Vide vt supra. Caterùm de Seiano hodie præpotente ac prædiuite, cui tandem fortuna nouercam se præstitit, vide Iuuenalem Satyra 10. nam huius exemplo nimias opes, potentiam ac fastum multis exitio esse ostendit Iuuenalis, his versibus:

*Quosdam præcipitat subiecta potentia magnæ
Inuidiæ, mergit longa, atque insignis honorum
Pagina, descendunt statua, restemque sequuntur.
Ipsas deinde rotas bigarum impacta securis
Cedit, & immeritis franguntur crura caballis:
Iam stridunt ignes, iam follibus atque caminis
Ardet adoratum populo caput, & crepat ingens
Seianus, deinde ex facie toto orbe secunda,
Fiunt vrccoli, pelues, sartago, patellæ.
Pone domi laurus, duc in capitolia magnum
Cretatùmque bouem, Seianus ducitur vnco
Spectandus: gaudent omnes. &c.*

AELIA Petina Cōsulari patre nata, mox, repudiata Plautia Herculanilla, nupsit Claudio Imp. cum qua item diuortium fecit, ob leuiculas offensas. ex hac Antoniam suscepit quam Cneo Pompeio magno, deinde Fausto Syllæ collocauit, quorum alter à Pompeio magno, alter à Fausto Sylla, Syllæ Felicis filio originem trahebat. Vide Sueton. in Clau.

VALERIA MESSALINA Claud. quoque Imp. nupsit: hanc cum comperisset vir, super cætera flagitia atque dedecora, se absente, Caio Silio, iuuetutis Romanæ pulcherrimo, etiam nupsisse, dote inter Auspices consignata, curauit interfici. Vide Cor. Tacit. lib. II. ad calcem. De hac item sic scribit Iuuen. Saty. 6.

-- dormire virum cum senserat vxor,
 Ausa palatino tegetem præferre cubili:
 Sumere nocturnos meretrix Augusta cucullos,
 Linquebat comite ancilla non amplius vna,
 Et nigrum flauo crinem abscondente galero,
 Intrauit calidum veteri centone lupanar,
 Et cellam vacuam, atque suam: tunc nuda papillis
 Constitit auratis, titulum mentita Lyciscæ
 Ostenditque tuum generose Britannice ventrem.
 Excepit blanda intrantes, atque æra poposcit:
 Et lassata viris, nondum satiata recessit:
 Obscurisque genis turpis, fumoque lucernæ
 Fœda lupanaris tulit ad puluinar odorem.

ex hac Messalina Clau. Octauiam, & quem primò Germanicum, mox Britannicum cognominauit, suscepit. Vide vt supra.

FELIX constitutus est ab Imperatore Claudio praeses, siue procurator Iudææ, Samariæ quoque & Galilææ, & regionis quæ dicitur trans Iordanem, anno mundi 4015. post Christum natum 53. Tertullus coram hoc praeside Paulum accusavit, Paulus vicissim pro se contra Tertullum causam dixit: quibus auditis distulit iudicium Felix in adventum tribuni Lysia. Hic Felix frequenter accersens Paulum, loquebatur cum eo, & audiuit ab eo fidem quæ est in Christum Iesum. Disputante autem Paulo de iudicio futuro, tremefactus Felix noluit ultra attendere, sed distulit in alium diem: simul sperabat quod pecunia ei daretur à Paulo. De huius auaritia, & factione cum Ventidio, qua, gliscente pernicie, arsisset bello prouincia, ni Quadratus Syriæ rector subuenisset, vide Cor. Taci. li. Anna. 12. item quatenus ad alia, vide Act. 24. ca. Euse. li. 2. ca. 20. Iose. li. Antiq. 20. cap. 9.

DRVSILLA Agrippæ soror, Aziazi Emeforum siue Amazorum Regis vxor cum esset, & pulchritudine cæteris præstaret, Felix eam concupiuit: quare misso nuntio, eam in suam partem flexit: nam hæc sponte relicto priore marito, huius nuptias secuta est. Vide Iose. lib. Antiq. 20. cap. 9.

bb 2

ANTONIA Marci Antonij & Octavię sororis Augusti filia maior, Domitio Aenobarbo nupsit, ex quo matrimonio natus est Cneus Domitius Neronis pater, omni parte vitę detestabilis, vt inquit Suetonius, in Nerone Imperatore Romanorum 6. de quo mox tractabimus.

LEPIDA DOMITIA Cnei Domitij Aenobarbi patris Neronis soror fuit. Consulto Caium Suetonium Tranquillum in Neronis Imperatoris 6. vita, si initium sumas à Caio Iulio Cęsare, quod vbiq; factitamus. Cęterum quod attinet ad Aenobarbi cognomentum, atque huius vocabuli (quod subobscurum est) rationem siue interpretationem, visum est quod scriptum reperire. Cùm, itaque, Castor & Pollux Helenę fratres, Domitio victoriam aliquando nuntiarent, ipsęque narrantibus minimę crederet, malas, barbámque manibus attrectarunt, atque eam contrectando (si credere dignum est) ex fusca flauam effecerunt: vnde à rutilo, æneóque barbę colore, Aenobarbi cognomen accepit Domitius, quod postea in familiam transit, virisque ex ea ortis peculiare id nominis fuit. Vide Ludouicum Cęlium Rhodiginum, lib. antiquarum lectionum 2 9. cap. autem 8.

C N E V S Domitius Aenobarbus, Neronis pater, ex Antonia maiore, ut dictum est natus, omni parte vitæ detestabilis, primum occidit libertum, quòd potare quantum iubebatur recusarat: deinde in viæ Appiæ vico, repente puerum citatis iumentis haud ignarus obtrivit: & Romæ medio foro cuidam equiti Ro. liberius iurganti oculum eruit. Perfidia atque avaritiæ maximæ fuit: argentarios pretiis rerum coemptarum, aurigarios mercede palmarum fraudavit. Maieftatis quoque, & adulteriorum, incestique cum sorore Lepida sub excessu Tiberij reus, mutatione temporum euasit. Deceffit morbo aquæ intercutis, suscepto, ex Agrippina Germanico genita, Nerone, malo ouo ex malo coruo. Suet. in Nerone.

A G R I P P I N A Germanici filia, ac Neronis mater, quem ex Domitio suscepit, nupsit secundò Claudio Cæsari patruo suo, quem blanditiis illexit, quémque tandem boleto sustulit, ut viam filio Neroni ad imperium faceret. cæterùm ipsa quoque ab eodem filio immixtis percussoribus occiditur, exclamans percussori, feri ventrem qui tam ferum monstrum tulit. Suet. in Nerone Cor. Tac. li. 14.

b b 3

CLAV. DOMI. Nero, Domitio & Agrippina Germanico genita, genitus est. Hic adoptatus à Claudio Imperatore, succelsit ei in imperio, anno mundi 4017. à Christo nato 55. Orsus à pietatis ostentatione, ex Augusti præscripto imperatorum se professus est: liberalitatis, clementiæ, comitatis exhibendæ nullam omisit occasionem. grauiora vestigalia aut aboleuit, aut minuit. tandem Caligulæ nepotem se præstitit, auunculo suo simillimus: meritòq; fax orbis altera cum Claudio dictus est. Bonam partem Senatus interfecit, & præceptorem Senecam, bonis omnibus hostis. fratrem, vxorem, matrem denique interfecit, cuius etiam cõcubitum appetiisse dicitur. Primus Christianum sanguinem, Petro & Paulo interfectis, hausit. tanto se dedecore prostituit, vt saltaret & cantaret in scena. Romã incendit, vt spectaculi eius imaginem cerneret, quali olim Troia capta arserat. Hic Britanniam penè amisit. Armeniam Parthi sustulerunt. Duæ tamen prouinciæ sub eo factæ sunt, Pontus, & Alpes. In Achaia Isthmum perfodere aggressus, primus rastello humum effodit, & corbulæ congestam, humeris extulit. Tãdem ab omnibus destitutus, & à Senatu hostis iudicatus, cum quæreretur ad pœnam, è palatio fugit, nec fortiter perire potuit, adiutus alterius, adigendo ferro, manu: anno ætatis 32. imperij 14. Sucto. in Clau. Eutr. lib. 7. Egna. lib. 1.

OCTAVIA, Claudij & Messalinæ filia, vxor fuit Neronis, cuius consuetudinem citò aspernatus est, occiditque eam sub crimine falso adulterij: cum antea sæpe frustra strangulare meditatus, dimisisset eam vt sterilem, respondissetque corripientibus amicis, sufficere ei debere vxoria ornamenta.

POPPAEA Sabina, Tito Olio Quæstorio patre nata, Neronis vxor fuit, quam duodecimo die post diuortiū Octauix in matrimonium accepit. hanc dilexit vnice: & tamen ipsam quoque istu calcis occidit, quòd se ex aurigatione serò reuersum grauida & ægra conuiciis inceserat. hæc antea nupserat Rufo Crispino Equiti Romano. huic Poppeæ omnia alia fuere præter honestum animum: sermo comis, nec absurdum ingenium: modestiam præferebat, & lasciuiam tamen utebatur: famæ nunquam pepercit, maritos & adulteros non distinguens. Vide Sucto. in Nerone. hæc luxu supramodum difflebat, autore Plin. li. 34. cap. 11. in hæc verba: *Nostra ætate Poppea coniux Neronis principis, delicatioribus iumentis suis soleas ex auro quoque induere solebat.*

STATILIA Messalina (altera quidè à Valeria illa Messalina Claudij vxore, de qua à nobis dictum est supra) vxor quoque fuit Neronis: hac vt potiretur, virum eius Atticum Vestinū Consulē in honore ipso trucidauit. Hæc erat Statilij Tauri bis Consulis, ac triumphalis, abneptis. Taurus hic temporibus Augusti amphitheatrum Romæ extruxerat. fuit alter eiusdem nominis, huius, vt opinor, Messalinæ frater, qui ob opes & hortos egregios, quibus Agrippina inhiabat, accusatus, vim vitæ suæ attulit. Sueton. in Nerone.

S. PETRVS inter Apostolos præcipuus, frater fuit Andree etiam Apostoli. Ambo ex vico Galilææ, Bethsaida, ambo à Christo simul vocati sunt, cum iacerent rete in mare, erant enim piscatores: quibus dixit, *Venite post me, & faciam vos fieri piscatores hominum, at illi continuo relictis retibus secuti sunt eum.* Matth. 4. huic Christus resurgens dixit, *Pasce oves meas.* Ioan 21. Antiochiæ præses fuit: euangelium dispersos Iudæos in Ponto, Galatia, Cappadocia, Asia & Bithynia docuit. Diony. Corynt. Epif. scripsit S. Petrum & Paulum eodem die Romæ iussu Neronis passos. Petrus capite ad terrâ verso, fertur crucifixus, asserens se indignum vt crucifigeretur sicut Dominus suus. epistolas complures scripsere, quas habes in nouo testamēto. vide item Euse. lib. 3. ca. 1. & 2. D. Iero. scripsit Petrum ad expugnandum Simonem Magum, Romæ perrexisse, ibique pontificatum 25. annis tenuisse, vltq; ad vltimum Neronis annum.

S. PAVLVS de tribu Benjamin, & oppido Iudææ Giscalis fuit, quo à Romanis capto, cum parentibus suis Tarsum Ciliciæ commigrauit: à quibus ob studia legis iussus Ierusalem, à Gamaliele eruditus est. Cum autem interfuisset neci D. Stephani, & acceptis à Pontifice tēpli epistolis, ad Christianos persequēdos, Damascū pergeret, reuelatione ad fidē, ac miraculo velut cōpulsus, vas electionis de persecutore factus est. Docuit gentes Euāgelium annos 21. duobus annis Cæsareæ, tantundē inq; Romæ in carcere fuit: at Romæ è carcere exibat quò veller, sub custodia tamē. hinc liberatus atq; absolutus, cum causam ipse suā coram Nerone egisset, liberè denuo docuit Euangelium decem annis. at, iterum in carcerem coniectus, capite truncatur, anno mundi 4030. à Christo nato 68.

SERGIVS Galba, Galbae Imperatoris pater, Romae Consulatu functus, quãquam breui corpore, atque etiam gibber, modicaq; in dicendo facultatis, causas tamen industriè actitavit. Hic uxores habuit Mummiam Achaïam, item Liuiam Ocellinam, ditem admodum & pulchram: à qua tamen nobilitatis causa appetitus vltro existimatur, & aliquanto enixius, postquam subinde instanti, vitium corporis secretò posita veste detexit, ne quasi ignaram fallere videretur. Crati quoque Thebano idem cõtingit, cum Hipparche eum maritum optaret. Sucto. in Galba.

MVMNIA Achaïa neptis Catuli, proneptisque L. Mummij qui Corinthum excidit, vxor Sergij Galbae fuit, ex qua Caium & Sergium procreavit: quorum maior Caius attritis facultatibus vrbe celsit, prohibituq; à Tiberio sortiri anno suo Proconsulatum, voluntaria morte obiit: Sergius verò post Neronem imperavit. Vide Sucto. in Galba.

bb 5

SERGIUS Sulpitius Galba, Romæ post Neronē imperat anno mundi 4030. à Christo nato 68. Hic nullo gradu Cæsares contingebat, nam horum familia, siue progenies in Nerone defecerat: nobilissimus tamen erat, magnâque & vetere prosapia. Antequàm imperaret mula fertur peperisse. Hic cum Prætor esset, elephantos funambulos edidit ludis Floralibus. Maiore ab initio favore quàm læto successu, septimestre imperium tenuit annos natus circiter 80. priuata eius vita insignis fuerat militaribus & ciuilibus rebus. Tandem auarum, sæuum, pigrum se præstitit: atque inuisus omnibus, in medio foro, insidiis Othonis iugulatur: nam cum subinde iactaret se legere militem, non emere consuesse, eo nomine omnes milites exacerbauit. sed maxime fremebat superioris Germaniæ exercitus fraudari se præmiis: quare statim legationem ad prætorianam cum mandatis destinant: displicere inquit Imperatorem in Hispania factum, eligerent ipsi quem cuncti exercitus probarent. quamobrem ascitus Otho eum trucidari curauit. Vide Sueton. in Galba, Eutro. lib. 7. Bap. Egna. li. 1.

LEPIDA vxor fuit Galbæ Imperatoris, qua amissa, duobusque; ex ea filiis, remansit in cœlibatu: neque sollicitari vlla conditione amplius potuit, ne Agrippinæ quidem matris Neronis, viduatæ morte Domitij Aenobarbi, quæ maritum quoque; adhuc necdum cœlibem Galbam, ad eum omnibus sollicitauerat modis, vt in conuentu matronarum correpta iurgio, atque; etiam manu pulsata sit à matre Lepidæ. Sueton. in Gal.

L. OTHO, Imperatoris Othonis pater, materno genere præclaro, multarúmque & magnarum propinquitatum, tam charus, támque non absimilis facie Tiberio principi fuit, vt plerique procreatum ex eo crederent. Hic vrbanos honores, Proconsulatum Africæ, & extraordinaria imperia seuerissimè administravit. Senatus hunc honore rarissimo, statua in palatio posita, profecutus est: & Claudius allectum inter Patricios collaudans hunc amplissimis verbis, hæc quoque adiecit: *Vir, quo meliores liberos habere ne opto quidem.* Sueton. in Othone.

ALBIA Terentia spléndidissima fœmina, L. Othonis vxor fuit, quæ peperit illi L. Titianum, siue Terétianum, & minorem Marcum, cognominem patri, Othonémque appellatum, qui post Galbam imperavit: peperit quoque filiam, quam nondum nubilem Druso Germanici filio despondit. Consulito Suetonium in Othone.

M A R C. S. Otho octauus, Galbæ succedens, Romanis imperat anno mundi 4031. à Christo nato 69. A prima adolescentia prodigus, procax, & mollis extitit, Neroni etiam familiaris. die quem Nero necandæ matri destinarat, ad auertēdas suspitiones cœnam vtrique exquisitissimè comitatis dedit. Speraue- rat fore vt adoptaretur à Galba: sed Pisonem prælato ad vim conuersus est, instigante, super animi dolorem, etiam magnitudine aris alieni. Neq; enim dissimulabat, nisi principem se stare non posse, nihilque referre, ab hoste in acie, an in foro sub creditoribus caderet. Quare missis qui Galbam, & Pisonem trucidarent, ea ipsa die qua Galbam manè salutarat, osculo etiam vt consueuerat exceptus, Imperator salutatur. Ad conciliandos pollicitationibus animos nihil magis pro concione testatus est, quàm id demum se habiturum quod sibi milites reliquissent. Dicitur noctu per quietem pauefactus, gemitus maximos edidisse, reper- túsque à concurstantibus humi ante lectum iacens, à quo manes Galbæ cum deturbarant: quod fatebatur ipsemet vidisse. Hic leui prælio victus à Vitellij ducibus, sinistram sibi papillam pugione transfixit: cum tamen complures adhuc copias haberet, & peten- tibus militibus ne tam citò de belli euentu desperaret, dixisset, *se tanti non esse, vt propter eum ciuile bellum oriretur.* Vixit annos 38. imperauit menses treis: ad eò militibus charus vt multí ad eius exemplum, ante mortui pedes se interfecerint. Suet. in Othone.

L. VITELLIVS, A. Vitellij Imperatoris pater, Syriae prepositus, Artabanum Parthorum Regem summis artibus non modò ad colloquium suum, sed etiam ad veneranda legionum Signa pellexit. Mox cum Claudio principe duos insuper ordinarios Consulatus, Censurámque gessit. Curam quoque Imperij sustinuit absente eo, expeditione Britannica: vir innocens & industrius, sed amore libertinæ perinfamis. Idem miri in adulando ingenij, primus C. Cæsarem Caligulam adorari vt Deum instituit, primúsque adoravit, non aliter adire ausus, quàm capite velato circumuertens se, deinde procumbens. Hic à Valeria Messalina petiit vt ei pedes præberet excalceandos: detractúmque foculum dextrum inter togam tunicámque gestauit assiduè, nonnunquam osculabundus, idque factitabat, vt nulla non via, atque arte, principem vxori addictum demereret. Decessit paralyfi altero die quàm correptus est. Sucto, in Vitellio.

SEXTILIA, probatíssima, nec ignobilis fœmina, Lucij Vitelij prædicti vxor fuit, quæ ei peperit duos filios, quos eodem anno ambos Cõsules, cù maiori minor in sex menses successisset, vterque parens vidit. Alter ex his filius, Aulus Vitellius, post Othonem imperauit: cuius genituram, siue natiuitatem, aut natalis horæ inspectionem, à Mathematicis prædictam ita exhoruerunt parètes, vt pater magnopere contenderit ne qua ei pro uincia viuo se committeretur: mater & missum ad legiones, & appellatum Imperatorem, pro afflictò statim lamentata sit. Vide Sucto. in Vitel. prædixerant Mathematici Aulum Vitellium futurum quidem Imperatorem: sed in imperio per vim cruciabiliter periturum.

AVLVS Vitellius, à Galba in inferiorem Germaniam missus est. Aduertantem, malè animatus erga principem exercitus, libens ac supinis manibus excipit, velut dono Deum oblatum III. Conf. filiū, a tate integra, facili ac prodigo animo. hanc de se veterè persuasionē auxerat, tota ipse via milites obuios exoscultatus, p̄erq; diuersoria comis, manè singulos iamne iētassent sciscitatus, sc̄q; fecisse, ructu quoq; ostendens. nil cuiquā negauit, atq; etiam vltro reis sordes, damnatis supplicia dempsit: Quare vixdū mense transacto, subito à militibus è cubiculo raptus, vt erat, in veste domestica, Imperator consalutatur anno mundi 4031. à Christo nato 69. Hic in iētacula, pr̄adia & cœnas, facillè omnibus sufficiebat vomitandi consuetudine. Cœna ei data est aduētitia à fratre, in qua, super ceteros sumptus, 2000. lectissimorum piscium 7000. auium apposita sunt. hanc quoq; exuperauit ipse, dedicatione patinæ, quam *clypeum Mineruæ* dictitabat. Sæuus fuit, nam & eius hæc vox est, *optimè olere occisum hostē, & melius ciuem.* Vespasiano principe declarato, cœno simóque iactatus, vestéque discissa in forum tractus, subiecto ad mentum gladio, tandem minutis, iētibus excarnificatus, vncō trahitur in Tyberim. Suet. in Vitell. vixit an. 57. rexit menses 8.

PETRONIA Consularis viri filia, Vitellij vxor prior, Petronianum altero captum oculo peperit, quem pater interemisse creditur, in simulatum parricidij, post matris obitum.

GALERIA Fundana, A. Vitellij vxor, Prætorio patre nata, liberos vtriusq; sexus tulit, sed marem titubantia oris prope mutum. Suet. in Vitell.

T. FLA. Sabinus, Vespasiani imperatoris pater, Tit. Flau. Petronio municipe Reatino natus est, eo, inquam, qui bello ciuili Pompeianarum partium Centurio fuit, ac ex acie Pharsalica domum se contulit, vbi venia, & missione impetrata, coactiones argentarias factitauit. Porrò Sabinus Vespasiani, vt dixi, pater (nam de auo Principis quæ prælibauimus, dicta sunt) exers militiæ (etsi quidam eum Primipilarem, nonnulli cum adhuc ordines duceret, sacramento solutum per causam valetudinis tradunt) publicanum quadrasimæ in Asia egit, fueruntque imagines à ciuitatibus ei sub hoc titulo positæ, *neclè vestigalia exigēti*. postea fœnus apud Heluetios exercuit, ibique diem obiit, superstitibus vxore Vespasia Polla, & duobus ex ea liberis. Sabino videlicet, altero ab illo priore Principis patre, & Vespasiano: horum maior Sabinus, Principis frater, ad præfecturam vrbs, minor verò Vespasianus, ad imperium euectus est. Vide Suetonium in Vespasiano Imp.

VESPASIA Polla T. Flauij Sabini vxor, superstes fuit viro cum duobus ex eo liberis, quorum maior Sabinus ad præfecturam vrbs, minor Vespasianus ad principatum vsque processit. Hæc Polla Nursiæ honesto genere orta patrem habuit Vespasium Pollionem, ter Tribunum militum, præfectumque castrorum, fratremque Senatorem prætoris dignitatis. Sueton. in Vespasiano.

FLA. VESPASIANVS natus est in Sabinis vltra Reaten, vico modico, cui nomen est Phalacrine, quinquennio antequam Augustus obiret. Claudio principe, legatus legionis in Germaniam missus est: inde in Britanniam translatus, tricies cum hoste conflixit. Duas validiss. gentes, superque 20. oppida, & insulam Vecten, Britanniae proximam, in deditionem redegit. Missus ad comprimendos Iudaeos de Ierusalem cum filio triumphavit. Mortuo Othone hic à Mæsiaco exercitu Imperator creatur. posthæc qui erat Aegypti præfectus primus in verba Vespasiani legiones adegit. post paucos dies Iudaicus exercitus apud ipsum iuravit anno mundi 4032. à Christo nato 70. Misso itaque exercitu aduersus Vitellium, in Alexandriam transiit, vt claustra Aegypti obtineret: statimque venere literæ fusas apud Cremonam Vitellij copias, ipsum in vrbe interfectum nuntiantes. Romam igitur reuersus Vespasianus, afflictam propè, nutantemque reimp. stabiliiuit primò, deinde ornauit. Cum adolescens vnguento fragrans pro impetrata præfectura gratias ei ageret, maluisse, inquit allium oboluisse, literasque reuocauit. Achaïam, Lyciam, Rhodum, Byzantium, Samum libertate adcepta, item Tracheam, Ciliciã, & Comagenen, ditionis regiae vsq; ad id tempus, in prouinciarum formam redegit. Modestiam retinuit & comitatem: iustis suppliciis illachrymauit, offensus minimè memoria & artes maximè fouit: Sola culpatur auaritia. Tãdem septuagenarius ac stans obiit inter manus subleuantium, *Imperatorem* dicens *stantem mori oportere*. imperauit annos 10. Suetonio in Vespas.

FLAVIA DOMICILLA Vespasiani vxor, peperit ei Titum, Domitianum & Domicillam: vxorem & natam priuatus adhuc amisit Vespasianus. Vide vt supra.

TITVS Vespasianus Romæ post patrē imperat anno mundi 4042. à Christo nato 80. Hic amor & delicia humani generis dictus est: facūdus, bellicosus, moderatus fuit, clemēs ac liberalis: quas virtutes per totū principatum magis cōmēdavit & vitæ anteaestæ licentia, & sub initia luxuriæ & avaritiæ suspicio, vt Neronis tyrannidem pleriq; augurarentur. Sed mutatus, adepto imperio, in melius, declaravit eiusdem esse ingenij & pessima & optima interdū ferre. Amicos elegit reip. necessarios: Berenicen statim ab vrbe dimisit, inuitus inuitam. nulli ciuium quicquam ademit: ac ne confessas quidē, ac solitas collationes recepit, nec tamen eum quisquam munificentia præuertit: recordatūsq; aliquando super cœnam, se nil in quenquam toto die contulisse, dixit: *Amici, diem perdidisti.* huius etiam & hæc vox est, *Neminem oportere à sermone principis tristem discedere.* Dedit nauale prælium, atque vno die 5000. omne genus ferarum exhibuit. Ad perdomādā Iudæam à patre relictus 12. propugnatores totidē sagittarū confecit ictibus, cepitque Ierusalem natali filia suæ, tātō militū gaudio, vt eum Imperatorē cōsalutarint. hic matres etiā filios in edulium pararunt. Fratrē insidiantē, nec occidit, nec relegauit: sed vt à primo imperij die, consortē successorēmq; testari perseuerauit. Cæterū obiit febre cadē qua pater villa, ætatis an. 41. imperij 2. Vide Suetonium.

ARRICIDIA, Tertullo patre Equite Romano nata, Titi vxor fuit.

MARTIA Fulvia splendidi generis, Tito quoq; mortua Arricidia, nupsit: cum qua, suscepta filia, diuortium fecit. Sueto. in Tito.

FLA. DOMITIANVS, post fratrem Titum Romæ imperat anno mundi 4044. à Christo nato 82. Adolescentiam cum infamia, & paupertate transegit. Expeditionem in Galliam & Germanias non necessariam inchoavit, tantùm ut fratri se & operibus & dignatione adæquaret. Patre defuncto, iactare non dubitavit, relictum se principem imperij, sed fraudem testamēto adhibitam. Initio principatus sui, secretum horarium quotidie sumebat, nec quicquam amplius quàm muscas captabat, ac stylo præacuto configebat: ut nō absurdè respōderit Vibius Crispus, *ne muscam quidem cum Cesare esse*. Varium se præstitit aliquandiu, mixtura quadam inæquabili virtutum ac vitiorū: donec virtutes quoq; in vitia deflexit, super ingenij naturā, inopia rapax, metu sæuus. De Cattis, Dacisq; post varia prælia duplicem triumphum egit: de Sarmatis lauream Capitolino Ioui retulit. Superbus hic, tandem Dominum & Deum se appellari coëgit: nullam sibi nisi auream & argenteam statuam poni passus est. crudelis etiam consobrinos, item nobiliss. ex Senatu interfecit. Per hæc terribilis cunctis & inuisus, multis vulneribus confoditur, suorum, vxoris quoque coniuratione, anno ætatis 45. imperij 15. Funuseius per vespillones cum ingenti dedecore exportatur, & ignobiliter sepelitur: radendum eius nomen Senatus decernit, omniq; eius acta rescindit. Sueton. in Domiti. Eutr. li. 7.

DOMITIA Longina Aelio Lamie nupta, à Domitiano abducitur, ante quàm imperaret. hanc Paridis histrionis amore deperditam, repudiauit: intraque breue tempus impatiens dissidij, quasi efflagitante populo, reduxit.

COCCEIVS Nerua, Romę post cædem Domitiani, Imperator designatur, anno mundi 4059. à Christo nato 97. Et hæcenus Romę seu per Italiam orti imperium rexere: hinc aduenę. vnde compertum, vrbem Romam externorum virtute creuisse: quod aurea gibba Domitiano post ceruicem in somnis enata, portendit. Hic quicquid antea pœnæ nomine, tributis accesserat, indulgit: afflictas ciuitates releuauit: puellas, puerosq; natos parentibus egenis, sumptu publico per Italiae oppida ali iussit. Quę in aula reperta sunt, ex bonis quę Domitianus per vim abstulerat, restitui curauit. Serui & libertorum plurimi, dominis atq; patronis insidias fecerāt, hos ad vnum occidi imperauit. Ad sustentendam ciuium vitam plus 100000. aureorum erogauit, & quosdam Senatorij ordinis delegit qui agros emerent, cõsque egenis diuiderent. Pecunię inops factus, vestes primũ & vasa aurea & argentea, siue sua propria siue publica forent, auctioni subiecit: agros, item ingentes domos, & omnia demum præter admodum necessaria vendidit. Nihil vnquam de suo arbitrio stauit, sed primarios viros in consilium semper adhibuit. Cũ ob senectam contemptui esset, Traianum Hispanum, publicę utilitali societatem sanguinis postponens, præteritis cognatis propriis, adoptauit. in coniuratores clemens fuit. obiit ferẽ septuagenarius, sudore correptus dum voce quàm maxima, contra quendam inclamaret suggerente ira, tunc Solis deliquium factum est. imperauit anno vno, & menses 4. Dion. Cass. Aurel. Viç. Bap. Egna. lib. 1. Eutro. li. 8.

M. VLPIVS Traianus Hispanus, optimus omnium princeps, externorum primus, Romæ imperat anno mundi 4060. à Christo nato 98. Hic Daciam prouinciam fecit, victo rege Decebalò: lapideum pontem in Istro fecit: Parthos superauit, superatis Regem dedit. Transigritanas prouincias imperio adiecit: Armeniam atq; Arabiam peruaustauit: Amicitjas, simplicia ac erudita ingenia coluit, ipse à literis & Musis non abhorrens. De hoc Cæsare scribit Iuuenalis Satyra 7.

Et spes, & ratio studiorum in Cæsare tantum:

Solus enim tristes hac tempestate Camænas

Respexit, &c.

Hic Armeniam, Assyriam, Mesopotamiam, postea Arabiâ prouincias fecit. in mari rubro classem instituit, vt per eam Indiæ fines vastaret. Gloriam tamen militarem ciuilitate & moderatione superauit: liberalis in omnes fuit: immunitates ciuitatibus tribuit. amicis culpantibus quòd nimis circa omnes comis esset, respondit, *Talem se Imperatorem esse priuatis, quales esse sibi Imperatores priuatis optasset.* in summa, Deo proximus habitus est. E Perside rediens profluuio ventris obiit anno ætatis 62. imperij ferè 20. Eutr. lib. 8. Aure. Viæt. fuit paululum cibo, vinóque deditus.

PLOTINA Traiani vxor fuit, quæ tam modestè & sanctè in summa se potestate gessit, vt de ea nullus iure conqueri poterit. huius factione Tatianus Traiani Procurator, Adrianum Imperatorem declarauit, cum sine liberis excessisset Traianus, & hæc Adriani amore flagraret, qui vicinus & potens erat. Dion Calsius.

AE L I V S Adrianus, cognomento Afer, Adriani Imperatoris pater fuit, ac Traiani consobrinus: huius origo vetustior à Picentibus, posterior ab Hispanensibus manat: siquidem Adria ortos maiores suos, apud Italicam Scipionum temporibus refedis-
 disse, in libris vitæ suæ Adrianus ipse commemorat. est autem Adria, seu Hadria, oppidum agri Piceni, quod etiam mari Adriatico nomen dedisse nonnulli censent: attamen huic refragatur opinioni Plin. li. 3. cap. 16. ab Atria Thuscorum oppido, Atriatum mare dictum censens, quod post mutatione vnus tantum literæ Adriaticum dici cœpit. Cæterum quatenus attinet ad Aelium Adrianum, vide Aelium Spartianum, & Sex. Aurelium Victorem. Sunt qui Hadrianum cum H, scribant: sunt qui sine H. Porro quod ad Adriam attinet, vide Strabonem li. 5. & 7. Geographiæ, & Plinium lib. 3. cap. 16.

DOMITIA Paulina supradicti Aelij Adriani vxor, Imperatorisque Adriani mater fuit. erat hæc Gadibus orta. Vide Aelium Spartianum.

cc 3

AELIVS Adrianus Romæ post Traianum imperat anno mundi 4080. à Christo nato 118. hunc, quanquam cōsobrinæ filium, viuens noluerat adoptare Traianus, subindicarátq; se talem nolle successorem habere: attamen Plotinæ Traiani vxoris opera, Imperator est designatus: vt iam in Plotina dixi. hic velut Traiani gloriæ inuidēs, statim prouincias tres reliquit, quas Traianus addiderat, Assyriã, Mesopotamiã, & Armeniã: reuocauit exercitus, ac finē Imperij voluit esse Eufratem. Idem de Dacia facere conatū, amici deterruerunt, ne multi ciues Ro. barbaris traderentur: nã Traianus vīsta Dacia, eò infinitas Ro. copias transfulerat, ad agros & vrbes colendas. miserabili tandem fato consumptus est, vt in semetipsum sequire potuerit, si per domesticos licuisset. Imperauit annos 21. vixit 62. inuisum eum fecere viri illustres, non pauci sub eius exitum exilio aut morte multati. Eutro. li. 8. Egnat. lib. 1.

SABINA Adriani vxor fuit, quam si priuatus vixisset, vt morosam, & adulterij suspectam dimisisset: nec sine rumore dati ab eo veneni, obiit hæc. Vide Ael. Spartianum.

ANTINOVVS iuuenis formisiss. ex Cithynide quam Claudiopolim vocarunt, vrbe Bithyniæ, ortus, in Nilo periit: hūc Adrianus muliebriter fleuit, ac coluit: vrbe ad Nilum de nomine eius cōdidit: statuas ei per orbem terrarum crexit: templum quoque & sacerdotes ei apud Mantineam instituit. Hunc Græci volente Adriano consecrarunt, oracula per eum dari asserentes, quæ Adrianus ipse edidisse iactatur. Vide Aelium Spar. & Dionē Casium in Adriano: & Euse. li. 3. ca. 8.

A V R E L I V S Fulvius Antonini Pij Imperatoris pater, è Gallia Cisalpina fuit oriundus: Consulatum gessit, homo tristis & æger. huius pater Titus Aurel. Fulvius, Imperatoris auus, per honores diuersos ad secundum Consulatum, & Præfecturam vrbs peruenit. Iulius Capitolin. in Antonino Pio.

A R R I A Fadilla Aurelij Fuluij vxor, & Antonini Pij Imperatoris mater exitit. huius Arriæ pater fuit Arrius Antoninus bis Consul, homo sanctus, & qui Neruam miseratus esset, quòd imperare cœpisset. Iulius Capitolinus in Antonino Pio.

cc 4

TI. A V. F V L. B O. Antoninus Pius imperat post Adria-
num anno mūdi 4 1 0 1. à Christo nato 1 3 9. fuit genere claro,
sed non admodū vetere: vir insignis, & qui meritò Numæ Pom-
pilio comparatur: Romulo item, & Traiano æquatur. Barbaro-
rum plurimæ nationes depositis armis, ad eum cōtrouersias suas
litésq; deferentes, sententiæ eius paruerunt. Nullum sub eo bel-
lum fuit. Amor ac timor gentium in eo certarunt: bellum moue-
re timebant aduersus principem, quem vt numen aliquod vene-
rarentur: nec ille gloriæ ita cupidus, vt per aliorum damna, cæ-
désque eam appeteret. Nam & à coniuratis vim omnem absti-
nuit, & in conscios quæri vetuit, ne plures inuenti, odium auge-
rent. Hic ante Imperium ditissimus opes suas stipēdiis militum,
& liberalitate in amicos minuit: nihilominus tamen ararium
opulentū reliquit. febre obiit vitę anno 78. Imperij. 2 2. Eutr. li. 8.
hūc Adrianus adoptarat in locum demortui Ceionij, hac condi-
tione vt eiusdem filium cum M. Antonino adoptaret, quod & fe-
cit: deinde ambo vnà adoptati, vnà item imperarunt.

ANNIA FAVSTINA, Annij Veri filia, vxor fuit An-
tonini Pij, ex qua duos mares, duásque femellas suscepit: harum
maior Lamia Syllano, minor, M. Antonino Philosopho, qui
postea imperat, nupsit. De Faustina hac multa dicta sunt ob ni-
miam libertatem, quæ Antoninus Pius cum animi dolore com-
prensit. Iul. Capitolin. in Anto. Pio. obiit Faustina anno Imperij
viri tertio.

ANNIVS Verus, pater Marci Antonini Philosophi Imperatoris, in Prætura decessit: cuius etiam pater, Imperatoris a-
 uus, iterum Consul & Præfectus vrbi, adscitus est in Patricios à
 principibus Vespasiano & Tito, Censoribus. Huius familia in
 originem recurrens, à Numa probatur originem trahere: vt Ma-
 rius Maximus docet: item à rege Salentino Malennio, Dafum-
 mi filio, qui Lupias condidit. Iul Capitolin.

DOMITIA Caluilla, Caluisij Tulli bis Cõsulis filia, An-
 nij Veri vxor, & M. Antonini Philosophi Imperatoris mater
 fuit. hic Antoninus Philosophus, de quo statim amplius dice-
 mus, patrimonium paternum totum sorori concessit: ac vbi com-
 perit se ab Imperatore adoptatum, magis est deterritus quàm læ-
 tatus: iussusque in Adriani priuatam domum migrare, inuitus de
 maternis hortis recessit. Cùm ab eo domestici quærerent cur tri-
 stis in adoptionem regiam transfret, disputauit quæ mala in se
 continet imperium. Anno ætatis 18. adoptatus, in secundo Cõsu-
 latu Antonini Pij, iam patris sui, per adoptionem, Adriano feren-
 te, gratia seu dispensatio ætatis facta, Quæstor est designatus.
 Posthæc Faustina duxit vxorem, relicta filia Ceionij quæ illi
 pacta fuerat, sed impar ætate. Tribunitia potestate donatus est, su-
 scepta filia ex Faustina, atque Imperio extra urbem Proconsula-
 ri: tantùmque apud Pium valuit, vt nunquam quenquam sine eo
 facile promouerit. Iulius Capitolin. in M. Antonino Philosopho:
 de quo etiam pagina sequente, plura suo loco dicemus.

MAR C. Antoninus Verus Philosophus, post Antoninum Pium imperat, anno mundi 4123. à Christo nato 161. Is fratrem & generum L. Anto. Verum ad Imperij partem nouo bene uolentiæ genere asciiuit: tū primū duo hi æquo iure Imperium administrarunt. M. Antoninum mirari facilius quis, quàm laudare possit: à principio vitæ tranquillissimus fuit, adeò vt in infantia quoque vultum nec ex gaudio, nec ex mœrore mutaret. hic vita, moribus, & eruditione Philosophus, tantæ admirationis fuit adhuc iuuenis, vt cum successorem parauerit Adrianus relinquere: adoptato tamen Antonino Pio, generum eidem Antonino idcirco hunc esse voluit, vt hoc ordine ad Imperium perueniret. Contra Germanos eo principe res feliciter gestæ sunt. Bellum ipse vnum gessit Marcomanicum, sed quantum nulla memoria fuit, adeò vt Punicis conferatur: quòd eò grauius est factum, quòd pestilentia, post victoriam Persicam, Italiam peruaserat, & maxima hominum pars, militum verò omnes ferè copię langore defecerant. Marcomannos igitur, & cum his Quados, Vandalos, Sarmatas, Sueuos fudit: multa millia interfecit. ærario exhausto pretiosam suam supellestilē hastæ subiecit: Pannonias Marcomannorum seruitio liberauit: Romæ cum filio triumphauit. periit morbo, anno ætatis 61. Imperij 19. Eutro. li. 8.

FAVSTINA Antonini Pij & Faustinae filia, M. Anton. Philosophi vxor fuit, ex quo Commodum, qui postea imperat, suscepit, non sine magna adulterij suspitione, & Lucillam filiam. Iulius, Capitolin.

L. CEIONIVS Commodus, qui & Aelius Verus, ab Adriano suo iam ingravescente, morbísq; tristioribus presso, adoptatus est, anno mundi 4098. à Christo nato 136. hic tantum Cæsar est appellatus, & ab Adriano in Aeliorum familiam ascitus, hoc est in Adriani transcriptus: Prætor factus est, & Pannoniis dux ac rector impositus, mox etiam Cōsul creatus. hic solus omnia quæ cuperet, vel per literas, impetrabat ab Adriano: cui (ut aiūt) acceptior forma quàm moribus fuit: attamen reip. nō omnino inutilis fuit, etsi delicatè vixerit. nam lectum mollem ac voluptarium extruxit, minuto reticulo vndiq; inclusum, eminētibus quatuor anaclinteriis, eúmque foliis rosæ, quibus demptum esset album, replebat, iacénsque cum cōcubinis, velamine de liliis facto se tegebat, vnctus odoribus persicis: præterea accubationes ac mensas de rosis ac liliis, & quidem purgatis fecit, quæ etsi nō decora, non tamen ad publicam perniciem sunt. libros amorum Ouidij in lecto semper habuit: Martialem, Vergiliū suum dixit. Cursoribus suis exemplo Cupidinum, alas sæpe apposuit, vctorúmque nominibus vocitavit, indefessè faciens eos cursitare. Vxoriconquerēti de extraneis voluptatibus, dixit: *Patere me per alias, exercere cupiditates meas, vxor enim dignitatis nomen est, non voluptatis.* hic tandem valetudinarius obiit, superstite etiam Adriano: sepulcrúsque est imperatorio funere. Iuli. Capi. in Ceionio.

DOMITIA Caluilla vxor L. Ceionij, peperit L. Annium Antonin. qui cum M. Antonin. Philosopho imperauit.

L. ANNIVS, Antoninus, Verus, aliàs etiam dictus L. Aelius Commodus, Verus, qui cum fratre & socero M. Anton. Philosopho, eiusdem fratris benignitate, imperavit, neque inter bonos, neq; inter malos principes ponitur. hic contra Parthos à fratre missus, qui tum primùm post victoriam Traiani rebellaerant, Antiochiæ & circa Armeniam agēs, multa per duces, & ingentia patrauit. Seleuciam Assyriæ urbem nobilissimam cum 500000. hominum cepit: Parthicum triumphum reuexit: cum fratre, eodémq; socero, triumphauit. Deinde cum fratre ad Marcomanicum bellum profectus, in itinere periit apoplexia, sedēs cum fratre in vehiculo. Ingenij fuit parum ciuilis, reuerentia tamen fratris nihil vnquam atrox ausus. erat enim solus frater Imperator à Senatu dictus. obiit anno Imperij fratris, & sui, 11. tunc M. Antoninus solus tenuit Imperium: ij autem fratres dicuntur, non quòd sint iisdem parentibus prognati, sed, quatenus licet mihi ex autoribus historicis colligere, quòd M. Antoninus sorori huius primùm nupsit: tū etiam quòd ambos adoptarat Imperator Antoninus Pius: vel potius quòd ex eadem matre nati sint.

LVCILLA, filia M. Antonini Philosophi, nupsit L. Anonio Antonino supradicto: quanquam ex voluntate Imperatoris Adriani debebat hic L. Annius Anto. in vxorem accipere Faustina, Antonini Pij filiam: verùm cū minimè congrueret amborum ætas, nupsit potius Faustina M. Antonino Philosopho. Iul. Capi. in vita Veri principis, qui vnus & idem est cum hoc L. An. Ant. Vero, cuius nunc meminimus: qui filius fuit L. Ceionij Commodi, de quo paulò ante tractauimus.

L. ANTONINVS, siue Aurelius Commodus, successit patri M. Antonino Philosopho: & quis talis Imperatoris filiū reiecit: ipse verò etiam patri non satis probatus, statim Caligulae & Neronis simillimus euasit. cœpit post patrem imperare anno mundi 4142. à Christo nato 180. in scena sæpe aurigæ habitu prodiit. ludis gladiatoriiis & Dalmaticatus præfedit, & in amphitheatro gladiator dimicauit. athletarum etiam more publicè se exercuit. quæ omnia actis inferenda publicis curauit. Cùm à patre decepto moneretur, vt ne attritos iam barbaros sineret vires recipere, respondit: *Ab incolumi, quamuis paulatim, negotia perfici posse, à mortuo nihil.* In summa, nihil paternum cùm referat, iure à multis nothus dicitur: nec caruit hac nota mater: adeò vt aliquando viro dictum sit, vt eam repudiaret, si non occideret: & dixisse fertur, *Si dimittimus, reddamus quoque dorem.* dotè intelligebat Imperium. Sed, vt ad Anto. Commodum reuertar, is tandem, autoribus Læto & concubina Martia, strangulatur, anno ætatis 32. Imperij 13. tanta omnium execratione, vt hostis humani generis etiam mortuus iudicaretur. Eutr. li. 8. Egna. Vic. Iuli. Capi. Oro. li. 7. cap. 16.

CRISPINA huius supradicti vxor fuit, cuius dolo Lucilla, Imperatoris soror, quam idem ille compresserat, periit. Aelius Lampri. in L. Antonino, siue Aurelio Commodò.

P. AELIVS, siue Heluius, Pertinax, Commodo successit, coactúsque imperavit Læti opera, ac decreto Senatus, anno mūdi 4155. à Christo nato 193. hic dum renuit Imperium suscipere, tale Pertinacis cognomen sortitus est: quāvis Capitolinus aliam huius nominis originem tradat. Libertino fuit genitus pater apud Ligures, genere quidem humili, virtute autem atq; innocentia summa. Militia clarus Pertinax in ea ad summas dignitates euectus est, vnde & *pile ludus est dictus*. Summam de se expectationem omnibus cūm daret, Læti insidiis, qui imperium illi astuxerat, & militari factione, Iuliano, qui ei successit, non inscio, imò conscio, periit, anno ætatis 71. Imperavit vix menses tres: cuius caput ab vrbe delatum est in castra. Nam cūm omnia in pristinū statū reducere conatur, à prætoriiis cohortibus odio habitus, interimitur: acclamatum est adusq; defectum, *Pertinace imperante securi viximus, neminem timuimus: patri pio, patri Senatus, patri omnium bonorum*. hic ex Senatusconsulto imperare iussus fuerat. Eutro. li. 8. Bap. Egna. li. 1. Sex. Aure. Vict. huius vitam vide sius apud Iulium Capitolinum & Herodianum li. 2.

FLAVIA Titiana Aelij Pertinacis vxor fuit. hanc Senatus nomine Augustæ donauit: filiūmque eius nomine Cæsaris, quos titulos etiam recusabat pater, tanta præditus erat modestia. porrò Flauia palàm cytharædum amauit: Pertinax vicissim, cūm vxoris pudicitiam non vsque adeò curaret, Cornificiam perditè, & ad infamiam vsque deperisse dicitur. Iulius Capitolinus.

DIDIVS Iulianus, qui & Saluius dictus est, Mediolanensis, imperium quod per scelus, necis imperatoriae conscius ipse, primus etiam licitatus esse dicitur, intra tertium mensem à nece Pertinacis, cum vita simul amisit. Nam Seuero, ab exercitu Imperatore appellato, à Iuliano omnes defecerunt, qui ab eodem Seuero victus, tandem in palatio etiam iussu Senatus interficitur. neque enim militi gratus erat, ob non integrum donatium datum: & populo etiam inuisus erat, ob perfidiam in principē optimum. fuit Didius factiosus, præceps, regni avidus, nobilis, iure peritissimus, neposq; Saluij Iuliani, qui sub Adriano perpetuum cōposuit edictum. educatus est apud Domitiam Lucillam, Marcii Anton. Philosophi matrem. Imperium illi iussu Senatus abrogatum est, paulò ante necem. Eutro. li. 8. Egna. li. 1. Aure. Vict. & Hero. li. 2. Vixit annos 56.

MALLIA Scantilla vxor, & Didia Clara filia Didij Iuliani fuit. ambæ edicto Senatus Augustæ appellatæ, & in Palatium à viro & patre vocatæ, trepidæ & quasi inuitæ introierunt, velut iam iam imminens exitium prælagirent. Filiam, potitus imperio pater, dato patrimonio emanciparat, quod ei cum Augustæ nomine obtruncato patre, statim sublatum est. Vide Aelium Spartianum in Didio Iuliano.

L. SEPTIMIVS Seuerus post Iulianum imperat anno mundi 4156. à Christo nato 194. Hic primus Afer ad imperij fastigiũ euectus, ab Illyrico exercitu Imperator dicitur, hinc à Senatu: Pertinacem se appellari voluit in honorem eius qui à Iuliano fuerat occisus. Parcus fuit, sæuus, bellicosus. Pescenium Nigrum in Oriẽte, Clodium Albinum apud Lugdunum deuicit: erant siquidem hi Imperatores ab exercitibus dicti. Orientem, Parthis, Arabibus, Adiabenis deuictis, Romano restituit imperio: Britãnos tumultuantes compescuit, vallo à mari ad mare per 32000. passuũ ducto: vbi etiam septuagenarius morbo articulari decessit, anno imperij 18. Philosophiã ac dicendi studiis deditus, latronum vbiq; hostis, vitam suam priuatam, publicãque composuit ad fidem: solum tamen vitium crudelitatis excusauit. De hoc Senatus ita iudicauit, *aut non nasci debuisset, aut non mori*. Eutro. lib. 8. Egna. lib. 1. Aur. Viãt.

MARTIA, L. Septimij Seueri vxor fuit, tum cùm Tribunatum plebis, Marco Imperatore decernente, promeruit: de qua tacuit in historia vitã priuatã: ei tamen postea, cùm imperaret ipse, statuas collocauit: ex hac Balsianum, qui postea imperat, suscepit. Deinde Iuliã nupsit, quam, domi minus cautus, adulteriis famosam tenuit, etiam coniurationis consciam: ex Iulia Getam quoque filium suscepit. Aelius Spart. in Seuero.

M. AVREL. Antoninus Bassianus, dictus Caracalla, Se-
 uero patri succedit, imperatque anno mundi 4174. à Christo
 nato 212. hic Lugduni genitus est, dictusque Bassianus ex au
 materni nomine: Caracalla autem, quod cum è Gallia vestem
 plurimam deuexisset, talarésque caracallas fecisset, coegerit ple-
 bem ad se salutandú talibus indutam caracallis. Antoninus por-
 rò dictus est in honorem M. Antonini Imperatoris. Hic simulat-
 que imperauit, fratrem ex patre, Getam nomine, falsò crimi-
 natum occidit ipse in gremio matris eius. Papinianum etiam Iuris-
 consultissimum occidi à militibus iussit, complurésque alios. In
 summa, nullo in pretio apud populum fuit, etiamsi vestes dedis-
 set, & thermas nominis sui, id est Antonianas, eximiè fabrefac-
 tas, extruxisset. fuit patre duro crudelior, in eúmque contumax,
 cibi & vini auidus, præter milites prætorianos omnibus castris
 exosus, Alexandri Magni admirator, quem, collo in læuum hu-
 merum detorto, reddere, & eius nomine vocari cuperet. Alexan-
 drinorum dicacitatem vltus est ingenti eorum cæde: Persas dolo
 magis quàm virtute fudit. Cum Carris iter faceret, apud Ede-
 sam secedens ad onus ventris leuandum, à milite, qui quasi ad cu-
 stodiam sequebatur, occisus est anno imperij 6. ætatis 43. Hero-
 dian. lib. 4. Egn. li. 1. Eutr. lib. 9. Aurel. Vict. Aelius Spart.

IVLIA, quæ erat Caracallæ nouerca, eiusdem etiam vxor
 fuit. nam cum esset pulcherrima, & quasi per negligentiam se ma-
 xima corporis parte nudasset, dixit Caracalla, *Vellem, si liceret*: at
 respondit hæc, *Si libet, licet: an nescis te Imperatorem esse, & leges da-
 re, non accipere?* tunc nuptias celebrat, eique copulatur, in cuius
 gremio, eiusdemque filium nuper confoderat. Ael. Spartian.

dd

O P I L I V S Macrinus obscuris parentibus ortus, Maurusij generis, proditor, & necis Caracallæ cōsciū, imperat anno mundi 4180. à Christo nato 218. vnà cum Diadumeno filio formosissimo. hic Artabano Parthorum Regi grauitè necē suorum ciuium vindicanti, quos occiderat Caracalla, primò restitit: postea missis legatis petiit pacem, eam libenti animo, interfecto Caracalla Parthus concessit. Inde cum se Antiochiam: recepisset, ac luxuriæ operam daret, iustam causam necis suæ præbuit exercitui, ac Bassiani, vt putabatur, filium sequendi, id est Heliogabulum, fugiens itaq; cum filio in vico quodam Bithiniæ occiditur: caput eius ablatum ad Heliogabulum perfertur. Iul. Capito. Ael. Lam. vixit annos 50. imperauit menses 14. cuius caput amputatum ad Heliogabulum est perlatum.

M. A V R E. Anto. Bassianus Varius, Heliogabulus, victo Opi. Macrino imperat anno mundi 4181. à Christo nato 219. fuit hic impurus, superbus, crudelis: honores & dignitates contulit in aurigas, mimos, histriones. cū omnia sordidè ageret, inireturque à viris, statim milites facti pœnituit: quare in Alexandrum, Heliogabali consobrinum inclinauere animos: tandēmq; Heliogabulum, cum matre & satellitibus, interficiunt, operam etiam dante Alexandri matre, quæ militibus clam pecunias dabat. tractum est cadauer per Circi spatia priusquam in Tiberim præcipitaretur. Ael. Lamp. in Helioga. Herodianus li. 5. vixit annos 18. imperauit 4.

A V R E L. Alexander Seuerus, ab Heliogabalo adoptatus, post eum imperavit anno mūdi 4185. à natiui. Christi 223. à prima pueritia bonis artibus imbutus, pius, mansuetus & liberalis exitit: Christianis fauit: vetuit ne mulieres vulgato corpore matrē illius Mameam salutarent. in pretio habuit Vlpianum, & tanquam tutorem. bonorum principum vitam versibus descripsit. Fures valde persecutus est, quos inimicos reipub. dicitabat. cum solus accumberet, librum ad mensam habebat: quando conuiuas habebat, aderat Vlpianus atq; aliquot alij, quorum doctis sermonibus ac disceptationibus recreabatur inter epulas. aduersus Parthos, quos vicit, exercitum duxit, habens milites tantæ grauitatis & modestiæ, vt quacunq; iter facerent, Senatores esse dicerentur, non milites. Ad Alexandri magni mores sese componebat, cū eiusdem nominis esset, imò & exuperare satagebat, iniquiens *multum interesse debere inter Romanum Alexandrum, & Macedonem.* clamabat sæpe, atq; per præconē proclamari iubebat, cū aliquem emendaret, *Quod tibi fieri non vis, alteri ne feceris.* Tandem factione militari vnà cum matre in tentorio necatur. vixit annos 29. imperavit 13. Ael. L. apri. & Herodi. li. 6.

M A M M E A, mater Alexandri Seueri, à quibusdam dicitur Christiana fuisse, & ab Origene edocta. hæc filium eò coegerat, vt quæ mensæ superessent edulia, quamuis permodica, altera vice apponerentur. Aurel. Vict. Ab. V. sper. Euse. li. 6. cap. 16.

dd 2

I V L I V S Maximinus Thrax, è militaribus imperavit cum filio eiusdem nominis, coactus à militibus, post Aurel. Alexandrū anno mundi 4198. à Christo nato 236. altus fuit pedes 8. & digitum: tam validus vt Hercules, Achilles, Ajax, Milo, Antæus vocitaretur: tam ferox vt Cyclops, Busiris, Sciron, Phalaris, Typhon, Gyges diceretur. hunc vsq; adè reformidavit Senatus, vt vota in templis publicè fierēt ne vnquam urbem ingrederetur. erat ei persuasum nisi crudelitate imperium non teneri. simul verrebatur ne propter humilitatem generis sperneretur (fuerat siquidem in prima pueritia pastor) quare ignobilitatis tegendę causa, omnes conscios generis interemit. Aduersus hunc Senatus Pupienum & Balbinū Imperatores declaravit. Hic verò in Italiam statim cum exercitu descendit: Aquileiãque frustra obsessa, à suis militibus penuria oppressis, cum filio discerpitur, conclamantibus cuctis militari ioco, *Ex pessimo genere ne catulum quidem habendum.* horum capita Romam perlata sunt. imperavit annos 3. vixit pater 50. filius 20. Herodi. li. 7. & 8. Iul. Cap. Aur. Vi&.

G O R D I A N V S senior ab exercitu Africano, ipse Proconsul Africę, Imperator factus vnà cum filio eiusdem nominis, à Senatu approbatus est: idque in odium Iulij Maximini anno mudi 4200. à Christo nato 238. At Capelianus, Mauritanicę procurator, in gratiam Maximini bellum Gordiano mouet, vincit: occumbit Gordiani filius: pater laqueo se suspendit. imperarunt annum & sex menses, quo tempore etiam imperabat Iul. Maximinus. Vide Iulium Capit.

MAX. PVPIENVS, & Clodius Balbinus, siue Albinus, à Senatu Imperatores creati sunt, & Gordianus iunior Cæsar electus est: idq; aduersus Iulij Maximini innatam crudelitatem. anno mundi 4201. à Christo nato 239. Albinus in vrbe manet ad componendam rempublicam, Pupienus foris Iulium Maximinum vincit. tandem ambo Romæ à militibus occiduntur, cum parum concordii inter se animo rempublicam administrarent: erant præterea odio militibus, quòd à Senatu Imperatores facti essent. Imperarunt annum vnum ab obitu Maximini. Iulius Capit. Bap. Egn. li. i.

GORDIANVS 13. annos natus Romæ cum supradictis Imperatoribus, Maximo Pupieno, & Clodio Balbino, siue Albino, imperauit. hic Senatui, populo & militibus charus, tū ob claritatem generis, tum ob peculiare animi dotes, cum bellum aduersus insolescentes Persas per Misitheū confecisset, Philippi præfecti dolo interficitur. nec tamen fuit inulta optimi principis cædes: quicumque in eum coniurauerant, crudelibus afflictis suppliciis interierunt. huius successibus cum posset Persicum nomen deleri, Philippi insidiæ obstiterunt. fuit hic maioris Gordiani ex filia nepos. imperauit annos sex, quinque solus, vnum cum Pupieno & Balbino. dixit aliquando, *miserum esse Imperatorem, nempe apud quem vera ferè reticentur.* Consulito Iul. Capitol.

dd 3

M. IVL. Philippus, occiso Gordiano iuniore, ab exercitu Imperator declaratus, ad Senatum scripsit de morte Gordiani (nempe graui cum morbo periisse) & de sua ipsius electione, postulans vt confirmaretur. Senatus, rem non planè intelligens, eum Imperatorem confirmat, anno mundi 4207. à Christo nato 245. fuit hic Arabs, humillimo ortus loco, patre nobiliss. latronum ductore. Misit eum primùm veneno sustulerat, Gordiani socerum, virum modestū ac frugi, cuius consilio Imperium augebatur: deinde Gordianum occidit. Huius tempore Scythæ deficiuerunt, contra quos Marinum misit, qui à militib. Imperator factus, ab eisdem occiditur: atq; iterum ab iis Decius Imperator creatur. Aduersus quem Philippus furens tendit, atq; à militibus occiditur Veronæ, medio capite supra ordines dentium præciso: filius annorum 12. Romæ necatur, qui à quinquennio nunquam risisse dicitur. Imperarunt annis 5. sunt qui hunc primum Imperatorem Christianum fuisse tradant, at perfidi mores obstant. Bap. Egn. Capi. in Gordiano iuniore.

DECIVS missus à Philippo ad comprimēdos motus Mœssiacos, vt primùm prouinciam attigit, Imperator omnium consensu dicitur anno mundi 4212. à Christo nato 250. Hic ciuiles in Gallia motus sedauit, prius quàm ad urbem rediret. Aduersus Scythas ad liberandas Thracias cum filio profectus, vnà cum filio perit, & loco, & fato aduersantibus, equo sedens, ne in manus hostium veniret, in paludem insiliit: nec cadauer vsquam inuentum est. imperauit annis duobus. vixit quinquaginta. inter optimos annumeraretur, si à cruciatibus Christianorum temperasset. Pompo. Lætus.

VIBIVS, seu Virius Gallus Hostilianus post Decium Imperator à militibus creatus est, anno mundi 4214. à Christo nato 252. hic cum Scythis fœdus pepigit, non sine Romani nominis ignominia, tributum eis annum p̄dens. tunc primùm respublica Romana iugum Scythicæ seruitutis accepit. hinc Barbari insolentiores facti, nec tributo contenti, ingenti exercitu comparato, terra mariq; sæpius irrumpunt: & Dardaniam, Thraciam, Thessaliam, Macedoniam, & Helladam infestant. Scytharum exemplo alij hostes insurgunt: iam viscera Syriæ penetrant Parthi, & Armenias fugato rege Tyridate occupât. Interim pernitiosa pestis orbem peruasit, quæ ex Aethiopia orta, per annos 15. terras propè omnes exhaustit. prouenisse ex infelicibus Galli auspiciis visa est, vt qui proditione Imperium arripuisset, Christiani etiam dogmatis hostis erat. Ita Imperium Galli infaustum, rerum gestarum monumentis obscurum, clade generis humani memoriæ traditum est. Hic cum aduersus Aemilianum in Mœsia Imperatorem factum proficiscitur, prælio victus, à suis militibus vnà cum filio Volusiano occiditur, annos natus 47. imperauit annos 2. Pom. Lx. Bap. Egna. Eutro. Orofi. li. 7. cap. 21.

VOLVSIANVS, Galli filius, à patre Imperij consors factus, mortis item consors & socius fuit.

dd 4

AEMILIANVS Libycus, dux limiti Sarmatico in Mœsia à Decio præpositus est, nec à Gallo submotus. is itaq; cū Scythæ, solertissimum latrocinandi genus, contenti tributo non essent, id pro cōcione suis militibus pollicitus est, si hostes vicissēt. Præmio accensi vicerunt. reuersus in Mœsiam Aemilianus præmia persoluit. Hoc successū adeò gratus victori exercitui fuit, vt ab eo sit Imperator appellatus. ad hos motus opprimendos Gallus cum filio profectus non profecit. Aemilianus ad Senatū scribit se Imperatorem lectum, promittit se Mesopotamiam, & Armenias recuperaturum, depulsurum vndiq; hostes. At verò prius quàm opus aggrederetur, qui in Alpibus erant milites Valerianum Imperatorem faciunt. tunc qui sub Aemiliano erant, ne ciuili bello, & cognato sanguine se inficerēt, eum ob humilitatem generis trucidant: Valeriano, ob generis nobilitatem, & laudatiss. mores, sese dedunt. vixit Aemilianus annos 40. imperauit menses 3. Pom. Lx. Eutro. li. 9. Bap. Egn. Aur. Vict.

VALERIANVS, maioris spei quàm fortunæ, imperauit anno mundi 4216. à Christo nato 254. hic duplici nomine calamitosissimus extitit: tū quòd à Sapore Persarum Rege victus acie (siue dolo suorum, siue eius imprudentia id acciderit) in captiuitate consenuit: tum quòd Gallienum filium reliquit, qui Caligulæ ac Vitellii simillimus, Imperium contaminauit. Vixit Valerianus annos 70. imperauit 4. ante captiuitatem suam vnà cum filio. Quandiu captiuus vixit, Rex Sapor incuruato eo, pedem ceruici eius imponens, equum ascendere solitus est. Aurel. Vict.

GALLIENVS Romæ à Senatu Augustus creatus est, quâdo & pater Valerianus ab exercitu in Rhetia. Ab initio Imperiũ nõ infeliciter administravit: at postea in luxũ & socordiã lapsus, mirum in modum afflixit: externis hostibus adedò insultantibus vt fœminæ Imperium in eius contemptum occuparint, & tyranni 30. ex ipso & in ipsum quoq; insurrexerint Imperium. Græcia, Macedonia, Pontus, Asia vastata est à Gothis: Pannonia à Sarmatis, Quadisq; depopulata est. Germani vsq; ad Hispanias penetrarunt, & ciuitatem nobilem Tarraconem expugnauerunt, opulentissimam, vt inquit Pomponius Mela. Parthi Mesopotamia occupata, Syriam sibi cœperunt vendicare. Dacia, quæ à Traiano vltra Danubium fuerat adiecta, tum amissa est: quòd si Posthumus in Occidente, Odenatus in Oriente Imperium non sustentassent, actum de Rom. Imperio esset. Gallienus nouissimè aduersus Aureolum profectus, à militibus suis, commento Aureoli, ad Mediolanum obsessi, vnà cum fratre Valeriano occiditur. Annos vixit 50. imperauit 15. tam cum patre quàm solus. Eutro. lib. 9. Aurel. Vict. Bap. Egna. lib. 1. Pom. Le. Trebel. Pol.

SALONINA natione, & Pipa nomine, siue Pipara, Marcomannorum Regis filia fuit, quam per pactiõnem concessa parte superioris Pannoniæ, matrimonij specie accepit Gallienus: ex hac Salonianum alterum filium suscepit, quem in locum defuncti Cornelij filij sui, qui fuerat Cæsar creatus, subrogauit. Consulito Trebellium Pollionem, & Sextum Aurelium Victo.

dd 5

S EQUUNTUR triginta tyrannorum imagines, subiectis illorum vitis per compendium, ex Trebellio Pollione illis ferè contemporaneo. hi siquidem tyranni Imperium inuaserunt partim vsu partim docto, temporibus Valeriani & Gallieni Imperatorum: quare & tyranni dicuntur, non quòd tyrannicè, hoc est iniquè, se gesserint, (nam nonnulli etiam inter eos optimi innocentem vitam duxerunt) sed quòd Imperium vsurparint, nonnulli etiam coacti, seque Cæsares & Augustos appellari passi sint. Porrò, dubium est magisne Ro. Imperium labefactarint, an asseruerint: ne, diffuente luxu & lasciuiâ Gallieno, ac patre eius Valeriano, bello Persico occupato, quin etiam à Persis victo & capto, omnino illa ipsa misera Ro. resp. pessum iret: dum vndiquaque ab ingruentibus hostibus premeretur. Ceterùm Titus & Censorinus, qui in hac tyrannorum serie vltimi duo habentur, extiterunt, alter Iulio Maximo, alter verò Fl. Claudio imperante, qui Gallieno successit. Fuerunt alij vulgati 30. Athenis Tyranni, Lysandri temporibus, qui paulo post arreptam Tyrannidem à Thrasybulo victi sunt, & popularis status tunc restitutus est: sicuti diximus in priori huius operis parte, pagina 122. Porrò eadem phrasi, imò ysdem pene verbis vsus sum, quibus auctor meus Trebellius Pollio: qui si haud ita purè latinè loquatur, ipse viderit: institutum meum fuit eius orationem ac metem persequi: quemadmodum & aliorum quorum ego in hoc opere cito autoritates.

CYRIADES primus è 30. Tyrānorum numero fuit : eorum inquā qui temporibus Valeriani & Gallieni Imperatorum imperarunt. hic dum luxuria sua & moribus perditis sanctum senem eiusdem nominis patrem grauaret, direpta magna parte auri & argenti, Persas adiit: atq; Sapori regi coniunctus, hortator belli Romanis inferendi fuit. Antiochia capta & Cæsarea, Cæsarianum nomen accepit: atq; inde vocatus Augustus, cum omnem Orientem vel virium audacia, vel terrore quateret, patrem etiam interemit: ipse quoq; per insidias suorum, cum Valerianus iam ad bellum Persicum iret, interemptus est. Consulito Trebellium Pollionem, in horum 30. Tyrannorum vitis, vt semel te candide lestor, commonefaciam.

POSTHVMS vir fuit bello fortissimus, atque in pace constantissimus, in omni quoque vita grauis, vsque adeo vt Saloninum filium suum eidem Gallienus in Gallia positū crederet, quasi custodi vitæ, morum, & actuum Imperialium institutori. Sed vt plerique asserunt (quod eius non conuenit moribus) postea fidem fregit, & occiso Salonino sumpsit Imperium. Vt autem verius plerique tradiderunt, cum Galli vehementissimè Gallienum odissent, puerum autem apud se imperare ferre nō possent, eum qui commissam regebat Prouinciam, Imperatorem appellarunt, misissque militibus adolescentem interfece- runt. Sic omnibus Gallis acceptissimus, Gallias per annos septem instaurauit, submotis omnibus Germanicis gentibus. Sed cum se grauisimè gereret, Lolliani opera interemptus est.

POSTHVMS iunior, supradicti Posthumi filius, à patre appellatus est Cæsar, ac deinceps in eius honorem Augustus. Hic cum patre dicitur interemptus, tum cū Lollianus in locum Posthumi subrogatus, delatū sibi à Gallis sumpisset Imperium. fuit ita in declamando disertus, vt eius controuersiq̃ inter Quintiliani declamationes dicantur insertæ.

LOLLIANVS fuit quidem vir fortissimus, sed rebellionis gratia minorem apud Gallos autoritatem de suis viribus tenuit. attamen non nihil reip. profuit: nam pleraq̃ Galliar̃ ciuitates, nonnulla etiam castra Posthumus per septem annos in solo barbarico ædificauerat, quæ ipso interfecto Posthumo, subita irruptione Germanorum, & direpta fuerant, & incensa: hæc Lollianus instaurauit, deinde à suis militibus, quòd in labore nimius esset, occisus est: idq̃ factione Victorini, Victorinæ, seu Victoriar̃, filij, quæ postea Mater castrorum appellata est, & Augustæ nomine affecta, cū ipsa per se fugiens tanti ponderis molem, primùm in Marium, deinde in Tetricum atq̃ eius filium contulisset imperia. Ita Gallieno perdente repub. in Gallia primùm Posthumus, deinde Lollianus, Victorinus deinceps, postremò Tetricus affectatores Romani nominis extiterūt. Lolliani autē vita in multis obscura est, vt & ipsius Posthumi: sed priuata virtute clari, non nobilitatis autoritate vixerunt. Vide Trebe. Pol.

VICTORINVS militaris industriæ vir à Posthumo seniore in partem vocatus est Imperij, & cum eodem contra Galienum confluxit: cùmq; adhibitis non paucis Germanorum auxiliis, diu bella traxissent, victi sunt. Tunc, interfecto etiam Lolliano, solus Victorinus in Imperio remansit: qui & ipse, quòd matroniis militum & militarium corrumpendis operam daret, à quodam actuario, cuius vxorem stuprauerat, factione Agrippinæ, percussus est, Victorino filio Cæsare appellato, ab ipsa auia Victorina, seu Victoria, quæ Mater castrorum dicta est: hic autem Victorinus filius, adhuc puerulus, statim est interemptus, cùm apud Agrippinam pater eius esset occisus. De hoc Victorino Iulius Aterianus sic scriptum reliquit, *Victorino qui Gallias post iuniorem Posthumum rexit, neminem existimo præferendum: Non in virtute Traianum, non Antoninum in clemētia, non in grauitate Neruam, non in gubernando erario Vespasianum, non in censura totius vitæ, ac seueritate militari Pertinacem, vel Seuerum. Sed omnia hæc, libido in mulieres insana sic obliterauit, vt nemo audeat virtutes eius literis mandare, quem constat omnium iudicio condignas voluptatis pœnas luisse.*

VICTORINVS iunior, Victorix nepos, Victorini supradicti filius fuit: hic & à patre & ab auia, sub eadem hora qua ipse pater Victorinus interemptus est, Cæsar est nuncupatus, ac statim à militibus occisus. diceres iram diuinam de paternis flagitiis etiam in hoc puero supplicium ac vindictam sumpsisse.

MARIVS, interemptis Victorino, Lolliano & Posthumo, triduo tantum imperavit: vir quidem strenuus, ac militaribus vsq; ad Imperium gradibus euectus. Antea opifex fuerat ferrarius, cuius manus vel ad feriendum, vel ad impellendum robu stissimæ fuerunt: nam fortissimos quosq; vno digito sic afflixit, vt quasi ligni vel ferri ictu percussi dolerent. Huius concio prima fuit, *Scio, commilitones, posse mihi obijci artem pristinam, cuius omnes restes estis: sed dicat quisque quod vult, vtinam semper ferrum exerceam: Non vino, non floribus, non mulierculis, non popinis, vt facit Gallienus, indignus patre suo, & sui generis nobilitate, deperere. Ars mihi obijciatur ferraria, dum me extere gentes ferrum attrectasse suis cladibus recognoscant.* Occisus est à quodam milite, quem dedignari ac spernere videbatur, cum tamen eius quondam miles ille operarius in fabrilis officina fuisset, dixit: *sedq; fertur inter occidendum, hic est gladius quem ipse cudisti.*

INGENVVS, qui Pannonias regebat, à Mœsiacis legionibus Imperator dictus est: neq; in quoquam melius consultum recipi. à militibus videbatur, quam quod in stâtib; Sarmatis creatus est Imperator, qui fœsis rebus mederi sua virtute posset. Sed Gallienus (vt erat nequam & perditus, ita etiam, vbi necessitas coëgisset, velox, fortis, vehemens & crudelis) Ingenuum bello vicit: eôq; occiso in omnes Mœsiacos tam milites quam ciues, ita sæuiit, vt in plerisq; ciuitatibus viros è medio tolleret. fertur Ingenuus expugnata à Gallieno ciuitate, ne in tyranni veniret potestatem, domum intrasse, in qua se pugione transfodit.

REGILLIANVS Illyrico Præfectus, militari ioco ad imperium vocatus est, autoribus Mæciaci legionibus. Nā cum milites cum eo quidam cœnarent, agitata est quæstio, vnde Regilliani nomen? cui responsum est, credimus quòd à regno. Tum aliquis cœpit quasi grammaticaliter inflectere, rex, regis, regi, Regillianus. Milites itaque (vt est hominum genus pronom ad ea quæ cogitant) hoc omine sumpto, postridie ipsum vt Imperatorem salutarunt. Fuit vir in re militari semper probatus, & Gallieno iam ante suspectus, quòd dignus videretur imperio: nec à Gallieno promotus erat, sed à patre eius Valeriano, quemadmodum & Claudius, Macrianus, Ingenuus, Posthumus & Aureolus, qui omnes in imperio interempti sunt, cùm mererentur imperium. Mirum sanè fuit in Valeriano, quòd omnes quoscunq; duces fecit, postea militum testimonio ad Imperiũ peruenerunt. sed fortuna cum Valeriano & bonos principes tulit, & Gallienum diutius quàm oportebat, reip. reseruauit. Cæterum Regillianus cùm multa fortiter contra Sarmatas gessisset, autoribus Roxolanis, consentientibûsque militibus, & timore prouincialium, ne iterum Gallienus grauiora faceret, interemptus est.

A VREOLVS quoque Illyricianos exercitus regens, in cõtemptum Gallieni, vt omnes eo tempore, coactus à militibus, sumpsit Imperium: cùmq; Gallienus frustra tentasset eum expugnare, pacem cum eo, contra Posthumũ pugnaturus, fecit. Hunc Claudius, interfecto iam Gallieno, conflictu habito, apud eum pontem interemit qui inde pons Aureoli dictus est. Trebel. Pol.

MACRIANVS, Gallieno & Aureolo vsurpate imperiũ, factus est Imperator, cum duobus filiis suis, Macriano & Quietone: idque consilio & opera ducis Balistæ, ac omnium militum assensu. Hic cum statim cõtra Gallienũ veniret, ac 45000. militum secum duceret, in Illyrico, vel Thraciarum finibus, congressus cum Aureolo, victus & cum Macriano filio interemptus est: triginta deniq; milia militum in Aureoli potestatẽ concessere. Domitianus autem cum vicit, dux Aureoli fortissimus, & vehemensissimus, qui se originem diceret à Domitiano Imperatore trahere, atque à Domicilla. De hoc sic scripsit Valerianus ad senatum è Persidis finibus: *Ego P. C. bellum Persici gerens Macriano totam rēpub. credidi, quòd à parte militari ille vobis fidelis, ille mihi deuotus, illum & amat & timet miles: nec noua vel inopinata nobis sunt: pueri eius virtus in Italia, adolescētũ in Gallia, iuuenis in Thracia, senescentis denique in Illyrico & Dalmatia comprobata est, cum in diuersis prælijs ad exemplũ fortiter faceret: huc accedit quòd habet iuuenes filios Romano dignos collegio, nostra dignos amicitia.*

MACRIANVS iunior vnà cum patre factus est Imperator, vnà item cum patre cuius merito imperare cœperat, à Domitiano victus, triginta, vt superius dictum est, milibus militum spoliatus est. De hoc multa dicuntur quæ ad fortitudinem pertinent iuuenilis ætatis. fuit matre nobili, patre tantum forti & militia claro. Trebel. Pol.

QUIETVS cum patre & fratre, Balistæ iudicio, Imperator est factus. Sed ubi comperit Odenatus, qui olim iam Orientem tenebat, ab Aureolo Macrianum patrem, Quietum & eius fratrem Macrianum victos, militesque Macriani, in Aureoli potestatem concessisse, quasi Gallieni partes vindicaret, adolescentem Quietum cum Balista, præfecto dudum, interemit. Idem quoque adolescens, Ro. dignus Imperio fuit, ut vera Macriani proles. Porro Macrianorum familia speciale semper habuit, ut viri in auro & argento, mulieres in reticulis & dextrocheriis, & in anulis, & in omni ornamentorum genere Alexandri magni effigiem gestarent. Trebel. Pollio.

ODENATVS, princeps Palmyrenorum, capto Valeriano, fessis reipub. viribus, nisi sumpsisset Imperium, in Oriente res perditæ essent. Nam hic collecto exercitu contra Persas profectus est, cum vxore Zenobia & filio maiore, cui nomen erat Herodes. Nisbin primùm & Oriëtis pleraq; cum omni Mesopotamia in potestatem recepit: deinde ipsum Regem, victum fugere coëgit, Saporem & eius liberos bello lacepsuit, captis concubinis, capta etiam magna præda. Macriano interempto, filium eius Quietum, interfecit. Composito itaq; magna ex parte Oriëtis statu, à consobрино suo Mæonio, qui & ipse Imperium sumpsit, interemptus est, cum filio suo Herode, qui & ipse post reditum è Perside cum patre Imperator est appellatus. fuit Odenatus bellicosus: præterea capiendis leonibus, pardis & vrsis à prima ætate assuefactus, iniuriarum cœli pertolerantiss. cuius etiam vxor non minus viro fortis extitisse perhibetur: huius vxoris postea meminimus pagina 75.

HERODES, non Zenobia matre, sed priore Odenati uxore genitus, cum patre accepit Imperium, homo omnium delicatissimus, ac prorsus Orientalis, & græcæ luxuriæ, cui erant sigillata tentoria, & aurati papiliones, & omnia Persica. Denique ingenio eius vsus Odenatus, regias Saporis concubinas, & quascunque gemmas ac diuitias cepit, huic filio suo Herodi tradidit paterna motus indulgentia. Oderat illum Zenobia nouercali animo, quare commendabiliorem eum patri fecerat. Consulito Trebellium Pollionem.

MAEONIVS Odenati consobrinus inuidia extimulatus Imperatorem optimum, eundemque consobrinum suum interemit, cum ei nihil aliud obiiceretur, præter filij Herodis delicias. Dicitur autem primùm cum Zenobia conspirasse, quæ ferre non poterat vt priuignus suus Herodes princeps diceretur atque autoritate præiret eius filios, Herennianum & Timolaum. Hic spurcissimus fuit, quare Imperator appellatus per errorem, breui à militibus pro suæ luxuriæ meritis interemptus est. Videto vt supra.

BALISTA vtrum imperarit ambigitur: sunt qui dicant Quietō per Odenatum occiso, Balistæ veniam datam: attamen eum imperasse, quòd nec Gallieno, nec Aureolo, nec Odenato se crederet. Alij asserunt priuatum in agro suo interemptum. Multi & sumpsisse illum purpuram, & more Romano imperasse, ac exercitum duxisse. Fuit vir quidem insignis, valuit consilio: expeditionibus & prouisione annonaria singularis. Gratias egit Balistæ Valerianus per epistolam, in qua docet sibi præcepta gubernandæ reipub. ab hoc data, gaudens quòd eius consilio nullum adscriptitium, id est vacantem haberet, & Tribunum nullum stitorem qui non verè pugnaret. Hic nihilominus in tentorio suo cubans, à quodam gregario milite Odenati, in Galliēni gratiam dicitur interemptus. Vide Treb. Pol.

VALENS, militaris vir, simul etiam ciuiliū virtutū gloria pollens, Proconsulatum Achaïæ, dato à Gallieno tunc honore administrabat: quem Macrianus vehementer reformidans, misso Pisone interfici præcepit. At Valēs sibi diligentissimè cauens, nec aliter sibi posse subueniri existimās, sumpsit Imperium, & breui à militibus interemptus est. Fuit & alter Valens; huius auunculus, sed par in ambobus fuit fortuna: nam & ille cū pau-
cis diebus Illyrico imperasset, occisus est. Vide vt supra.

cc 2

PISO ad interficiendum Valentem missus, vbi eum prouidum futurorū imperare cognouit, in Thessaliam cōcessit, atque illic paucis sibi cōsentientibus sumpsit Imperium, Thessalicusq; appellatus, interemptus est, vir frugi, & summæ sanctitatis, dictus ducere originē ab illa Pisonum familia, cui se Cicero nobilitandi causa sociauerat. Ipse quoque Valens, qui ad eum percussores misisse perhibetur, dixisse fertur, *Non sibi apud Deos inferos constare rationem, quòd quamuis hostem suum, Pisonem tamen iussisset occidi, virum cui similem Romana respublica non haberet.*

AEMILIANVS coactus sumpsit Imperium, cū alioquin videret ob seditionem obortam vndeconque sibi pereundum. Conserunt ei Aegyptiacus exercitus, maximè in Gallie ni odium. Nec ei ad regēdam rempublicam animus defuit. Nam Thebaidem, totāmq; Aegyptum peragrauit: & quatenus potuit, barbarorum gentes armis ac autoritate submouit. Denique Alexander, vel Alexandrinus, virtutum merito vocatus est. At cū contra Indos pararet expeditionem, misso Theodoto duce, Gallieno iubente, dedit pœnas: siquidem strangulatus in carcere, captiuorum veterum more, perhibetur.

SATVRNINVS, optimus ducum, à Valeriano dilectus fuit. hic cùm dissolutionem Gallieni pernoctantis in publico, ferre non posset, & milites non Imperatoris exemplo, sed suo reget, ab exercitibus Imperator designatur: vir sanè prudens, gravis, omnibus gratus, atq; ad eò victoriarum barbararū insignis. qua die à militibus peplo Imperatorio est amictus, concione adhibita, dixisse fertur: *Commilitones bonum ducem perdidistis, & malum Imperatorem creastis.* Cùm multa strenuè in Imperio gessisset, tandem quòd esset seuerior, & grauior militibus, ab iis ipsis à quibus creatus Imperator fuerat, interemptus est. Vide Trebel. Pöllio.

TETRICVS, senior, pop. Rom. Senator, cùm praeses in Gallia esset, ad capeffendum Imperium instigatus est à Victoria, siue Victorina. Augustum itaque eum appellari fecit, filiūque eius Caesarem nuncupavit, mortuo Victorino eiusque filio. Tandem cùm multa feliciter gessisset, diūque imperasset, ab Aureliano victus, militum suorum impudentiam & procacitatem vix ferens, grauisimo principi, simul ac seuerissimo volens se dedit, Aureliano inquam: cui & statim scripsisse fertur,

Eripe me his inuicte malis.

Sed tamen seuerus ille Aurelianus hunc virum Senatorem, Consularem, Galliarum praesidem, in triumphum duxit, quo tempore & Zenobiam. pudore deinde victus, eum quem triumphauerat toti Italiae praefecit, nec solū vivere, sed etiam in summa dignitate esse passus est, saepe collegam, non nunquam commilitonem, aliquando etiam Imperatorem eum nuncupans. Vide vt supra.

TETRICVS junior, superioris Tetrici filius, appellatus est Cæsar (vt dixi) à Victoria, cum illa Mater castorum ab exercitu nuncupata esset. hic vnà cum patre in triumpho ductus postea omnibus Senatoriis honoribus functus est illibato patrimonio, quod quidem ad suos posteros transmisit. Narrabat auus Trebellij Pollionis hunc sibi familiarem fuisse, neq; quenquam illi ab Aureliano, aut postea ab aliis principibus esse prælatum. Vide Trebel. Pollionem.

TREBELLIANVS factus est in Isauria princeps, ipsis Isauris sibi ducem quærentibus: quem cum alij archipiratam vocassent, ipse se Imperatorem appellauit: monetam etiã cudi iussit: in intima Isaurorum loca se contulit: munitusq; locorum difficultatibus & montibus, aliquandiu apud Cilicas regnauit: sed per Gallieni ducem Causisoleum, natione Aegyptium, fratrem Theodoti, qui Aemilianum ceperat, in campum deductus, victus & occisus est. Neq; tamen postea Isauri, timore ne in eos Gallienus sæuiret, ad obseruantiam, ac præstandam fidem quauis principum humanitate allici vnquam potuerunt. Denique post Trebellianum pro barbaris habentur. Non sunt statura decori, non virtute graues, non instructi armis, non consiliis valentes, sed hoc solo securi, quò in editis positi, adiri nequeunt. Vide vt supra.

HERENNIVS, & Timolaüs, Odenato patre nati sunt, quos moriens superstites reliquit pater. horum nomine Zenobia mater vsurpauit Imperium, ac rempub. administravit diutius quàm sceminam decuit: paruulos Ro. Imperatorio habitu ostendit purpuratos, eosdémque adhibuit concionibus quas illa quasi vir sæpe ad populum habuit, Didonem, Semiramidem, & Cleopatram sui generis principem inter cætera prædicās. De horum exitu incertum est: aiunt nonnulli ab Aureliano interemptos, alij morte sua extinctos: nã & Zenobiæ posterij etiam Romæ inter nobiles agebant tempore Trebellij Pollionis, qui horum vitas descripsit.

TIMOLAVS, supradicti Herenniani frater, breui Grámaticam consecutus esse dicitur: fratri fuit haud absimilis, eum tamen ingenio longè anteuertit, nam potuisse Timolaüm summum etiam Latini sermonis Rhetorem instituere tradunt. Consulito quem supra citavi autorem.

CELSVS peplo deæ cœlestis ornatus, appellatus est Imperator ab Afris, autore Vibio Palsieno Proconsule Africæ, & Fabio Pomponiano duce limitis Libyci. Hic priuatus ex Tribunis, in Africa positus, in agris suis degebat : sed ea iustitia & corporis magnitudine, vt dignus videretur Imperio. At verò per quendam mulierem Gallienam nomine, cõsobrinam Gallieni, 7. Imperij die interemptus, atq; adeò etiã inter obscuros principes vix relatus est. corpus eius à canibus laniatum est: nouòque iniuriæ genere imago eius in crucem sublata est, per sultate populo quasi patibulo ipse Celsus videretur affixus.

VICTORIA, seu Victorina, vbi filium ac nepotem ex filio Victorinos, inquam, à militibus vidit occisos, ac Posthumũ, deinde Lollianum, Marium etiam, quem principem milites nũcuparãt, interfectos, Tetricũ, cuius supra memini, ad Imperium adhortata est, vt virile semper facinus tentare auderet. insignita est præterea hoc titulo, castrorum mater, sicq; ab exercitu vocabatur. Cusi sunt eius nummi ærei, aurei, & argentei. Non diu vixit: nam Tetrico imperante, vt pleriq; aiunt, occisa, vt alij asserunt, fato suo extincta est. Itaq; dum Gallienus popinatur, ac inter lenones & meretrices degit, partes Gallicanæ, orientales itẽ, Ponti, Thraciarum & Illyrici occupantur: mulieres deniq; imperant, nempe Zenobia & Victoria: de Zenobia meminerimus statim, quam cum Aureliano collocauimus: nam illam vicit, ac triumphauit.

TITVS Tribunus Maurorum, qui à Maximino inter priuatos relictus fuerat, inuitus, atq; à militibus coactus, imperauit: atq; intra paucos dies, post vindicatam defectionem, quam Magnus, vir consularis, Maximino parauerat, à suis militibus interemptus est. imperauit menses 6. domi forisq; fortunatus, sed Imperio parum felix. huic fuit vxor Calphurnia nomine, sancta & venerabilis fœmina, de genere Censorinorum, id est Pisonū. Hæc vniones Cleopatraz habuisse perhibetur, & lancem 100. librarum argenti, cuius pleriq; poetæ meminerunt, in qua maiorum eius expressa visebatur historia.

CENSORINVS, vir planè militaris, atq; antiquæ in curia autoritatis, cum post omnes honores (nā multis functus fuerat) in agro suo degeret senex (atq; vno pede claudicans, eo vulnere quod bello Persico Valeriani temporibus acceperat) factus est Imperator, & scurrarum ioco Claudius quasi claudicans appellatus est. Hic cum se grauissimè gereret, neq; à militibus ob disciplinam censoriam ferri posset, ab his ipsi à quibus Imperator fuerat designatus, interemptus est. extabat tempore Rebelij eius sepulchrum, in quo grandiusculis literis iuxta Bononiam inciserant omnes eius honores, vltimo tamen versu adscripto,

Felix ad omnia, infelicissimus Imperator.

Hactenus de iis qui Imperiū vsurparunt à Gallieno ad Fla. Claudium: de quo mox tractabimus, persequentes ipsorum Rom. Imperatorum seriem.

FLA. CLAVDIVS post Gallienum imperavit anno mundi 4 2 3 1. à natiuitate Christi 2 6 9. Hic Sarmatas, Getas, Scythas, & Quados deuicit: Daciam recuperavit: Aureolum vicit, ac Imperio exiit. Alemannorum tam multa millia cecidit, vt vix media pars exercitus eorum superesset. Imperator optimus remp. bene administravit. Senatus auream illi statuam in Capitolio posuit. A plerisque Gordiani, cuius supra meminimus, filius existimatus est. Hic Gallieni morientis sententia Imperator designatus est, ad quem etiam regia misit ornamenta. biennium imperavit: & Diuus est appellatus: moriens Aurelianum commendauit, quasi suffragium ferens, vt post se ille imperaret. Consulto. Aur. Vi& Pomp. Læ. Bap. Egna. lib. 1. atq; Eutro. lib. 9.

AVRELIUS Quintillus Flauij Claudij frater fuit: hunc Senatus, nuntiata Claudij morte, Cæsarem Augustum appellauit: at exercitus interea Aurelianum Imperatorem lègit. Postquam nuntium ad urbem peruênit, illius conatibus se imparem cum videt, venas sibi soluit, & post paulò decessit, 17. Imperij die. fuit hic ante Imperium Italici præsidij dux. Videto Pomponium Lætum, in Claudio.

VALE. AVRELIANVS imperavit post Quintillum anno mundi 4 2 3 3. à Christo nato 2 7 1. Hic quanquam patre colono inter Daciam & Macedoniam genitus, haud dissimilis fuit Magno Alexandro, nam Ro. urbem triennio ab inuasoribus recepit, cum Alexander annis 13. ad Indiam pervenerit. Hic Suevos & Sarmatas vicit: Marcomannos, qui Mediolanum vastarant, attriuit: Imperium ad antiquos fines perduxit: validioribus muris urbem sepfit. Sæuus ac sanguinarius hic, etiam sororis filium interfecit: ipse itidem fraude serui, inter Constantinopolim & Heracleam occisus est. imperavit an. 5. menses 6. primus apud Ro. diadema capiti innexuit, gemmisque & aurata veste usus est. Vide Aure. Vict. Bap. Egna. lib. 1. & Eutro. lib. 9.

ZENOBIÀ, bellicosa mulier, quæ se de Cleopatrarum Ptolemæorumque gente iactabat, nomine filiorum an. 8. imperavit, vixque tandem ab Aureliano victa & triumphata, concessit iniura Romana. Cum illam Aurelianus cepisset, interrogavit exprobrans, *Quid, o Zenobia, ausa es insultare Romanis Imperatoribus?* at respondit hæc, *Imperatorem te esse agnosco, qui vincis.* fuit castis. vocem habuit claram & virilem, oculos nigros ac vigentes: dentes tam cædidos ut plerique margaritas putarent: ingenium diuinum. venusta fuit, seuera, atque etiam clemens ubi oportuit: in triumphum ducta, sub gemmarum pondere anhelas sæpe restitit, alioqui fortissima: collum, manus, pedes aureis vinculis ac catenis, irretiebantur. huic agrum dedit Aurelianus: vixitque hæc more matronæ Ro. Vide Trebel. Pollio.

AN. TACITVS post Aurelianum imperauit anno à mundo condito 4 2 3 8. à Christo nato 2 7 6. Siquidem Aureliano interempto, 7. menses vacauit Imperium: interim milites ad Senatum, Senatus ad milites Imperatoris eligendi prærogatiuam deferebant. Tandem Senatus hūc Senatorij ordinis Augustum dixit. Quam verò amplissimi ordinis iudiciū à militari tumultu distet, Taciti electio ostēdit, cū in curia testatū sit, *neminem aut iustius quàm grauem virū, aut prudentius quàm doctū imperare posse.* Verūm hic tantus vir sexto imperij sui mense obiit. Vide Orof. lib. 7. cap. 2 4. Hic ducentesimo Imperij die, vt inquit Aurelius Victor, apud Tarsum febre periit: at 6. mense postquam imperare cœperat, militari scelere periisse scribit Bap. Egn. lib. 1.

FLORIANVS, Taciti frater, cū suo iudicio ad tantam velut hæreditatem mortuo fratre properaret, Imperium & inuasit, & arripuit. Itaque cū vix duobus mensibus præfuisset, quasi per ludum Imperio vsus, & ad ludibrium fortunæ euectus esset, à militibus occisus est, aut ad Probi imperantis nuntium, solutis sibi venis, expirauit. Consulito autores quos supra.

AVRE. PROBVS, verè probus, mortuo Tacito, ac Floriano fratre, ex alio patre, imperavit anno mundi 4239. à Christo nato 277. patrem habuit agrestem Dalmatici sanguinis: sed nec genus humile, nec qui præcesserat Florianus obstitit quominus omnium consensu Imperator diceretur, vir omnium amātiss. pacis, bellique artibus clarissimus. Hic Gallias à barbaris occupatas, ingenti præliorum felicitate asseruit: ita se & in toga & in militia gessit, ut res ipsa nomen sequeretur. Saturninum in Oriēte, Proculum & Bonosum Agrippinæ Imperiū vsurpantes oppressit: Sarmatas cōtudit: tyrannos omnes sustulit: pacem orbi restituit. Pace terra marique parta, dicere solebat *militēs minime necessarios fore, cum desunt hostes, quos nusquam virtute sua futuros, mox sibi promittebat*: quæ vox invidiam sibi apud milites conflavit. In Smirnēsi agro, natali suo dum moram trahit, tumultu militari occisus est, anno Imperij 6. Pompo. Læ. Eutro. lib. 9. Egna. li. 1.

CARVS Narbonæ genitus, ab exercitu Imperator dictus est anno mudi 4245. à Christo nato 283. filios suos, Carinum & Numerianum, Cæsares dixit. Hic dum bellum Sarmaticum gerit, nuntiato Persarum tumultu, ad Orientem profectus est cum filio Numeriano Cæsare, doctiss. iuvene: bellum itaq; Persicum, quod Probus parauerat, aggressus, Mesopotamiam cepit, Ctesiphontem vsque peruēnit. quod si fulmine ictus non fuisset, dum ad Tigrim fluuium castrametaretur, regnum Persicū subuertisset. Aure. Vict. Oro. lib. 6. cap. 24. imperarunt hic, & duo proximè sequentes, annos duos.

CARINVS, Cæsar à patre dictus, omnibus se sceleribus inquinavit: plurimos innoxios fidei criminibus occidit: matrimonia nobilium corruptit. Ad extremum trucidatur, eius præcipuè tribuni opera, & dextera, cuius dicebatur coniugem polluisse. Consulito Aur. Vict. Eutr. li. 9. imperauit annos duos.

NVMERIANVS Cæsar Carini frater, Carino tamen longè absimilis fuit. hic nempe adolescens tum probitatis, tum eruditionis eximiæ, maximè verò ad poëticen natus erat, atque etiam ad arma. hic itaque miles, orator, poëta, dum oculis æger in oclusa lectica ferretur, cõfecto bello Persico, vnà cum patre, ab Apro socero, Imperium inuadere cupiëte occiditur. Nec eius mors inulta est, cõcionãtem Aprum Diocletianus manu propria confodit. Imperarunt hi tres, Carus, Carinus & Numerianus, annis duobus. Pomp. Latus.

DIOCLETIANVS Dalmata, Amilini Senatoris Libertinus, matre atq; oppido nomine Dioclea, vnde & Diocles dictus, imperauit anno mūdi 4 2 4 7 à nat. Christi 2 8 5. hic Carinū omnibus odiosū prælio vicit: at 2. Imperij an. cūm tātā molem grauiorem animaduerneret quā vt vnus esse vniuersæ par posset, Maximianum Herculium Augustum creat, ac in confortem Imperij legit. anno 6. Constantium Chlorum, & Galerium Maximianū siue Maximum, cognomento Armētarium, Cæsares creat in Aegypto: Alexandriam 8. mensibus obsessam cepit: Achilleum Alexandriæ imperium affectantem feris obiecit. anno Imperij 2 2. principatu se abdicat Nicomediæ, & Herculius Maximianus Mediolani eodem die: cūmque in propriis agris confenscens, ab Herculio atq; Galerio ad recipiendum Imperium rogaretur, tanquam pestem aliquam detestans, respondit: *Vtinam Salone posses visere olera nostris manibus insita, profectò nunquam istud tentandum iudicaretis:* sicq; per decem annos priuatus, & Imperij mole exoneratus vixit. Attamen adorari aliquando voluit: Christianos etiam afflixit. vixit annos 78. imperauit 2 2. obiit vel alienatione mentis, vel hausto veneno, dum veretur Licinium ac Constantinum. Aure. Vict. Eutr. li. 9. & Bap. Egna. li. 1.

MAXIMIANVS Herculius in cōfortē Imperij à Diocletiano ascitus, tanquam filius patri obtemperauit: in Gallia & Africa exortos tumultus, armis repressit: Romæ cum Diocletiano triumphauit: Dein à Diocletiano persuasus, se Imperio abdicauit: rem miram, vt sponte, nec grauante senectæ, vel rerum mole (nam pacatus erat orbis) vterq; in ordinem se redegerit. At verò Imperium iterum affectans Maximianus, dum in Indias Constantino, genero suo ex Faustâ, parat, Mafsiliæ captus, strangulatur. regnauit annos 2 1. vnâ cum Diocletiano. Pom. Eutro. lib. 9.

CONSTANTIUS Chlorus & Galerius Maximinus
 siue Maximianus, ambo à Diocletiano & Maximiano Herculio,
 priusquam se imperio abdicarent, Cæsares facti ac adoptati sunt,
 propter varia bella in diuersis locis pullulantia. Constantius na-
 tus patre Eutropio, qui genus ab Aenea deducebat, & matre
 Claudia, Claudij Augusti filia, Galliis, Hispaniis, Italiæ & Afri-
 cæ præfuit: Galerius Illyrico, Græciæ & Orienti. At verò hac di-
 uisione Imperij facta, Constantius natura mitis, & diuitiarum
 spretor, Italiæ & Africæ Imperium recusat, quòd putaret ab vno
 tantù pondus minimè sustineri posse: in Galliis & Hispaniis tan-
 tùm regnat, propèsus ad promerendam Gallorum gratiam, nec
 à vera pietate abhorrens. Vxores habuit duas, prior fuit Helena,
 ex qua Constantinum magnum suscepit: posterior fuit Theodo-
 ra, priuigna Maximiani Herculij: quam dimissa Helena, coactus
 est ducere. obiit Constantius Eboraci, quod est oppidum in Bri-
 tannia, anno 2. postquam Imperio se Diocletianus abdicauit:
 nam longè antea Cæsar factus, & à Diocletiano adoptatus fue-
 rat. duos igitur veri Imperij annos Constantio tribuo, ab ipsa ab-
 dicatione Imperij à Diocletiano, quæ facta est an. mun. 4 2 6 9.
 à Christo nato 3 0 7. hoc regnante nulli motus in suis ditioni-
 bus extitere, hostes popu. Rom. ab armis cessauere. Dicitur est
 Chlorus, à colore, quasi virens. Vide Pom. Læ. Egna. li. i.

HELENA, prior vxor Constãtij, ac magni Constantini
 mater, annos nata 80. diuinitus monita, Ierusalem perrexit: cru-
 cem in qua Christus pependit, non sine labore reperit: Romæ
 diem obiit, superstite filio, Deo hominibúsq; gratisima, anno
 mundi 4 2 8 6. à Christo nato 3 2 4. Vide Euse. lib. 10. cap. 7. &
 Supple. Chro.

SEVERVS à Galerio Maximiano, siue Maximino, adoptatus est, postquam Constantius Italiam & Africam reliquit: adoptatum Italiae & Africae postea praefecit. Romae autem praetoriani Imperatorem fecere Maxentium, non abnuente Senatu. Aberat tunc ab vrbe Seuerus, qui citò rediit: sed Maxentij vires statim creuerant: quare impar viribus Seuerus, fugit, cupiens adire Maximianum qui in Illyriis erat: at verò interim Rauennae captus occisusque est. Vide Pom. Lx. in Constantio.

MAXENTIVS Romae à praetorianis Imperator factus, vt tyrannus imperauit. Porrò Maximianus sororis Galerij filius, relicto in Illyriis Licinio, quem adoptauit, mortuo Seuro, Romam proficiscitur, pugnaturus contra Maxentiū: in itinere certior fit de futura suorum militum defectione, si in praelium descenderet: quare in Illyriam reuertitur. Interea bona pars nobilium Romanorum nuntium clam mittunt ad Constantinum, qui apud Gallos imperabat: exorant vti Romam, Imperij caput, tyrannide Maxentij liberet: tandem horum precibus cedens, Maxentium vincit: qui vnà cum equo in Tiberim insiluit, submersusque est, nec vsquam inuentus, periit anno mundi 4276. à nato Christo 315. imperauit an. 6. Costantino imperate: hic haud fuit absimilis Maximiano Herculio, Domitiano, & Comodo: plerisque claros viros occidit, bona eorum diripuit, noua vestigalia excogitauit ac exegit: in occidendo & exigendo inexorabilis fuit, libidine item inexplebilis. Vide Pompo. Lx. in Constantio & Galerio.

ff

LICINIUS in Dacia natus, mortuo Seucro, confors Imperij factus est à Maximiano Galerio, anno mundi 4270. à Christo nato 308. idque ob virtutem rei militaris. Prius Illyriis, post Orienti præfuit: parentes habuit agricolas, ipse rusticus & barbarus rusticis & agrariis æquus, at crudelis etiam in Galerij liberos. literarum hostis fuit infensissimus, quas venenum ac pestem appellabat: quippe qui harum rudis ac expers adeò esset, vt ne nomen quidem suum decretis subscribere posset. Christianis aduersabatur, nec destitit, sæpius rogatus ab Constantino: quare Constantinus contra illum vires Gallicanas & Italicas iure expertus est. primis congressibus in Pannonia victus, concessit in Macedoniam Licinius: vbi vires reparantem, Constantinus iterum adoritur, fugat in Asiam. Tandem naualibus & terrestribus præliis victus, mittitur Thesalonicen, vt priuatus cum vxore degat. Sed cum rebelles adhuc animos homo ille vecors retineret, interfici iubetur. vixit an. 60. imperauit 14. Constantino imperante. laudatur quòd aulicorum insolentiam mirè compe-scuerit, tineas foricèsq; palatinos eos appellans. Pomp. Lat.

CONSTANTIA, vxor fuit Licinij, ac soror Constantini, quæ (vt fertur) fratrem adiit, pro Imperio mariti rogauit, deinde pro titulo tantùm, nec impetrauit: tandem pro salute rogans, impetrauit. Vide Pom. Lat. hæc Licinium iuniorem pepertit, quem Constantinus Magnus Cæsarem creauit.

CONSTANTINVS Magnus, Constantij & S. Helene filius, cæteris fratribus patris etiam testamento, prælatus est. A Galerio Maximiano adhuc adolescens missus aduersus Sarmatas, præter opinionem hostes profligauit: Ducem catenatum ad Galerium duxit. veritus ex ea laude gliscentem Galerij inuidiam, Roma ad patrem in Angliam transfugit, qui paulò post moritur. Tum cunctis qui aderat annitëtibus, sed præcipuè Erocco, Alemannorum Rege, imperat Constantinus, anno mundi 4271. à Christo nato. 309. Regnũ Galliarum Hispaniarumq; & Alpium Cottiarum testamēto relictum accepit. veteranis militibus agros assignatos, vt ad filios suos transfirent, primus instituit. Accersitus in Italiam ab iis qui Maxentij tyrannidem ferre non poterant, biennio totam Italiam vrbemque Romam pristinae maiestati asseruit. hæc laurus Italiam ei adiecit & Africam: fuisseq; his contëtus nisi Licinius qui Orientem regebat, vltimi belli ciuilibus causam præbuisset, quem vicit. Tuncq; cognomē assumpsit Magni, quod antea soli Alexander & Pompeius ceperant. ita insolens factus, plurimorum se nobiliũ, suorumq; etiam cæde polluit. Attamen Christum amplexus est, bonaq; quàmplurima in Ecclesiam cõtulit: Nicenam synodum 322. prælatorum, multis dissidentibus, indixit: literis impensè studuit, easq; fouis. Bizatiũ instaurauit, imperatoriãq; vrbem, & nouã Romam appellauit. vixit annos 66. imperauit 31. Pomp. Lat. obiit Nicomediæ in qua baptizatus fuerat ab Euse. episc. huius mortem denuntiavit crinita stella. Eutro. lib. 10. veneno aiunt periisse à domesticis parato, cum ille in Persas bellum pararet.

FAVSTA, Herculij filia, & Constantini vxor, peperit ei Constantinum, Constantem & Constantium, Helenãque & Constantiam. Faustam occidit Constantinus vir. Pomp. Lat.

CONSTANTINVS, natu maximus filiorum Constantini Magni, patre mortuo, anno mundi 4301. à Christo nato 338. imperat vnà cum fratribus Constante & Cōstantio. hi, siue ex testamento patris, siue ex propria eorum voluntate, Imperium ita partiti sunt, vt Constantinus Gallias, Hispanias, Britanniamq; insulam obtineret: Constans Italiã cum Illyrico & Græciam: Cōstantius Byzantium, cum Oriente, qui Dalmatium patrialem Imperij socium haberet, quem postea militari factione oppressit. Nec durat diu fratrum concordia: nam Constantinus Gallico exercitu fretus, Constanti bellum infert: quod dum cupidius quàm cautius gerit, exceptus insidiis, vulneribusque confossus perit, ad Aquileciam, anno ætatis suæ 25. Imperij 3. Consulito Pomp. Læt. & Bap. Egna.

LICINIVS, iunior, Constantini Magni ex sorore Constantia nepos, creatus est Cæsar vnà cum Crispo, eiusdem Constantini ex Mineruina concubina filio, anno mundi 4278. à Christo nato 316. verùm hi factione infaustæ Faustæ interficiuntur. Aur. Vict. Pomponius Læt. hic Crispus à Lactantio fuit cruditus.

CONSTANS, deuiſto fratre Constantino, omni conatu ſuperatis Alpibus Galliam intrat, varióq; euentu biennio pugnás, partem fratris in poteſtatem redigit. Primùm agit bonum principem, mox ſiue aduerſa valetudine, ſiue rerum proſperitate mutatus, ingratus omnibus eſſe cœpit, donec & ipſe Magnentij dolo, quem etiam ſeruauerat, dormiens intra tentorium, non longè ab Hiſpaniis, ad Helenam oppidum, opprimitur, anno ætatis 30. Imperij 13. Conſulito Pomp. Lat. & Bap. Egna.

CONSTANTIVS, eadem fratris Conſtantis vlturus, magno exercitu aduerſus Magnētium comparato, ingenti illum prælio, & memorabili, ad Murtium, ſiue Muſſam, vicit: quo Romani vires Imperij penè concidère, 53. millibus vtrinque deſideratis. Mox cum Magnētius bellum reparaffet, & ad Lugdunum iterum victus eſſet, gladio ſibi latus aperuit. Cæterùm Conſtantius, iterum in Perſas contendens, dum ægrè fert Iulianum à militibus Auguſtum eſſe dictũ, iuxta Tauri montis radices æſtuantiſſima febre correptus, moritur, anno ætatis 40. Imperij 24. Hic orbis dominum ſe vocauit: Iulianum adoptauit. Conſulito autores quos ſupra,

ff 3

MAGNENTIVS, Comes duorum ordinum Augustæ (vrbs est Germaniæ) conuiuium militibus exhibuit à mane ad vesperam, more gentis. inde in cubiculum ingressus, statim egressus est, indutus purpura, ac multis satellitibus cinctus: qui conscij non erant, coacti sunt assentiri: donatium dedit, posuitq; custodes ne quis rem aperiret. deinde cum lectissimis Gaissonem mitrit, qui Constantem in tentorio occidit, anno mundi 4312. à Christo nato 351. Hic Cæsarem facit Decetium fratrem, mittitque cum exercitu vti Gallias tueatur iamq; tota Italia: & Africa Magnentij erant. Constantius tunc in Oriente aduersam fortunam contra Persas experiebatur: ad quem legatos misit cum literis, vti Oriente & Thraciis contentus esset: qui nihil respõdet, sed Gallum patruelem Cæsarem faciēs, eum in Oriente relinquit: ipse Hesperios adit, vlturus fratris cædem. attamen ne sua Roma bello vexaretur ciuili Galliam Magnentio permittit, si arma deponat: Tyrannus sperans vincere, non paruit. pugnatur ad Mursam, magnis vtrinq; viribus: vincitur Magnentius: bellum reparat: victus iterum, tandem gladio occultè prouiso mortem sibi consciscit. Pom. Læt. in Constante. Aurel. Victo. Hic Desiderium fratrem per furorem vulnerauit, & quosdam ex amicis occidit, paulò ante quàm seipsum occideret.

DECENTIVS qui Gallias tuebatur, audito fratris sui Magnentij casu, laqueo apud Senonas vitam finiuit, sibi metuens. horum frater Desiderius Constantium adiit, à quo humanissimè exceptus est anno mundi 4316. à Christo nato 354. Pomp. Læt. Aurel. Vict.

FL. CL. IVLIANVS natus Constantinopoli, patre Constantio, Constantini Magni fratre, matre Basilina, forma liberali fuit, ingenio callido, ad literas & ad arma apto. Hunc Cōstātius patruelis, Magni filius Constantini, adoptavit, Cæsarem fecit, ad Gallias tuendas misit. hostes hinc profigat, Gallias Alemannorū incursum vastatas, sub primū accessum, præter omnium spem asserit, regemq; Germanorū capit. Agrippinam (quæ nunc Colonia dicitur) recipit. Deinde assensu totius exercitus Parisiis Imperator & Augustus vocatur an. mun. 4 3 2 5. à Christo nato 3 6 3. Ad Constantium literas mittit exorans vt qui licet repugnans, Imperator sit à militibus appellatus, in consortiū Imperij admittatur: renuit Constantius. Ad bellum ciuile parat se Iulianus, item & Constantius, qui nihilominus febre correptus, cum deficeret successorem statuit Iulianum. Adepto itaq; Imperio, solus rerū summa potitus. Iulianus, Persis bellum mouet: verūm à transfuga quodam Persa in insidias deductus, cum eum hinc inde Parthi vrgerent, ab vno ex hostibus, & quidem fugiente, cōto percutitur: & cum Philosophis de immortalitate animæ tractās, paulò post moritur, anno ætatis 31. Imperij, mensibus 19. à morte Constantini patruelis. Hic aduersus fidem Christianam libros edidit. Egna. lib. 1. Pomp. Læ. Aure. Vi&.

IVVIANVS, seu Iouianus, è Pannonia, mortuo Iuliano electus est princeps, & statim Antesignani Iuuiantum clamauerunt: tūc qui in medio, quiq; postremi crāt milites, opinati Iulianū reuixisse, ingenti lætitia effusi, choreas ducebāt. Hic cū Persis fœdus icit, Transigritanas provincias quinq; reddidit: atq; Artaxi Armeniæ regi, Ro. socio, & amico, opem ferre vetitus est. At è Perside rediens hyceme aspera, ingressus cubiculum noui tectōrij, positus etiā ibi prunis, ex cruditate in super stomachi periit, anno ætatis 33. Imperij mensibus 7. Vide vt supra. ff 4

VALENTINIANVS Gratiani filius, è Pannonia ortus, quemadmodum & Iuuianus, apud Niceam, quæ vrbs est Bithyniæ, Imperator à militibus post excessum Iuuiani creatur, anno mûdi 4328. à Christo nato 366. huic resistenti Imperium aggeritur: deinde Valentem fratrem consortem imperij facit. Hi Procopium imperium inuadentem Constantinopoli opprefere. Inde Gothi, ac barbaræ nationes à Valentiniano Thracia exturbata: Septétrioque omnis cum Saxonibus ad officium, eiusdem opera redacti sunt. Parthi è Syria per legatos ciecti. Inquietà Germania sub eo pacata est, Theodosij maioris auspiciis. Ipse dum Quadorum legationem latrocinia excusantem audit, subita accensus ira incidit in morbum, quo arefcētibus venis, cum nihil sanguinis emitti posset, obiit anno ætatis 55. Imperij 11. Pomp. Lat. Bap. Egna. alij scribunt cum subita sanguinis eruptione, voce amissa, sensu integro expirasse: idque ob intemperantiam ciborum, quibus artus suos diffuderat. Aurel. Victor.

SEVERA, vxor fuit Valentiniani, ex qua suscepit ille filium nomine Gratianum, quem Augustum creauit pater Valentinianus. vnà cum Seuera, quinetiam ipsa operam dante, in vxorem accepit Iustinam, ex qua suscepit Valentinianum filium alterum ac filias tres, Iustam, Gratam, & Gallam: lata, priusquam secundò nuberet, lege, vt qui vellet, duas impunè vxores assumeret: sic populosas fore gentes prædicabat. Eutrop. auctus li. 12.

VALENS, Valentiniani frater, qui cum eo, eiusdemque gratia & benignitate, imperavit in Oriente, mortuo fratre cum Gratiano fratris filio imperat, anno mundi 4339. à Christo nato 377. hic post prædicti fratris obitum infelicitè cum Hunnis, Tartaris, Scythis & Gothis pugnavit: qui olim à regione trans Tanaim venerat, & superato nuper Istro (qui limes regionis erat) vagi Pannonias, Epirumque & Thessaliam, direptis & incensis aliquot urbibus, depopulabantur. Valens itaque propter ex Antiochia accitus, tantam pestem auertere non potuit, sed magna clade victus, terga dedit, & in fuga vulneratus decidit ex equo: deportatusque in vile tugurium, ibidem, ab hostibus septus, concrematur anno Imperij ferè 14. post fratris mortem tertio. sic miserè interit, qui paulò ante terror Orientis fuerat: sed enim Christianos post mortem fratris afflixit, Arrianæ factionis fautor: monachos pugnare coëgit, repugnantes occidit. Pomp. Læt. Egna. Abbas Vrspergensis, Paulus Diaconus li. i.

DOMINICA, Valentis vxor fuit, quæ Constantinopolim obsidione liberauit, magna vi pecuniæ data Hunnis, Alanisque & Gothis, qui victricibus signis, superato Valètio, eam obsidebant. Pompon. Lætus. in Fla. Val. Valentiniano. Claruerunt hoc tẽpore Basilus magnus, Cyrillus, Ambrosius, Epiphanius, Gregorius Nazianzenus, Theologi.

ff 5

GRATIANVS, Valentiniani filius, à patre factus Augu-
 stus, cum eo imperauit annos 8. cum patruo Valente 3. cū Theo-
 dosio 5. attamen post patruum Valente tunc demum ipse impe-
 rat annos 6. auspicaturque anno mundi 4342. à Christo nato
 380. Hic pietate in suos egregius, Valetinianum fratrem ex pa-
 tre, Iustina filium, adhuc puerum, Augustū dixit, patre patruoq;
 extinctis. Mox Theodosium Hispanum in consortem Imperij
 assumit (ad exemplum Neruæ, qui Traianum ex Hispania ascie-
 rat) eiq; Orientem committit vt esset velut vallum quoddam ad-
 uersus Gothos, & Hunnos, qui Thraciam & Daciam, tanquam
 naturale solum, occupabant. Gratianus admodū iuuenis, bellum
 apud Argentoratum formidolosissimum ingenti felicitate con-
 fecit: nam plusquàm 30000. Alemannorum interfecit. At verò
 dum tandem tantū spicula & arcus meditatur, & paucos ex A-
 lanis, quos ingenti auro ad se vocarat, veteri ac Rom. militi præ-
 fert, Maximus qui apud Britanniam tyrannidem arripuerat, in
 Galliam traiciens, ab insensis Gratiano legionibus excipitur.
 Gratianum Parisiis fundit, & Lugduni ex improviso adortum,
 & in Italiam transire properantem, dolo circumuenit, & occidit.
 Eutro. auctus li. 12. Pō. Lat. Aure. Viñ. Egn. li. 1. Oro. li. 7. cap. 33.

VALENTINIANVS Gratiani supradicti frater, à Ma-
 ximo ex Italia pulsus ad Theodosiū, qui Oriēti præerat, vnà cum
 Iustina matre adiit: à quo benignè susceptus, & particeps Impe-
 rij factus, cum eo 7. annos imperauit. tādē in occidētis regnum
 restitutus, dum Viennæ negligentius moratur, fraude Eugenij
 & Arbogastis, à cubiculariis noctu strāgulatur, vt voluntariam
 sibi mortem consciuisse putaretur. Pomp. Lat. Eutro. lib. 13.

THEODOSIVS, patre Honorio & matre Therman-
tia genitus, genere Hispanus, originem à Traiano principe tra-
hens, accitus ex Hispania à Gratiano, Imperij consors lectus, ac
Orienti præfektus est, eodem certè anno quo solus imperat Gra-
tianus. à cuius obitu ipsum merum Theodosij imperium incepit,
anno mundi 4348. à Christo nato 386. Hic Hunnos & Go-
thos diuersis præliis vicit. cum Persis quoq; pacem pepigit. Ma-
ximum, tyrannum, qui Gratianum interfecerat, & sibi Gallias
vendicabat, vnà cum Andragatio præfektò, subito incurfu vicit,
ac prostrauit. Valentiniano Imperium asseruit. Eugenium tyran-
num atq; Arbogastem, in Valentiniani vltionē sustulit, non sine
manifesto numinis auxilio, vt exclamat Claudian. his versibus:

*O nimium dilecte Deo, cui fundit ab antris
Æolus armatus hyemes, cui militat ether,
Et coniurati veniunt ad classica venti.*

Aquileiam per inuias alpeis cum raptim contendisset, delectis ad-
uersariorum multis millibus, insignem reportauit victoriam.
Quantum veterum scripta & picturæ docent, Traiano fuit simi-
lis corpore, & moribus: nisi quòd vinolentiam, & triumphandi
cupiditatem ita detestatus est, vt bella non mouerit, sed inuenerit,
prohibueritque lege, ministeria lasciuia, psaltrijsque comeffa-
tionibus adhiberi: & consobrinarum, tanquam sororum, nuptias
vetuerit: tantum pudori & continentie tribuebat. obiit Medio-
lani, atatis anno 50. Imperij 17. nam 6. cum Gratiano, & 11. post
Gratianum imperat. fuit pius, sagax, nec à literis alienus. Aurel.
Vict. Pomp. Lat. Bap. Egna. li. 1. Pau. Diac. li. 12.

FLACILLA, Theodosij vxor, Arcadium & Honorium,
qui etiam cum patre imperarunt, peperit. Vide Pomp. Latum.

ARCADIVS & Honorius, Imperatoris Theodosij filij, imperarunt cum eo 3. annos: attamen post mortem patris ipsius imperium incipit, anno mundi 4359. à Christo nato 397. Arcadius Constantinopoli imperat, Honorius Romæ: sed cum per atatem tantæ rerû moli impares essent, tres Imperij tutores testamento sanxit pater: Arcadio Rufinû, Honorio Stiliconem commêdauit: Africa verò Gildonem præesse voluit. Quis autem animorû recessus intueri possit? sanctissimum legati ius cupido regnâdi violat. Rufinus, clam missis muneribus, Alarico Gothorum regi capere arma contra Arcadium, persuadet, vt eo metu imperium ipse ab Arcadio extorqueat. Re intellecta, à militibus Italicis, perniciosus tutor obrûcatur. caput cum dextra ante Constantinopoli portas pendens, spectâtibus ludibrio fit. Caianus Rufini sceletis æmulus, eundem vitæ exitum habet. Imperauit Arcadius an. 13. obiit Cōstantinopoli. Pom. Læt. Bap. Egn. lib. 1.

HONORIVS imperat Romæ eodē anno quo Arcadius Constantinopoli. post annos 3. Gildo, Africam sibi vendicat: Mafcezelis fratris filios enecat, à quo superatus, strâgulatur. Mafcezelem insolescentem vicit Honorius. Stilico Honorij socer regnum filio suo affectans, Sueuos, Vandalos, Alemannos magna prædæ spe sollicitat: illi properant cum 200000. & Rege Radagaso, qui in Italiam irrumpens capitur, & in carcere strangulatur: in cuius locum hostes Alaricum Regem creant, qui Romam capit anno mundi 4373. à Christo nato 411. Tandem fraude cognita Stilico Vandalus vnâ cum filio sublatus est. imperat Honorius annos 31. cum patre 2. cum fratre 3. cum fratris filio 16. obiit Romæ. Pau. Diaco. lib. 4. Pomp. Læt. Bap. Egn. lib. 2.

THEODOSIVS iunior Arcadij filius, Orientale Imperium post patrem tenuit anno mundi 4372. à Christo nato 410. hunc puerum admodum, moriens pater reliquit sub tutela Isidigerdis Persarum Regis: quod bene cefsit: nam barbarus Rex tutelam summa fide gessit, & pacem cum Romanis quoad vixit habuit. Honorio patruo defuncto Valentinianum Constantio & Placidia natum, Cæsarem facit, & peropportunè Romã mittit: nam Ioannem factione Castini Imperatorem factum, atque etiam Africam sibi vendicantem, nouus princeps oppressit. Gensericus, Vandalorum Rex, post insignè victoriam & magnam stragem, Carthaginem occupat. Ad Aquilonem Bleda & Attila, fratres, Hunnorum Reges, Illyricum & Thraciam Thermopylas vsque deprædantur: attamen omnia Theodosius magna gloria tutatus est. Vide Pom. Læ. & Bap. Egn. vixit, imperauitq; annos 48. cum Honorio 21. postea 27. obiit morbo apud Constantinopolim. Vide Pau. Diac. li. 4. Hoc principe Venetiæ felicibus auspiciis in aquis habitari cœpere. Nestorius cum hæresi nominis sui, & cum Pelagianis, synodo Ephesina damnatur: & Pharamundus apud Francos primus regnat.

EVDOXIA, Leonis Atheniensis Philosophi filia, Theodosij vxor fuit, quæ præter egregiam formam, singularémq; pudicitiam, etiam literis excelluit: hæc filiam eiusdem nominis peperit, quæ Valentiniano nupsit, quo Romæ occiso, vt viri mortem vlcisceretur Gensericum ex Africa vocauit: qui Romam venit, ac rediens Eudoxiam viduam abduxit.

GENSERICVS, Alanorum, Vandalorumque Rex ab Hispaniis euocatus à Bonifacio Africæ præfecto, in Libyam intromittitur, vt eidem Bonifacio aduersus Sigisuldum siue Suuldum opem ferat, nam Bonifacius ille Africam vsurpare conabatur. Gensericus itaque cum suis Alanis & Vandalis totam penè Africam ferro, flamma, rapinis crudelissimè deuastans, catholicam insuper fidem Arriana impietate subuertit: anno mundi 4390. à Christo nato 428. post treis annos Hipponen obsedit: mense 3. obsedionis D. Augustinus, in illa ipsa vrbe cuius erat Episcopus, obiit annos natus 76. nec vrbs suæ ruinam vidit. Pom. Lat. Paul. Diac. li. 14. Ab. Vrsper.

ATTILA Hunnorum Rex omniumque Septentrionalium penè nationum, fratrem suum occidit, eiusque subditos sibi parere compulit. Hic Imperium Occidentale ambiens, ac Visigothis inuidens, exercitum 500000. hominum comparauit: in Galliam irrupit: cum Aetio, Imperatoris vicem gerente, & cum Theodorico Visigothorum Rege, in campis Catalaunicis grauissimo prælio pugnavit: caesa sunt 180000. (alij scribunt 200000.) vtrunque hominum, inter quos Theodoricus: tantumque sanguinis effusum est, vt paruulus qui ibi labebatur riuius, immodicus subito torrens effectus, cadauera secum traheret peremptorum. commissum est id prælium anno mundi 4414. post Christum natum 452. nullus pedem retulit, nullus retro vulnus accepit: tanta contentione pugnatum est. At superatus Attila, tandemque resipiens, Italiam peruasit furibundus, actumque esset de ea, ni Papa supplex illum adiens, totius Italiae salutem reportasset. Vxorem exinde duxit Imperatoris Valentiniani filiam, aliàs minitatus Imperatori: dein alteram duxit, cumque nuptiarum die nimio se vino ingurgitasset, expirauit. Pau. Diac. li. 15. Ab. Vrsper.

FARAMVNDVS, primus Francorum Rex incepit apud eos imperare anno mundi 4383. à Christo nato 421. fuit hic Marcomiri Francorum Ducis filius, sed vt paulò altius rem repetam, Franci Troia oriundi (qua capta, Duce primùm Francione, ad Mœotim paludem se contulerant, nec procul ab ea urbem condiderant, quam ad Valentinianum vsque Valentiani filium ac Gratiani fratrem incoluerant) Duce Marcomiro, Faramundi patre, in eam Germaniæ regionem, quæ nunc Franconia dicitur, concesserant tum cum ad vectigal pensitandum reuocati, Imperium, circa paludem Mœotidem agentes, detrectassent. Sub Faramundo primùm vsi sunt legibus Frâci: tunc enim quatuor ex primoribus qui controuersias dirimerêt, elegerunt: tunc etiam lex Saliqua condita. Regnat Faramundus apud Francos annos 11. Robertus Gaguin. li. 1. Paul. item Aemyl. li. 1.

CLODIO, secundus Francorum Rex Faramundo patri succedit, anno mûdi 4394. à Christo nato 432. Hic Thuringos subegit: Cameracum cepit: Romanos ad Rhenum prostrauit: traiecto flumine, Tornacû etiã cepit, in Galliã traiecit, finitimos Reges vicit: Burgundiam, Tholosam, totãmq; Aquitaniam in potestatem redegit: comatos voluit esse Frâcos, libertatis indicium, comatus ipse dictus. Rexit annos 18. Vide vt supra.

MEROVEVS tertius Francorum Rex, succedit Clodioni anno mundi 4412. à Christo nato 450. siquidem occisus à Bonifacio in Africa pueris Valentiniani Cæsaris, aduersus eum à matre Placidia missis, ad tantæ cladis famam Franci, velut nouo classico exciti, hoc Rege in Galliam regressi sunt. Cogitur Aëtius, exercitus Romani dux, cū pristinis hostibus Francis, Burgundionibusq; fœdus ferire: cui etiam opem tulerunt aduersus Attilam in campis Catalaunicis, vbi prostratæ sunt vtrunque 200000. armatorum: tūc rediit Attila in suam Hongriam. Porrò Aëtius Francos cum eximiis laudibus dimittit. Franci longius spe promoti, Senonum etiam, Parisiorumque ac Aurelianensium ciuitates occupauere. Quicquid in Gallia Meroueus Rex cum suis possedit, Francia dici cœpit. Expectatione autem magnorum nouorumque motuum consiliorumque, Meroueus obiit, anno regni 10. Vide Paul. Aemyl. li. 1. Gag. li. 1.

CHILDERICVS, Merouei filius, vir bello clarissimus, pacis artibus minus nobilis, successit patri anno mundi 4422. à nat. Christi 460. Hic cum pudicitiam illustrium foeminarum attentare diceretur, ob coniurationem procerum, sibi fuga consulere coactus, in Thuringiam ad paternos amicos se contulit, expectaturus fortunam aliquam redeundi: datis prius occultis mandatis amico Vidomaro, acerrimi ingenij viro: nummumq; aureum cum in duas partes Childericus diuisisset, alteram sibi retinuit, alteram illi dedit, vt nulli nūtio fides haberetur, nisi qui partem nummi deferret. Sic itaque bello nil opus fuit ad recuperandum regnum: plus amicitiae necessitudo, quàm vlla arma, valuit. Rexit annos 26. Vide vt supra.

VALENTINIANVS tertius, Constantio & Placidia genitus, ab Honorio cum matre pulsus, in orientem proficiscitur, à Theodosio iuniore suscipitur: subinde mortuo ipso Honorio, Eudoxia Theodosij filia in vxorem accepta, Romam opportunè missus, Ioannem tyrannum obterit: à Theodosio Augustus appellatur, Romæque Imperat, anno mundi 4329. à Christo nato 427. cum Genserico statim fœdus inicit, parte Africæ, vt videri voluit, cõtento: & aduersus Attilam Aëtij ductu, feliciter conflictit: què Aëtium postea iussit occidi: à cuius militibus, in vltionem, ipse Imperator paulò pòst occiditur. Hoc principe Franci Gallias, Angli & Scoti Britanniam occupant. Vandali Africam populantur. Hunni Europam vexant & Italiam: tunc imperium Romanũ funditus est collapsum ad Carolum magnum vsque: nihilominus tamen interea Constantinopolitani Imperatores, Romanos se quoque Imperatores nuncupabant. imperauit annos 30. Pomp. Læ. Egna. Pau. Diac. lib. 5.

MARTIANVS humili loco natus, militia tamen clarus, Pulcheriæ Archadij filia opera, Constantinopoli, post Theodosium primũ admodũ senex imperauit. Cum Vandalis fœdus percussit: arma nunquam nisi prouocatus mouit: dicere solitus, *Non decere principẽ arma sumere, dum licet ei in pace viuere.* Is Talianũ Iuliumque (ambo fratres erãt, qui cum olim agrum hospitio susceperant, & aquilæ superuolantis eius caput, auspicium retexerãt, viaticoque 200. aureorũ inopem & agrum recrearant) statim vt princeps est dictus, illum Constantinopoli, hunc Illyrico præfecit. Imperauit Martianus annis septem, auspiciatus anno mundi 4413. à Christo nato 451. Vide vt supra.

FLA. Vale. Leo, primus Græcanici sanguinis, Asparis Patri-
cij factione, post Martianū Constantinopoli imperat anno mun-
di 4420. à Christo nato 458. Aspar conuenerat cum Leone,
vt factus Imperator, Ardaburium eius filiū adoptaret: quod Leo
præstitit: populus, vbi hæc nouit, Ardaburium cum patre inte-
remit: vel vt alij sentiūt, insidiarum in se autores occidit: Anthe-
mium Cæsarem fecit Leo, Romamque misit: deinde Olybrium
misit qui Anthemium regno pelleret: at factione Richomeri iam
iam fuerat Seuerus Lucanus Rauennæ Imperator electus. Leo
Basiliscū Patritium aduersus Gensericum misit, qui cum propul-
savit, cum iterum in Italiam irrumperere tentaret. Cum Ostrogo-
this sædus pepigit, (nam Illyrium vastabant) eisque Pannoniã,
acceptis obsidibus, incolendam cõcessit. Hic Leo paulò ante obi-
tum Leonem, Ariadnæ filiæ suæ filium, consortem imperij fecit.
Byzantium magna ex parte conflagrauit: præterquam quòd Ita-
lia in perpetuo motu fuit. Imperauit annos 17. Pom. Lat. Egna.
lib. 2. Pau. Diac. lib. 16.

LEO iunior, puer ab auo relictus, cum annū præfuisset, Ze-
noni patri, aut saltem vitrico, manibus suis diadema imposuit, pa-
trémque pro se deinceps imperare iussit. Egna. lib. 2.

ZENO Constantinopoli imperat anno mundi 4437. à Christo nato 475. fuit ex Isauris Ciliciæ, obscuri sanguinis, facie deformis, moribus tyrānus, vt Isaurum agnoscas. Hic Theodoricum Ostrogothorum Regem cum vnicè diligeret, Consulē fecit, ac in Italiam aduersus Odoacrem misit: occurrētem Odoacrem Theodoricus prælio vicit, fugauit: fugiens Odoacer, intra mœnia vrbs non admissus, citissimè Rauennā contendit. triennium ibi obsessus, tandēque à Theodorico in fidem receptus, contra fidem truculenter excarnificatur. Pellitur regno Zeno à Basilisco, factione vxoris Augustæ, cū in Isauriam concessisset maritus Imperator: non multò post reuersus Zeno Basiliscū expulit, quem vnà cū filio inedia mori coëgit. Sunt qui viuū adhuc inclusum ab vxore sepulchro tradant. Hoc principe incendium adeò graue fuit, vt præter maximam vrbs partem conflagratam, centum & viginti librorum millia combusta sint: inter quæ & Homeri poëma, intestino draconis 120. pedū, aureis literis descriptum. Pom. Læ. Pau. Diac. lib. 6. Egna. lib. 2.

ARIADNA, supradicti Zenonis vxor, fratrem Basiliscū Imperatorem fecit, filiūque eius Cæsarem, absente quidem viro suo, qui rediēs supplicium de patre & filio sumpsit, vt iam dictum est. Bap. Egna. lib. 2. Romanorum Principum.

gg 2

F L A. Vale. Anastasius, Constantinopoli post Zenonem, Ariadnæ opera, imperat, anno mundi 4454, à Christo nato 492. Hic à Græcis cognominatus est Dicator, à discoloribus oculorum pupillis, quarum dextra nigricās, sinistra cœrulea fuit. inter bonos principes referendus veniret, quanquam humili loco ad imperium sit euectus, nisi postea mutatus Eutychianæ hæresi adhæsisset: vnde illi aduersus orthodoxos graue dissidium conflatum. Legatos Indorum cum muneribus venientes, placidissimè audiuit. à mari ad Selymbriam lōgum murum duxit, ne incursiones Myſorum, Bulgarorum, & Scytharū obesse possent. Athenodorus Tyrānus in Cilicia pœnas luit: & Longinus tanquam fera dilaniatus est. Hunni, non cōtenti Armenorum spoliis, Cappadociam vastauerūt, & vsque ad Lycaoniam vrbes diripuerunt. Ad Aquilonem Vitalianus rebellauit: vt quiesceret nongenta pondo auri ab Imperatore accepit. Getæ Macedoniā, Theſſaliā, Epirum diripuerunt: quibus, pro captiuis redimendis aurum cūm misisset Anastasius, nec sufficeret hostium votis, Barbari captiuos aut in domibus suffocarunt, aut pro mœnibus in conspectu multitudinis trucidarunt. obiit octuagenario maior, subita morte, vel fulmine tactus, ob heresim vt aiunt, imperij anno 28. Pom. Læ. Egna. lib. 2.

I V S T I N V S Thrax, dolo imperium adeptus est: nā mortuo Anastasio, accepta ab Amatio eunucho pecunia vt militi pro Theocritiano eligendo distribueret, in se cautè Thrax suffragia vertit. fuit primū suūm custos, deinde boum, post lignarij cuiusdam minister, postea miles, deinde princeps ordinis, hinc Comes, dein Imperator: annis 9. optimè præfuit, & feliciter. Vide vt supra.

AMALASIVNTHA Theodorici filia Athalaricique Gothorum Regis mater fuit, cum qua imperavit ipse filius octo annos, auspiciatus anno mundi 4488. à Christo nato 526. hæc mortuo filio Athalarico Theodatum cognatum in consortem imperij legit: verùm ingratus hic, ac perfidus, eã paulò post relegavit, tandem etiam obtruncari iussit: nec ita diu postea imperavit: quinetiam ipsum Optaris occidit: quare Gothi Vitigem Regem crearunt: quem captũ Belisarius Rauenna potitus, Constantinopolim duxit. Blondus lib. 3. Deca. 1. Pau. Diac. lib. 7. Ab. Vrsper. Pom. Læ. in Iustiniano. Pau. Emy. lib. 1. de re. Franc.

ATHALARICVS Gothorum Rex, Theodorico auo materno, (qui Gothorum primus in Italia imperavit 34. annis) iuuenis admodum, nempe octo annorum, successit: huius immaturam ætatem mater rexit, erudiendamque ciuilibus, priusquam bellicis artibus curauit: nam pater Eutharicus obierat. hic ætatis anno 16. imperij 8. decessit. Vide vt supra.

gg 3

CLODOVEVS hoc nomine primus, Francorum Rex quintus, Francicæ vtique religionis conditor, successit patri Childerico anno mundi 4448. à Christo nato 486. Hic vxorẽ duxit Christianam Clotildem Burgundionem. Syagrius, Egidij Romani filius (eius qui, expulso Childerico, Frãcis præfuerat) à Suesfionibus expulsus, Tolosam cõfugit ad Alaricũ Visigothorum Regẽ: à quo proditus, & Clodoueo redditus, securi percutitur. Sic desiere expulsi & cãsi in Galliis imperium habere Romani. Deinde Clodoueus Turingiã debellat: à Rheno ad Sequanã regnum ampliat: ad Ligerim vsque fines suos extendit. In bello quod ad Tolbiacũ gessit, periculi magnitudine, idolorũque diffidentia, repentiẽ vouit se Christianũ fore: voto factõ Germanos hostes vicit, subegit, tributa imposuit: à D. Remigio Remẽsi Episcopo cũ Frãcis omnibus baptizatur. Post hæc Gundebaldũ Burgundiæ Regẽ regno & patria cedere coëgit: Alaricũ Regẽ cum suis Visigothis fudit. Mœnia Engolismẽ ruinosa in cõspectu Clodouei vrbẽ aggressuri tuunt: illinc Burdegalã vsque hostes infectus, iterũ vicit. Omnes tum ferẽ Gallias, & vniuersam Germaniã Rex sub ditione tenuit: ab Anastasio Imper. dona recepit, Patritiatu & Cõsulatu titulũ, & insignia, coronã in super auream, multis vnionibus distinctã, quã postea Romã D. Petro offerẽdã remisit. rexit an. 30. Hic Lutetiẽ sepultus est in eadẽ quã D. Petro & Paulo erexerat: hodie Fanũ D. Genouefes vocatur. Aem. li. i.

CHILDEBERTVS patri Clodoueo successit ann. mũdi 4478. à Christo nato 516. Hic Almaricum fundit, occidit: Hispanias populatur: fororem, quod ab Arriana hæresi abhorret, à viro Almarico Alarici filio durẽ tractatam, reducit. Tandẽ obiit sine liberis anno regni 45. Sepelitur in aede D. Germani ad Parisios ab eo erecta, & dicata D. Vincentio.

IUSTINIANVS, Iustini ex sorore nepos, ab auunculo, paulò ante obitum successor instituitur, imperatque anno mūdi 4491. à Christo nato 529. Hic Romani imperij gloriam plurimum ampliauit. Primùm Persas, Belisarij opera, intra suos fines continuit, fudit, fugauit, trans Eufratem abire coëgit: iura imperij toto Oriēti posuit: Belisarium cum victoria redeuntem, & aureo curru triumphantem Iustinianus magno plausu excepit. Inde eodem duce Romam à Gothorum seruitute asseruit: Africa quoque recuperata, Gelimerem, Vandalorum Regem, catenis vinctum Constantinopolim misit Belisarius: triumphus maior Persico fuit. Narsete duce, occupato aliunde Belisario, eādem Gothos deleuit Iustinian. Leges, fusiſsimè antea dispersas, opera Triboniani contraxit: Institutionum libros quatuor edidit: Codicem inuulgauit. Maximus sanè princeps, nisi avariciæ, & delitij Eutychiani reus fuisset. Serici vsus è Persis ad Græcos hoc tempore transiit, iam pridè desitus. Moritur morbo, & mente captus, anno ætatis 82. imperij 38. Pom. Læ. Pau. Diaco. lib. 7. & 8. Egna. lib. 2. Eutr. auctus lib. 16. autor est, Iustinianum morte præuentū cum edictum vbique à pietate alienū transmisset.

THEODORA vxor fuit Iustiniani, ex quo matrem Iustinæ suscepit Iustinianus. Hæc fraudem molita est in Syluerium Papam, quem Belisarius falsis testibus conuictum in exilium misit, vbi etiam mortuus est. consulito Eutropium auctum lib. 16.

CLOTARIVS Francorum Rex septimus, atque huius nominis primus, succedit fratri Childeberto, imperatque Francis anno mundi 4522. à Christo nato 560. Hic tertiam reddituum ecclesie partem sibi dari iussit: cui dationi Turonum Archiepiscopus liberè & fortiter se opposuit, vaticinatus regno spoliatum iri Regem, si pauperum bona imminueret aut eriperet. Cranum filium bello subactum, cum vxore, liberis, & vniuersa familia exurendum curauit. is enim patri non obsecundans, multa Gallie dāna intulerat, primùm à Childeberto patruo instigatus, deinde socero Aquitanie duce eius causam defendēte. Conabus Britannus eum excepit, ac tutatus est. Socerum illum Rex ferè perdidit. Britannum autem paulò ante filij necem interemerat. Rex Cōpendij obiit anno regni quinto. Pau. Emyl. lib. 1. Robertus Gaguinus lib. 2.

CHEREBERTVS, qui & Aribertus, patri Clotario succedit anno mundi 4527. à Christo nato 565. nam ei, diuisa inter fratres hæreditate paterna, Parisij sorte obuenerat: Chilperico Suefionum regnum, Guntrano Aurelianensium, Sigiberto Metensium. Fertur Cherebertus paucos annos vixisse, muliere quauis corruptior, scortationi & luxui addictissimus: computatur tamē in chronicis anni nouem administrationis huius Childeberti. Pau. Aemy. lib. 1. Ro. Ga. lib. 2.

IVSTINVS Iunior, filius filiaë Iustini Imperatoris, post avum imperat Constantinopoli anno mundi 4529. à Christo nato 567. Hic æmulus Iustini, atque perinde ac filius à Iustiniانو in regia semper enutritus, facili admodum ingenio fuit, atque ad promerendam, ex liberalitate, hominum gratiam accommodato. Cum Persis fœdus pepigit, tributo, quod Romani annum his penderent, sublato. Porrò Narfes cum post Gothicam victoriam Italiaë præesset, accusatur apud Iustinum, malę administrationis: hic per literas se purgat. Sophia Iustini vxor, scripsit ad Narsetem vt ad pensa muliebria rediret, eunuchus enim erat Narfes, quare eum oderat. tunc Longobardi, Germanica gens, qui in Pannonia erant, à Narsete indignato vocati, in Italiam irrumpunt, quam ab Alboino Rege ad Desiderium, per 204. annos in principatus diuisam tenuere: responderat vtique Sophiaë Narfes, se talem texturum telam, quam ipsa discutere & diuellere nequiret: obiit graui pedum dolore Iustinus anno imperij 11. Pomp. Lat. Egna. lib. 2. Longinus, primus Rauennę exarcha fuit anno mundi 4533. à Christo nato 571.

TIBERIVS Constantinus adoptatus à Iustino, rem per septennium satis feliciter administrat, Persas saepe profligatos, intra suos fines compellit, recepta Mesopotamia. Longobardi rupto fœdere urbem Romam graui obsidione premunt: sed cos iniuria decidentium imbrum depellit: nihil hoc principe fortunatus, si res vt in Oriente, ita in Occidente successisset. vixit summa cum pietatis & liberalitatis opinione. Pomp. Lat. Egna. lib. 2. Diac. lib. 8.

MAVRICIVS, Cappadox, Tiberij Constantini gener fuit: à Socero successor declaratur, imperátque ann. mun. 4547. à Christo nato 585. Hic imperium sub initia Persis victis, Scythis afflictis, Longobardis repressis, ac Hunnis è patrio solo in solitudines pulsis, feliciter administravit. Mox tamen cum præ avaricia, stipendia aut nulla aut rara daret, coniuratur in eum ab exercitu cui præerat Phocas imminens Sarmatiæ. Tandem cum frustra Phocæ insidias, somnio etiam admonitus præcauet, cumque miles stipendio fraudatus, seditiosus agit, ab eodem Phoca imperio & vita priuatur Mauricius anno ætatis 66. imperij 20. vxor, liberi, omnisque eius prosapia cum eo sublata est. Turcicum nomen tunc primùm Asiæ auditum. Pomp. Læ. Egna. lib. 2. Hic Mauricius Childeberto Francorum Regi summam argenti misit vt Longobardos Italia exturbaret. Pau. Diac. lib. 8. mirum est sanè in hoc Imperatore opum cumularum cupiditatem eius oculos ita excæcasse, cum præsertim notarius primùm fuisset, deinde miles, postea præfectus vigillum, deinde Imperatoris gener, postea Augustus. Discant itaque Principes avaritiam nõ tantum illos dedecere, sed & damno & exitio interim illis esse: (exemplo sint Imperatores Pertinax & Mauricius) contra verò maximum esse Principis ornamentum liberalitatem.

CONSTANTINA, Tiberij Imperatoris filia, Mauricij vxor fuit, ex quo liberos suscepit, qui vnà cū patre & matre cęsi sunt, vt dictum est. Vide autores quos supra.

CHILPERICVS, post fratrem Cherebertū apud Francos imperat anno mundi 4536. à Christo nato 574. Initio Chilpericus neque omnia tenebat, neque fortior erat. Inter fratres de regno lis est. Sigiberto in Germania trās Rhenū occupato, Remorum oppidū quod ditionis Sigiberti erat, nonnullaque in Campania loca Chilpericus adoritur: paratque bellum quantum potest maximum cum filio Theodeberto. Sigibertus redit: Suefionum deditioe facta, Theodebertum capit, quem statim ad Chilpericum remittit, iureiurando tamen prius astrictū, vt ne vnquam bellū aduersus eum susciperet. At tamen iussu patris, violato iureiurando, contra patruū dimicans occiditur Theodebertus. Rebus accisis Chilpericus Tornacū se recipit. Sigibertus magna pompa cum vxore Brunehilde Parisios ingreditur: atque post paucos dies cū statuisset fratri ne vitam quidem saluā iri, à duobus percussoribus, quos Fredegūda Chilperici vxor immiserat, trucidatur: Hæc tandem etiam cum adultero Landrico, virum, regē, noctu à venatione redeuntem, cædi curauit: ad Calam Parisiorum vicum. huius item imperio nouerca, puer regius Clodoueus, natu postremus, iam ante necatus fuerat. rexit annis 14. Sepultus est in æde D. Germani à Pratis, iuxta Lutetiam. Aemy. lib. 1. Gaguin lib. 2.

CLOTARIVS, huius nominis secundus, Francorū Rex 10. Chilperico patri puer admodū successit, anno mundi 4549. à Christo nato 587. Tutor à Guntrano patruo ei datur Landricus: apud matrem Fredegundam educatur. Cruentam de Saxonibus victoriam reportat Clotarius: rexit annos 44. in æde D. Germani sepultus est. Vide vt supra.

PHOCAS in eius Imperatoris, & Domini sui, locum succedit, quem nuper imperio & vita priuarat: nec tamē ipse ab auaricię vicio temperauit, cū causam ei auaricia Mauricij prębuisset coniurandi in caput illius: quin longē studiosius corradendę pecunię incubuit: & omnia ex Persicę seruitutis instituto egit. Hic Romanum Pontificem primarium omnium declarauit sollicitatus à Bonifacio 3. Cætera ad eò socors & ignauus, & frequentibus adulteriis infamis, vt cū Ro. imperium vndique barbari vastarent, starētque solūm eius nominis vmbra, conspiratum sit in illum ab Heracliona, Heraclio & Prisco, qui captum inertissimum hominem prius interfecere quā ferre ei suppetias eius milites potuerint, omnēque stirpem impurissimi principis sustulere. cępit imperare anno mundi 4567. à Christo nato 605. imperātque annis 8. Egna. lib. 2.

HERACLIVS, qui in Phocam coniurarat, à militibus primūm Imperator pronunciat: populus dein & Senatus ingenti acclamatione probant: accepto itaque diademate à Sergio Constantinopolitano patriarcha, Persicum bellum parat, legatis antea misis pro induciis impetrandis. Ludibrio habitus à Persis, ad eò excanduit vt differre non potuerit: respondebant enim impij hostes non prius se Romanis pacem daturus, quā Christum abnegasset Imperator. Perside igitur omni, in vltionē, igni ferrōque vastata, lignum salutiferę crucis recepit. Celebris adhuc est nobis dies festus, argumentum victorię insignis: Tigris factus est inter vtrosque limes: nouo tandem morbi genere obiit Heraclius, anno imperij 30. Pomp. Lat. Egna. lib. 2. Tunc Mahomethes insanus emerfit.

MAHOMETVS ex stirpe Ismaëlis oriundus, in Arabia humili loco natus, inops, ac orphanus, captus est ac veditus mercatori cuidam diuiti, qui eum mercimoniis præposuit. hero mortuo vxor eius vidua ac vetus nupsit Mahometo robusto iuueni: qui à Sergio monacho hæretico praua imbutus opinione, diuinitatem quandam inde sibi adstruxit, quam leuissimo hominû generi facile persuasit: cùmque epilepsia laboraret, conspectum se Angeli Gabrielis minime ferre posse cõminiscebatur: sunt etiã qui prodant assuefactam columbam ei ad aurem aduolasse, grana in aure capturam, mentitùmque eum hanc esse spiritum sanctum. hic vinû lege prohibuit: plures vxores permisit: paradisum etiam voluptarium constituit: legem suam armis tutari sanxit. Hic itaque rerum successu elatus, Syriam vastat, Damascum expugnat: in Persas mouet: à quibus victus Scenitas Arabes, Romanæ assuetos militiæ, ab Heraclio, ob negata stipendia deficientes, adiungit. Sic stabilito paulatim imperio, an. ætatis 40. veneno, vt aiunt, à cognatis ad quos vxoris hæreditas spectabat, inter epulas immixto, interiit spurcissimus ille: cuius tandẽ superstitione Romanorum principum ignauia, eò creuit, vt iam non Asiam solum, & Africam, sed bonam Europæ partem infecerit. Vide Egn. lib. 2. Pom. Læ. Blon. lib. 9. Deca. 1. Chro. Antonini. titu. 13. ca. 5. hunc Turci vocant Mehemet, alij autem Muhamet.

CADIGA, seu Tadiga Mahometi hera, cùm vidua esset quinquagenaria, ac diues nupsit seruo suo Mahometo, à Sergio monacho, vt i censet Pom. Læ. persuasa. hic Mahometus primò Cadigæ camelis ad negotiandû utebatur: cùmque veniret in Palæstinã cùm Iudæis & Christianis versatus, religionemque eorû edoctus, ex his duabus doctrinis mixtis, vnam quandã tertiam ac nouã confinxit circa ann. mun. 4586. à Christo nato 624. Vide Ab. Vrsper. in Heraclio Imper. & Volater. lib. Geographiæ 12.

HERACLIVS, qui & Constantinus iunior, & nouus Constantinus dictus est, Heraclij ex Fabia Eudoxia filius fuit: admodum adolescens erat tum cum à patre imperiali diademate donatus est. Hic verè pietatis cultor, cum nondum annum imperasset, Martinæ nouerçæ insidiis, quæ Heraclionæ filio imperiũ astrueret, veneno sublatus est. Vide Baptistam Egna. lib. 2. Pom. Læt. Succedit Heraclionas Heraclio anno mundi 4604. à Christo nato 642.

HERACLION, siue Heraclionas, imperauit Constanti-nopoli cum Martina matre, quæ imperium inuaserat venetica: hæc cum esset filia fratris Heraclij prioris Imperatoris, fuit item illi Heraclio vxor, suscepitque ex eo hunc Heraclionam siue Heraclionam. Cum imperium male partum vix biennio tenuissent mater, & filius decennis, in exilium à Senatu in Cappadociam mittuntur: mulieri lingua præciditur, ne oratione, qua plurimum valebat, populos commoueret: puero nasus abscinditur, ne decor aut gratia vultus in miserationem populum flecteret. Senatus tunc sine militibus Imperatorem Cõstantem fecit, quod raro contigit, vel ante vel post Tacitum. Pomponius Lætus, in progenie Heraclij.

DAGOBERTVS huius nominis primus, ac Francorum Rex vndecimus succedit patri Clotario, huius nominis secūdo, anno mundi 4593. à Christo nato 631. Hic viuo adhuc patre, pædago barbam vulsit, virgisque eum cædi iussit: pro miraculo habetur, patris iram vitare potuisse. Fratri Ariberto Aquitanix regnum in partem hæreditariam dedit: Sclauos adhuc idololatrias debellauit. Effœminatus Dagobertus, scortorum & pellicum agmen secum traxit: & variis in locis formosarū collegia instituit, quæ vt Reginae adornarentur: D. Amandus, id flagitij corripiens, in exilium mittitur. Rex Iudæos omnes qui Christum amplecti nollent, edicto expulit. Templum D. Dionysij, ad Parisios, à fundamentis erexit: ex aliis vndequaque corrasit, quò id vnum ditaret: nec quisquam ante eū patrimonij reditus annuos templis tam profusè donauit. Vascones rebelles in fidem recepit. Tandem profluuio ventris obiit anno regni 14. Pau. Emyl. libro 1. Gag. lib. 3.

CLODOVEVS, huius nominis secundus, Francorum Rex duodecimus, succedit patri Dagoberto anno mun. 4607. à Christo nato 645. cùm Sigibertus natu maior Austrasia contentus esset. Clodoueus & Ludouicus idem nomen est Germanicè. Sigibertus, nulla prole suscepta, Ildebertum filiū Grimoaldi adoptat: verùm mox nascitur illi filius Dagobertus: quem Grimoaldus valde puerum, & tonsum, & monachum in Scotiã mittit, patre Sigiberto defuncto: & eundem Ildebertum Austrasiæ Regem creat. Clodoueus hanc perfidiam minimè fert. Ildeberto in bello occiso, Grimoaldus captus, Parisijs in carcere vitam miserè finit. Fames maxima Galliam inuadit: cui vt succurrat Clodoueus, thesauros & opes, quibus ædem D. Dionysij Dagobertus pater ornat, aufert, obiitque anno regni 17.

CONSTANS, qui & Constantinus, Heraclij Constantini supradicti ex Gregoria, filia Nicetæ Patricij, filius, imperio potitur adnitente Senatu, vti dictū à me est, qui Martinæ scelus exercebatur. Hic dicitur etiam Constantinus tertius, qui valde dilectus ab auo Heraclio, Phocæ successore, magnisque honoribus functus, auita tandem impietatis hæres, Martinum Ro. Pontificem sibi aduersantem comprehendi iubet, in exilióque mori cogit. A Saracenis victus aufugit. Biennij ab eisdem induciis impetratis, Italiam petit, vt eam à Longobardis liberet: à quibus etiã victus, in suos conuertit irã, laminas argenteas, quibus Pantheon tegebatur, & alia quædam pretiosa, reliquias hostilium prædarū atque incendiorum aufert: plúsque ornamentorum intra quintū diem vrbi detrahit, quàm barbari per tot annos: quicquid Romę antiqui operis, signorūmque fuit, in Siciliam secum asportat: vbi cum sextum annum agit, & auarè ac crudeliter tributum exigit, in balneis, à ministris, autore Mazese, interficitur, anno imperij 27. cœpit anno mundi 4605. à Chrsto nato, 643. Pom. Lat. Diaco. lib. 8. Egna. lib. 2.

CONSTANTINVS, natus maximus Constantis prædicti, post patrem imperat. Hic in Siciliam venit, vltúsque Mizzium, siue Mazesen, tyrannum, & cædis paternæ conscios, bellū in Saracenos annos septem terra marique feliciter gessit: vnico congressu 30000. cecidit: tributarios fecit. Ignis sub aqua ardet, Callinici inuentum: quo valde terrentur hostes Arabes. Bulgari trans Danubium derepente bellum ostentant: inhonesta pace, Mysia ad inhabitandum datur, cum annuo tributo. imperat annis 17. Pogonatus dictus, id est barbatus, quod barbatus è Sicilia rediisset. Egn. lib. 2. Dia. li. 8. hic è palatio præcipitatus interiit.

CLOTARIVS, huius nominis tertius, Francorum Rex decimus tertius, succedit patri Clodoueo secundo, tanquam maximus natu filius, anno mundi 4624. à Christo nato 662. Hic egregij nihil præstitit. Theodoricus huius frater Childerico minor, post hunc, Ebroini Magistri equitum opera regnat: sed ob incontinentiam & scelera regno pellitur: & cum suo Ebroino in cœnobium truditur Theodoricus. Childericus frater, qui in Austrasia imperabat accersitus, Rex creatur. Tūc inertes Reges toti se Magistris equitum permittebāt, in deliciis clam volutabantur: tantum in publicum prodibant Calendis Maij, cū pompa & regio apparatu. Ferè Parisijs & Neustrię regnum erant vniuersæ eorum ditiones: reliquū Galliæ in controversia erat, quàm plurimis ab eorum imperio deficientibus, dum penes Magistros equitum summa rerum esset, apud quos stetit ad Pipinū vsque, id est annis ferè centum: vixit, ex quo patri in regno successit Clotarius ann. 4. regio magis ornatus nomine, quàm Regem agens, sicuti nec qui ad Pipinum vsque ferè sunt. Aemy. lib. 1. Gag. lib. 3. obiit nullis relictis liberis.

CHILDERICVS, huius nominis secundus, accersitus ex Austrasia, vti dictum est, creatur Rex, in locum Theodorici prædicti anno mundi 4629. à Christo nato 667. Crudelis hic in suos, insignem virum Bodillum, palo alligatum flagris cædi iubet. Bodillus in vindictam inter venandum Regem adortus cum occidit 12. regnantem annum, atque vnà cum eo Reginam Blitildem, vterum ferentem. Sepultus est ad fanum D. Germani à pratis. Consulito autores quos supra.

hh

THEODORICVS, huius nominis primus, ac Francorum Rex decimusquintus, qui iam post Clotarium tertium ferè annum regnarat, & ob scelera in monasterium detrusus fuerat, perempto Childerico, è monastica vita reuocatus, à Frâcis in solium reponitur, anno mundi 4641. à Christo nato 679. Lendefius, Ercembaldi filius, Magister equitum creatur. Ebroinus, tãdem relicto monachatu, ingenti sceleratorum manu collecta, inopinantes hostes magna celeritate opprimit. Gaza capta, Rex ægrè effugit initio: mòxque se Ebroino cõmittit, Magistro equitum ab se dicto, & periculorum socio: medio in colloquio trucidatur Lendefius ab Ebroino. Ita sublato aduersario, Ebroinus vnus rebus, Regique præest: sequiturque in eos quos sibi in calamitate insultasse sentit, nec dignitati, nec sanctitati cuiusquam parcat. Pipini dein, & Martini, fratrum, Aufrasianorum Ducũ acies fundit Ebroinus, cõtrãque fidem datam Martinum occidit. tandẽmque occiditur ipse, ab Ermenfredo in Martini vltionẽ. Moritur Rex anno regni 14. qui à Pipino victus, fugatusque fuerat ante paucos annos: tum Pipinus Palatij curam suscipiens, multũ res Francorum auxit. Vide Gag. lib. 3. Aemy. lib. 1. Rex Atrebatibus sepelitur in D. Vedasti æde.

CLODOVEVS, huius nominis tertius, Francorum Rex 16. succedit patri Theodorico anno mundi 4655. à Christo nato 693. Hic breuis æui, moriens post annos quatuor, fratrem suũ Childebitum regni successorem habuit. Claret venerabilis Beda. Frisij, Rabodo eorum Duce superato, in Christianismum à Pipino inducuntur: apud quos Vuillibrotus, quem nonnulli Clementem Papam vocant, frequentes de Christi verbo conciones habuit, eosque instituit. Vide Chro. Reg. Fran.

IUSTINIANVS huius nominis secundus, qui etiã Iustinus quartus dicitur, Heraclianæ stirpis vltimus, imperat post patrẽ anno mundi 4648. à Christo nato 686. hunc pater Constantinus 4. imperij heredem reliquerat, & fratribus minoribus, ne ad imperium aspirarent, nares absciderat. Pravi hic ingenij, synodum aduersus sextam à patre celebratã indixit: aduersantem Papam comprehẽdi iussit, quòd hanc synodũ minimẽ probaret. Bellum in Arabas & Bulgaros cõtra fœdus mouit, vtrunque infeliciter gessit. Ammirathus Saracenorum Rex cũ eo fœdus icit, Africãque restituit. Tum crudelitate in suos inuisor factus, imperio deturbatur anno imperij 10. & relegatur Chersonam, nare prius abscissa: opera Bulgarorum post annos sex restitutus in hostes sæuit: Tiberium qui Leõcio successerat, fugat: Callinicum exoculat: ac quoties truncas nares mungit, vnũ aliquem ex iis qui Leontio fauerant trucidat. Post annos sex restitutionis, Chersonam euertere studens, à Philippico, quem exilio dãnauerat cum Tiberio filio, bello superatur, & occiditur. Egn. lib. 2. Pau. Diac. lib. 8. Ab. Vrsper.

LEONTIVS, qui & Leo secundus, adnitente Callinico Patriarcha Constantinopolitano, Iustinianum imperio deturbat, imperiũque inuadit, anno mundi 4658. à Christo nato 696. itaque ab Heraclio, qui Phocam occidit, in vna gente imperatum est annis plus 80. quod vix vlli priorum contigit: fuit Iustinianus sextus continua serie ab Heraclio Imperator, traditũque est imperium velut per manus Heraclianę stirpi, quę defecit in hoc Iustiniano. Porrò Leontius itidem cum infecta re ab expeditione Africana rediret imperio pellitur à Tiberio Absimaro, post annos tres, nasóque mutilatur, & in carcerem truditur. Egn. lib. 2. Diac. lib. 8.

ABSIMARVS, qui & Tiberius tertius, ab exercitu Imperator eligitur, cum Leontius ingenti classe parata aduersus Arabas Africam occupantes, infecta re rediret, anno mundi 4661. à Christo nato 699. Hic Arabas, opera fratris, repressit. Philippicum nobilitatis præcipuæ Cherfonam relegauit, quòd aquila caput obumbrasse videbatur Philippico dormienti. Cæterùm septimo post anno, reuerso tandem Iustiniano, qui pulsus fuerat, ab eoque captus, vnà cum Leontio interimitur: calcato prius eorum collo, à Iustiniano in solio sedente, vniuersaque plebe clamante: *Super aspidem & basiliscum ambulasti, & leonem, draconemque conculcasti.* id etiam fecit Papa Friderico primo, vt infra dicitur. Vide Ab. Vrsper. Egna. lib. 2. Diac. lib. 8.

PHILIPPICVS, cognomento Bardanes, quem acriter infectatus fuerat Iustinianus, quemque relegarat Absimar, vita & imperio Iustinianum, secundò imperantem priuat, prius à se victum: ab exercitu etiam Iustiniani Imperator dicitur, anno mundi 4674. à Christo nato 712. Hic sextæ synodi decreta, altera synodo infirmare contendit, gratificaturus monacho, qui imperaturum illum prædixerat, id prædictionis præmium petenti. Huic cum sermonis multum, sapientiæ parum inesset, opesque imperij iam pridem congestas dissiparet, passus etiam Bulgaros Thraciam deprædari, post annos ferè duos, ab Anastasio in ordinem redigitur, oculisque pridie Pentecostes priuatur, & sequenti die Arthemius Imperator designatur. Vide Pau. Diaco. lib. 8. Egna. lib. 2.

CHILDEBERTVS huius nominis secundus Francorum Rex 17. fratri Clodoueo tertio succedit anno mūdi 4659. à Christo nato 697. De huius gestis, quasi nil commendatione vel memoria dignum gessisset, nil scriptū reperi. Pipinus regnū administrans, D. Lambertum Traiectentiū Episcopū, ab Ebroino, virtutum hoste, sede pulsum, in pristinum locum restituit: qui cū non dubitat Pipinum adulterij arguere, à Dodone pellicis fratre interficitur, percussor & conscij intra annum pereūt. Obiit Pipinus crassus 27. Magisterij anno, cum iam instituisset Austrasianorum ducem Carolum, à viribus Martiis cognomēto Martellum, ex Alpaide concubina natum: quem Plectrudis Pipini viua in carcerem coniecit, sperās cum Theobaldo nepote summa rerum potiri. Anni regni huius Childeberti numerātur 18. Sepultus est apud D. Stephanum in oppido Canciaco. Vide Guag. li. 3.

DAGOBERTVS, huius nominis secundus, qui & Clodoueus à Sigiberto dicitur, succedit patri Childeberto ann. mundi 4677. à Christo nato 715. In Frācia tunc maxima fuit rerum perturbatio, quousque genus hoc regum extingueretur, & regni administratio ad Martelli familiā deuolueretur. Theobaldus Magister equitum Dagoberti, & Ramanfredus Magister equitum Chilperici prēliantur acerrimē ad syluā Cociam. Theobaldus multis suorū millibus prostratis effugit. Interea obiit Dagobertus anno regni sui quarto: quo mortuo, à victoribus Rex salutatur Chilpericus, quem Austrasiani dicebant Danielem vocatum monachū, in cœnobio adolescentiā egisse. Pau. Acmy. li. 1.

ARTEMIVS, qui & Anastasius secūdus, ab exercitu Imperator creatus, in Philippicum, ut dictum est, insurrexit, regno oculisque eum priuavit, nec tamen occidit. Hic imperiū adeptus est anno mundi 4676. à Christo nato 714. Cum optimè quæ ad pietatem attinent instituisset, classē ingentē aduersus Arabes in Alexandriam misit. Verūm classarij quidam cōtumacius agentes, qui illum oderant, domum reuersi, Theodosium ignobilem alioqui virum Imperatorem creant: captiāque Cōstantinopoli, monasterio Anastasiū includunt, annos tres imperantem. Vide Pau. Diac. lib. 8. Egn. lib. 2. Ab. V r s p.

THEODOSIVS Atramentenus coactus à militibus sumpsit imperium: anno mundi 4679. à Christo nato 717. Hic ad Niceam graui prælio Artemium vicit: obscuro licet loco natus, non pœnitendum Imperatorem egisset, si diutius illi per Leonē & Cononem, Oriētis præfectos, imperare licuisset. Verūm cū Leonem exercitus Imperatorem dixisset, petētus belli ciuili Theodosius, cessit imperio, monasticam vitam amplexatus. Vide Diac. lib. 8. Egn. lib. 2. Ab. V r s p. hic annum imperat.

LEO Isaurus sceleratus, imperat post Theodosiū. huius temporibus Saraceni trienniali obsidione terra mariq; Constantino-polim obsident: verūm peste famēque confecti, à Bulgaris etiam saepe victi, classe magna ex parte igne sub aquis ardente consumpta, numinis iram sensere: nec minori interim clade in vrbe sæuitum, trecenta & amplius ciuium millia peste famēque cōsumpta sunt. Hic, in gratiam duorum Iudæorum, imagines sanctorū deiecit atque incendit. imperauit annis 24. Vide Diaco. lib. 8. Egn. lib. 2.

CLOTARIVS, huius nominis quartus, Francorum Rex 19. extitit. Nā cū Carolus Martellus è custodia nouerç Plestrudis elapsus esset, Chilpericum Daniele, Regem à morte Dagoberti statim creatum, persequitur, & magna tandem clade castigat ad Vinciacum Samarobrinsium: iterumque eundem cum Eudone Aquitaniæ duce, quem in auxilium aduocat Chilpericus, fugat: & Ramanfredum Andegauj assequitur. Tunc Martellus Regem salutat Clotarium quendam (nonnulli scribunt fuisse Dagoberti secundi fratrem, alij autem auunculum aut patruū) qui annos duos regnat: sepultus Canciaci cum Childeberto & Dagoberto.

CHILPERICVS huius nominis secundus, Francorum Rex vicesimus, qui antea & Daniel vocatus & monachus fuisse dicitur, siue vera Clodouei magni soboles, siue falsa, mortuo Clotario, ex Vasconia à Martello reuocatur: quem reddidit Eudo cum parte gaze. Vt venit Chilpericus, Regem sibi facit eum Martellus anno mundi 4683. à Christo nato 721. regnat Chilpericus hic, qui & Daniel, annos quinque, deinde moritur, & sepelitur Nouioduni. Vide Chro. Regum Francorum.

hh 4

CAROLVS Martellus, gloriæ suæ augendæ, opibûsque Francorû tutandis incûbês, Saxones, arma parâtes, finitimósque sollicitantes, antequâ maius exoriretur bellû, ad officiû redire cogit, Bauaros debellat. Alemanis vi armorû perterritis recipit, reducitq; Plestrudê vnâ cûm Sonichilde eius nepte, quæ profugerât illuc, sibi à Martello metuêtes. Interea Eudo Aquitanię Dux multa hostilia in Frâcos ausus est. Celerius omniû opinione reuersus Martellus, primûm omniû conuentû vniuersæ Frâciæ habuit: ab eoq; iam non Magister equitû, sed altiore fastigio princeps Francorû salutus est, an. mun. 4686. à Christo nato 724. Tum noua nominis nobilitate inclytus, Aquitanicû bellû suscipit, aduersus Eudonê qui Saracenos ex Africa exciuerat: quo in bello ad 370000. barbarorû cecidere: ex Frâcis 15000. tantûm. exteri rerû scriptores de nobis hoc literis prodiderunt, cum magna læticiæ significatione quòd gens legis ac religionis tam impiæ, penè occidione occiderit. Obiit Martellus Carisiaci ad Isaram: conditus in Mausoleo Dionysiaci in ordine Regum. Clotarium quartum vt dixi, Martellus Regem creauit, deinde Daniele Chilpericum vocatum, postea Theodoricum secundum. Vide Aemy. lib. 2. Gag. lib. 3.

THEODORICVS secûdus, Dagoberti itê secûdi filius, post Chilpericû qui & Daniel dictus est, apud Francos imperat ann. mun. 4688. à Christo nato 726. Huic fuit cognomētû Calala, qui in cænobio, educatus fuit: imperauit Martelli opera, nec præter nomê, regiû quicquâ habuit, cû summa rerû, penes vnicû principê Martellû esset: qui, hoc rege, Abdiramâ, atque Athinû, Saracenorû Reges, variis præliis strenuè debellauit. Obiit Theodoricus hic, anno regni 15. (eodem anno etiam obiit Martellus.) atque in æde D. Dionysij sepultus est. Vide vt supra.

CHILDERICVS, huius nominis tertius, dictus stupidus, ob ignaviã, fratri suo Theodorico secundo supradicto, succedit in regno Franciæ anno mundi 4703. à Christo nato 741. hoc principe, Gripho hæreditate Martelli patris priuatus, Laudunum arcem belli occupauerat, mox fratribus in fidem se permittere cogitur. Carolomanus eius frater Roma rediens, abiectis omnibus fortunis, in cœnobium secessit: deinde in montẽ Casinum migravit, tōsu, habitúque monachi. Childericus anno regni nono, cum regio nomine indignus ac solij dehonestamentũ videretur, opera Pipini consilióque Zachariæ, Pontificis, regno pellitur: conuentu præterea habito, mira procerum consensione Pipinus ipse salutatur Rex: Childericus fit monachus. Vide Aemyl. lib. 2. Chroni. Reg. Franc. Gag. lib. 3. defecit primùm in hoc Childerico masculca Regum Francorum progenies.

PIPINVS Breuis, Francorum Rex dicitur anno mundi 4712. à Christo nato 750. In hoc defecit prima Francorum Regum masculca proles. Pipini præsidiũ contra Aistulfum Longobardorum Regem Papa implorat: conscripto exercitu Pipinus Italiam intrat: Aistulfum Papiæ obsidet, atque ad deditiōnem cogit. Papæ exarchatum Rauennatem dono dat, monitis etiã Constantini Copronymi Imperatoris neglectis. Vide Blon. lib. 1. Dec. 2. Aemy. li. 2. Aistulfus Longobardorũ Rex inter venandum obiit. Rex Pipinus Parlamētum in Frãcia instituit: Parisiis obiit anno regni 18. relictis filiis Regibus, Carolo Magno & Carolomano: succedit ei in Franciæ regno Carolus Magnus anno mundi 4730. à Christo nato 768. qui imperat Romæ anno mundi 4763. de quo, vt Imperatore, suo loco meminerimus: à Pharamundo ad Pipinum sunt anni 331. à Meroueo 302. à Clodoueo Christiano 252.

CONSTANTINVS huius nominis quintus Leonis Isauri filius, impio patri scelestissima proles succedit, imperatq; Constantinopoli anno mundi 4704. à Christo nato 742. Hic dictus est Copronymus, quòd infans dum baptizatur, ventrem purgat. Sanctorũ imagines non tantũ, sed & reliquias aut contemnit, aut comburit: nobilissimũ quenque è medio tollit. Constantinopolitanos antistites duos grauiter excruciatos capite plectit. Bulgaricum, variante fortuna, bellum, terra marique gerit. Artabaldum Imperatorem creatum oculorum vsu cum liberis priuat. Grauisissimam hyemen, vtì Pontus, Bosphorũque Thracius perglaciauerit expertus, post infinita flagitia exquisitissimo cruciatu, nempe lepra consumptus, obiit anno imperij 35. Consulito Egna. lib. 2.

LEO quartus, succedit patri Constantino Copronymo anno mundi 4739. à Christo nato 777. Hic paterni sceleris atque imperij hæres extitit, idque minimè assentiente matre, pia quidem ac proba muliere. Coronam à Mauricio principe Deo dicatam, nefario capiti imponens, captus gemmarũ & auri splendore, breui pœnas luit. In Saracenos, Syriam inhabitantes, impetum fecit. Imperauit annos quinque, relinquens ex Irene coniuge, proba, & speciosa, filium Constantinum, qui post patrẽ imperat. Vide Egna. lib. 2.

CONSTANTINVS, huius nominis sextus, succedit patri, Leoni quarto, imperatque cum matre apud Constantinopolim, anno mundi 4744. à Christo nato 782. Hic & mater eius, persuasi consilio Therasij Patriarchæ Constantinopolitani, septimam synodum in Nicea vrbe 350. Episcoporum celebrarunt, in qua sanctorum imagines templis restitutæ sunt. Nec multò post tamen, Constantinus iam adultus, matrem haud amplius passus imperare, imperio deiicit, eiectamque in ordinem redigit. Nicephorum, in quem suffragia multorum tacitè inclinabant, oculorum & linguæ vsu priuat. Et ne quid sceleris deesset, Maria vxore monasterio obtrusa, quæ filia erat Caroli magni, Theodoram concubinam superinducit: idque etiam matris consilio, vè filium inuisum omnibus faceret: vnde mox rerum sola potita, filium in potestatem redactum excecat. Consulito Blondum & Baptistam Egna. lib. 2.

IRENE, Attici sanguinis mulier, Leonis quarti vxor, atque huius Constantini mater, imperauit cum filio puero admodum, annis nouem: deinde à filio deiicitur. Verùm exacto circiter anno deiectionis septimo, iterum, sed sola, quatuor annos imperat. Postea à Nicephoro pulsa, in Lesbum insulam relegatur. Hac principe, Carolus Magnus à Leone tertio huius nominis Romano Pontifice, Imperij Romani corona donatur, virtutis ac pietatis gratia. Vide Egna, lib. 2.

NICEPHORVS Patricius, relegata Irene, Cōstantinopolitanum imperiū inuadit anno mundi 4764. à Christo nato 802. Hic fœdus cum Carolo magno icit. Nemo maiore opinione hominū ad imperium venit, dum singulos aut muliebris impotentia, aut flagitiosi principis tēdet: nemo tamen auarius aut crudelius administravit: quorum scelerum mox pœnas meritas luit. A Bulgaris enim paulò ante à se victis, improviso noctis assaultu oppressus, ipse cum toto exercitu ad internecionē cæditur. Stauracius filius faucius euadit, qui cum patre imperarat, & post patrem Imperator ab amicis salutatus, nō multò post à Michaële Curoplate, qui sororem eius in vxorem duxerat, imperio deturbatur, & monasterio includitur. Vide Blon. lib. 2. Egn. li. 2. Stauracius in hac Imperatorum serie minimè à nobis inseritur, quòd paucis diebus post Nicephorum patrem imperitarit.

MICHAEL Curoplates, Rangabe cognomēto, imperat, qua dixi via, Constantinopoli anno mundi 4773. à Christo nato 811. hic melior pacis artibus & pietate, quàm bellicis rebus administrandis, ad vnam aduersam cum Bulgaris pugnam, ita deicit animum, vt accepto nuntio de Leonis imperio, qui post cum Cōstantinopoli imperat, monasterio sese abdiderit: habenas imperij facillè relinquens post annum alterum imperij. Hic quēadmodum Nicephorus, legatis ad Carolum magnum missis pacē fecit, hac conditione vt Veneti suis legibus ac iure viuerent: immunitate his seruata, quam ad eam diem retinuerant. Egn. li. 2.

LEO Armenius, huius nominis Constantinopolis Imperator quintus, ac post Carolum magnū Romanorum Imperatorē, quartus à Nicephoro, dum in oriente Michaëlis supradicti Imperatoris Ducem agit, ad imperium aspirans seditionem in exercitu excitat, factusque est à militibus Imperator ann. mun. 4775. à Christo nato 813. hic vbi regiam ingressus est, Michaëlis filiū abscessis genitalibus in exilium misit. victoriam de Bulgaris retulit, Thraciam recuperavit, quàm plurimos hostes cepit, repressitque eorum audaces conatus, qui iam Adrianopoli potiti, in Constantinopolim arma meditabantur. Diuorum imagines quas sustulerat ipse, cum nollet restituere, noctu per insidias dum sacris operatur, in ipso templo ab imaginum cultoribus capite truncatur, ac multis confoditur vulneribus, anno imperij octauo: vxor in monasterium truditur, filij in exilium pelluntur. Vide Egn. li. 2. ac Cosmographiam Munsteri lib 4. & Blond.

MICHAEL Balbus prauissimis moribus imbutus, qui que Leonē prædictum confoderat, imperat Constantinopoli anno mundi 4783. à Christo nato 821. Hic humili ac sordido loco natus, Thomam virum quidem obscurum, qui tyrannidem inuaserat, vario primùm rerum euentu aggressus, tandem oppressit: cum prius eò desperationis deductus esset, vt ex arce Constantini ad Peram, oppidulum, ferream catenam produxisset. Itaque traditum sibi Thomam, qui Adrianopolim se receperat, manibus pedibusque truncavit, multisque cruciatibus affectum, tandē iugulauit. Saraceni hoc principe Cretam occupant, totamque ferè in ditionem redigunt, Græcos duplici vincunt prælio. Obiit Michaël ventris profluuiò anno imperij nono. Vetus oraculum innotuit, tum rem Romanam ruiturã, cum Balbus avarissimus princeps imperaret. Vide vt supra.

CAROLVS MAGNVS, Francorum Rex, vicesimus quartus, scito Romani populi, clerique rogatu, Romanorū Imperator dicitur, ob egregia in Christianum nomen, & Romanā sedem merita: inunctusque cum Pipino filio à Papa Leone tertio Augustus consecratur, anno mundi 4762. à Christo nato 800. acclamatusque est ter à populo Romano: *Carolo Augusto à Deo coronato, Magno, & pacifico, vita & victoria.* Hic Pipini filius fuit (eius qui huius nominis primus Frācorum Rex, primus item Christianissimus vocatus est) filiumque Pipinum alterum suscepit ex Hildegrande. Carolus & Nicephorus diuiserunt imperiū: hic Orientis, ille Occidentis Imperator est dictus: sub regni initia bello defunctus Aquitanico, Longobardorum regnum, capto eorum Rege, Francico nomini subegit. Saxones sæpe rebellantes, tricēnali tandē bello vicit: & vera pietate imbuit, Saracenos, Hispaniam ferè omnem vastantes, intra Beticæ angulum cōpulit. Sclaus, Danos, & Boiarios tumultuantes, in ditionem suam redegit. Hunnicum bellum octauo post anno feliciter confecit. Moritur anno ætatis 71. regni 46. imperij 13. obiit febre, atque Aquisgrani sepultus est: vocatus est Magnus à magnanimitate, sicut & ante eum Pompeius & Alexander hoc nomine, magni, donati sunt. Parisiense gymnasium & Papiense viris vndique doctis accersitis, instituit: templa diuis crexit: iniurias illatas ciuili animo tulit: in hostes rarò acerbè sæuiit. His meritis ad hæc vsque tempora à multis vt cœlitum vnus colitur. Aemy. lib. 2. Egn. lib. 3. Ab. Vrsper. lib. 4. Hic synodos quinque pro statu ecclesiastico celebravit.

HILDEGRANDIS Sueuæ nobilitatis princeps, Caroli-Magni vxor secunda fuit, ex qua Carolum, Pipinum, & Lothoicum sustulit.

LVDOVICVS Pius, patri Carolo Magno succedit, imperatque Romæ & Franciæ anno mundi 4776. à Christo nato 814. à pietate, cognominatus est Pius. Dacicum bellum conficit: nec multò post Bernardum Pipini fratris filium, in Italia res novas molientem, capite plectit. Cõiurarunt in eum filij eius, & optimates, maximè verò prælati, in quos non alia animadversione vsus est, quàm quòd in monasteria eos intrusit. Synodũ habuit in qua vanitates vestium, luxúmque gemmarũ, & auri & argenti nimia pompa ecclesiasticis sunt interdicta. A filiis tribus imperio præter spem deturbatur, & in cœnobium truditur, imperiũque eiurare cogitur, tanquam in Carolum natu minimum propensior esset, sed tumultuante optimo quoque, eodem anno restituitur. Lotarius filius in Italiam pedem refert: data fide ad patrem redit, reconciliatur: eique pater imperij dignitatẽ, regni que tribuit coronam. Obiit Ludouicus Maguntia anno ætatis 64. imperij 26. in Mediomatricibus sepultus est. Vide Gaguin. lib. 4. Egna. lib. 3.

IVDITH Comitissæ Altorf filia, & Ludouici Pij vxor, suscepit ex eo Carolum Caluum: hanc Ludouicus Pius maritus repudiavit, ac postea recepit: inde concitati prioris vxoris filij, odium in patrem aluerunt: eumque in monasterium intruserunt. Vide Chronica Regum Francicorum.

THEOPHILVS Michaëlis Balbi filius, post patrē imperat Cōstantinopoli anno mundi 4792. à Christo nato 830. Hic erga subditos iustum ac æquum se præstitit, diuorum autem imagines execratus est, eorūque cultores acriter puniuit, patrē imitatus. Cum Saracenis Asiæ prouincias vastantibus, bis congressus, bis victus est, castrisque exutus. Amorium, vnde illi genus, ab iis obsessum, ac proditione captum, direptum est. inde ob animi mœrorem ab omni cibo ille abstinens, solāmque aquam frigidam potans, in dysenteriam incidit, qua periit post annum imperij decimumquintum. Vide vt supra, in huius Imperatoris patrē.

MICHAEL Theophili filius, successit patri adhuc infans, & sub tutela matris Theodoræ, quæ pro filio imperium administravit Constantinopolitanum anno mundi 4807. à Christo nato 845. Michaël autem adolescentiam vbi attingit, regni negocia tractare cœpit, cessitque ei mater. Hic auo quàm patri simillior, per ignauiam ac prodigalitatē rem afflixit: irruētibus subinde multis bellis, à cursu equorum in quem omne studium collocat, auocari non potuit. Circensibus itaque ludis dum plus nimio indulget, Basilium Macedonem Barda interfecto, cōsortem imperij ascit: à quo mox occisus est, cū imperasset annis tredecim. Vide Blondum lib. 2. Deca. 2. Baptist. Egna. lib. Ro. principum. 2. & Cosmog. Mun. lib. 4.

LOTARIVS post patrem Ludouicum Pium Romę imperat anno mundi 4802. à Christo nato 840. hic paterna diuisione inter filios minimè contentus, omnia sibi, tanquã natu maximo, & Imperatori à patre declarato, vendicabat. bellum inter fratres vtrinque atrox & cruentum die paschæ, dum vterque alteri insidias parat, committitur ad Fontoniacum in Altisiodorensibus: tot hominum millia vtrinque cecidere, vt cõulsæ prope sint imperij vires: victus tamen est Lotarius à Carolo caluo: qui cùm bellum iterum repararent, iterum fusi, pacẽ petiere: quadraginta vtrinque dictis arbitris, fœdus in eũt: imperij titulo, Lotario Italia, cum Prouincia, & Lotaringia, ab se sic dicta, celsit: Ludouico Germania, Carolo Francia, quæ Britannicum Oceanum & Mosam terminos haberet. Huic Carolo Francici nominis primo, separatim contigit quod veræ Franciæ regnum nunc dicitur: nam Carolus Magnus, & qui præcesserant, Germanicũ quiddam referebant. Lotarius Ludouicum filium in consortem imperij assumpsit: & post aliquot annos imperio se abdicans, monasticam vitam vixit, tædio (vt opinantur) rerum aduersarũ. Imperat Lotarius annos 15. Vide Blond. Aemy. lib. 3. Egn. lib. 3.

LVDOVICVS Lotarij filius, post patrem Romę imperat: inter eum, & Carolum Caluum patrum, minimè conueniebat, propter Austrasiam quę Lotarij fuerat, quam tamen sibi Caluus vendicabat, sed compositis rebus, cum imperasset annos 21. moritur, superstitite filio Ludouico. Vide Egn. lib. 3.

BASILIVS Macedo, qui Michaëlem occiderat, eiusdem imperium occupavit Constantinopolitanum, anno mundi 4831. à Christo nato 869. Hic in pueritia captiuus inter venales Constantinopolim adductus fuerat: præfuit tamen, & eo rerum successu, vt ad eius nepotes imperij maiestas transferit. A depto imperio, Michaëlis largitiones ita reuocauit, vt dimidium corū quæ quisque acceperat, arario inferret. Treis liberos imperij hæredes instituit: deinde plurima cum Saracenis gessit bella, victoria plerunque potitus: multos Iudæos ac Scythas ad Christum perduxit. Anno imperij 17. à ceruo in venatione cornu iactus, mox periit, vir frugi, & quem principem non contempnas. Vide Liut. lib. 1. Egna. lib. 2. Cosmog. Mun. lib. 4.

LEO Basilij filius, huius nominis Imperator sextus, Cōstantinopoli imperat anno mundi 4848. à Christo nato 886. Bulgarios desciscentes, Turcarum auxilio primò vicit: postea ab his per inanes inducias delusus, magna ipse clade affectus est: inde in Saracenos classe comparata, Nicetæ ductu insignem adeptus est victoriam. Philosophus fuit, literarum omnium, Astrologiæ in primis studiosus, qua etiam filium Cōstantinum imperaturū prædixit, ac diuinauit: in rep. moderanda, ac vrbe custodienda sollicitū ac solertem se præstitit: huius providentiam ac vigilantiam pro Reipub. salute, describit Liuthprandus, qui à Basilio Imperatore ad Nicephorum Phocam, historiam rerum per Europam cōscripsit. Hic Leo vt vigilum siue custodiarum vrbis fidem experiretur, noctu solus è regia mutato habitu sese proripuit: à primis custodibus numerata se liberat pecunia, ab aliis verò, pugnis, flagrisque cæsus, in carcerem truditur: hos postea muneribus donat, illos autem bonis exutos expellit. Vide vt supra.

CAROLVS Caluus Ludouici Pij filius, Francorum Rex vigesimus sextus, mortuo Ludouico secūdo huius nominis, Imperatore, Lotarij filio, Italiam petit: à Ioanne Pontifice huius nominis octauo, corona imperij donatur, anno mūdi 4838. à Christo nato 876. Hic antea cum Britonibus & Normanis varia fortuna dimicauerat: nā Normani Danis finitimi, qui à Carolo magno debellati fuerant, ditionem Caroli Calui infestarunt, & piraticam exercentes, Nannetes vsque peruolarunt molestis incursionibus: contra quos Carolus annis ferè decem pugnavit. tandem fortiter apud Andegauum, quod ceperant, obsessi, pecunia se redimunt. Carolus in Saracenos mouens, facile conatus eorū reprefsit: inde in Galliam reuersus, breui Italiam repetit: aduersus quem dum Ludouici Imperatoris filij bellum parant, ipse curis confectus, & Mantuæ morbo correptus, veneno à Sedechia, medico Iudaici sanguinis, dato, moritur anno regni sui Francici tricesimo octauo, imperij verò, secundo. Nec tradunt autores quo sollicitatore, corruptorēque id sceleris perpetrarit Hebræus ille: neq; an sequitum in eum sit, vt domesticis magis insidiis quàm externis petitus videatur Caluus: qui impotentia, superbiaq; à suis insimulabatur: & quòd contemptis patriis moribus, cultu in externos ritus degenerasset: ita dum oculis hominum augustiorem se facit, pectoribus inuisus fuit. Paul. Aemyl. de rebus Francorum lib. 3. Bap. Egna. Ro. prin. lib. 3.

LVDOVICVS Balbus Caroli Calui filius, à Papa Ioanne huius nominis octauo, qui in Galliam se contulerat, coronam imperij accipit anno mūdi 4 8 4 0. à Christo nato 8 7 8. Hic Pa pa præter Italiæ multorum principum voluntatem solus titulū imperij Balbo asseruit: nam è custodia fugiēs, cui Romani illum incluserant, & in Galliam contendens, ratum Balbo imperium suo assensu fecit: quod tamen valetudinarius princeps biēnio vix obtinuit. Hic paruam expeditionē in Cenomanos fecit, ac Gothofredi Cenomanensium comitis filios præfractos quidem, ac patri, ipsi denique Imperatori minus obsecundantes ad obseruantiam compulit: interminatus nisi ad officium redirēt, vltima passuros. Obiit Compendij, quo die Christus passus est: vxorem reliquit grauidam, quæ Simplicē peperit: cui Odo Roberti Andium Ducis filius, in spem ventris, fuit à patre tutor designatus. Aemy. lib. 3. Egna. lib. 3. Chro. Reg. Fran.

LVDOVICVS Carolomanúsque fratres, Balbi ex pellice filij, Franciæ regnum obtinent anno mundi 4 8 4 2. à Christo nato 8 8 0. Hi duo nothi initio feliciter rem gerunt aduersus Normanos & Danos, qui numerofo exercitu, igni ferróque Galliam per quinquennium vastabant. Carolomanus in equo ludi bundus dum refugientem domum puellam insequitur, impetu equi intra humile ostium illatus, corporis compagem soluit. Ludouicus aprum venabulo premens, intorto aliundè telo transfigitur: hic anno regni quarto, ille quinto: Porrò Carolomanus, quòd natu maior esset, Rex præ altero censetur. Consulito Aemyl. lib. 3.

LVDOVICVS nihili, mortuo patre Carolomano coronam regni Franciæ suscipit, anno mundi 4846. à Christo nato 884. hunc non annumerat Paulus Aemylius in serie regū Franciæ, vel quòd eundem hunc putet cum Carolo Simplice, Balbi posthumo, cuius simplicitas hic, sub nomine Ludouici nihili, interposita sit: (nam etiam hic attentioribus turbata & confusa videtur historia) vel quòd huius Ludouici loco (si quidem alter sit ab illo Simplice) ob ignauiam quasi reiecti, censeatur potius Carolus Crassus, qui Romæ tunc imperabat, Franciæ quoque Rex: nam & is Carolus regnum etiã optimè dicitur administrasse, ab Italia euocatus, vt statim dicitur. Fertur Ludouicus hic pulsus fuisse regno, anno quinto: cuius regni annos quinque in Carolū Crassum, ob eam quam diximus causam, transferimus. Gag. li. 5.

CAROLVS cognomento grossus, siue crassus, Ludouici 2. Germaniæ regis filius, Romæ imperat post Balbū, anno mundi 4842. à Christo nato 880. hic cum subsidio opus esset Italis contra Saracenos, à Papa Ioanne octauo, necessitate compulso, è Germania accersitus, profligatis Saracenis, imperialem coronã accipit. Accersitus à Francis aduersus Normanos, Franciæ Rex appellatur. Neustrij publicè detrectabant imperium: pacem cum eis composuit: idque Neustriæ, quod nunc Normania est, nomine à nouis incolis indito, incolendum eis dedit. Exin qui iuuenis mira indole fuerat, adeo degenerauit ab illa Caroli Magni stirpe, vt quòd rebus suis, publicisque superesse non posset, curator ei daretur, nouo exemplo fratris filius patruo: is est Arnulphus. Aemy. Egna. lib. 3. imperat annis 10.

ODO, Roberti Andium Ducis filius, alienus à genere Caroli Magni, tutorque Caroli Simplicis, iussus regnat apud Frâcos post Carolū Crassum, anno mundi 4852. à Christo nato 890. nec obstitit Arnulphus Crassi curator, & Augustus Imperator saluratus, qui regnum occupare satagebat. Is Odo aduersus Normanos præclarè se gessit. Franci biennio postquam Odonē Regem salutarunt, in Aquitania omnino cum regnare iubēt, assumpto Rege, ante tempus, Simplicem adolescētulo: id emulatione factum putarim: multi enim pro vno tutores exorti sunt, atque armis in Odonem actum ac decertatum est: aduersus quem Arnulphus Augustus accersitus est: virtute tamen, opibus, fortunâque superior Odo euasit. Odo in Galliam attulit nobile illud signum innumeris sparsum liliis, quod ad Caroli sexti tempora durauit. numerantur anni regni huius nouem. Vide Aemy. lib. 3. & Gag. Chro. li. 5. moriens Odo pupillo Simplici regnum restitui iussit.

CAROLVS Simplex, Balbi filius, post Odonem tunc demum dicitur regnasse apud Frâcos, nempe anno mundi 4861. à Christo nato 899. huic pupillo coram proceribus regnū iubet restitui Odo animam agens. hoc Rege finitum est bellū Normanicum: Rhollo primus Normaniæ Dux factus est. Tot rerū fluctus in Gallia extitere à Balbo ad Simplicem, vt vix certò sciri possit quis potissimum regnarit. Robertus Odonis frater, regni emulus, aduersus Simplicem pugnās occiditur. Herbertus, cuius sororem in vxorem duxerat Robertus, Simplicem ad se in speciem rei componendæ accersit, & in carcerem Peronæ cōiicit: vbi post annos tres moritur, ac Peronæ sepelitur. Aemy. lib. 3. regnat annis 27. fuitque iuxta nostram lussputationem 32. Francorum Rex.

ARNVLPHVS, Carlomani filius, patruo Carolo crasso, cui curator datus fuerat (nempe nouo ac inusitato modo nepos patruo) succedit in imperio Romano anno mundi 4852. à Christo nato 890. eodem nempe anno quo Odo apud Francos regnat. Hic Normanos strenuè superat: mox in rapinas conuersus, iusta numinum ira plectitur: nam pediculari morbo cōfectus obiit, anno imperij 12. Vltimus hic è Caroli Magni prosapia imperat Romę: in eoque imperij maiestas deficit ad Germanos, quę per centum annos apud Francos steterat: sub quorum principatu Francorum, adeò floruit, vt vetera tempora nō desideres. imperat annis duodecim. Vide Baptistam Egn. libro Romanorum principum sexto.

LYDOVICVS à Gallis & Germanis successor Arnulpho patri creatur, anno mundi 4864. à Christo nato 902. imperat annis decem in Germania & Galliis, puta Lotaringiæ. aduersus Berengarium bellum mouit, quę primò vicit: deinde Veronæ victus, luminibus priuatur. Imperat annis decem. Hic grauius prostrauit Hungaros Germaniam vastantes. Sed ab illis postea vicissim victus est, coronam accepisse nusquam legitur. Vide Chro. Imperatorum, & Carionem lib. 3.

BERENGARIVS hoc nomine primus, Foroiulij Princeps, ex genere Longobardorum, Arnulpho successor in imperio ab Italis creatur, eodem anno quo Ludouicus, de quo proxime, à Gallis & Germanis. Itali siquidem afsiduis barbarorū incursionibus vexati, ius antiquum, & veterē imperij gloriā amittere nolentes, hunc sibi præfecerunt: fuit ingenio & re bellica potens. Guidonem Spoletinum Ducē interfecit. imperat annos ferè quinque. Videto Chro. Impe. Scribit Ioannes Carion li. 3. hūc Berengarium collectis ingentibus copiis aduersus Hungaros quanquā infeliciter pugnasset, attamen ex ea expeditione tantam nominis exiltimationem consecutum esse, vt postea Cæsarē se voluerit nominari. Chronica Phry. referunt hunc Berengariū ad Arnolphi Imperatoris Romani tempora. Ceterū imperij Romani maiestas in Arnulpho defecit, quæ tanta indole à Carolo magno quæsitā fuerat, & ad Germanos translata est. terra certè Itala sub Gallorum principatu adeò floruit, vt vetera Romanorum principum tempora minimè desiderares, sed & anni sexaginta vsque ad Othonem primum Saxonum Regem, quibus nulum non calamitatis genus sensit Rom. imperium, ac terra Itala, effecere vt Gallicum nomen desiderabilius foret. Vide Egn. li. 3.

BERENGARIVS secundus priori succedit anno mundi 4868. à Christo nato 906. Hic post tertium aut quartū annum à Rudolpho Burgundo Rege pellitur. Vide vt supra.

ALEXANDER Leonis supradicti Imperatoris frater, eidē in imperio Cōstantinopolitano successit, anno mun. 4866. à Christo nato 904. Hic & Basilio patri, & Leoni fratri dissimilis, luxu & delitiis perditus, annum & mensem imperavit: turpissimum quēque rebus præfecit: erumpente tandē è naribus & pudendis toto die sanguine, ob crapulam ac ludum pilæ intempesium, obiit. Vide vt supra, vbi de patre ac fratre huius memini.

CONSTANTINVS Leonis supradicti filius, septennis à patre sub matris tutela relictus est. imperavit Constantino poli post patrum Alexandrum prædictum anno mundi 4867. à Christo nato 905. Huic Romanus quidam Lecapenus insidias tetendit, vtq; eum omnino imperio deturbaret, nullum non lapidem mouit: frustratus tamen spe sua, à propriis filiis captus, ac in monasterium trusus est, qui antea matrem Constantini Zoen, in monasterium truserat. Cū autem hi Romani Lecapeni filij idē Constantino facere tentarēt, capti ipsimet, & tonsi in monasteriū detrusi sunt. Constantinus itaque qui à Romano vitrico multis annis oppressus fuerat, monarchiam sic recuperat, solusq; prudenter satis administrat, tyrannis quibusdam oppressis, Turcarūque principibus aliquot, Christianam amplectētib; pietatem. Hic literas penē extinctas ab interitu vindicauit. Librū filio Romano, qui alter est à Romano Lecapeno, reliquit: in quo totius imperij summam, sociorum fœdera, hostium vires, rationes, & consilia aperuit, quem Veneti in bibliotheca vt thesaurum adseruāt: nam & multa de Venetorum rebus differit liber ille. Vide vt supra. Imperavit Constantinus hic, tam solus, quàm cum Romano Lecapeno annos 55.

CUNRADVS Ludouici, Arnulphi filij, ex fratre nepos, vltimus ex nobilissima posteritate Caroli Magni, Germaniæ Rex, Cæsar designatur anno mundi 4873. à Christo nato 911. nec tamen à Pontifice coronatur. Hic Hungaros, quos instigarat Berengarius (qui Imperatoris sibi nomē in Italia vsurpabat) vt iterum Germaniam depopularentur, superauit, Othonis Saxonis ducis præsidio: cuius filius Henricus à Cunrado morituro, Imperator declaratur. Consulito Chro.

HENRICVS Saxonum Dux, supradicti Othonis filius, in Germanorū imperio succedit, defuncto Cunrado anno mundi 4881. à Christo nato 919. tunc imperium à Caroli magni posteris ad Saxones trāslatum est. Hic Hungaros vicit, Sclauos subegit, Dalmatas tributarios fecit: Bohemos imperij legibus subiecit, quadraginta millia Hungarorum apud Merseburgum prostrauit: Brandenburgum cepit: Vandalos subegit ad mare vsque (hi Christianam religionem tunc amplexi sunt) toti Germaniæ summam tranquillitatem peperit: hic cognomento auceps, iam morti proximus successorem imperij instituit Othonem filium suum, cum ipse imperasset annos octodecim. Vide Liuthp. lib. 2. ca. 9. Vuitich. lib. 1.

BERENGARIUS tertius, in Italiam accersitus anno mundi 4872. à Christo nato 910. vnà cum filio Adalberto Italiae regnum administravit. Sed cum tyrannum verius quam principem ageret, accersitur à Romanis Otho, cuius tunc nomen ac pietas celebris erat, qui Berengariū cum filio Italia expulit. Vide Bapt. Egna. lib. 3. & Carionem lib. item tertio.

OTHO Henrici supradicti Saxonum Ducis filius, in Italiā accersitus, cum quinquaginta millibus armatorū venit: Berengarium, eiusque filiū ad obsequiū retrahit: quos, data venia, magna Galliae Cispinae parte donat. Romam inde profectus, à populo Imperator & Augustus salutatur, à Pontifice coronatur anno mundi 4923. à Christo nato 961. iamque annos 25. Rex Germaniae extiterat, succedens Henrico patri. Hic Otho conscripto exercitu Franciam intrauit, cuius Regem Ludouicum à Normannis proditum, & in carcerem coniectum, libertati regnoque restituit. Berengarium cum filio res novas iterum molientes, facile vicit: captosque alterum Bizantij, alterum in Austriam relegauit. Huic, cum administrasset annos 36. successit eiusdem nominis filius, quem etiam pater Romam vocatum, Imperatorē designarat. Vide Egn. lib. 3. Aemy. lib. 3. Vuit. lib. 2. Luithpr. lib. 6. ca. 6.

ROMANVS Lecapenus obscuro genere natus, insidias Constantino parauit, imperiique Constantinopolitani socius ac particeps ab eodē necessario adscitus est, eodem quo regnare cepit Constantinus anno, vti supra videre est: Helenamq; Constantini filiam, pulsa matre Zoë vxorem habuit. Nec tamen iusiurandum sanctissimum quod præstiterat Lecapenus, nec gener Constantinus obstitit, quo minus imperium & sibi & Christophoro filio idem Lecapenus assereret. Cum autem aduersus Bulgaros, Simeonemque eorum ducem, infeliciter congressus esset, à Stephano & Constantino, filiis suis captus, imperio exiuit, & in vicinam insulam in monasterium ad Philosophandum relegatur. At cum iidem ipsi aduersus Constantinum Leonis filium idē molirentur, in laqueum quod tetenderant incidunt, nam & ipsi mer, Lecapeni inquam filij, monasterio mancipantur. Imperauit Romanus Lecapenus annos 39. Vide Liuthprandum lib. 5. ca. 9. 10. & 11. Eгна. lib. 2. Cosm. Mun. lib. 4.

ROMANVS Constantini, Leonis filij, filius iunior, post patrem imperium suscepit Constantinopolitanum, quod tamē alieno rexit arbitrio, nēpe Nicephori Phocæ, de quo statim meminerimus, vbi & annorum supputationem inferam, nō hīc, ne bis id faciam. Fuit Romanus hic foris aduersus Saracenos Cretam occupantes, & Turcas Asiam vastātes, Nicephori ductu felix: domi in matrem ac sorores impius, vt regia eiecit, ob mærorem quòd regio essent exuta vestitu, qua stum fecerint meretricium: ipse ludis ac crapulæ deditus, anno imperij decimo, veneno potionatur. Vide vt supra.

R O D V L P H V S post Carolum Simplem Franciæ trigelimus tertius Rex imperat, anno mundi 4888. à Christo nato 926. Nam dū anceps fertur Carolus Simplex in potestaté Herberti Viromandui, Peronam profectus, præsidio custodibúsque circumfusis, adducitur, & velut cogitur vt regni iure cedere se in procerum concilio profiteatur, illúque dono dare huic Rodolpho Burgundiæ Regi, Richardi filio, post Ludouicum in Italia captum, luminibúsque orbatú. Hic imperij veluti vagi ac in medio positi spem affectans, in Italiam transcendit, Berengarióque victo, rerum illarum magna ex parte triennium potitur. At verò mortuo in custodia Simplice, cū Italos iam eius poeniteret, in Galliam rediit. Continuo Hugo Arelatensum Rex, in Italiam tanquam vacuam possessionē, spe imperij se contulit: quòd Proinciæ Regibus Italiam deberi diceret, Gallis, Germanisq; ac Italis de imperio decertantibus. Regnat in Francia Rudolphus Burgundio, annos duos: alij dicunt 12. Ad fanum D. Columbæ apud Senonas sepultus est. Vide Chro. Reg. Franc.

L V D O V I C V S, huius nominis quartus, Simplicis filius, ex Anglia, quo se ad auunculum Regem cum Ogenia seu Ogenia matre post comprehensum ab Herberto patrem, contulerat, reuocatur: inde huic Transmarino cognomen est: regnatque apud Francos anno mundi 4890. à Christo nato 928. De regno fuit inter ipsum & Rodolphum cōtrouersia: Rodolphus moritur anno regni huius nono. Rex aduersus Othonem Cæsarem, in Lotaringiâ bellum mouet: Gerberga Gisleberti vidua Othonis soror nubit Regi. Hugo Roberti filius, Regi facessit negocium: cuius opera quidã aiút Regē à Normanis captū, & Laudunum in carcerē ductū, vnde eum liberat Otho. Regnat Ludouicus annis 27. Apud Remos sepultus est. Vide vt supra.

LOTARIVS, Ludouici transmarini filius, post patrem apud Francos regnat anno mundi 4917. à Christo nato 955. Hic Imperatorem Othonem huius nominis secundū, bello adortus, penē opprimit: is vicissim ab octobre ad decembrem Regem persecutus, præter templa, resque sacras nihil non funditus evertit Lutetiam vsque: sed pedem cum suis referre coactus, eruptione ciuium ac præsidij, fortissimos suorum, & nobilissimos amisit. Mox ad colloquium congressis Rege & Cæsare, in possessione Lotaringiæ Carolus Regis frater perseuerauit, sed angustioribus finibus descripta quàm ante fuisset. Mortuo Othone secundo, imperij anno decimo, successit Otho tertius. Tunc Francus repetito Lotaringico bello, Viriduum, eiusque oppidi Comitem Gothofredum capit: sed supremis suis diebus Cæsari Comitem, Comiti opes restituit. regnat Lotarius hic annos 31. Obiit, sepulcrusque est Remis. Vide Aemy. li. 3. & chro. Reg. Francicorum.

LUDOVICVS, huius nominis quartus, supradicti Lotarij filius, mortuo patre, apud Fracos regnat anno mun. 4948. à Christo nato 986. vltimus hic ex agnatione Caroli magni regnat: nã cum is annum omnino regnasset, veneno periit, Compendique sepultus est, cui Capetus subrogatur. Ita tertiū stemma in folio locatur, haudquaquam Francis pœnitendum: nempe Pipini, Martelli, & Capeti. Vide Aemy. lib. 3. huius Capeti agnatio ad hæc vsque nostra tempora feliciter perdurat. Cæterum à Faramūdo ad vsque Hugonem Capetum anni sunt 568. à Clodouco Christiano 487. à Pipino 237. Vide vt supra.

NICEPHORVS Phocas Constantinopoli imperat anno mundi 4922. à Christo nato 960. Cum Saracenis sæpe ac feliciter congressus est, qui Calabriam, Siciliam, Candiam, Cili-
ciam & Cyprum occuparant: in Sicilia res haud ita bene per duc-
es acta est: ipse Ciliciam, & bonam Asiae partem lætis recepit au-
spiciis: mox Antiochiam noctu aggressus, pulsus Saracenis impe-
rio eam adiecit. Inuisus omnibus fuit, quod bellorum pretextu
nouis tributis & exactionibus populum expilaret, numismata
adulteraret, ac pondus imminueret: quare odiosus ciuibus, facile
à Ioanne Zimisce, noctu dormiens in cubili occiditur: intromit-
tente etiam sicarios, Theophania Nicephori vxore: imperat an-
nos decem. Vide Egnat. Ro. prin. lib. 2. & Cosmograp. Mun. de
Græcia lib. 4.

IOANNES Zimisces occiso, vt dixi, Nicephoro, post eum
imperat Cōstātinopoli, an. mun. 4932. à Christo nato 970. Hic
clarus antea militari laude, in Roxolanos feliciter mouet, Bulga-
riamque totam, quam sibi Roxolani vendicabāt, imperio subiit,
Sphendoslauro eorum Rege ad deditionem coacto. Basiliū &
Constantinum fratres, Romani secundi supradicti filios, Cæsa-
res facit, ac imperij consortes creat: Nicephoro deditos è medio
tollit: & damnatos exilio ab eodem, reducit. At mox parata de Ro-
xolanis victoria, cum triumphantis specie Constantinopolim
ingressus esset, veneno potatur, post annum imperij sextum. Vi-
de vt supra.

OTHO iunior, siue Otho huius nominis secundus, superioris Othonis filius, patri Romanorum Imperatori succedit anno mundi 4935. à Christo nato 973. attamē à patre iam ante sex annos fuerat Imperator creatus: cuius etiam opera Saracenos, Græcosque Calabria expulerat. Hic mortuo patre Henricum Bavarie Ducem nouis rebus studentem, debellauit: atque aduersus Lotarium Francorum Regem, qui sibi Lotaringiam asserebat, Galliam ingressus, sædis populationibus eam vastauit. At dum reuertitur, in Axonę fluuij transitu graui incommodo à Francis afficitur, quibusdam ex suis militibus vorticibus absorptis, pluri- bus ab insequente hoste interfectis. Dum in Italiam festinat ad famam Græcorum principum, qui Saraceno etiam milite instru- cti Italiam sibi vendicabant, vincitur: ac scapha conscensa, à pi- ratis captus, in Siciliam ducitur: liberatus, omnem in Beneventa- nos iram, quòd signa deseruissent, effundit: ciuitatem capit, spo- liat, incendit. Tandem fato concessit, cum imperassēt solus post patrem annos decem. Consulito Blond. lib. 3. Deca. 2. Egna. lib. 3. Ab. Vrsper.

THEOPHANIA vxor huius Othonis secūdi filia fuit, Nicephori Græcorum Imperatoris, quem regno pulsū, resti- tuit, & confirmauit Otho. Vide Sup. Chro. lib. 12.

BASILIVS & Constantinus fratres, Romani iunioris filij, post Ioannē Zimiscen Constantinopoli imperant anno mundi 4938. à Christo nato 976. nullique diuturnius imperarūt, nam annos 53. præfuerunt: ille 50. hic treis etiam solus, post fratrem: & ne sine civili bello rem transfigerent Bardæ Scleri ambitio effecit, quem imperium inuadentem, victum ad Persas fugarunt. postea Phocam, egrè ferentem se contēni postrem in Sclerum se duce egregiè nauatam, in acie cæsum, ac tyrannidem vsurpantem superarunt. Inde Bulgari victi sunt præliis aliquot: horū 15. milibus captis oculos eruit Basilius, vno tātūm incolumi, qui ad Samuelem eorum Ducem præiret: idque ad compescendam eorum perfidiam, qui Thraciam, Macedoniam & Græciam flammis & ferro vastarant. Tunc demum Bulgaria tota subditur imperio Constantinopolitano, quæ in illum vsque diem semper rebellarat: mœrore ob id confectus Samuel, nō ita diu vixit. Obiit autem septuagenario maior Basilius, cui per treis annos successit Constantinus frater, qui cum eo dignitatis potius quàm potētis particeps fuerat: hic totus deliciis diffuens, gulæ, veneri ac ludis operam dedit. Vide Egna. lib. 2. Cosmo. Mun. lib. 4.

ROMANVS Argyropylus Constantini, de quo hîc meminimus, gener, eidē vitrico successit in imperio, anno mundi 4991. à Christo nato 1029. hic sub initia, liberalis fuit: verū cum parum ex sententia illi celsisset in Saracenos expeditio, statim ignauia ac pecuniæ corradendæ se totum tradidit. Zoæ vxoris salacissimæ ac sterilis insidiis, & Michaëlis Paphlagonis adulteri, dolo intra balneas immerfus obiit, anno imperij sexto. Vide vt supra.

kk

OTHO tertius, secundi Othonis supradicti filius, post patrem imperat anno mundi 4945. à Christo nato 983. aetate puer erat vixdum annum duodecimum egressus, cū moreretur pater: quare Henricus Bauariæ Dux, cognatus eius, seruandum eum Romæ curauit, & iterum cœpit imperij dignitatē sibi vsurpare. Itali plerique Crescentium declarandū Cæsarem censebāt, vt ad Italos imperij maiestas rediret: sed fideles erga dominum suum Germani, hunc Othonem Cæsarem creant: hic iam natus annos 28. eo fuit ingenio præditus, vt mirabilia mundi vocaretur. hic Brunonem Saxonem cognatum suum, Gregorium quintum appellatum, Pontificem creat, qui à populo Romano minis & maledictis ex vrbe pellitur. Crescentius Numentanus Consul se Romanum titulo præferens, vrbis dominium ante cœperat: Romā itaque ingētibz copiis accinctus aduolat Otho. Papa Ioannes 18. quē Romani designant, cum Crescētio fugit. Crescētius captus interficitur, prius naso & auribus truncis retrorsum asino impositus. Ioannes Papa exoculatur: sedi Gregorius pristina restituitur: qui statim sanctionē eam tulit, quæ in hunc vsque diem durat, in hæc verba: *Imperatorum nullus hereditariam dignitatem vëdicato. Principes sex. sacri ordinis tres, profani totidem eum delingunt: hi si discordes fuerint, Bohemie Regem coapranto.* Egn. lib. 3. Blon. lib. 3. decade 2. Imperauit hic Otho tertius, annos 19. vixit 30. missoque per insidias à Crescētij vxore veneno, necatus est, ac Augustæ sepultus.

MARIA, Regis Arragonum filia, vxor fuit huius Othonis tertij, intemperans quidem mulier, vt i autorum scripta testātur.

HUGO Capetus Parisiorum Comes, mortuo sine liberis Ludouico huius nominis quinto Francorum Rege, Lotaringia Ducem ac Lotarij Regis fratrem, Franciæ regno inhiantem, repressit, atque ex insidijs cepit: deinde vi & militum fauore, Hugo primùm Nouioduni Rex salutatur, mox Remis cōsecratur, anno mundi 4949. à Christo nato 987. Hic cùm annum solus regnasset, Robertum filium, liberalioribus literis institutū, Aureliani coronandū curauit. Nā ipse Hugo neque diademate, neque regiis insignibus vnquam, sed tantum vi & armis vsus est. Regnat, tam solus quàm cum filio Roberto, annis nouem. Vide Aemy. lib. 3. Chron. Reg. Franc. Sabaudię domus apud Allobrogas, hoc Rege in Comitatum primùm erigitur.

ROBERTVS, Hugonis Capeti filius, succedit patri, & solus apud Francos regnat anno mundi 4958. à Christo nato 995. Henricus Dux Burgundiæ, quòd liberos nullos suscepisset, Ducatum suum Regi testamento legat: quem confestim Rex Hugonis filio, eiusdem nominis Roberti, tradit: eumque mittit aduersus Landricum Niuernensem Comitem Burgundionibus acceptissimum. Senonū vrbs¹ob Comitum Reginaldi scelus, Regis patrimonio adiicitur. Rex cū Ricardo Normaniæ Duce Valentianas proficiscitur, opem laturus Balduino Flandriæ Comiti, quas is contra Henricum Imperatorem occupauerat. Aduentu Francorum Cæsar soluere obsidionem cogitur: sequitur exinde incredibilis fames & pestis. Pace terris, veniæque à numine redita, Henricus Cæsar, Robertusque Rex, ad Charum fluiuium conueniunt, ac pacem firmant. Regnat annis 34. Vide Aem. li. 3.

HENRICVS huius nominis secundus, Bauarus, dictus Claudus Othonis primi vel filius, vel ex filio nepos (nam id ambigitur) designatus est Imperator Romanus, anno à mūdo condito 4964. à Christo nato 1002. Romæ post aliquot annos coronatur. Principio Bohemos & Vandalos bello fatigatos tributarios ac subditos fecit: Metas & Gandauum obsedit: Lotaringiam ac Flandriam debellauit: post hæc accepta Romæ imperiali corona, in Capuam mouit: Saracenos ex Italia expulit. Constantinopolitani Imperatoris Ducem Bubaganum, Saracenis fauentem, bello insecutus est acerrimo. Troiam in Apuliæ finibus, vbi olim Annibalis castra fuere, à Græcis ædificatam obsedit, & per deditionem accepit. Hic Episcopatus Bambergensis fundator, Bambergæ sepultus est. Hungaros debellatos, ad fidem Christianam pertraxit, data sorore Hungarorum Regi in matrimoniū. Cunradum Francum, hoc nomine secundum, Cæsarem creauit, addito legitimo Electorum suffragio. Hunc cum vxore Cuneunda virginitatem perpetuam obseruasse sunt qui scribant, ac post mortem miraculis claruisse. Primus Electorum principum suffragiis Cæsar, iuxta Gregorij formulam designatur: imperatque annis 22. Vide Blon. lib. 3. deca. 2. Egna. lib. 3.

CVNEGVNDA Henrici secundi supradicti Imperatoris vxor fuit: quam castissimam fuisse, quinimo virginitatē perpetuam vnà cum viro obseruasse, memoriæ proditum est. Vide autores quos supra.

CONRADVS Francus, huius nominis secundus, successit Henrico proximè supradicto, Imperatorque designatus est, anno mundi 4986. à Christo nato 1024. Hic sub initium imperij, cum videret turbari passim omnia, effecit vt in consortium imperij filius suus eligeretur. Catulos Sueuos, cum Ernesto Sueuiæ Duce, compefcuit: ad domandos Hungaros, Hungariam cū exercitu intrauit: res composuit. Burgundi ad eū defecerunt: vnde Burgūdia diuisa, altera quæ Campaniam attingit Francis, altera quæ Bisantinos spectat, Imperatori fuit subiecta. Lugdunū, & regnum Arrelatense cepit, & subiectum suo imperio administravit. Mediolanum obsedit, cūque exitium vrbi minaretur, deterritus oraculo recessit. Inde Romam veniens, à Pontifice coronam accepit: insurgunt Romani, quos reprimat. Ernestus Sueuiæ Dux, nouos iterum motus concitans, à Cōrado, in regressu, fugatur, & confoditur: Ducatum donat Hermanno, Ernesti fratri. Imperauit Conradus annos quindecim: dicitur fuisse Othonis ex filia nepos, eius inquam qui Henrico Imperatori successit. Gag. lib. 5. sub finem. Acmyl. lib. 3. Hic magnis sumptibus extruxit Basilicam Spirensē, in qua cum vxore sua Gisela, seu Gisla sepultus est. Vide Carionis Chro. lib. 3.

GISLA, siue Gisela, Regina fuit Burgundica, ex posteritate Caroli, de qua magnæ laudes feruntur, maritum primò hæc habuit Ernestum Sueniæ Ducem, ex quo duos suscepit filios, Ernestum, qui pulsus est, & Hermannum: postea in matrimoniū accepit Conradum. Vide autores quos supra.

kk 3

HENRICVS huius nominis primus, Roberti Frácorum Regis filius, succedit patri, regnatque apud Francos anno mudi 4992. à Christo nato 1030. Contendit Henricus hic (minor natus, ut aiunt, sed à patre hæres nuncupatus) cum Roberto fratre, cuius partes Odo Campaniæ, & Balduinus Flandriæ Comites sequuntur: Henrici verò partes Robertus Normaniæ Dux sequitur: priores ab Hérico vincuntur: frater Robertus Ducatu Burgundiæ contentatur. Rodolphus Translurensis Burgundiæ Rex, regnum Imperatori Conrado dat: Odo Campanus suū iure censet, armisque inuadit: tūc in Comitatum qui ad imperij ditionem, & in Ducatū, qui ad regiam pertineret ditionem, diuiditur Burgundia. Henricus Philippum filium Regem creādum, coronandūque Remis curat: moriens Balduinū Flandriæ Comitem filiis suis tutorem dat. Vide Aemyl. lib. 3. Gag. lib. 5. Regnat Henricus annos triginta, & sepelitur in æde Diui Dionysij ad Parisios.

PHILIPPVS Henrici supradicti filius adulescens, succedit patri in regno Franciæ anno mundi 5022. à Christo nato 1060. Balduinus Regis tutor, simulat in Saracenos bellū, quo audaces nobiliū animos reprimat. Hoc Rege è Galliis duæ illustres prodire familiæ, quæ apud exteros duo potentissima regna exererunt. Gulielmus nothus, Normanorum Dux, Angliā Rege cæso occupat: Gothofredus Bullionius terram sanctam, & Ierusalem postea obtinet 39. obsidionis die, anno mundi 5060. à Christo nato 1098. Obiit Philippus Meleduni, anno regni sui 49. Ad ædem Benedicti prope Ligerim sepelitur. Vide Gaguin. libr. 6.

MELLVSINA, quæ olim apud Mellam & Lusignanum dominabatur (vnde fortè Mellusine nomē accepit) Comitis cuiusdam Pietauiensis soror, aut (vt alij volunt) filia fuit: hæc Raimondo, Comitis cuiusdam filio, seu nepoti, nupsit, ex quo Gotfridum Magni dentis suscepit, atque alios fortissimos milites: idque circiter annum à mundo condito 5040. à Christo nato 1078. regnante apud Fracos Philippo huius nominis primo, Roberti, Capeti filij, aut (vt alij censent) Henrici, Roberti filij, filio: non autem regnante Philippo illo secundo, qui Ludouici filius, fuit: vt malè quidem, Aquitaniæ Annales ferunt. Quod autè fingitur fuisse Mellusina semiserpens, id fortasse non absurdum fuerit fortilegio tribuere, cuius peritissima esset, sicuti etiam tunc temporis ars magica erat vulgatissima: vel quòd pro insigni tale etiam monstrum ipsa gestaret. Vide Annales Aquitaniæ.

GOTFRIDVS Magni dentis, Mellusinae supradictæ filius, vnà cum fratre, Gotfridum Bolionium, siue Bilonensem, in expeditione Ierosolymitana secutus est, vbi strenuum se militè præstitit. Ab hoc Gotfrido Magni dentis originem traxere Cypri insulæ Reges complures, cognominis Lusignani. Videto Annalium Aquitaniæ, partem tertiam: nam in partes quatuor digestus est liber 15.

MICHAEL Paphlago, Zoës adulter, quique eius virum Romanum Argyropylum intra balneas immerferat, ab eadem Imperatrice Zoë Imperator instituitur Constantinopoli, anno mundi 4996. à Christo nato 1034. Fuit hic mancipium barbarum, nulla re nisi forma commendatum, mente etiam commotum, labénsque ad singula momenta, spuma in super oris fœda. Quis non effrenem in quinquagenaria muliere Zoë libidinem, amorémque scœdissimum excretur, aut fortunæ aleã in hoc principe non admiretur? asciiuit primùm illa omnem sibi potestatem, Michaële velut ministro vsa, sed non diu duravit hæc obseruantia: nã Michaël imperij habenas retinuit, nec malè rexit. Tricennales inducias cum Aegyptio Rege percussit: Edeffam obsidione liberauit: domi in suos facilis, vni Zoë, propter expertam libidinem, parum æquus fuit. Intercutis morbo laborãs, Michaëlem Calaphaten hæredem imperij dixit. imperauit annos ferè septē. Vide Egra. lib. 2. Cosmo. Mun. lib. 4.

MICHAEL Calaphates à Zoë adoptatus, eius pedibus aduolutus iurat se titulo tenus imperaturū, potestatē penes eam mansurā: his blanditijs ad imperiū euehitur Constantinopolitanum, anno mundi 5004. à Christo nato 1042. paulò pōst in Zoën machinatur, fingens ab ea sibi structas vitæ insidias, ac venenum positum, à quibus innocēs erat: relegat itaque eam in insulam, detōdet, ac monacham facit: interim genio ipse indulget. Id inq; ferens plebs: Theodorā Zoës sororē, Imperatricē creāt: Zoën reuocant: Michaëlem fugientē, capiunt, exoculant, vnà cū fratre: quæ familiaris Græcis pœna est. Sic præter sordes parentum, qui naues apud Paphlagonas pice oblinerent, vnde Calaphates etiam dictus, auarè, perfidè, ac crudeliter imperat Michaël hic, menses quatuor. Vide vt supra.

HENRICVS, huius nominis tertius, dictus Niger, post Conradum 2. Romæ imperat anno mundi 1001. à Christo nato 1039. Hic Conradi Franci filius siue gener, primùm Bohemos bello inuasit, sed ab his Hungarorum præsidio adiutus, vincitur: sequente anno ad eò illos bello fatigat, vt Regem eorum tributarium fecerit. Lotaringiæ Ducem parère imperio cõpulsit: apud Capuam Saracenos vicit. Cæterum pertesus eorum quæ Romæ circa Põtifices per summum scelus agerentur, Romam contendens, abdicatis adulterinis Pontificibus aliquot, Clementem secundum Pontificiæ sedi præfecit: & vt caueret in posterum Pontificum securitati, iureiurando Romanos adegit, neminem creationi eorum interfuturum sine eius permissu. Petrum Regem ab Hungaris eiectum, regno restituit: Capuam aduersus Saracenos nouo præsidio firmavit. Hêricum filium annos quinque natum, Cæsarem eligi, & Aquisgrani coronari curauit: qui sub matris Agnetis tutela aliquãdiu fuit. Imperat Henricus Niger ann. 17.

AGNES, Gulielmi Aquitaniæ principis filia, nata in Pictorum Comitatu in Gallia, vxor fuit huius Hêrici tertij, quæ suscepit ex eo Henricum quartum huius nominis Imperatorem: hæc non sine laude imperio præfuit annos quinque, dum adolefceret filius: sed Colonienfis Episcopus Otho, clam abducto puero, imperio eam deturbat. Vide Chron.

kk 5.

ZOE, ab exilio & monasterio assentiente vniuersa plebe (vti dictū à me est) reuocata, & Michaelē Calaphate exoculato, imperij fasces suscipit Constantinopolitani, vnā cum sorore Theodora. anno mundi eodē quo Michael Calaphates quatuor menses imperauit: itaque flagitia Imperatorum effecere vt muliebri æquius videretur imperium. At verò, cū sit *varium, ac mutabile semper Fœmina*, vt inquit poeta, Zoe sexagenaria, ardens tamen adhuc libidine, Cōstantinum Monomachum ab exilio reuocat, sibiq̄ cum maritum adiungit: curatq̄ vt sceptrum imperij illi tradatur, cū fœminarum vix treis menses durasset imperium. Vide Egna. lib. 2. Cosmog. Munst. lib. 4.

CONSTANTINVS Monomachus, imperatorij quidem & ipse stemmatis, quem sibi in virum asciuit Zoe, Constantinopoli imperat anno mūdi 5005. à Christo nato 1043. Hic ignauus, & luxu totus diffluens, concubinā, egregia alioqui forma, iusta vxoris loco habuit, quam efflictim deperit. Sustinuit tamen duo grauissimā bella ciuilia, alterum à Maniace Georgio, alterum à Leone Tornicio, illata: & multa externa. Turcarum arma tunc primum per Asiam latius sunt euagata: victi tamen Roxolani, & Parzinacæ, Scythicum genus hominum. Zoe vxore septuagenaria fato mox functa, & ipse tandem podagricus, & pleuritide correptus obiit, anno imperij ferè 13. Vide vt supra.

THEODORA, Zoës soror, quæ iam etiam cum ea menses circiter treis imperium tenuerat Constantinopolitanum (vti in Zoë dixi) nunc denuo, sed sola, post Cōstantinum Monomachum imperat, anno mundi 5017. à Christo nato 1055. Nec verò est quòd pudeat hanc in ordine ac serie Imperatorum insere, cum non muliebriter se gesserit: quinimo tãta domi, forisq; hac imperante quies & ocium fuit, tãta rerum omnium vbertas, vt fœminei imperij neminem pœniteret. Verùm ingrauescente cum atate morbo, illecebris Eunuchorum adducta, Michaëlem iam senem imperij ac curæ participem fecit: nec ita diu superuixit: annos propè duos imperauit. Vide Egna. lib. 2. Rom. ptin. & Cosmog. Munst. vbi de Græcia tractat, libro quarto.

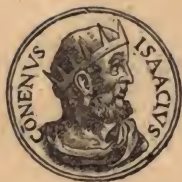
MICHAEL senior, post Theodoram supradictã, qua dixi via, Constantinopoli imperat, anno mundi 5019. à Christi natiuitate 1057. Fuit quidem hic Michaël genere & opibus clarus: cœtera minus ad imperij fasces ac administrationē suscipiendam, aut exequendam, idoneus, vel propter atatem decrepitã & prægrauantem. Quare cum vix etiam annum imperitasset, Isaacij Comneni factio cum imperio deturbauit, & in ordinem redegit: priuatus itaque factus, paulò pòst fatis ac naturæ concessit. Videto vt supra.

HENRICVS quartus (tertium facit Egnatius) Henrici Nigri filius, Romanus Imperator patri Romanorum Imperatori succedit anno mundi 5018. à Christo nato 1056. Hic dicitur M. Marcellum & Iulium Cæsarem supergressus, bis & sexagies pugnasse. In hoc huius generis Imperatorum virtus defecit: & totius Germaniæ imperium ad eum corruiere cœpit, vt postea in veterem statum redigi nūquam potuerit. Tragœdiæ huius autor Papa Hildebrandus fuit: qui statuit Pontificatus confirmationē à Cæsare non esse petendam, contra sanctionem Henrici Nigri, quam patris constitutionē ratam haberi voluit: quamobrem nō tantum à Papa excommunicatur, sed & principibus potentioribus mādatur à Papa, vt Imperatorem alterū creent: Rudolphus creatur, aduersus quem mouet Henricus, & multis præliis tandē vincit. Deinde Romam venit, & vrbe per vim capta, Papam cepit. Obiit Henricus Leodij, carcere detentus à filio, ab Episcopis sollicitato, quem etiam Imperatorē delegerat pater: imperat Henricus quartus annos 50. Rodulfo misit Hildebrandus coronam cum hac inscriptione,

Petra dedit Petro, Petrus diadema Rodulfo.

HENRICVS quintus, Henrici quarti filius, qui patrem bello & carcere est insectatus, post eum imperat ann. mun. 5068. à Christo nato 1106. Recusat eum coronare Papa, nisi prius statuat Pontificem & Episcopos sine Cæsaris consensu creandos, Romam & Papam capit, coronam extorquet, & inuestituram. Tertio Italiam intrās Gelasium Papam vrbe pepulit. Obiit nullis relictis liberis anno imperij 20. Vide Chron.

ISAACIVS Comnenus post Michaëlem seniore[m] imperat Constantinopoli, anno mundi 5020. à Christo nato 1058. Hic Michaëlem Seniore[m] in ordinē redegit: fuit tamen vir alioqui strenuus, pace ac bello clarus, ac infractus, moribúsque arrogantiore[m]. Cooperate Patriarcha Imperium sumpsit, in quē tamē postea ingratus, ac velut collati beneficij immemor, ipsum cum suis in exilium misit. Comnena hic gēte nobili ortus, in negocijs obeundis expeditus fuit. Cæterum lateris morbo inter vendandum subitò correptus, cum de salute desperat, cucullam induit, atque imperio se abdicat. Constantinus Ducas de Senatus populique consensu ei successor declaratur. Tanta continentia fuisse perhibetur Isaacius, vti nec vxorem cognoscere vellet post prolem semel ex ea susceptam, cum tamen ad morbi subleuationem medici in primis consulerent vt coitu vteretur frequentiore. Imperauit annos 4. Vide Eгна.lib.2.

CONSTANTINVS Ducas Constantinopoli imperat post Isaacium, anno mundi 5024. à Christo nato 1062. hunc conspiratio sub initia grauis exceperit, quam non sine discrimine compressit: pietatem coluit, æquitatem obseruauit: sed auaricię supra modum operam dedit, hinc suis odiosus, hostibus etiã ludibrio, res imperij vndique vexantibus, fuit. Ad externa mala familiaris Constantinopoli clades accessit, nempe grauis terræ motus, quo templa, adésque multa pessum iere. Obiit sexagenarius, anno imperij sexto, Eudocię vxori & liberis tribus imperiū tradens. Vide vt supra & Chro. Phry.

EVDOCIA cū filiis imperat Constantinopoli post Constantinum Ducam, anno mundi 5031. à Christo nato 1069. Poterat muliebri fortasse prudentia hæc, si foris cessassent bella, imperium domi administrare: sed laceffentibus vndique imperium barbaris, vicit eorum sententia, qui rebus præficiendum virum appositum ac idoneum contendebant. Quare iurisiurandi oblita, quo marito Ducæ, morienti, se obstrinxerat, nō superinducturam se virum, etiam si coacta esset, Romanum cognomine Diogenem, post menses imperij septem, in virum Eudocia assumit, qui rempubl. prudentia ac fortitudine tueretur: at pœnituit statim Eudociam, quòd vir hic insolēs rem ad se totam traheret. Vide Eгна. lib. 2. Cosmog. Mun. lib. 4.

ROMANVS Diogenes Eudocię vir, imperat Constantinopoli, anno mundi 5032. à Christo nato 1070. duas hic suscepit expeditiones vario rerum successu: prior quidem optimè celsit, posterior autem pessimè: nam vel fugatis, vel cæsis militibus suis ipse Imperator Constantinopolitanus capitur: quod ad eam diem nunquam contigerat. Ferunt tamen Turcam nomine Azan, ad primum huius euentus nuncium, vix credentem cōstitisse: mox ad se adductum Ro. Diogenem, & cognitū, in precio habuisse: ac amplis donatum muneribus, pace inita, dimisisse. Sed ad primum aduersæ cladis nuncium, vt ferè fit, omnia Cōstantinopoli iam mutata erant: Eudocia nempe relegata est: Romano abdicatum est imperium: Michaël Imperator creatus, Romanum Diogenem victum, deditūque, contra iurandum excolat, ac in insulā deportat, vbi ab vxore Eudocia sepelitur, post annos imperij ferè quatuor. Vide vt supra.

MICHAEL Constantini Ducæ filius, Parapinaccus à fame, quæ sub eo inualuit, dictus, imperauit Cōstantinopoli anno mundi 5036. à Christo nato 1074. post Romanum Diogenē vitricum suum. Hic ad imperium administrandum ineptus, studiis tantum literarum intentus, ac sub Psello præceptore versus factitans, à Turcis interim vndecunque premebatur, maximè ab Orientalibus regionibus: quare præfecti etiam, velut coacti, alterum sibi delegerunt Imperatorem: putà Nicephorum, sanè nobilissimum, quem, in principis ignaui inuidiam, facillè ciues admiserunt: Michaële prius, cum vxore & filio, in monasterium detruso, ac monacho facto. Imperauit Michael annos sex. Vide Egnat. lib. 2. & Gosmogra. Mun. lib. 4.

NICEPHORVS Botaniates, à Phoca Imperatore originem trahens, tanquam omnium nobilissimus, facillè Michaële deturbato, imperium obtinuit Cōstantinopolitanū, anno mundi 5042. à Christo nato 1080. Hic Constantinum, Constantini Ducæ filium, imperium sibi asserere contendentem, cepit: totondit, ac in sacerdotē inūxit. Paulò post Nicephorus qui Comnenorum fratrum forti, fidelique opera vsus fuerat (nā hi Bryennium & Basilacium imperij inuasores sustulerāt) ab illis deiicitur, anno imperij tertio, in cœnobiumque cōiicitur, vbi aliquandiu vixit. Post hunc Alexius Comnenus, natu minor, militibus acceptior, imperat: qui die ipso Paschæ Bizatiū clam ingressus, hostilem in modum urbem diripit. Vide vt supra.

GOTFRIDVS Bolionius, seu Bilonensis, Lotaringiæ Dux, Bulionis Ducatum Sperto Eburonum Episcopo magna vi auri vendidit: primusque Dux huius expeditionis in Iudæā aduersus Saracenos extitit: quem illustrissimi ac præstantissimi è Gallia principes comitati sunt, diuēditis vel oppigneratis bonis suis. Habuerat siquidem orationem Pontifex Urbanus secūdus, super hac re in concilio Claromōtano, qua huiusmodi primores ad suscipiendam hanc expeditionem extimularat: id ipsum suaserat Petrus heremita, qui apud Iudæam peregrinatus Christianos à Saracenis valde opprimi renuntiarat. Itaque tercentum hominum millibus cruce signatis comitatus Bolionius, Ierusalē ipsam trigessimono obsidionis die cepit, idibus Iulij, nēpe ann. mun. 5060. à Christo nato 1098. Corbana Persa victo, caesa sunt infidelium centū millia: ipse Gotfridus Rex Ierosolimitanus designatus est: attamen auream recusauit coronam, quòd eò loci, corona spinis contexta capiti Christi imposita fuisset. Cōtigit id post annos ferè quingētos quàm Persæ Ierusalem etiā cæperant, atque ad centum Christianorum millia occiderant: quam urbem exactis decem annis Heraclius receperat, Saraceni quoque post annos 16. expugnarant. At verò Dux Bolionius, anno postquam rex creatus fuerat, febre correptus obiit, sepultusque est ad nobile illud Christi sepulchrum. Regnatum est Ierosolymis à Christianis Regibus septem, spacio annorum 88. Vide Blondum lib. 4. decade 2. & Chro. Chronicorum.

BALDVINVS Gotfrido Bolionio fratri in regno Ierosolymitano succedit die natalitio Christi, anno mundi 5061. à Christo nato 1099. atque post suscepta, ac confecta multa bella, in hostes nominis Christiani, mortuus est anno regni 18. Vide vt supra.

ALEXIVS Comnenus Isaacij Imperatoris filius, Constantinopoli post Nicephorum Botaniatem imperat, anno mūdi 5045. à Christo nato 1083. Hic Roberto Guiscardo cum Venetis occurrens, victus, fugatusq; est. præterea memorabilē illam Gallorum in terra sancta recuperanda expeditionem turbare conatus est: sed Bohemundus Apuliæ Dux, exercitū aduersus eum duxit, ac Dyrachium obsedit. Alexius, eius potentiam reformidans, cum eo fœdus inicit, com meatūq; & aliis rebus adiuturum se Gallos pollicetur. Inde ad pacis artes conuersus orphanotropheion, & Musæum erigit: in altero pueros, puellâsq; parentibus orbos, alendos, in altero instituendos curat, sumptus ex regio veætigali suppeditat. ad supplicia minimè præceps, moribûsq; moderatus fuit. Longo tandem pressus morbo, obiit anno ætatis 70. imperij 33. Vide Aemy. li. 5. Egna. lib. 2. Cos. Mun. lib. 4. & Platinam. fauit omnibus qui egregias artes, virtutémque amplexarentur, quos & cuexit.

CALOIOANNES Alexij filius, post patrem imperat anno mundi 5078. à Christo nato 1116. Variis hic expeditionibus in Asiam vsus, Turcas, Persâsq; aliquot præliis vicit, vrbésq; illis non paucas ademit. Gallis & Venetis infestus fuit, qui socia arma iunxerant. Dux tamen Venetus Rhodū, Samum, Lesbū, Andrūmq; cepit. Perit Caloioannes manum saucius, telo à seipso intoxicato, quod in aprū tendebat, anno imperij 25. Hic initio imperij sui dignitatibus suos omnes consanguineos ornavit: Manuelem fratrem natu minorem imperij hæredem dixit, cū alterum minus aptum sentiret. Vide vt supra.

LVDOVICVS Crassus mortuo Philippo patre, continuo Aureliani inungitur à Gilberto Senonum Archiepiscopo, causante Remensia sacra expectari, nimis longum: nempe anno à mondo condito 5071. à Christo nato 1109. Nobiles & Principes ab Anglo Rege adiuti in Regem seditionem mouēt, quem diu multumque vexarunt: tandem tamen superior euadit Rex. Tunc cœpit initium belli Anglici, quod sexcentis fœderibus compositum semper renouatur. Gelasius Papa in Galliam venit, opem implorans aduersus Cæsarem. Henricus Cæsar ab Anglo socero impulsus Galliam inuadit: timore perculsus, Regis potentia cognita, domum reuertitur: paulò post in amicitiam cum Rege rediit, te cum Papa composita. Ludouicus iunior Remis presente patre, à Papa Innocentio vngitur in Regem. post sex annos Parisiis obit pater Crassus, anno regni 28.

LVDOVICVS iunior, proximè supradicti filius, succedit patri in regno Franciæ anno mundi 5099. à Christo nato 1137. Hic D. Bernardi consilio, Conradum Imperatorem secutus, exercitum in Saracenos duxit, atque vnà cum vxore per Germaniam & Hungariam, Constantinopolim se contulit: deinde Ierosolymam ipse & Conradus, cladem cum vterque accepisset, ad Regem Balduinum adeūt. tunc coniunctis viribus Damascum oppugnant, sed dissidio ac dolo obsidionem relinquere coguntur. Redit ad suos Conradus. Galli in Syria multa mala patiuntur: Rex in reditu penè captus, Georgij Siculi Regis Prætoris ope euadit. multæ ingentes pugnæ à nostris in Asia & Ierusalem ante reditum commissæ. Aemyl. li. 5. Regnat an. 43.

LOTARIUS, huius nominis secundus, Saxoniae Dux, ab Electoribus Cæsar creatus est anno mundi 5088. à Christo nato 1126. fuit huic cum Conrado tertio de imperio cōtrouersia, qui cum esset nepos ex sorore, Hērici quinti, vt Lotarium anteuertet, Italiam ingressus, Lōgobardiā occupauit, vbi & ferrea corona insignitus est. Interea à Lotario obsessæ sunt & captæ vrbes Spira, Vlma, & Norimberga: exinde persequitur Conradum in Italiam: at vbi rescuiuit Conradus vrbes Germanicas amissas, nilque sibi præsidij expectādum è Germania, pacis conditiones Diui Bernardi opera, cum Lotario pactus est, atque vltro imperio celsit: post Lotarium tamen etiam imperauit. bis in Italiam profectus est Lotarius, primū ad compescēdos motus contra Innocentium, alio Pontifice electo, Romæ coortos: deinde contra Rogerium, qui Campaniam & Apuliam inuaserat. Imperat Lotarius hic annos vndecim.

CONRADVS tertius Lotario succedit, imperatque Romæ anno mūdi 5099. à Christo nato 1137. hic mouit in Saracenos, vt iam dictum est in Carolo iuniore. postea in bello cum Catulis gesto, urbem quandam cum cepisset, mulieribus abire permittit cum tanta bonorum sarcina, quantam ferre possent. hæc verò relictis rebus, nobiles pueros omnes asportare malūt: quos cum quidam captiuos retinere vellent (bonorum nō pueros asportandorum copiam causati) adeo delectatus est Cæsar nobilium fœminarum virtute, vt eis non solum pueros, sed & omnium opum copiam fecerit.

MANVEL, siue Emanuel, Caloioannis, vt quidam putât, filius, vt alij volunt, frater, post eum Constantinopoli imperat, anno mûdi 5103. à Christo nato 1141. Ab hoc Conradus Germanus Ro. Imperator, sollicitatus est vt opem ei ferret, siue aduersus Rogerium, vtriusque inuasorem imperij, siue vt in Tutcas Conradus ipse moueret: sed mutatus Manuel, fame laborantibus Conradi militibus, gypsum cõtusum farinae immiscet: nec illi fuit semel id sceleris perpetrasse: simili fraude Ludouicum Francorum Regem, impius ille, decipit: sic breui magna militum nostrorum vis consumpta est: inde Manuelis nomen Francis odiosum. Rogerius Siciliae Rex, omnem Graeciae oram vastauit: Byzantium etiam per suos duces adeò oppressit, vt sagittas argenteas, aureasq; hortis regiis immiserit. Contra ius gentium Manuel legatum violat Venetum: negotiatores, quos simulata pace euocarat, vno die comprehendit. quare armis pressus Venetis, æquis pensionibus pacem impetrat. Prælium cum Turcis gessit funestissimum, in quo penè captus est. Imperauit annos 38. quibus exactis, monasticam secutus vitam, morbo periit. Vide Blon. lib. 5. deca. 2. Egna. lib. 2. Cof. Mun. lib. 4.

ALEXIS, Manuelis filius, puer adhuc, patri successit: Andronico Comneno à patre commissus fuit, qui primò tutorem egit, dein imperij consortem, demum Alexium cognatum quindecim annos natum, cum treis à patris morte annos rerum esset potitus, clam miserè necat, capitèque truncato, reliquum cadaver sacco inclusum in mare proicit. Vide vt supra.

FRIDERICVS, huius nominis primus, natione Sue-
uus, cognomento Aenobarbus, à colore barbæ ruffæ, nepos Cō-
radi ex fratre, post eundem Conradum tertium Romæ imperat
anno mundi 5114. à Christo nato 1152. Hic Dertonam (nūc
Tortonā vocāt) portas sibi claudere aufam, obsessam capit: inde
Romā contendens ab Adriano coronatur. Euerfa Dertona quæ
in partibus Alexandri stabat, in cuius locum Octavianum Ponti-
ficem creatat, Mediolanum inde solo æquat: Galliámq; omnem
Cisalpinam eadem sentientem vastat: tertio & quarto Italiam
intrans Alexandrum fugat. Tandem Friderici filio, nauali prælio
victo, vtitur Fridericus summa humilitate: nam pro templi fori-
bus humi prostratus ante Pontificem, pedibus eius se opprimi
permittit. Pontifex clamari præcipit, *Super aspidem & basiliscum
ambulabis, & conculcabis leonem, & draconem*, ac tum eum absol-
uit. Fridericus eam à se exhiberi humilitatem Petro, nõ Alexan-
dro, dixit: respondit Alexander, *& mihi & Petro*. Hic deinde Sa-
racenos ac Turcas prostrauit, Sultanum in Aegyptum fugauit.
vetùm capta iam Armenia, cùm in equo rapidum amnem ingre-
ditur, strenuissimus heros perit, anno imperij 37. Egna. li. 3.

HENRICVS Friderici filius post patrem imperat anno
mundi 5151. à Christo nato 1189. huic Papa Clemens ter-
tius Constantiam virginem sacram, Rogerij Normani filiam,
vxorem dedit. Siciliam obtinuit, Tancredo spurio expugnato.
Philippum fratrem, qui postea imperat, cum exercitu in Syriam
misit: ducibus etiam Archiepiscopo Maguntino, & Saxonix Du-
ce existentibus. Aemy. li. 6. Blond. li. 6. Egna. li. 3. imperat ann. 10.

PHILIPPVS à Deo datus hoc nomine secundus, Ludovici iunioris filius, apud Francos regnat anno mundi 5142. à Christo nato 1180. Hic Aediles, quos Scabinos appellât, Patri suis creandos curat: bonam vrbs partem muro cingit, forum venale, Hallas vocant, reedificat. Saltum Vicenarum mœnibus cingit. cum Ricardo Angliæ Regis filio ad recuperandâ Ierusalem, quæ victori Saladino reddita fuerat, expeditionem suscipit: Ptolemaida expugnat. Deinde grassante per exercitum peste, in Galliam reuertitur. Totam Normaniam & Aquitaniâ iure belli recipit 260. an. postquâ Rolloni data fuerat Normaniam. Galli Græcorum imperium, Byzantio recepto, tenêt, à Venetis, & quibusdam aliis adiuti, quibus impensas refundunt. Otho quintus, Saxonum Dux, qui post Philippum Henrici sexti fratrem imperat, à rege victus in pugna Bouinensi, fugatur: Ferdinandus, siue Ferrandus, Lusitanus, Flandriæ Comes, in arcem Luparam recens ædificatam, captivus ducitur. Ioannes Brennus Rex Ierusalem, Philippum inuisit, moribundum, à quo 60000. librarum ex testamento accipit. regnat an. 43. quartana febric Medunte interit: ad fanum D. Dionysij sepultus est. Aemy. li. 6.

LVDVICVS Octavus, Philippi filius, post patrê apud Francos regnat anno mûdi 5185. à Christo nato 1223. Hic cum Anglo Rege fortiter cõfligit, quo tempore pater cû Othone. Cum Friderico Imperatore colloquitur: fœdere inito, fratrum nomen inter Francos & Germanos redintegratur. Albigensium errorem extritavit Rex, Auenione capta, & muris deiectis. Regnat an. 3. obiit Montisperij: sepultus est in æde D. Dionysij. Gagui. li. 7. Aemy. li. 7. huic succedit D. Ludouicus.

LIBVSSA, Craci, secūdi Bohemiæ Regis filia, aliquot annos principatum tenuit: tandem cum litem aliquam, quanquam iure ac rectè definiisset, attamen qui causa ceciderat, humi procumbens, clamavit, indignè viros à fœmina gubernari: accurrēs multitudo Regem postulat. Quare hæc Primislao agricolæ, nescio quo modo (vel quòd sic collibuerit, vel sorte quadam) nupsit, qui Bohemos rexit, & Pragam primus aggere & muro cinxit circiter annum mundi 5165. à Christo nato 1123. Videto Chronographiã Ioannis Naucleri, generatione trigesimalona.

VALASCA, vna quidem ex puellis Libuffæ, ingentis animi & generosi, Amazonicę gentis virgo, mortua Libuffa, accersit mulieres ac virgines, quas his verbis compellavit: *Heram perdidimus, que non passa est nos viris subijci: adeste mihi, & ego vobis imperium polliceor:* coniurant in viros singulæ, quos obuios habent ex improuiso trucidant: armatæ postea, bella multa feliciter conficiunt, virorum semper victrices: & more Amazonum viuere statuunt. Tandem verò Primislai dolo & insidiis captæ, omnes ad internecionem vsque maclantur. Vide vt supra.

ANDRONICVS Cōnenus, Isacio, Caloioannis fratre natu maiore, natus; post Alexium cognatum, quem crudeliter necarat, Constantinopoli imperat anno mundi 5144. à Christo nato 1182. huic Gulielmus Siciliae rex, bellū intulit, Alexij mortem vindicaturus, à quo cūm vndiq; premeretur, tandem ab Isacio Angelo preter suam, omniumq; opinionem, preliovictus, imperio deiicitur, capitur, ignominiosè occiditur. Nam altero effosso oculo, asinae praeposterè imponitur: caput aliorum recte, diadematis loco praecingitur: cauda manibus sceptri vice alligatur: per urbem sic ornatus circumuehitur: vulgi turbæq; tumultu laecer, perit fœdissimè: quippe in cuius faciè pueri, puellæ, viri, fœminæ, praeter probra, lutū, stercus, & fœdissima quæq; cōiiciunt ac cōgerūt: deinde laqueo suspensus, vncis à mulieribus frustillatim discerpitur, anno imperij altero. Vide Eg. li. 2. Col. Mū. li. 4.

ISACIVS Angelus post Andronicum, Cōnenorum stirpe sublata è medio, Cōstantinopoli imperat anno mundi 5146. à Christo nato 1184. Hic varias multorum tyrannides oppressit: Fridericum Aenobarbum Ro. Imperatorem in Syriam prope rantem magnificè excepit. Alexium fratrem natu minorè, à Turcis captum, magno redemit: à quo postea, in gratissimo homine, per summum scelus imperio oculisq; priuatus, in carcerem truditur: donec filius Isacij, Alexius alter, & lōgè ab illo dispar, à Fracis ac Venetis opem implorans, patrem lachrymis obtinuit. Sed carcere post longam captiuitatem eductus, morbo ex aëre cōtra cto, non diu superuixit. Imperauit annos 16. Vide vt supra.

PHILIPPVS Henrici sexti (Friderici primi filij) frater, mortuo ipso eodem fratre Romanis imperat anno mūdi 5161. à Christo nato 1199. huic fuit de imperio cōtentio cum Othone, cui Innocētius, tertius huius nominis Papa, præterea Angliæ Rex fauebat: Sed Galliæ Rex eiusdem nominis, Philippi, Philippo opem tulit, qui fugato sæpius Othone, rerum tandem potitur. Hic cūm annos nouem imperasset, ab Othone Comite Palatino (cuius genus celebre & clarū fecerat Fridericus primus) occiditur, die quodā cūm esset ei à medico vena incisa, & nihil iam ab aduersariis suspicaretur optimus princeps. Credo Othonorum nomen illi fatale fuisse. Imperauit annis nouē. Vide Aemy. li. 5. Egna. li. 3. & Carionem lib. 3. Philippus Bambergæ occisus, Bambergæ sepelitur: cuius corpus humatum postea Spiram, iubente Friderico secundo, translatum est.

OTHO Saxonum Dux (Comitem Palatinū vocat Aemylius) quem Imperatorem elegerat Innocentius aduersatus Philippo, eidem Philippo mactato surrogatur, & à Papa, omniū cōsensu, ad tollendam discordiam coronatur anno mundi 5170 à Christo nato 1208. Sed cūm hic Pontificiæ ditionis oppida quædam caperet, & Friderici iunioris inuadere cuperet regnum, diris Pontificiis petitus, imperio priuatur anno imperij 3. Fridericusq; Henrici sexti filius, adnitente etiam Innocētio, Imperator creatur: qui cum Philippo Francorum Rege in Othonem arma sumpsit: nec sine manifesta vi numinis, & Gallorum virtute, clade memorabili affectus Otho, etiā ab Anglo adiutus, in patriam inglorius se recipit. neque verò suo tādem supplicio caruit, nam & ipse non multo post trucidatus periit. Vide Aemy. li. 5. Egna. lib. 3. Carionem. lib. 3.

ALEXIVS Angelus fraticida, post Ifacium Angelū fratrem, Constantinopoli imperat, anno mūdi 1162. à Christo nato 1200. Hic planè impius, maiori fratri imperium per scelus ademit: & Alexium Ifacij filium, nepotem suum, voluit perdere: qui fugiens, in Dalmatiámq; delatus, Francorum proceres, Balduinum & Venetos in patrum movit, paciscendo 30000. marcarum auri, & cōmeatum, si eorum ope, vel solus, vel cum patre, qui in carcere agebat, imperio restitueretur. Quare hi proceres classe parata, Byzantiū versus navigant, expugnant, fractā prius catena, que ab vrbe ad Peram tensa erat. Fraticida fuga salutis suæ consulit: Ifacius carcere liberatur: & Alexius iunior, post subitam patris liberati mortem, imperat. Vide Egna. li. 2. Cosmo. Mun. lib. 4.

ALEXIVS iunior, Ifacij filius, qua dixi ope, imperio restituitur Cōstantinopolitano, anno eodem quo supra imperasse dicitur Alexius Angelus. In fœdere fanciēdo inter hunc, & Gallos, ac Venetos, cautum est vt Patriarcha Cōstantinopolitanus Romano cōpensaret: at mēse post restitutionem vix exacto, cū rerum quas promiserat satageret, à Murziphlo quodam ignobili, quem tamen ad summum dignitatis gradū euexerat, iuuenis admodum necatur. Murziphlus frustra se hostibus opponens, vrbe Byzátio amissa, noctu cū vxore, pellicibus ac thesauro fugit: paulò post in Pelopōneso captus, ac Byzantium retractus, miserè perit. Vrbis Fræcis, Venetisq; dedita cum omni milite, ab eis est possessa: & res imperij deinde ad Francos translata: è quibus primus fuit Græcorum Imperator Balduinus. Vide vt supra.

BALDVINVS, Fládríæ Comes, ab omni milite, & exercitu, Flandrensi scilicet, Montiferratenſi, Allobrogum & Venetorū, Imperator Cōſtantinopolitanus creatur poſt Alexium iuniorē anno mundi 5162. à Chrifto nato 1200. hac conditione vt ſi ſex Francis designaretur Imperator, Veneti Patriarcham darent: quod & euenit. Balduinus cuncta præter Adrianopolim recepit: in qua imperauit Theodorus, Alexij Imperatoris peſſimi gener, quam & nomine dotis accepit. Cum Franci eam obſiderent ac propè expugnarent, captus & mortuus eſt Balduinus, qui annum imperio vix præfuerat. Vide Egna. li. 2. Ro. prin. & Coſm. Mun. li. 4.

HENRICVS Balduini frater, Imperator poſt eius mortem creatur, anno mūdi 5163. à Chrifto nato 1201. Hic expugnationem Adrianopolitanam perſequitur, ac repetit: ſed irruentibus Saracenis, obſidionem ſoluit: Cōſtantinopolim redit, quam & munit. Fœdere cum Valachis firmato, & filia Ducis eorum in vxorem ducta, domi, forſiq; cum prudenter ſe Henricus gereret, Gulielmum Bonifacij filium, Regem Theſſaliæ designat. mox moriens, Iolantem filiam, Petro Altiſiodorenſi nuptam, heredem relinquit, anno imperij 13. Vide vt ſupra.

FRIDERICVS, secundus huius nominis, deturbato Othone quarto, imperat anno mundi 5173. à Christo nato 1211. Viguere in hoc principe corporis animiq; dotes. auo simillimus Aenobarbo, militaris laudis appetētis. fuit: Græcā, Latinā, Germanicam & Saracenicam linguā calluit: bonarū artiū disciplinas promouit: Sed has virtutes animi calliditas ac perfidia, et in Guelphū nomen sœuitia, neq; nō in Pōtiffes odiū obscurarunt. Guelphos ac Gibellinos, perniciosissima Italiæ nomina, primus inuexit: hi Imperatori, illi Papæ fauebāt. Mediolanēses, qui stabant à Pōtiffice, vicit. A Papa Innocētio quarto, imperio priuatur, ac excomunicatur. Henricus Thuringiæ, dictus Lanthgrauius, Imperator dicitur: bona Italiæ pars in Fridericum armatur: Parma ei adimitur: Victoria quoq; vrbs quam condiderat, & multis ornamentis decorarat, diripitur. Hic Ierosolymā profectus, ita negotium confecit, vt à Sultano non solū Ierosolyma, sed & multæ aliæ vrbes ei sint redditæ, coronatūsq; est Ierosolymæ, quam inuicit, & Ioppen item aduersus hostium vim. Panormum profectus, Manfredi filij nothi dolo necatur: sunt qui veneno extinctū scribunt, cōscio Pontifice. imperauit an. 35. Vide Egn. li. 3. & Carionem li. 3. & Chr. Phry.

IOLE Ioannis Ierosolymorum Regis filia, nupsit huic Friderico secundo, cui pater in dotem omne ius in Ierosolymæ regnum dedit. inde etiam hodie Siciliæ Reges, Ierosolymitanos se Reges vocitant: Nam erat Fridericus Siciliæ Rex, & Sueuiæ Dux. Ex hac vxore filium nomine Conradū sustulit, Fridericus, quem regnorum hæredem reliquit: & Manfredum nothum Tarantinum principem instituit. Acmyl. li. 7. Blon. li. 7. deca. 2.

PETRVS, Altisiodorensis Comes, vxorio innixus iure, Henrico vitrico (quando mascula supererat nulla proles) succedit, imperiôque Constantinopolitano præest, anno mûdi 5176. à Christo nato 1214. Hic Roma rediens, vbi imperij insignia sumpserat, Dyrachium in Venetorum gratiam cùm frustra tentasset, à Theodoro Lascare, qui se Adrianopolitanum, ac Græcorum Imperatorem dicebat, ac pro tali se gerebat, per assimulationem pacis, præter iurifurandi religionem & fidē, medio conuiuio obtruncatur. Scribunt alij Lascarem in nemorosiss Thessaliæ locis (Tempe ea vocât) insidias collocasse, captumq; Petrum abduxisse: tandēque eum in vincula coniectum, occidisse. Vide Egna. li. 2. Cosmo. Mun. lib. 4. Imperauit Petrus Altisiodorensis annos quinque.

ROBERTVS, Petri supradicti filius, ex Galliis accersitus, ad paternę calamitatis nuntium, Byzantium aduolans, Imperator dicitur, anno mûdi 5181. à Christo nato 1219. Puellam hic nobili cuidam Burgundo pactam, matrimonio sibi copulauit. quare Burgundus animi impotens, in regiam irrupit, nates puellæ abscidit: matrem, quæ noui erat connubij conciliatrix, proximum in mare proiecit. Nec est ausus ad iniuriam hanc vel mutire quidem Imperator, Romam adiens pro diademate impetrando: at inde rediens iniuriam vlturus, in Achaia morbo decessit, anno imperij 7. Vide vt supra.

BALDVINVS secundus, Roberti Constantinopolitani Imperatoris prædicti, filius, post patrem Imperator creatur anno mundi 5188. à Christo nato 1226. sed cum per ætatem haud esset idoneus, Ioannes Brennius Ierofolymitanus quidem nomine solum Rex, Italia euocatus, adiutor ei datur: cuius filiam in vxorem duxit, spreta quæ illi offerebatur Regis Pontici filia: vnde bellum atrox obortum. Balduinus multis bellis exhaustus, ac pressus filium, & crucis dominicæ partem Venetis oppignerat, templorum omnium donaria aufert, exercitū ingentem ad Bosphori fauces obicit: interim Byzantiū proditione amittit: profugus cum patriacha, navi in Euboëam delatus est: ita dum externam vim timet, à domestica opprimitur, anno imperij 33. tunc Græci imperium recipiunt Constantinopolitanum, quod Franci annos 38. tenuerant. Vide Blon. lib. 7. deca. 2. Egna. lib. 2. Volater. li. 2. 3. Acmyl. li. 7. Cosm. Mun. li. 4.

MICHAEL Palæologus pulso Balduino, Byzantiū capit, imperatq; anno mundi 5221. à Christo nato 1259. Hic Ioanni Lascari tutor datus à patre Theodoro moriente, puerū interēmit: imperium sibi ac suis destinans, primū Achaia regno Guilelmum spoliat, Genuensium classe fretus: deinde Balduini opes frangit, urbē (vt dixi) capit. Bellū cum Venetis diu gessit, quem facile imperio deturbassent, nisi Genuenses obstitissent. induciis factis Lugdunum ad concilium quod Gregorius decimus indixerat, venit: faciliq; illi cum Pontifice conuenit: vnde tantæ suæ gentis inuidiam contraxit, vt mortuo sepulturam negarint. manfit tamen imperium in familia eius annis 193. donec in Turcarum manus deuenit, Mahomete, vi capto Byzantio, Constantinum obtruncante, anno mundi 5414. à Christo nato 1452. Vide vt supra. regnat an. 34.

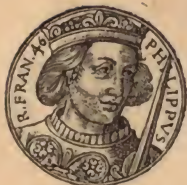
D. LVDOVICVS post patrem Ludouicum octauum, Philippi secundi filium, apud Francos regnat anno mundi 5188. à Christo nato 1226. huius mater Blanca reëtrix testamento relicta, moderata & sapiens, partim obscuras, partim apertas inimicitias, initio regni exortas sedat, tum vi, tum beneuolentia concilians sibi principes, aliósq; qui secesserant, facta in filium coniu ratione. Innocentius quartus Fridericum metuens cum in Galliam fugisset, Lugduni concilium habuit, in quo ruber pileus & purpura primú Cardinal. data sunt. Spinea corona, & sacrosancta Christi monumenta, quæ Balduinus Venetis oppignauerat, D. Ludouicus redemit hæc apud sacrú palatij sacellú quod Lutetiæ erigebat, asseruanda commisit. Ad iuuandas res Christianas cum ingenti exercitu in Asiam nauigauit: Aegyptum ingressus, Damiatam expugnauit. Christianos barbarorú seruos gregatim vndiq; cogens, redemit. Pastores, ingens manus perditorum hominum, cum Regem captum esse audissent, arma capiunt, sed à Biturigibus, Aurelianensibúsq; delentur. Robertus Regis frater, Lutetiæ Sorbonam instituit. Rex histriones & paralitos ab Aula exegit: Magistratum ambitú coercuit: honorú dignitates non erant tunc venales, nec ausi fuissent toto iurisdictionis tractu aut fundos emere, aut sacerdotia liberis accipere: blasphemis in fronte cauterium inuisit. Rex in Africã traiecit, Carthaginẽ expugnauit, Tunetim obsedit: pest ilëtia grassante obiit ex profluuio anno regni 44. sepultus est in cede D. Diony. Gag. & Ac. li. 7.

PHILIPPVS D. Ludouici filius, mortuo patre Rex in castris salutatur, postea Remis inungitur anno mundi 5232. à Christo nato 1270. Hoc Rege gesta sunt bella Flussatiú, Hispanicum Castulonense, & Tatraconense. Siculi, die Paschæ, ingenti Gallorum cæde facta, à Catolo Regis patruo deficiunt. Obit Rex Perpeniani, sepultus est in templo D. Dionysij.

RVDOLPHVS, Comes Habspurgenſis ſeu Habiſpur-
gius, Imperator eligitur anno mundi 5 2 3 4. à Chriſto nato
1 2 7 2. Interregnum imperij à deturbato Friderico per 26. an-
nos durauit. Hic Othocarum Bohemiæ Regem acie victum oc-
cidit: Pſeudofridericum qui ſe in Sueuis erexerat, combuſit. In
Italiam non eſt profectus Rudolſus, ſolitus Aefopi fabulam reci-
tare de Vulpe, & Leone in ſpelunca ægrotante, apud ſe reputâs
maiores ſuos ingreſſos quidem ſæpe magnis copiis Italiam, ſed
male acceptos demũ plerunq; rediſſe. Hic redacta ſub ditionem
Austria, conſtituit in ea Ducem filium ſuum Albertum, à quo ori-
ginem trahunt Auſtriaci principes, ad Carolum quintum uſque,
& Ferdinandum eius fratrem. Vuenceſlao Othocari filio, Bohem-
iæ regnum, humanitate ſumma uſus Rudolſus, reliquit, dedit-
que ei in vxorem filiam ſuam. Imperat annis 19.

ADOLPHVS poſt Rudolphum imperat anno mundi
5 2 5 3. à Chriſto nato 1 2 9 1. Hic Comes de Naſſau cùm eſſet,
Imperator eligitur. Sed ab electoribus pertæſis eius ſordes ac
ambitionem, imperio deſtituitur, in cuius locum ſubrogatur Al-
bertus Auſtriæ Dux, ac Rudolſi frater: cum quo dum congredi-
tur Adolſus, occumbit anno imperij 7. Conſulito Aemyl. lib. 8.
Egna. lib. 3.

PHILIPPVS Pulcher, post patrē Philippum apud Francos regnat anno mundi 5247. à Christo nato 1285. Hic Palatium in insula quam Sequana Lutetiæ facit, extruxit magnificum: vbi forum est quod Parlamentū vocant. Vniuersam Flandriam Rex, opera Caroli Valesij subigit: Vido Comes cum liberis Lutetiam captiuus adducitur. Rex à Flandris magnificè excipitur. Comes cum filio Hilermo Regi data fide, in patram ad tumultus sedandos proficiscitur: qui vbi nil promouet, ad Regem redit, obitq; Compendij, tribus deinde præliis plus 20000. Flandrorum cæsa sunt. Certis tandem cōditionibus Roberto Vidonis filio maximo, Comitatus Flandriæ redditur. Hoc Rege, Clemens quintus Lugduni in Papā coronatur: sedes Papalis Roma Auenionem transfertur, vbi 70. constitit annos: tribus Cardinalibus misis cum potestate Senatoria, quorum auspiciis Roma & Italia regeretur. Turcis expulsis, D. Ioānis Hospitalarij Rhodum capiunt: qui ob id ipsum postea vocari cœperunt Equites Rhodij. Templariorum nomen Papa abolet, quorum reditus D. Ioānis Hospitalariis cōcedūtur. Obiit Philippus Pulcher ad fontem Blaudi locum natiuitatis, anno regni 28. in æde D. Dionysij sepultus. Gagui. li. 7. Aemy. li. 8.

LVDOVICVS Hutinus Puchri filius, patri succedit, atq; apud Francos regnat anno mundi 5275. à Christo nato 1313. Hic iam ante matrem Ioanæ in regno Nauarræ successerat. Engerranus Marinus suspenditur, eius statua è summis palatii gradibus deiicitur. Regnat Hutinus annos ferè duos: ad Vicenarum saltum moritur, ad fanum Dionysij sepultus. Vide vt supra.

m m

ANDRONICVS, ex tribus maribus, filiis Michaëlis Paleologi, natu maximus, patri in imperio Constantinopolitano succedit, anno mundi 5255. à Christo nato 1293. Andronicus Michaëlem quendam, matre natū Hungarica, generum ac imperij consortem assumpsit: quo mox defuncto, Andronicum Constantinum Despotem iuniorem, ad imperij successionem inuitat: id Michaëlis prædicti filius Andronicus, molestè ferès, in auum insurgit, Genuensium ope fretus, ius omne ad se trahit. At Veneti seniores cum restituisent Andronicum, tandem prægrauantibus Bulgaris & Genuensibus, Venetos destituit, partésque Ligusticas, à nepote coactus, amplectitur: & septuagenario maior tandem moritur, anno postquam imperare cœperat decimo octauo. Vide Egna. lib. 2. Cosmo. Mun. lib. 4.

ANDRONICVS iunior, Michaëlis filius ex superioris Andronici filia, sex & amplius annis cum Andronico auo prædicto, varium ac anceps bellum gessit, sæpe tamen reconciliatis animis, amicorū opera, & gratia malè facta non coëunte. Byzantium tandem clam ingressus, in auū nil molitur: quin illum quoad vixit, secum imperare permisit: quo mortuo, cum aduersus hostes sortem se præstitisset, quinquagenarius obiit, febre capitísque dolore intra quatrimum confectus, anno imperij circiter 16. cœpit imperare anno mundi 5273. à Christo nato 1311. Vide vt supra, & Chro. Phry. De hoc Andronico, sequentibusque Imperatoribus ad Constantinum vsque, qui à Mahomete, capto Byzantio, est obrūcatus, quot annis imperarint, ac quo anno definito singuli cœperint, nil certi statuunt autores: ordine tamen vniuscuiusque imago, ac vita, descriptæ sequuntur.

ALBERTVS Rudolphi filius, & Austriæ Dux, vti dictū est, deuictus, ac occiso Adolpho, imperat anno mundi 5260. à Christo nato 1298. Noluit primò Bonifacius Papa ratum habere imperium Alberti: postea tamen vltro cōfirmavit in odium Philippi Pulchri Gallorum Regis: quinetiam donatū Albertum titulo regni Gallici, extimulauit eum aduersus eundem Franciæ Regem. At Philippus data filia in vxorem filio Alberti, placauit Albertum. Porrò Albertus filium suum Bohemiæ Regem constituit: Bauaros & Magūtinis hostilia fœdera ineuntes, ita domuit vt parèrent imperio. Tandē à Ioanne fratris filio prope Renum interficitur, anno imperij 10. Consulito Acmy. li. 8. Egna. li. 3.

HENRICVS Lucelburgenſis, mortuo Alberto Imperator creatur anno mundi 5270. à Christo nato 1308. Hic Comitē Vuirtembergensem, quòd Imperatori patère noller, iugūmque detrectaret, fortunis omnibus exiit. Deinde in Italiam penetrans, Longobardiam capit, & Mediolani ferrea insignitur corona. inde Romam profectus, post diadema acceptum, ab Vrſinis expellitur. Tandem graui obsidione Florentiam premens, veneno in Eucharistia dato, opera Dominici cuiusdam, è medio tollitur, anno imperij 5. Hic Ioanni filio suo Regis Bohemici filiam vxorem dedit: èstque hac occasione princeps Lucelburgenſis Caroli quarti pater, Rex Bohemiæ factus. Vide Acmy. lib. 8. Egna. lib. 3.

O THOMANNVS regnat apud Turcas anno mundi 5261. à Christo nato 1299. Hic primus in ea gente hoc nomen tulit, à castello Galatiæ à se capto: primusq; veterem gentis gloriam asserere ausus est: nam gēs ea Ierosolymam ceperat anno mundi 4970. à Christo nato 1008. Sed à Christianis Gothofredo Bolione duce victi, ac pugna non incruenta, fusi, fugatiq; ad Niceam Turcæ, nullum dehinc Ducem cuius extet memoria præcipuum habuere, ad hunc vsq; Othomannum, qui primus neglecta paucorum potentia, Monarchiam inuasit, primusq; in Turcica historia inter Imperatores locum tenet. Hic cum esset obscuriore loco natus, attamen ingenio felix, cautus, diligens, ambitiosus regna semper meditabatur: cui etiam impense fauit fortuna: nam magnam Bithyniæ partem, plurimâq; loca munita Ponto adiacentia subegit: sed egregias suas victorias maximè nobilitauit, expugnata Siua, quæ olim Sebastia dicebatur. Regnat annos 28. obiit affecta ætate anno primo Philippi Valesij Regis. Pau. Iouius, & Munst. in Cosm.

ORCHANNES Othomanni supradicti filius, post patrem imperat anno mundi 5289. à Christo nato 1327. Hic noua dignitate auctus, nihil mutatus, nec patri absimilis, quinetiam militaris disciplinæ peritior, liberalitate, facilitate, & dexteritate fauorem & multitudinē vndiq; comparās, rem à patre inchoatam industria, studio, & prudentia auxit, Myliam, Lycaoniam, Phrygiam & Cariam domuit: Prusiam (quæ nūc Bursa) Regum olim Bithyniæ sedem vi cepit, accepto ibi graui vulnere, quo postea interiit, anno primo Ioannis Francorum Regis. Regnat an. 22. Pau. Io. Christoph. Recherius. lib. 1.

LVDOVICVS Bauarię Dux, Rudolphi Imperatoris ex filia nepos, & Fridericus Austriae Dux, variantibus Electorum suffragiis, ambo Imperatores eliguntur anno mundi 5276. à Christo nato 1314. His varia fortuna sæpe congressis, tandem anno 8. victor Ludouicus, capto Friderico rerum potitur: sed cum se Imperatorem citra Papæ assensum scriberet, excommunicatur. nihilominus Mediolanū venit, vbi ferreā accipit coronā: deinde Romæ summo acceptus honore à Stephano Columnio coronatur. Petrum Corbariensem in Pontificem creat: & oppidis iuris Pontificij alios dedit præfectos, Pontificem æmulatus, qui & ipse Gallia Cispina multos autoritate sua Regulos præfecerat. Imperauit Ludouicus annos 33. sumendo initium imperij eius ab excessu, & fato venenato Henrici Lucelburgensis. Aemyl. lib. 8. Egna. lib. 3.

CAROLVS quartus Bohemus, Ioannis Lucelburgensis Bohemiae Regis, de quo dictum est supra in Henrico, filius, post Edoardum Anglum & Guntherū Cæsares electos, Cæsar quoque designatur: ad hūc Carolum res deuenit, altero subinde post alterum vita functo. Romę itaque coronam hac conditione accepit, vt confestim Italia excederet. laudem meruit ob Aureā bullam, in qua multa quæ ad pacem publicam pertinent, complexus est. Rerum Bohemicarum imprimis studiosus fuit: Pragæ gymnasium publicum instituit. obiit anno imperij 32. Venceslao filio prius Cæsare creato, promissa Electoribus pecunia, vectigalique imperij illis obligato. Vide vt supra.

mm 3

DANTES Aligerus, Florentinus, cùm humanioribus tum diuinis literis instructissimus, Philosophus ac Poëta, nulli suo seculo secundus, pulsus patria, in Gallia aliquandiu maximè Parisiis, postea apud Arragonum Regem exulans, de sua calamitate varia edidit opera. Tandem exul etiam apud Rauennam obiit, Ludouico Bauaro Imperante, anno mundi 5283. à Christo nato 1321. Videto Trithemium de Scriptoribus Ecclesiasticis, & Supplementum Chronicorum li. 13.

CANIS Scaliger, à rebus gestis, cognomento Magnus, Veronæ vrbis dominium sibi vendicans, rexit eam annos ferè 20. quam etiã variis ac superbis ædificiis ornauit: Picenũ & Romãdiolam omnem sua potius virtute ac liberali humanitate, quàm armis subegit. Princeps hic eloquens, comis, liberalis, oratoribus, historicis, poëtis, omnibus denique doctis fauens, Dantem Florentinum ad se accersuit, & præmiis ac honoribus eum donauit. Hic sine virili prole moriens, duobus nepotibus, Alberto inquam & Mastino fratribus, vrbis tantæ dominium reliquit: obiit Veronæ, atque inibi maxima funeris pompa sepultus est, anno à mundo cõdito 5291. atq; à Christo nato 1329. Videto Chronicorum Supplementum li. 13.

PHILIPPVS Longus Ludouici Hutini Francorū Regis frater, successit ei in regno Franciæ anno mundi 5277. à Christo nato 1315. Hic Longus dictus est ob corporis proceritatem ac gracilitatem: id vnum mirum est, quòd neque ab ecclesia, neque à populo quæ petebat tributa & vectigalia impetrare potuerit. Puteos elephatiaci à Iudæis persuasi, veneno infecerunt: quæ res occasionem vt pestis grassaretur præbuit: sed vtrique miserè, dato supplicio, perierunt. Constituerat Rex efficere vt vbiq; ponderis, mensuræ & pecunię ratio eadem esset: sed morte præuentus id præstare non potuit. obiit anno regni, quod per Saliquam legem adeptus erat, quinto, nullis confectis bellis: nam festa pax vndique ridebat. in æde D. Dionysij conditus est. Vide Paulum Aemylium de rebus Francorum lib.8. Gaguin. lib.7. & Carionem lib.3.

CAROLVS huius nominis quartus, cognominatus Pulcher, Philippi Lõgi frater, Nauarræ Rex, quemadmodù & tres Francorum Reges superiores, succedit fratri in Franciæ regno anno mudi 5282. à Christo nato 1320. Hic in scelera seuerim simè animaduertit, iustitiæ & æquitatis cultor fuit. Aquitaniam ingressus, Regum hic primus Papæ decimas permisit, vt quæstus particeps fieret. has autem colligebat Papa, vt bello lacefferet Ludouicum Bauarum Imperatorem, quem hostem scilicet ecclesiæ iudicauerat. Regnat annos septem: moritur ad saltù Vicenarum, sepultus in æde D. Dionysij, relicta vxore grauida. Vide autores quos supra.

PHILIPPVS Valesius trium superiorū Franciæ Regum patruelis, Carolo Pulchro succedens, regnat apud Frācos anno mūdi 5 2 8 9. à Christo nato 1 3 2 7. Flandrià Gallis profligantur: Casletū capitur, spoliatur, incenditur. Ad Ambianos Regum Franci, Angli, Bohemi, & Balearici fit cōuentus. Anglus cliētē se Franci Regis profitetur. Sacra arma Valesius induit contra fidei Christianæ aduersarios. Petrus Cunerius frustra conatur temporalem Episcopis auferre iurisdictionē. Incipit maximum bellum Anglicum. Iacobus Arteuilla plebeius multas in Flādria excitat turbas contra Flandrēsem Comitem, qui se in Franciam recipit. Galli & Angli Regum acies in conspectum ferè sine conflictu veniūt. Anglus quando Francus prælio abstinet, Flandriā repetit, vbi Arteuillæ consilio, lilia & Regis Franciæ titulum adsumit, quæ hucusq; sibi arrogat. Ad Cresciacū pugnatur tandem à nostris infelicitē. Calitium Anglis deditur, à quibus recuperari nūquam potuit. Trapezitæ Longobardi & Itali capti, pulsi, ac proscripti sunt ex Francia ob immanes vsuras. Rex sortem accipit, inter usurio relicto. Humbertus Princeps vili Delphinatum vendit, ea lege vt primus Regis filius Delphinus vocaretur, & Delphinatum obtineret: itaq; Dominicanum Humbertus profitetur. Initio regni immanes exactiōnes fuere, ac primū ex sale vectigal institutum. Regnat annis 2 2. obit ad Nogentum regium, sepultus ad D. Dionysium. Aemy. lib. 8. & 9.

IOANNES Philippi Valesij filius, patri in regno succedit anno mundi 5 3 1 1. à Christo nato 1 3 4 9. Hic ab Anglo, capitur, ad quartum lapidem ab vrbe Pictonum, ac post annos 4. liberatur: nec multo pōst iterum in Angliam traicit vt de suis obsidibus liberandis transigat: at morbo ante reditum præuentus, Londini moritur an. regni. 1 4. ad D. Diony. Carolus quintus patris Ioannis cadauer transfulit. Aemy. lib. 3.

IOANNES Palæologus, dictus etiam Calo-ioannes, patri Andronico iuniori succedit, licet Ioannes Cantacuzenus, tutor prudens, imperium administret Constantinopolitanum circa annum mundi 5290. à Christo nato 1328. Tutor itaque Cantacuzenus, ac imperij consors Apocauci fraude (viri quidem obscuri, sed solertis & cællidi, ac inter principis amicos ob eiusmodi mores, præcipuæ dignationis) & Patriarchæ ambitione, in exilium truditur. iniuriæ impatiens bellum quinquennale aduersus Reginam & Ioannem Cantacuzenum Imperatorem, Andronici filium gerit, Turcarum arma Europæ primus infert. Huic tandem proditur Byzantiû: quod cum occupasset, nulli molestus fuit, imperij tantum consortem egit, filia in vxorem Ioanni tradita. Inde in Genuenses, sociis Venetis & Arragoniis, varia fortuna bellum gerit Cantacuzenus: cui & statim ab Ioanne Palæologo exule prædicto bellum indictum, Turcarum in primis opere geritur, quibus etiam in Europa locum primus inhabitandum tradidit. Cum autem improuisus Byzantium, ex Tenedo soluens, ingressus esset Palæologus, tandem Cantacuzenus imperio relicto, monachum egit. Palæologus Mattheum Cantacuzeni filium participem imperij agere volentem, imperium deponere coegit. & cum multa bella confecisset Palæologus, moriens filio Manuelli imperium reliquit. Vide Egna. li. 2. & Cosm. Mun. li. 4.

MANVEL prædicti Ioannis Palæologi filius, post patrem imperat Constantinopoli: septem mares filios hic reliquit, quorum Ioannes natus maximus, morienti successit. Vide ut supra.

m m 5

AMVRATHES huius nominis primus, Orchanis filius, mortuo patre, apud Turcas imperat anno mundi 5311. à Christo nato 1349. Is auitam paternamq; felicitatem æmulatus est: at verò in Caramanum aum maternum non minus infestus quàm pater fuit, qui socerum occiso eius filio adolescente non minima Ciliciæ parte exuerat. Cæterùm à Constantinopolitano Imperatore Ioãne Palæologo sollicitatus Amurathes 12000. Turcarum ei in auxilium mittit: idq; initium ac origo ruinæ imperij Constantinopolitani fuit. Nam Europeis opibus illectus Amurathes, opis denuo adferēdæ simulatione, potiundæ tamen Græciæ animo, Genuensium nauibus vsus Amurathes, Thurcarum 60000. in Græciam transportat: Hellepontum ad Abydum superat: Callipolim cū aliis oppidis occupat: in ipsum quoq; Imperatorem inexpectatò grauem impetum facit. Postea Seruiam, Bulgariamq; ingressus, Lazarum Seruiæ, & Marcum Bulgariæ principes, cum paratissimis copiis ei occurrentes, ingenti cæde profligat, prius occupata Adrianopoli: sed Lazaro cæso, mox à seruo in domini vindictam Amurathes occiditur, anno regni 23. Vide Egna. li. 2. Pau. Io. & Christop. Richerium de rebus Turcarum li. 1.

SOLIMANVS Amurathis filius, patri in imperio succedens, confestim hæreditariæ dignitati eripitur, atq; per insidias occiditur à fratre æmulo Baiazete: quamobrem à nonnullis inter Turcicos Imperatores minimè annumeratur. Vide vt supra.

CAROLVS quintus, Ioannis Francorum Regis filius, patri in regno succedit anno mūdi 5325. à Christo nato 1363. Hic sapiens cognominatur ob morum probitatem, & egregiam regni administrationem: literas, & literatos coluit: Bibliorum libros syncerè transferri iussit: ius ex æquo vt diceretur in primis curauit, iudiciūsq; frequenter adfuit. togatus omnino fuit, nec arma vnquam induit: tantum loca Lutetiæ vicina peragrans, longinqua & grauiā negotia, & bella, per fratres ac præfectos suos administrauit: per quos quicquid patri ab Anglis ablatum erat, id omne ferè recuperauit. vt belli impensis sufficeret, vestigal salis, ac promercali vino imposuit. Aduersus Anglos exercitus quinque potentissimos habuit. Carolus quartus, Imperator, ac Venceslaus filius Cæsar, in Franciam veniunt, vt inter Anglos & Francos pacem componant: sed re infecta redeunt ob Reginæ, ac Isabellæ filię interitum. Lex Regis in Senatu promulgatur, vt Regū Franciæ filij anno 14. inungatur, & coronentur. Bastildæ fundamenta iaciuntur Lutetiæ, Regis sumptibus. obiit an. regni 16. in castro pulchritudinis ad saltum Vicenarum: sepultus ad D. Dionysium. Turlupini, qui se paupertatis societatem vocitabant, delentur. Acmyl. li. 9.

CAROLVS sextus, Caroli quinti filius, adhuc adolescēs, in Regem Franciæ consecratur, anno mundi 5342. à Christo nato 1380. Hic Rex tres tantum Liliorum flores pro insigni Regū Franciæ gestare instituit. huic pater duodeuicies 100000. aureorum reliquit: initio tamen regni filij, magnæ fisci angustię fuerunt: huius adolescētia & crebra gubernatiū mutatio, tantam vim pecuniæ dissiparat. Armeniæ Rex à Turcis pulsus in Franciam venit. Africum bellum conficitur. Regnat an. 42. ad D. Dionysium sepultus. Vide vt supra.

FRANCISCVS Petrarca, natione Hetruscus, vir doctissimus, Philosophus, Rhetor, & Poëta celeberrimus, literas velut intermortuas quasi ab inferis reuocauit: nec minus sancta conuersatione quàm scientia claruit, multa opera tam in lingua latina, quàm in sua vernacula conscripsit. Amore Christi & Philosophiæ salutaris vitam solitariam elegit, in qua Philosophando, orando & scribendo perseverans, moritur in Eremitorio suo agri Patauini, sub Carolo Imperatore huius nominis quarto, & Gregorio Papa huius nominis vndecimo, anno à mundo condito 5336. à Christo nato 1374. Videto Trithemium.

IOANNES Boccacius Florentinus itidem Poëta, Philosophus, & Astronomus eruditissimus, multa præclara volumina tum Latino, tum vulgari suo idiomate conscripsit. moritur statim post Petrarcam. Videto etiam Trithemium.

IO. GALEATIVS Vicecomes, Galeatij Mariæ filius, anno mundi 5333. à Christo nato 1371. postquam more patrum suorù, annos 17. Mediolani imperauerat, à Ladislao Cesare, Dux Mediolani creatur. Vt autem à suis inciperet, Barnaba patruo occiso, opes eius & imperium occupauit. Hinc Veronam, Vicentiam, & Paduam subiugauit. ad Occidentem, Vercellas, Albam, atq; Astam subegit. ad meridiem debellauit Aquas, Alexandriam, Tortonam, Bubbium, Placētiam, Parmam, Regium, Bononiam, Pisas, Massam, Senas, Grossetum, atque Clusium. & reuertens Perusium, Afsisium, Noccam, Ciuitatem, Bellonā cepit & Feltrū: & (vt velut circulū absolueret) Brixia, Bergamum, Laudem, Cremonam, atque Cremam, subegit. Lucēses in dedicationem accepit. tota ipsum Italia reformidauit. Ticini ædificauit arcem superbam, ad quartum verò lapidem, septum admodum ingens, ad feras omnis generis asseruandas, cum cænobio magnifico extruxit. fuit pulcher, doctus, & eloquens: sed imprimis sagax. Tandem 55. ætatis anno, post 24. imperij obiit, relicta Valentina, Caroli Regis Fræciæ postea vxore. Paul. Iouius, & Supplementum Chro.

IO. MARIA Vicecomes, adhuc paruulus, & sub matris custodia, anno Salutis 1402. felicis. patri successit. Hic cū adoleuisset, multos innocentes occidit, & non paucos inimicos canibus viuos deuorandos tradidit. Piam matrem detrusit in carcerem, ibiq; eam sæuissimè mori coëgit. Verùm mox quasi Deo vindice, nudatus amplis. bonis paternis, à domesticis, post decem annorum tyrannidem, in templo trucidatur. Paul. Iou. & Supplementum.

BAIAZETES Turcarum Rex quartus, siue Pazaites, huius nominis primus, mortuo patre Amurathe Solimanum fratrem per insidias occidit, solusq; imperio potitur anno mundi 5335. à Christo nato 1373. Hic Marcum Bulgariae principem praelio superatum trucidat, patris mortem vlturus: bonamq; Bulgariae partem debellat: neq; ita multò post, crudelissimas in Hungaria, Albania, & Valachia excursiones fecit: Christianos quàm plurimos ligatos in Thraciam duxit. In negotiis exequendis tanta vsus est celeritate, vt Baiazetes Hildrin, id est caeli fulgur cognominaretur. Animi itaq; ac corporis dotibus adiutus totam fera Graeciam subegit. Constantinopolim obsedit annis 8. cuius Imperator in Galliam nauigat, auxilium imploraturus, quod & obtinet. Baiazetes autem Gallos, Hungaros, Germanos ac Seruanos, siue Mysios, semel ac strenuè superat: atque ad obsidionem Constantinopolitanam reuertitur: neq; vlla ratione imperij caput illud seruari poterat, ni Tamberlanes, Orientalis Scythiae Rex, ei occurrisset, qui Baiazetem ad Stellam montem, vbi cum Mithridate Pompeius pugnarat, vicit, catenisq; aureis ligatum, atq; in ferream caueam detrusum, per totam Asiam ac Syriam circunduxit, donec etiam in fata concederet. Vide Egna. li. 3. Pau. Iouium, de re. Tur.

TAMBERLANES Zagataiae Orientalis Scythiae regionis, versus Parthiam ac Sogodianam princeps, peditum ac equitum infinita penè multitudine fretus, Turcarum 200000. vnico congressu caecidit, Regemq; eorum Baiazetem, vti dictum est, cepit, circa annum Domini 1397. Vide vt supra.

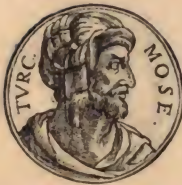
VENCESLAVS succedit Carolo patri Imperatori huius nominis quarto, imperatque post eum anno mundi 5340. à Christo nato 1378. hic nec patri, nec avo similis fuit: cum patre tamen annos 8. regnarat: tandem solus ignavisimè rem administrat annis 22. Caterùm à Sigismundo fratre captus est, mòxq; Electores ei imperium abrogant, in cuius locum Robertum Bauarum sufficiunt. Porrò Galeatius Vicecomes Mediolanensis bonam Italiae partem suo dominio adiicit, atque à Venceslao, pro Vicecomite, Dux Mediolanensis dicitur. tunc igitur in Ducatum erectus est primùm Vicecomitatus Mediolanensis. Apud fratrem in carcere apoplexia obiit Venceslaus. Blond.lib. 10. deca. 2. Egna. li. 3.

ROBERTVS, qui & Rupertus, Bauariae Dux, deiecto Venceslao, imperat anno mundi 5362. à Christo nato 1400. Hic vt Florentinis gratum faceret, ad comprimendam Galeatij potentiam, in Italiam traiecit: verùm cum eo ad Benacum cõgressus, facilè repellitur: vnde mox ad Venetos deflexit: & incassum Florentinis adnitentibus ne Italia exiret, in Germaniam retro abiit, paci, religionique vacaturus, Florentinos interim in magno relinquens discrimine. Obiit post annos ex quo imperavit decem. Vide vt supra.

CYRISCELEBES, quem alij falsò Calapinum dicunt, Baiazetis filius natu maximus, cum fratribus post patris cladem fugiens, Asiâq; à Tamberlane spoliatus, & ad Imperatorè Constantinopolitanum pro singulari præda deductus, regiêque apud eum educatus, postea summa Imperatoris clementia solutus est: in Asiâmq; discedès, paternum imperium recuperat. Instauratis itaq; imperij viribus, aduentanti Sigismundo Hungariæ Regi fortiter se opposuit, qui Salumbezene campos occuparat, sperans vires non resumpturos Turcas post tantam à Tamberlane acceptam cladem: sed non magis sibi fauente fortuna quàm, cum ad Nicopolim pugnans cum Baiazete, fauerat, fugere cogitur Sigismundus: cuius pedites ante sagittis confossi sunt, quàm in phalangem dispositi cominus cõgredi cum hoste potuerint: equites verò ad primum statim aduentantis hostis impetum terga vertunt. Victor Cyriscelebes cum Despotam bello laceßere inciperet, morbo præuentus in ipso ætatis flore obiit anno regni 6. Pau. Iouius de rebus Turcicis.

ORCHANES patri Cyriscelebæ, tenella adhuc ætate adolescentulus, ac vnicus imperij hæres, ad imperium cum conaretur paucorum studio atque opera admitti, à Mose patruo interficitur. Moses statim dignum illo parricidio exitium tulit, à fratre Mahomete vita bonisque priuatus. Sunt qui hunc Mahometem, nulla prorsus facta de Cyriscelebe, Orchane, & Mose mentione, à morte Baiazetis statim imperasse tradant: quate nullam hinc supputationis annorum rationem habuimus, sicuti nec Chronici. Vide vt supra.

MOSES Orchanē nepotem, cui erat patruus interfecit: ipse quoque à fratre Mahometo vicissim interfectus est. nec connumerantur ambo in serie Turcicorum Imperatorum, quòd paucis admodum diebus imperitarint. Vide Richerium de rebus Turcicis lib. 1.

MAHOMETES huius nominis primus, Mustaphæ & Mosis, eius inquam qui Orchanem ex fratre nepotem è medio sustulerat frater, post Baiazetem Turcis imperat anno mundi 5359. à Christo nato 1397. Sunt qui ea quæ de Cyrisclebe feruntur, huic vni tribuant. Is itaque Bulgaros & Valachos prædis & cladibus afflixit, tributúmque magnum imposuit. Arma deinde in Satrapas Asiæ vertit, loca omnia quæ Tamberlanes occupauerat recepit: nihil generis propinquitate commotus, Turcicę nationis cõplures principes ex Galatia, Põto & Cappadocia pulsos extirpauit: alios autem integros atque incolumes seruauit. Reuersus in Græciam, Adrianopolim, quæ caput est Thraciæ, sedis imperatoriæ loco habuit, pulsus illinc Christianis. Obiit anno imperij sui 17. regni verò Caroli hoc nomine sexti Francorum Regis 35. Vide Richer. li. 1. & Cosm. Munst. lib. 4.

nn

SIGISMVNDVS, Hungariæ & Bohemiæ Rex, Ven-
 cesslai frater, mortuo Alberto communi assensu Impe-
 rator creatur anno mundi 5372. à Christo nato 1410. Hic Im-
 peratoriæ planè indolis, sapientia, eruditione, probitate ac libe-
 ralitate clarus, doctos fouit, ac dignitatibus ornauit. Attamen ab
 Amurathè Turcarum principe graui prælio victus, castris etiam
 exiit. Hic per triennium magnam Europæ partem peragrauit,
 quò schisma Christiano nomini calamitosissimum extirparet:
 quare effecit vt reiectis adulterinis tribus Pontificibus qui Bar-
 ionæ sedem inuaserant, Oddo Columnius omnium consensu
 Põtifex declararetur. obiit Sigismundus nulla relicta virili pro-
 le, cum annos 27. imperasset. Vide Egn. li. 3.

ALBERTVS Dux Austriacus, post Sigismundi obitum
 Imperator designatur anno mudi 5399. à Christo nato 1437.
 Hic Sigismundi gener cum esset, post eius obitum hæres regno-
 rum Bohemiæ & Hungariæ factus est. Morauos ac Sarmatas
 intra suos fines quiescere compulit. Bohemiæ factiones compe-
 scuit: Amurathè Turcam, qui Hungariã inuaserat, fugauit: Syn-
 derouiam in deditionem accepit: inde in Græciam contendens,
 Theffalonicam expugnauit. Austriam repetens, moritur anno
 imperij sui (proh dura fata) secundo. Vide vt supra.

PHILIPPVS Maria, obtruncato Ioanne fratre supradicto, armis paternum Mediolanensem inquam ducatum reperit anno mundi 5379. à Christo nato 1417. Callidus hic in bello pacem, in pace, bellū poscere visus est. Discēdi avidus semper fuit, callidus, sagax, liberalis, in iniuriis relaxādis facillimus, statura procerus, vultu formidabilis, maturo consilio, arte, ac validissimis armis, tyrannos qui suę ditionis ciuitates occupauerant, è medio sustulit. Recuperavit Comum, Tricium, Bergamum, Brisiam, Placentiam, Laudem, Cremonam quoq; subegit. Io. Iacobus Montisferrati Marchio, veritus huius potentiam, Vercellas, Alexandria, Astāmq; sponte Philippo restituit. Suo præterea dominio Genuam maritimam vrbe[m] potentissimam adiecit. Genuenses itaq; subacti, ac eius subditi, Alphonsum Neapoli, & Io. Nauarræ Reges, & magnum magistrum S. Iacobi Compostellani fratres, cum alijs primoribus supra 100. & equitibus clarissimis vltra 200. prælio nauali ceperunt: quos ad se perductos humanissimè excepit: ac multis donatos muneribus dimisit. cum illorum regnum ac ditionem totam sibi vindicare, aut occupare facilè potuerit. Tandem scēdissima libidine insaniuit. & mutata fortuna, nulla relicta virili prole, obiit ventris profluuiio anno salutis 1447. Vide Paul. Iou. & Supple. Chro. li. 14.

BEATRICINA, antea Facini Canis vxor, iam vetula, nupsit prædicto Philippo, & numerauit dotē aurorū 400000. hanc postea vt suspēctam interfecit. Deinde Mariam Amidei Sabaudix Ducis filiam in coniugem ductam, præuentus morte, intactam dimisit. Vide autores quos supra.

AMVRATHES, hoc nomine secundus, Mahometis su-
prædicti filius, patri in Turcarum imperio succedit anno mundi
5376. à Christo nato 1414. Hic cognita patris morte, ex Asia
in Thraciã cupiens traicere, Mustapham patrum cui Græci fa-
uebant, auxiliũq; ferebant, fundit, ac delet. Primus pro tuitio-
ne corporis, Ianizaros, Christum abnegantes, instituit, quorum
viribus & ipse, & qui ipsi successere, totum penè debellarunt O-
rientem. Is Hungariam, Bosinam, Albaniam, Valachiam & Græ-
ciam infestauit: Venetis Thessalonicam ademit. Ladislaum Polo-
niæ Regem, & Iulianum Cardinalem, ac Huniadem vicit. Re-
gnat annos 34. Vide Riche. li. 1. Pau. Iou. & Cosm. Munst. lib. 4.

SCANDERBEGVS, siue Scanderbechus, sic dictus à
Turcis inter circuncidendum: antea enim vocabatur Georgius
Castriotus, is inquam à patre, Epiri atq; Albanix, seu Macedo-
niæ, principe, datur obses Amurathi Turcarum Regi septimo:
qui cum tandem post multa egregia facinora, expeditioni, quam
aduersus Hungaros parabat, præficit: porro ad hos cum res ma-
lè Turcis cederet, desciscit Scanderbegus, atq; à secretario Bassæ
litteras ad Croiæ magistratus extorquet, in quibus nomine Amu-
rathis, ciuitas ac præfectura sibi tradatur. sic Croiam patriam re-
cipit circiter annum mundi 5409. à Christo nato 1447. Cæ-
terum Amurathes Epirum cum ingenti exercitu repetit: at Croia
frustra per aliquot menses oppugnata, mœrore animi obiit. Vide
vt supra. & Marinum Barletium li. 1.

CAROLVS huius nominis septimus Francorum Rex, vnicus Caroli sexti filius, patri in regno succedit anno mundi 5384. à Christo nato 1422. Tunc regnum Frãicum turbulentissimum fuit, nam Anglorum Burgundionumq; bello petitus Carolus, omnibus penè regni finibus amissis, ad Bituricenses se contulit, apud quos mansit: quare ab hoste Bituricensium Rex per iocum dictus est. Henricus sororis Caroli filius inter titulos, Angliæ, Franciæq; Regem se scribebat: qui etiam Parisiis in Franciæ Regem coronatus est. Ioanna puella, armis instructa, militis subit munus: obsessos Aurelianenses iuuat, hostes cogit obsidionem soluere: per loca ab hostibus occupata Regem Carolum Remis consecrandum ducit, multâsq; in itinere vrbes recipit: tandè ab hostibus capta, Rothomagi exurit. Lutetia Francorum armis Angli pelluntur. Pragmatica sanctio in concilio Basiliensi ædita, à Rege probatur, & in Senatu Lutetiæ promulgatur. Vniuersam Normaniam Carolus recuperat: Angli expulsi, præter Calitium & vicina aliquot loca nil in Gallia possident. Delphinus secundò à patre deficit, aduersus quem pater bellum mouet, & spoliatum rebus omnibus, ne à quoquam excipiat inhihet: porrò ad Burgundiæ Ducem ille profugit. Regnat Carolus an. 38. Vide Gaguin. li. 9. & 10. & Acmy. li. 10.

LVDOVICVS Caroli septimi filius, apud Burgundiones agens, nuntio paternæ mortis accepto, in Galliam confestim transit, ac Francorum Rex creatur anno mundi 5422. à Christo nato 1460. Bellum geritur, bonũ publicum, vulgò dictum, de quo fusissimè tractat Philippus Cominius, & syncerissimè. nam huic bello interfuit. Regnat Ludo. an. 23.

IOANNES, Manuelis Palæologi filij, filius natu maior, post mortem patris in imperio succedit Cōstantinopolitano, circiter annū mundi 5395. à Christo nato 1433. Paci hic ac concordie magis quàm bello studens, comitatus totius Græciæ comitibus, cum sacris, tum profanis, atque Eugenij huius nominis quarti Pontificis autoritatem secutus, Ferrariensi, quod deinde Florentiam translatum est, cōcilio interfuit: susceptusque est ab Eugenio Imperatorum more: atq; ex duabus, nempe Græcorum ac Latinorum Ecclesiis, vna facta est. Tunc à Græcis ac Latinis de processione Spiritus sancti damnatus est error. Reuersus Imperator, haud ita diu superuixit. Vide Egnalib. 2. & Cosmog. Munst. li. 4. Plati. & Volater.

CONSTANTINVS, septimus Manuelis filius, mortuo sine liberis fratre Ioanne supradicto, Constantinopoli imperat, circiter annum mundi 5409. à Christo nato 1447. hic ab initio Peloponnesi Rex, Draconis cognomen inditum accepit, ob eam quam in Turcas exercebat ferocitatē. At verò à Mahomete Amurathis secundi filio capta Constantinopoli, ipse Constantinus ad portam trepidus se recipiens, fugientium trepidatione oppressus obiit: cuius caput pilo affixum, totis castris ad ludibrium hostis gestauit: anno mundi 5414. à Christo nato 1452. Id mirum, atq; in fatis quasi habendum, nempe quòd à Constantino Magno Helenę filio Constantinopolis, vrbs Romę semper æmula, cōdita aut instaurata sit, ac sub Cōstantino, qui eiusdem nominis matrem haberet, capta, Turcarumque iugo ad hanc diem sit subdita. Vide vt supra.

CAROLVS, Philippi Burgundiæ Ducis filius, patri succedens, bellicosus ac strenuus, bellū gessit aduersus Ludouicum Francorum Regem, huius nominis vndecimum, cum quo postea fœdere inito, in Leodienses bellum mouit, quos & debellauit. Nouesium quod alij Nussiam vocant, agri Coloniensis oppidum, diu obsedit, hoc est annum integrum. Huc autem maximè spectabat Carolus, vt imperio Diocesim Coloniensem adimeret: aduersus hunc expeditionem parat Fridericus Imperator: Tandè fœdus hac cōditione ineunt, vt Maximilianus Friderici filius, Mariam Caroli Ducis filiam vnicam, in vxorem accipiat. Pugnavit Carolus semel atque iterum, infeliciter quidem, cum Heluetiis. Cæterum ad Nansen contra Argentinensium Heluetiorumque auxiliares copias dimicans, à Renato Lotaringo victus miserè occubuit, anno mūdi 5 4 3 7. à Christo nato 1 4 7 5. Hic antequam pater moreretur, bellum etiam Gandauis intulerat. Vide Chro. Philippi Cominij, & rerum memorabilium Paraleipomena.

BARTOLOMAEVS Coglio siue Colco, Bergoma, clarissima ortus familia, Dux exercitus Venetorum creatus est, atq; à Carolo Duce Burgundionum supradictō & Ioanne Andegauensi Duce, per priuilegia autentica in familiis eorum ascriptus. Hic bellicis artibus instructus, consilio item, prudentia, ac humanitate maximè pollebat: huius etiam aulæ amplitudo, pompa & gloria, omnium ferè principum aulas æquabat. Videto Supplementum Chronicorum lib. 16.

CALIXTVS Papa huius nominis secundus, in Pontificem eligitur post Gelasium huius nominis secundum, anno mundi 5080. à Christo nato 1118. fuit hic natione Burgundus, frater Ducis Burgundiæ, prius Archiepiscopus Viennensis, diuinarum scripturarum peritissimus, nec ab humanioribus literis abhorrès. Sanctum Iacobum Apostolum coluit: in cuius honorem Compostellanam ecclesiam in Archiepiscopatum erexit. Videto Trithemium: præfuit Ecclesiæ in summo Pontificatu annos sex.

PIVS, huius nominis Papa secundus, creatur Pontifex anno mundi 5419. à Christo nato 1457. Hic Aeneas Syluius antea vocatus, natione Tuscus, patria Senensis, vir vndecunque doctissimus, Philosophus, Orator, & Poëta insignis, multa doctrinæ ac ingenij sui monumenta posteris reliquit. In concilio Basiliensi Prælato cuidam minister fuit: deinde in Scribam Cellariæ Friderici Imperatoris, huius nominis tertij, assumptus, & Poëta ab eo, Laurea recepta creatus, primò Episcopus, postea Cardinalis, tandem Papa omnium suffragio electus est. Obiit Anconæ, Friderico, huius nominis tertio, imperante. Videto vt supra. Pontificatum gessit annos sex.

PAVLVS, hoc nomine Papa secundus, Pio supradicto in Pontificatu successit, anno mūdi 5425. à Christo nato 1463. Hic Petrus Barbarus antea dictus, Eugenij huius nominis quarti Pontificis ex sorore nepos, sedit annis ferè 7. corpore fuit amplo, & maiestatis Pontificiæ digno. Duo bella toto suo Pontificatu in Italia suscepit. Robertum Sigismundi Malatestæ filium aggressus est. Ceterum pauperum curam gessisse perhibetur, imperiosus tamen ac fastu plenus cūm esset, odiosus omnibus fuit. Eius prima cura fuit, vt quæ victui essent necessaria, vbi non deessent. Die quadam cūm iucundissimè cœnasset, apoplexia correptus obiit. Vide Chronicorum Supplementum.

SIXTVS huius nominis Papa quartus in locum Pauli supradicti successit, Pontificatūque obtinuit anno mundi 5432. à Christo nato 1470. Hic natione Ligur, ordinis Minorum generalis antea minister, sedit annis tredecim. Hic cūm alioqui fuisset vitæ pietissimæ, ac in pauperes & religiosos munificentissimus, attamen suos nimis amavit, eis diuina & humana cōtribuens, idest ecclesiastica & temporalia bona, præter Dei & Romanæ Ecclesiæ dignitatem ac honestatem: & quædam bella iudicio multorum præter æquum suscepit: imprimis contra Laurentium Medicen, & Florentinos, quibus multa damna intulit: & contra Ferdinandum Apuliæ Regem, dein contra Venetos. Tandem sebre correptus, cum audisset fœdus ictum inter Venetos & reliquos principes, expirauit. Hic festa seraphici Francisci, conceptionis & præsentationis D. Mariæ, & S. Annæ & Ioseph celebrari iussit. Vide vt supra.

ALEXANDER Targinus de Imola, siue Imolensis, Iuriconsultus doctissimus, claruit temporibus Friderici Imperatoris huius nominis tertij, & Sixti Papæ, huius nominis quarti, de quibus supra mentionem fecimus. Hic Alexāder, in vsum eorum qui iuris peritiæ operam dant, aliquot libros cōscripsit, quos nominatim descriptos habes apud Ioannem Trithemium.

ANDREAS Barbatias legum peritissimus, multa præclara in iure edidit opuscula, quorum nomenclaturam potes etiam apud Trithemium legere.

FRIDERICVS Austriæ Dux, post Albertum imperat anno mûdi 5401. à Christo nato 1439. hic pacis atq; otij studiosissimus fuit: seditionem mouentes Austriacos faciliè compescuit. bellum à Matthia Pannoniæ inferioris Rege illatum, composuit: in Flandros mouens, qui filium Maximilianum ceperant, & asseruebant, recepto filio paucorum pœna contentus, omnem discordiarum fomitem sustulit. Romæ vnà cum vxore Heleonora, siue Leonora, Lusitani Regis filia, coronatus, inde Neapolim ad Alphonsum vxoris necessarium ac sanguine cognatum, diuertit, à quo, & ab ipsis postea Venetis, summo honore, & apparatu excipitur. Iterum Romã voti reus petit, priuati more, atq; humili veste indutus: quo voto damnatus ad suos redit: & quiescente Germania, moritur anno imperij 53. Maximiliano prius Casare designato. Vide Baptistam Egnatium, Romanorum principum li. 3.

HELEONORA, siue Leonora, supradicta, Lusitaniæ Regis filia, vxorq; Friderici Imperatoris, Romæ cum marito Imperij corona insignitur anno mûdi 5412. à Christo nato 1450. Ex hac Maximilianum, qui postea imperat, sustulit Fridericus. Vide Egnatium ad calcem libri tertij, in Friderici Imperatoris supradicti vita.

RENATVS Lotaringæ Dux, Apuliæ Regis ex filia nepos, à Venetis sollicitatus spe regni Apuliæ obtinendi, quod sibi hæreditate materna debebatur, Venetias iuit. Fœdere cum Venetis percusso, in Ferrariensem agrum bellum mouet, atq; vrbis ipsius, Ferrariæ inquam, oppugnationem adgreditur. Verùm ab Alphonso Aragonum Rege fortiter pulsus, cum exercitum viribus eneruari, ac se ob æris intemperiem mala valetudine affici sentiret, inglorius in patriam rediit, circiter annum à mundo condito 5404. à Christi natiuitate 1442. hunc perhibent fuisse probitatis eximiæ principem, nec à maioribus degenerasse, qui verè pij, & synceræ fidei cultores semper sunt habiti. Videto Supplem. Chronicorum li. 16.

IOANNES, Calabriae ac Lotaringiæ Dux, primogenitus Siciliae Regis filius, magnanimus, bellicosus, & æquitatis amantissimus extitit. Videto vt supra.

FRANCISCVS Sforza, Sforzæ à Cutiniola filius, Philippi Mariæ Vicecomitis gener, ab eodẽ adoptatus est, & angue, insigni familiæ donatus, anno salutis 1430. socero defuncto, proximo statim anno, ob singularem virtutem Mediolani principatum adeptus est. Hic Sforzæ cognomen à Sforza patre bellicoso traxit: qui humilis & abiectus, cum se militiæ tradidisset, per vim ab aliis quicquid cuperet extorquebat, sicque Sforzæ cognomen assecutus, vt proprium nomen semper postea habuit, & ad posteros cognomen transmisit. Hic per cunctos gradus, ad summum militiæ culmen conscendit. Contra Eugenium Papam, cõtra Florẽtinos, Venetos, Mediolanẽses, nõ semel victor, Guelforum, ac Gibellinorum nomen ferè è medio tulit, Italiæ vniuersæ propemodum factus terror. Composita cum Venetis pace, multæ Italiæ ciuitates eius exempla secutæ, arma deposuere. Intus forisq; pacatis omnibus, à fundamentis denuò crexit castrum Mediolani, quod Iouis dicitur, à populo antea dirutum. Magnum illud hospitale, ægrotis recipiendis, ædificauit, quod regali censu ditauit, opus in orbe rarum. Vt diui Ambr. tẽplum erigeret, multum auri expendit. Tandem verò hic tantus vir, a deo libidine exarsit, vt adolescentum flagitia superarit, rexit an. 16. obiit, sex filiis, duabúsq; filiabus relictis, anno salutis 1466. Vide Supple. li. 15. & Archie. Antoninum.

GALEATIVS Maria, Francisco Sforzæ patri defuncto, statim in Mediolani principatu succedit, pulsa matre quæ rem cum eo administrabat: multis hic se inquinauit flagitiis: quamobrem adulteriis, homicidiis, incestibus, sacrilegiisque pollutus anno administrationis 9. liberis 4. relictis, in æde Diui Stephani vulneribus est confossus. Vide Supple. Chro.

MAHOMETES, hoc nomine secundus, Turcarū verō Rex octauus, Amurathi, etiam huius nominis secundo, succedit anno mundi 5411. à Christo nato 1449. Hic regnum à paricidio auspiciatur, fratrem paruulum, ne pater solus sepeliretur, opera Mosis interficit. Impiissimus nullum Deum credidit: Mahometem suum, Pseudopphetam sui similem dixit: Prophetas ac Patriarchas risit, ac nugas duxit: huic tametsi impio, fauit aliquando fortuna. Nam magni cognomentum Othomannicæ familiæ quæsiuit. Duo Christianorum imperia Constantinopolitanum & Trapezuntinum subuertit: regna 12. ademit: ducentas vrbes Christianas cepit: Ipse colico dolore correptus, quarto demum die moritur, anno ætatis 58. regni 31. Richer. li. 1. Paul. Iou. Egna. li. 2. Cosm. Mun. li. 4.

BAIAZETES hoc nomine secundus, Mahometis supra dicti filius Ianizarorū opera Turcis imperat anno mūdi 5442. à Christo nato 1480. Hic minorē fratrem Zizimū, quem primotes Imperatorē exposcebant, vincit ac fugat: qui à Rhodi præfecto ad Carolū octauum in Galliam mittitur. Porrò Bajazetes Caramanno fuso, quæcunq; is cis & trans Taurum Turcis ademerat, recepit: Valachiam subegit: In Sultanum Aegyptium mouit: Sed is potentior, utpote qui Mamaluchos, post Caramanni cædem fugitios exceperat, ac Arabum maximas copias ad suu tuitionem alebat, Bajazetem sæpe debilitat, ac profligat: postea Cerauniorum montium accolas subdit. Venetis Methonē, nunc Modonem, Nepanthum, olim Naupaetum, & Dyrrachium ademit. Acomathem primogenitum decrepitus Bajazetes absentem in locum suum substituit: Sed, Ianizaris Zelimo suffragantibus, cogitur pater Zelimum pro Acomathe substituere. paulò post imperio deturbatus à filio Zelimo, ab eodem filio veneno necatur, anno regni 30. Vide ut supra.

SIGISMVNDVS Malateſta Arimini princeps, Pandulphi Malateſtæ filius ſpurius, bellicoſus admodum, ſplendidus & liberalis fuiſſe perhibetur: interim tamen multis flagitiis inquinatus turpi nota nomen ſuum inuſit: ideòq; diris & armis Pontificum obnoxius fuit. Hic tres duxit vxores, primam Crimignolæ comitis filiam, quam mortuo patre repudiavit: cum tamen dotem ex ea ampliſſimam percepſſet: Secundam Nicolai Eſtenſis, Ferrariæ principis filiam, generoſam ac probam: hanc nihilominus paulò poſt veneno ſuſtulit: tertiam Franciſci Sfortiæ filiam, præclaram & modeſtam, quam tandem propriis etiam manibus, vt meſuram ſclerum ſuorum impleret, apprehenſo ac fortiter preſſo iugulo ſuffocauit. Vide Supplem. Chro. li. 15.

ROBERTVS Malateſta Sigismūdi filius, etiam nothus, patri in principatu Ariminenſi ſuccedit, anno mundi 5428. à Chriſto nato 1466. Fuit hic moribus patri diſſimilis, belli etiã artibus, & præclaris rebus geſtis ornatiffimus. pro Venetis, ſub quorum ſtipēdiis diu militauit, varia mortis pericula adiit. Cum Galeatio Mediolanenſium Duce, & Florentinis ſuas coniunxit copias, & oppida omnia quæ Pontifex patri in Ariminenſi agro ademerat recepit. Hic Alfonſum Calabriæ Ducem, alioqui fortiffimum vicit, ac fugauit: quo in bello, præ ardore pugnæ nimio, in dyſenteriam incidit, nec ita diu, hoc dolore correptus, ſuperuixit. habuit in vxorem Eliſabetam, Vrbini Ducis filiam. Vide vt ſupra.

IO. MARIA, patre, ab Andrea à Lāpognano, intercepto, à Senatu populòq; adhuc paruulus Mediolanēsiūm Dux creatus est anno mundi 5438. à Christo nato 1476, Bonæ ipsius matri & consanguineis quibusdam, atq; primoribus, regiminis cura commissa. Hic inter viuendum ac moriendū infelicissimus fuit. Nam tutores breui Bonam à gubernatione repellunt: & Ludouicus patruus atq; tutor, arte & astu principatū inuadit, permittens adolescentem à virtutibus deflectere, & voluptatibus operam dare. Nec prius hic tantum suum malū aduertit, quàm cum morti esset vicinus, hausto iam veneno quod ei pararat patruus. Itaq; hoc pacto, cum annos 26. mensēsq; 9, Ducem nomine tantum egisset, inglorius diem clausit extremum, Francisco Sforza secundo, filio relicto, ex Isabella Ferdinaldi Neapolis Regis filia suscepto. Morti eius ac funebri pompæ Christianissimus Carolus Gallix Rex, qui Neapolim tunc petebat, interfuit. Vide Supple. li. 16. & Archie. Antoni.

BONA, Sabaudix Ducis filia, inter omnes Heroides laudatissima, Galeatij Mariæ olim vxor, peperit illi quatuor filios, duos mares, totidemq; fœmellas. Hæc Io. Gal. Mariæ filio adhuc paruulo tutrix à viro moriente relicta, parūm admodū in administratione perseuerauit, à Ludouico Sforza, Mauro vocato, adolescentis patruo, & tutore deturbata, ac in ordinem redacta. Vide autores quos supra.

INNOCENTIUS, huius nominis Papa octavus, Pontificatum obtinet anno mundi 5445. à Christo nato 1483. Hic patria Genuensis, in rebus gerendis prudens, magnanimus ac constans, meritò Innocentius dictus est, ob morum sanctissimam. sedit annis octo. Pluribus de hoc Innocentio tractat Iacobus Philippus Bergoma, qui cum, dum Cardinalis esset Innocentius, nouit, & cum eo aliquando verba fecit. Vide Supplem. Chron. lib. 16.

LAVRENTIVS Medices inter Florentiæ nobiles & primores facilè primus (tametsi non Princeps) summa prudètia, ac singulari virtute, omnia suo arbitrio, in patria admistrauit. Angelus Politianus & Marsilius Ficinus, viri vndecunq; doctissimi, huius alumni fuere. Hic sapientissimus fuit, literarum, literatorumq; amantissimus, in quo probitas, iustitia, atq; fides domicilium elegisse visæ sunt. Præterea fortis etiam atque magnanimus cum esset, pericula sæpe à suorum ceruicibus bello propulsauit: nomen Tuscum ad barbaras gentes protulit, ampliata etiam ditioe sua multis vrbibus ac oppidis. Quinetiam huic Reges atque respublicæ, Sultanus denique ipse legatos & munera, tanquam altero Octauio Cæsari miserunt. Sixtus & Innocentius Pontifices hunc tanquã dilectissimum filiũ in pretio habuerunt. Hic in funere suo, ad aui Cosmæ exemplum, nullam peragi potestatem mandauit, quod & obseruatum est. Videto vt supra.

CAROLVS, huius nominis octauus Frâcorum Rex succedit patri Ludouico, anno mundi 5445. à Christo nato 1483. annum ferè attingens 14. Hic bellum aduersus Britones mouit: ad fanum Albini insignem de Britannis, seu Britonibus victoriam reportauit, vix siquidem dimidia pars exercitus aduersariorum superfuit. Rex religiosè nimis Hispano Regi Ruscinonis, & Perpiniani Comitatus reddidit. Regnum Neapolitanum recuperat, principibus & nobilibus militantibus suis sumptibus: Romæ à Papa Imperator Constantinopolitanus pronuntiatur. Alphonfus Portugalliæ Rex, cum filio Ferdinando in Siciliam fugit. Neapolim cum pompa, & triumpho ingreditur Rex. Vniuersi Italiæ principes & ciuitates coeunt vt obsessis itineribus Regem intercludât, qui nobilem & ingentem victoriam Fornouensem reportans (cum tamen perquàm modicas copias haberet) victor in Franciam rediit. Sed Neapolis ad Ferdinandû post annum defecit. Rex repentina morte obiit Ambœsîæ, nullis relictis liberis, anno regni 14. sepultus est in æde Diui Dionysij ad Parisios. vixit annos ferè 27. porrò mortuus est, dum animi laxandi gratia ex ambulacro cum vxore pila ludentes aspicit. Vide Rober. Gaguin. lib. 10. & 11. & Paul. Acmyl. lib. 10. & vltimo. Latinè scire Carolum pater vetuerat, præter hoc vnum, Qui nescit simulare, nescit regnare. Collegium prostitutarum pœnitentium, hoc Rege, Lutetiæ instituitur: & conuentus trium ordinum in vrbe Turonum fit.

ANNA, Francisci Britannîæ Ducis maior natu filia, patre mortuo nupsit Carolo octauo recõciliatis Britonibus, cõplurésq; liberos ex eo peperit, quibus tamẽ omnibus superuixit pater. Cæterùm repudiata Margareta Maximiliani Imperatoris filia, Annam hanc, prius eidem Maximiliano per legatû nuptam, in vxorem duxit Carolus octauus anno salutis 1489.

ALEXANDER, Papa huius nominis sextus, Pontifex creatur anno mundi 5453. à Christo nato 1491. Hic Calixti, huius nominis Papæ tertij, ex fratre nepos fuit, apud eum à puero educatus, atq; institutus. Hunc valde terruit Francorum Rex Carolus, huius nominis octāuus, quem postea acceptis conditionibus in vrbe excepit, parauitque ei palatium Diui Martini: ipse verò Pōtifex timidus in arcem se recipit vsq; in proximum diem. subiugata itaq; à Carolo Roma, Papa, licet inuitus, eidem Carolo Turcarū Imperatoris fratrem tradidit: atq; Valentinum Cardinalem filium (vt aiunt) obsidem dedit, vrbēsq; Neapolitano regno proximas. Hic etiam Carolo Neapoli redeunti, frustra tentedit insidias, inito nouo sœdere cum Hispaniæ Rege, cum Venetis, ac cum Ludouico Sfortia, quorum ope fretus Regem Carolum in reditu intercludere tentabat Papa. Mortuo autem Carolo, pacem pepigit Papa cum Ludouico duodecimo, qui Carolo in regno Franciæ successit. sedit Alexander hic, annis vndecim, Vide Supple. Chro. lib. 15.

CAE. Borgia, dictus Valentinus, Alexandri supradicti filius, Flaminîa prouinciâ, & Vmbriam sibi subiecit: verum ciues, principis qui fugatus erat, amantissimi, eum hoc Valentino exacto, reuocarunt. hæc sub mortem Alexandri patris eius acta sunt. Videto vt supra. Hic relicto Cardinalitio pileo, galeam assumpsit.

MAXIMILIANVS, Friderici Imperatoris huius nominis tertij filius, post patrem solus imperat anno mūdi 5 4 5 4. à Christo nato 1 4 9 2. Hic antequam imperaret, exercitum in Flandriam duxit, & Mariam Burgundam in vxorem accepit: nec multò post cum Ludouico Frācorum Rege, huius nominis vndecimo, graui prælio propter principatum Burgundiæ concreditur, postea cum eo in annos 7. inducias facit. Austriam, quam Matthias Hungariæ Rex occuparat, Maximilianus recuperat. Priore vxore defuncta, Blancam Mariam Galeatij Insulæ Ducis filiam, vxorem duxit: Burgundiam statim inuasit, variè pugnatum est, tandèmq; pax inita. Sfortia Mediolanum recipit, Gallis pulsus, quos dum insequitur, incautus capitur, & in Galliam ducitur, anno Domini 1 5 0 0. Imperauit Maximilianus annos 27. literas, & literatos coluit, profitebatúrque eos se in precio habere qui aliis præstarent. Vide Baptistam Egnatium li. Romanorum principum tertio, & Paul. Amy. in Ludouico supradictò: item Chro. Reg. Franc. & Chro. Carion. li. 3.

MARIA, Caroli Burgundiæ Ducis filia vnica, Maximiliano antequam imperaret nupsit, ac post annos quinque, relicto Philippo & Margareta liberis, ex equo decidens, fracta ceruice, obiit anno mundi 5 4 4 3. à Christo nato 1 4 8 1. Vide vt supra.

LVDVICVS Sfortia, cognomento Maurus, Franc. Sfor. filius, tutor nepoti Ioanni Galeatio à Senatu vnà cum Bona, adolescentis matre, atq; aliis primoribus datus est. Fuit ingenio astuto ac callido: Bonam, tutorèsq; alios à principatu statim deturbauit: adolescentem principem vt genio indulgeret permittit: ne administrationi intenderet, dum voluptatibus ac deliciis irretitur. id etiam fortè eo astu fecit, vt inuisum iuuenem populo redderet. Porrò cùm adoleuisset Galeatius, atq; administrationi esset idoneus, veneno eum præuenit Ludouicus: artipuitq; principatum & in suam etiam sententiam arte vel maxima Senatum ac primates traxit, omniumq; suffragia sibi comparauit. Ducem itaq; aut potius tyrannum, enecato adolescente annis 5. egit, ac mensibus 6. Quare ob scelera ac tyrannidem pulsus, in Germaniam aufugit: ac post annum reuersus, & cum aliquot Heluetiorum copiis per Nouarram Mediolanum petens, an. D. 1500. à suis Heluetiis proditus est, atq; à Gallis captus in Galliam perductus est, vbi quasi scelerum pœnas luēs, priuatus & victus interiit. Vide Pau. Iou. Supplem. Chro. li. 16.

MAXIMILIANVS Sfortia Ludouici prædicti filius, in Flãdria cum Frãncisco fratre educatus, post varias rerum mutationes circa principatū suū, à Carolo quinto tandem reuocatus Mediolano præficitur, eo nomine vt Imperatoris res agat, ac pecuniam ei corradat. Verum huic fatale fuit, fortè ob scelera paterna, priuatum ac extorrem viuere. Nã vix principatū, ac naturale solum attigerat, cùm à Francisco Valesio, qui ius suum armis repetebat, Mediolanum vnà cum Maximiliano capitur an. D. 1515. attamen tanquam ab humanis. & Christianis. Rege, ac confanguineo, datur illi pēsio annua 36000. aureorum: facta potestate vt liberam in Francia vitam ducat: in qua etiam obiit, princeps alioqui non contemnendus. Vide vt supra. 00 3

PHILIBERTVS Sabaudiae Dux octauus, succedit patri Philippo anno mundi 5457. à Christo nato 1495. Hic pietatem summopere coluit, magnanimus, speciosissimus, atque omnibus acceptissimus fuit, pulcher etiam ob elegantiam cognominatus. Magaretam coniugem accepit, quam ex Maria Caroli Burgundiae Ducis filia susceperat Maximilianus. obiit multa commendatione dignus, nullis interim relictis liberis: quare ei Carolus frater successit. Vide Allobrogum, siue Sabaudiae Chro.

MARGARETA Imperatoris Maximiliani filia, ut dictum est, ac Philiberti supradicti relicta, animum pudicum atque amorem erga virum castissimum testata est, tum quod nullum superinduxerit coniugem, vitam perpetuò cœlibem ac laudatissimam ducens: tum quod in vrbe quam vulgo Burgum in Bressia vocât, templum nobile ac celebratissimum extruxerit, quod inter Europæ nuper structa ædificia, tanquam opus rarum ac percelebre prædicatur: nec id quidem ob templi amplitudinem, sed potius ob artis ornamenta ac splendorem, ut omnium conspicientium oculos in admirationem trahat. Verùm ædificij decus ac splendorem longè superat sepulchrum candidissimo marmore extructum: ubi extat amantissimi coniugis effigies ad viuum expressa: in quod signum quicquid ars sculpendi vnquam valuit contulisse, ac deprompsisse videtur. hæc Ducis effigies hinc & inde habet duarum Margaretarum marmorea simulachra ad viuum etiam formata: nempe Margaretæ vxoris prædictæ, & Margaretæ alterius, quæ Ducis mater extitit. Vide ut supra.

I A S O N Maynus, nobilis Mediolanensium Patricius, absolutissimus Iurisconsultus, ac orator facundissimus, Eques aurtus, & Ducalis Senator, claruit temporibus Friderici & Maximiliani, Imperatorū, apud quos legationes obiit nomine Ludouici Sfortiæ Mediolanensium Ducis: atq; legationis munere egregiè defunctus, ab iisdem dona varia cum summis privilegiis reportauit. Hic intra Oratores ab omnibus Christianis principibus ad Alexandrum sextū hoc nomine Papam missis, dum Pontificatum auspicaretur, palmam faciliè retulit. facundia, necnon interim facetiis ornatus fuit. Papiæ, Pisiæ, ac Paduæ ius interpretatus est annis 50. ex omnibus Europæ finibus clarissimos ac nobilissimos alliciens auditores: tanti enim erat nominis, tantâq; scientia percelebris, vt in eius commendationē Lodouicus Cerrus medicus ac Poeta clarissimus, sic cecinerit:

Te quondam in terris hominem nouere priores,

Dum leges aperis, scitâque docta patrum:

At nunc, more Deūm, cum des responsa petenti,

Es Deus, oracli Numen ad instar habens.

In Iure complures libros edidit. Orationes habuit ad Pontifices, & ad Imperatores supradictos: Cæterum feliciter obiit anno ætatis 84. Vide Supplem. Chro. li. 16.

BARTOLOMAEVS Socinus Senēsis, domini Marianilegum interpretis celeberrimi filius, Iurisconsultus eximius inter legis interpretes in Hetruria extitit: doctrina siquidem & ingenio plurimum valuisse testantur adhuc plurima eius consilia quæ extant. Claruit eodem tempore quo Iason supradictus. Videto Supplem. Chro. lib. 16.

IOANNES Iacobus Triuulsus Mediolanensis, Franciæ Marechalus seu Tribunus, ac præfectus militum Franciæ in Italia, deuiſta Alexandria Ludouicum Sfortiam Mediolano expulit, ac deinde Nouarra: quamobrem à Francorum Rege cui erat addiſſimus, Mediolano præficitur anno Domini 1499. Postea Lugdunum Galliæ rexit, vbi diligentissimè, atque accuratissimè præfuit anno Domini 1514. Cæterùm Carnuti obiit non sine omnium planctu, ob synceram eius administrationem, anno ætatis 80. iussitque corpus suum Mediolani sepeliendum deferri.

THEODORVS Triuulsus Marchio Picichitoni, præfectus militum Regis Neapolitani, deinde Dux exercitus Venetorum ac Florentinorum, postea Eques ordinis à Francisco Valerio creatus, Mediolano præficitur: tandèmq; Marechalus, siue Tribunus militum ab eodem designatus, Lugduni præest: vbi summa fide, ac vigilantia, re administrata, eodem quo natus fuerat die obiit septuagenario maior, anno à Christo nato 1533.

PHILIPPVS Archidux Austriae, Maximiliani filius, ex Maria, vnica Caroli Burgundiae Ducis filia, vxorẽ duxit Ioannã, vnica Ferdinãdi Arragonũ Regis filiã. Cuius nomine, post mortem Isabellae socrus suae classe in Hispaniam profectus, Castellae regnum hæreditario iure obtinuit. Post hæc ad cõpescendum vetus inter Brabantos & Sicãbros bellũ, anno 1505. in Flandriam reuersus, multas Gueldrię vrbes partim vi expugnauit, partim ad deditionem compulit: ducẽmq; ipsum nomine Carolum pueritiam vixdum egressum, captiuum abduxit, vnãque cum liberis suis in aula sua liberaliter educauit. Flãdrię & Artesię comitatus Ludouico duodecimo iure feudi acceptos retulit: idq; Atrebatum, delegatis ad id munus Guidone à Rupeforti, Gallię Cancellariõ & Ludouico à Lutsemburgo Ligniaci Comite. Rebusque ita compositis, cum denuo instructa classe in Hispaniam contenderet, vi tempestatis in Anglię littus eiectus, ab Henrico Septimo Anglorũ Rege summo honore est exceptus: ita tamen vt exitus ei non patuerit, donec Suffortij ducem qui ex Albæ rosae familia proximus Anglię hæres esse putabatur, quemq; Henrici metu patria profugum in Sicambria ceperat, Anglo tradidisset. Post hæc in Hispaniam profectus, non multo post supremum diem obiit, anno à Christo nato 1506. die 27. Septẽbris, ætatis 28. Vide Genealogiam Imperatorũ, & Chronica Chronicorum.

IOANNA Ferdinandi Hispaniæ Regis & Elisabetæ filia, vxor fuit Philippi supradicti, quæ peperit ei Carolum quintum Romanorum Imperatorem, & Ferdinandum Bohemiæ ac Hungariæ Regem, filios: & filias Leonoram, Isabellam Mariam & Catharinam, Reginas Lusitanie, Gallie, Daniae & Hungariæ. Vide vt supra, & Paralip. rerum memorabil.

LVDOVICVS duodecimus Carolo octauo in regno Franciæ succedit anno domini 1497. atque ann. 1499. ducibus Io. Iac. Triuultio & Albiniaco, expeditionem in Insubriam fecit. Hi cum Alexandriam ac Papiam cepissent, timore percussus Ludouicus Sfortia, in Germaniam sese proripuit, Mediolanum illis tanquam bolum relinquens: hoc nuntio accepto Rex in Italiam penetrat, atque ouans Mediolanum ingreditur: inde exiens præfectum reliquit Triuultium. Porrò Sfortia è Germania rediēs, Mediolanum recipit: statimque armis Francis egredi cogitur: itaque Nouarram se confert, vbi à Francis capitur. Ann. 1502. regno Rex potitur Neapolitano, Duce Albiniaco: Fridericus regnū prius occupans, cum vxore ac filio in Galliam captius ducitur. Bononiam Rex à Bentiuolo occupatam, Papæ reddit. Præterea ad Aignadellum insignem de Venetis reportat victoriam, capto etiam Bartolemæo d'Aluiano copiis Venetis præfesto, quem in Galliam perduxit: omnem ditionem quæ tum Papæ, tum Mediolanensi Ducatui adempta fuerat, recuperauit: quæ ad Pontificem spectabant, ei reddidit. Tandem ann. 1512. Venetos ad Rauennam debellauit. Hæc victoria maximum principum numerum captiuorum illi cum Rauenna vrbe tradidit. Obiit anno Regni 17. Vide Chro. Reg. Fran.

ANNA, Caroli octauo relicta, nupsit Ludouico duodecimo, ex quo suscepit Claudiam, quæ data est in vxorem Francisco Valesio, tunc Angolismensium Duci: & Renatam, Ferrariæ Ducis nunc vxorem. Vide vt supra.

PIVS Papa huius nominis tertius, Pontifex creatur anno mundi 5464. à Christo nato 1502. hic natione Hetruscus, Senis oriundus, Pij secundi ex Laodamia sorore nepos, ingenio ac literis claruit, laboris & incediæ patientissimus fuit. Sed Pij a-uunculi exemplo in Gallos cõiuravit, quòd ægrè ferret Apuliam & non modicam Italiæ partem eos subegisse. obiit mense 1. quo in Alexandri Pontificis locum suffectus fuerat. Vide Platinam.

IVLIVS Papa huius nominis secundus, eodem anno Pontificatum obtinet quo Papa Pius supradictus, cui successit. Fuit hic patria Saouensis, quæ vrbs est Genne subdita, parētibus natus obscuris, verùm cum fortunæ beneficio, tum sua industria ad Pontificatum euectus est: acri & versuto ingenio fuit, animoque minimè abiecto. Patrimonium Petri nemo animosius tutatus est, neq; callidius quisquam amplificare instituit. Gallis sub initium Pontificatus fauit: quare à Ludouico duodecimo adiutus, Boniã Ioanni Bentiuolo eripuit: ingratum tamẽ Gallis postea se præstitit. Rauennam à Venetis occupatam obsedit, ac expugnauit: Seruiam, Imolam, Fauentiam, Foroliuium à Venetis quoq; eripuit, atque alia non pauca loca: fuit equidem vt laborum patientissimus, sic iniuriarum impatientissimus, ac animo iracundo, quod vitium etiam generosissimos vrget ac rapit. Sedit annis 10. Vide vt supra.

LEO Papa huius nominis decimus, in demortui supradicti Iulij locum successus est anno mundi 5474. à Christo nato 1512. Hic non obscuro loco natus (nempe ex clarissima apud Florentinos Medicum domo) educatus liberaliter fuit, bonisq; à prima aetate literis institutus: præceptoribus vsus cum aliis, tum maximè Angelo Politiano: quem Medices familia, sicut & alios complures eruditus, indulgentissimè fouit. Fuit itaq; Leo vt natura, ita disciplina ac consuetudine mansuetus. Doctos amauit, nimirum ipse eleganter doctus. Ducem Vrbinatem, quandã ob causam, Ducatu priuauit, atq; in eius locum, quem habebat ex fra tre nepotem, Laurentium Reginae Francorum parentem substituit. In Ducem Ferrariensem idem tetauit, sed frustra. Sedit annos 9. Vide Platinam.

ADRIANVS huius nominis Papa sextus, Caroli, qui etiã nunc imperat, olim præceptor, Leoni prædicto absens substituitur anno mudi 5483. à Christo nato 1521. Hic summus Theologus doctrinam & grauitatem blanda quadam morum grauitate condidit: vt eius scripta testatur: cuius vita cum frugalis esset, parum placuit Romanis non paucis. In conferendis sacerdotiis perquam parcus fuit: quod nullis ea nisi idoneis & doctis danda iudicaret: fuit natione Teutho, è Traiecto, inferioris Germaniæ ciuitate. Pontificem egit annum vnum. Vide vt supra.

FRANCISCVS Valeſius, deſuncto Ludouico huius nominis duodecimo, nulla relicta prole maſculea, vt ſanguine propior in Regem inungitur anno mundi 5476. à Chriſto nato 1514. Hic Mediolanum ſtatim recuperat. Ducem Maximilianũ Sfortiã capit: de Heluctiis victoriã reportat inſignem. Poſthæc in Flandriam Imperatorem Carolũ quintũ fugat anno Domini 1521. Hiſdinum eodem anno Borbonio Duce expugnatur, cuius arx tormentis bellicis per aliquot dies concuſſa, in deditiõnem regiam venit. Anno ſequentẽ Fontarabia, in confinio Hiſpaniã capitur, ac præſidio munitur. poſtea Angli cũ Cæſarianis Hiſdinenſem arcem duobus menſibus fruſtra obſident: extremãque Picardiã oram latè populantur. At verò, poſt annum vnum atque alterum, dum Papiam obſidet Franciſcus Valeſius, ſubiugata iam tota ferè Lombardia, à tranſfugis, qui fidem Imperatori dederant (ò ſortem iniquã, ac in re bellica, ſi vſquam alibi dominantem!) in ipſo pugnæ calore, fortiter ſe gerens ac dimicans nihilominus capitur, mẽſe Februario anni à Chriſto nato 1524. ſœdus tandem inquitur apud Cameracum, illuſtrium ac prudentiſſimarum Heroinarum Gallicarum opera, anno à Chriſto nato 1529. videlicet inter Franciſcum Valeſiũ, Carolũ Imperatorẽ, & Papã Clementẽ 7. Videto Chro. Reg. Fran. Ioannẽ Cario. li. 3. & Paralipomena rerum memorabilium.

CLAVDIA, maior natu filia Ludouici, huius nominis duodecimi, Francorum Regis, mẽſe Maio anni mundi 5475. & à Chriſto nato 1513. Franciſco Valeſio, qui paulò poſt regnat, nupſit, erat tunc temporis Franciſcus ille Valeſius Angoliſmorum Dux: qui ex ea complures liberos ſuſtulit: inter quos præcipui duo ſuperſtites hodie ſunt, nempe Henricus Francorum Rex nobiliſſimus ac potētiſſimus, & Margareta eius ſoror illuſtriſſima ſimul ac pientiſſima. Vide vt ſupra.

CAROLVS quintus, Philippi Austriae Archiducis filius, post auum Maximilianum imperat anno mundi 5481. à Christo nato 1519. postea Bononiae à Clemente Pontifice imperiali diademate coronatus est anno D. 1529. porro anno sequente ingentem exercitū per Germaniam in Hungariam duxit aduersus Turcam Viennā obsidentē. Inde victoriam reportās in Hispaniam rediit. Anno autem 1535. in Tunetim expeditionē parans, quæ olim Carthago erat, eam Solimano Turcæ extorquet: Gouletā arcē expugnat: regnūq; Tunitiū totū recipit, & Regē Altzachenū antē pulsū restituit, multis Christianis captiuis liberatis. Frāciā bis tētauit, sed Frāci milites validissimis armis eius impetū forti animo sustinuerunt. Semel in Francia tanquā amicus summo apparatu exceptus est, ex Hispania in Flādiā per Galliā iter sibi faciēs. At enim an. 1543. cū potentissimo exercitu Germaniā tandē ingressus, eam ferè totā in suā vertit sententiā, captis etiā aliquot Germanorum Ducibus ac primoribus: à quibus atq; ab vrbibus Germaniæ olim liberis, ingentē auri vim corrasit. Anno verò 1551. in Africā Libyæ ciuitatē exercitū traiecit, principe Doria præfecto, quam feliciter expugnauit, solutis non paucis captiuis Christianis. An. 1552. Confederatis aliquot Germanorum Principibus cū Henrico Christiani. Francorū Rege, ea gratia vt eos ab Imperatoris iugo excuteret, pedem in Villacum Carolus quasi coactus retulit: sed intra paucos dies re cū aliquot Germanis primoribus cōposita, cōparato maximo Germanorū exercitu, ipse Mediomatricū, vrbē prius ab Hērico Rege captā, ac Frāciis armis munitā obsedit: vbi nouercā fortunā expertus, obsidionē soluere cogitur, cū nō modica suorū strage ac dāno, partim ob temporis inclementiam, partim ob Francorum robur ac vigilantiam.

ISABELLA Portugalliæ Regis filia, Caroli prædicti vxor, peperit ei liberos quatuor, atque in partu vltimo emoritur.

SELIMVS itaque pulso patre imperat Turcis anno mundi 5472. à Christo nato 1510. Is ad parricidiū adiecit fratrum cædem, nepotūmq; strangulationem. Sophim vicit ac fugauit: & Sultanos duos, Campsonem & Tomombeium, multis deleuit præliis. Aegyptū A rabiāmque suo adiecit imperio. Reuerfus Constantinopolim vlcus in renibus contraxit, quod canceris in morem serpens eum extinxit, anno regni 7. Vide Cosm. Munst. l. 4. Paul. Iou. & Riche. li. 1.

SOLIMANVS Selimi, siue Zelimi filius vnicus, Imperat Turcis post patrem anno mūdi 5480. à Christo nato 1518. eodem ferè tempore quo Carolus, qui nunc imperat, coronatus est. Hic Solimanus qui etiam nunc regnat, Belgradum, Christianorum propugnaculū anno regni 3. expugnat: atque anno 6. Rhodū, cum 400. nauibus ac 200000. Turcarum capit. Anno octauo Hungariam inuadit, igne ferrōque deuastat: Ludouicū Regem vincit, Budam in ditionē accipit. Anno verò 14. maximo exercitu Viennam oppagnans, auxilio Dei ac Germanorum virtute, fugatur. Hic natura gloriæ cupidus, atque ob victorias quàm plurimas imperiūque magnitudinem elatus, Romæ, totiūque occidentis imperium ad se spectare contendit, cum Imperatoris Constantini, qui imperium transtulit Constantinopolim, legitimum successorem se profiteatur. sexagies centena aureorum millia quotannis habet: quoties populos censere libet, ex bellis plus lucratur quàm in damno sit. plus gemmarum ac thesaurorum possidet, quàm cæteri omnes orbis principes simul possideant. Vide Paul. Iou. qui etiam Papæ negligentia Rhodum Turcis deditam fuisse scribit.

CHRISTIERNVS Ioannis Daniæ Regis filius, post patris obitum Danorum Rex, nullum non lapidem mouit quo regnum Sueciæ suo regno adiiceret: quod & tandem partim vi-
 armorum, partim dolo assecutus est: sed tamen non diu admini-
 strauit: quinimo tantum abest vt retinere potuerit, vt etiam pa-
 trio ac peculiari suo regno Daniæ ob tyrannidem deturbaretur,
 atque exul in Angliam vnà cum vxore profugeret, anno à mûdo
 condito 5 4 8 4. à Christo nato 1 5 2 2. Caterùm cùm Daniam
 recuperare tentaret à Christiano, patruo suo, captus est, atque in
 carcerem coniectus, vbi diem clausit extremum. Vide Cosmog.
 Mun. li. 4. de regnis Septentrionalibus: item nouam temporum
 continuationem Germani cuiusdam, ad Euse. Chron. adiectam:
 præterea Carionis Chro. li. 3. qui loco Daniæ scribit Regē Chri-
 stiernum Daciæ: vnde colligendum Daniam, & Daciam, inte-
 rim cõfundi. nam & Volater. li. 7. sic inquit: Nunc sanè Cimbri-
 cam Chersonesum Daciam vocant, cui Rex præest qui Suetiam
 & Noruegiam, peninsulas, in eodem mari obtinet, Ptolemæo &
 antiquis minimè positas, quòd ignotæ atque incompertæ tunc
 essent.

ISABELLA Caroli Imperatoris huius nominis quinti so-
 ror, nupsit Christierno Daniæ Regi supradictò, qui ex ea libe-
 ros sustulit, Dorotheam Friderici Palatini vxorem, & Christian-
 nam, Lotharingæ Ducissam. Vide vt supra.

FERDINANDVS Philippi Austriae Archiducis ac Castellae Regis minor natu filius, Caroli hoc nomine Imperatoris quinti frater, vxorem accepit Annam Vladislaj Hùgariae ac Bohemiae Regis filiam vnicam, sororemq; eandem Ludouici Hungariae ac Bohemiae Regis vltimi, per cuius obitum iure hæreditario hæc regna possedit. Posthæc in Romanorum Regem Coloniae creatus est anno D. 1530. atq; anno proximè sequente Aquisgrani coronatus est. Porrò an. 1540. expeditionem in Budam suscepit aduersus Georgium Monachum, Vaiuodæ filij tutorem, qui Budam occupabat. Verumenimvero Georgius hic implorato à Solymãno auxilio, Ferdinandũ pedem referre coegit: qui salutis suæ cõsulens in transitu Danubij, vt sunt belli euẽtus varij, bonam exercitus partem amisit. quamobrem hac victoria potitus Solymanus, Budam ipsam occupauit, ac prædictum Georgium Monachum, vnà cum Vaiuodæ filio in Transsylvania expulit. Vide Chron. Carionis li.3. & Paralip. re. memo.

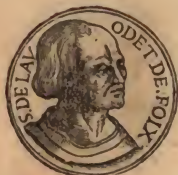
ANNA Hungariae Regis filia, prædicti Ferdinandi vxor, speciosa quidem, proba & viro gratissima fuit: ex quo etiam liberos complures, chara coniugalis amicitiae pignora, suscepit Vnde vt supra.

PP

CAROLVS Sabaudia Dux, ex antiqua ac illustri Saxonia familia oriundus, fratri suo Philiberto cognomine pulchro, qui nulla relicta stirpe obierat, successit. Porro anno à Christo nato 1535. Carolus hic Allobrogum Ducatu, ac maxima Pedemontij parte deturbatus est: nam vrbes atque arces quamplurimas partim expugnat, partim in deditionem accepit Franciscus Valesius: tum quòd Gallicanis expeditionibus infestissima semper hæc gens esset, tum quòd ius suum persequeretur in hæc ipsa Sabaudia territoria. Vide Chron. Sabaudia, & Supplem. Chron.

BEATRIX Portugallia Regis filia, sororq; vxoris ipsius Imperatoris Caroli quinti, liberali ac eleganti forma Princeps, Carolo supradicto Duci nupsit, ex eoque Philbertum, qui Princeps Sabaudia vocatur, suscepit. Ceterum hæc cum deplorata sibi in Sabaudia & Pedemontio res essent, Niciam concessit, ac post paucos annos decessit. Vide Chron.

CLEMENS, huius nominis Papa septimus, Adriano supradicto in Pontificatu successit anno mundi 5484. à Christo nato 1522. Hic antea Iulius vocabatur, sed Cardinalium quorundam suafu, Clementis nomen assumpsit. Fuit Leo decimus huic patruelis. Dicitur Clemens fauisse Francorum Regi Francisco etiam capto, aduersus Cæsarem Carolum: ideòq; Romã ab exercitu Cæsaris, cui præerat Carolus Borbonius, direptã ac expilatam, nihilominus tamen ab hoc coronã accepit Carolus imperialem, præterea sacram vnctiõnem. fuit rarissimi ac callidissimi ingenij. Francisci Valesij partes iterum secutus, ad Mafsiliam cum eo conuenit, initumq; est matrimonium proneptis suæ Catharinæ Laurentij Medices Ducis Vrbinatis filia; cum Henrico Duce Aurelianense, nunc autem Francorum Rege. Florẽtiam urbem patriam obsedit, quam post annum obsidionis cepit: Ducemq; in ea constituit Alexãdram Medices, prædicti Laurentij Medices filium naturalem. Aiunt prouocatum à Florentinis id bellum gefsisse, qui in cognatos ac necessarios huius Clementis infesti essent, atq; etiam in ipsum Pontificem infensi: vitio tamen illi interim vertitur, quòd in patriam ita sæuierit, quam etiam velut sub iugum miserit. sedit annis 12. Vide Iouium, Supplem. Chro. & Platinam.

ODETVS de Foix, dictus Lautretius, Mediolani sub Frãcisco Valesio præfectus, deinde exercitus Gallici in Italia Dux, Papiã & Alexãdriã expugnauit: Neapolim exercitũ duxit: quòdũ tēderet, Clementi, quẽ Aurasiẽsis Princeps sub custodia tenebat, opẽ attulit: Porrò vbi Neapolim peruenit, aridẽtis fortunæ occasione captare nesciuit: nã cominus si urbem aggressus esset, hãc facildẽ cepisset: sed interim dum eminus nimis cunctatur, Neapolis auxiliares Hispanos milites recipit. eãdem tum ob aeris intemperantiam, tum ob aquas veneno infectas cum multis alijs Gallorũ primoribus periit an. D. 1528. Vide Suppl. & Iouium.

CAROLVS Borbonij Dux, Comitum Gilberti à Montepeserio filius, Ianam Ducatus Borbonij hæredem vnicam, duxit uxorem: hunc Gilbertum præfectum Neapoli reliquit Carolus octauus. Porrò Carolus eius filius Magister equitum, seu Conestabilis, à Francisco Valesio creatus est anno à Christo nato 1516. Fuit quidem princeps hic magnanimus ac bellicosus, sed qui ob factionem quandam ad Imperatorem deficiens, cladem patriæ non minimam attulit: tandemq; in expugnatione Romæ occisus est. Nam ipsi stanti in scalis, globus æneus tormèti parum cautè à suis emissus (vt est plena periculi eius generis armorum tractatio) crus alteri sub femore perfregit, quo ex vulnere post vnum atque alterum diem, animam exhalauit. Vide Chron. Regum Franc. & re. memor. Paral.

ANTONIVS Leua, Mediolano primùm, deinde expeditioni Cæsarianæ præfectus, cum paralyti laboraret, in cathedra sedens circumferebatur: industrius quidem ille, ac in rebus bellicis arte Pelasga, quasi alter Sinon instructissimus, moritur præ dolore vani ac cæsi in Mafsiliam conatus: cum eius spe potiundæ, à Melforum Principe ad eam recipiendam ex Italia prudenter ac callidè euocatus esset: nempe ea arte vt in Taurinum susceptam ab ipso expeditionem auerteret, anno à Christo Seruatore nato 1535.

ANDREAS Doria, nobili apud Genuenses ortus familia, incute ætate nõ vno sub principe stipèdia meruit. Verùm cum se terrestri Marte laudè inuenturū diffideret, ad suū rediit elementū: quatuórque; triremibus à ciuibus suis præfectus, Gallorū primū, mox Pontificis partes fouit: à quo duabus auctus triremibus, de nouo sese ad Gallos cōuertit. Nec multò pōst vniuersę regiæ classis præfectus, & insigni equitum D. Michaëlis torque exornatus, strenuam aliquandiu Regi operā nauauit. Post hæc Marchione Vasti, aliisque; nõnullis Cæsarianarū partium ducibus, Philippini nepotis sui opera non procul à Neapoli captis, cum Rex eos ad se mitti identidem iuberet, iustūque; redemptionis pretiū eorum nomine offerret, Doria tantarū rerū successu elatior factus, constanter id recusauit: tandēque Marchionis Vasti suasu ad Cæsarem defecit: qui ob singularem rei naualis peritiam, tantum honoris ei detulit, vt non alio, quàm patris nomine, cum vnquam salutauerit. Ciuibus quoque; suis tā charus extitit, vt marmoream illi statuā in foro posuerint, Patriisque; patrię appellatione exornarint. Vide Paulum Iouium, & Supplem. Chron.

PHILIPPINVS Doria, edito sub Vrbinatiū Duce singularis suæ virtutis specimine, Comitatus dignitatē & prouentum est adeptus. Rebúsque; deinde plurimis præclarissimè gestis, tandē Andree patruī, Gallicæ classis præfecti, vice fungens, cum Cæsarianis non procul à Neapoli nauali prælio congressus, insigni victoria potitus est, anno 1527. capto Marchione Vasti, aliisque; nõ paucis tū Itolorū, tū Hispanorū proceribus, triremibusque; aliquot, partim captis, partim depreßis. Et Biennio pōst incredibili pōpæ copiarū Genuensiuū Dux adoptatus, post res plurimas Caroli Cæsaris auspiciis feliciter gestas, fatis concessit.

HERCVLES Estensis, Alphonſi Ferrariæ Ducis filius, non tam parentis gloria aut ſtabili illius, pacatõque Principatus ſtatu, quàm ſingulari ſua virtute, ac moribus planè heroïcis, Renatæ Ludouici duodecimi Gallorũ Regis filix coniugio eſt poſitus: quam incredibili apparatu, pompãq; proſus regia vxorem duxit Lutetiæ Pariſiorũ anno 1528. Poſt hæc Alphonſo patre è viuus ſublato, in Principatu ei ſucceſſit anno 1534. multaq; heroïcarum, non modò ſpecimina, verùm etiam exempla edidit. Ditionem ſingulari prudẽtia adminiſtrauit, & inter tot belli tumultus, quibus tota propemodũ concuſſa eſt Italia, tranquillam incolumẽmq; cõſeruauit. Ius ſeuerè & integrè imprimis dicẽdũ curauit: Academiam celeberrimam, diſciplinarum omniũ altricem, Ferrariæ inſtituit, eãmq; accitis vndique maximi nominis profeſſoribus, ſingulari ſtudio ac liberalitate ſouit. Sub huius Principatu eũ alij propemodum innumeri, tum ſingulare illud Italicorum Poëtarum decus, Ludouicus Arioſtus emicuit.

RENATA, è regia Gallorum ſtirpe Princeps prudentiſſima, Ludouici duodecimi filia natu minor, Regiſq; Henrici, qui hodie florentiſſimi Galliarum regni gubernacula tenet, matera, Herculi Eſtenſi Principi clariſſimo nupſit: cui & multos ſexus vtriuſq;, & generoſiſſimæ indolis liberos peperit: è quibus filia natu maxima, Aumalię Principi Guiſiæ Ducis filio nupſit: qui deinde patri è viuus ſublato in Principatu ſucceſſit.

L V D O V I C A ex clarissima Sabaudia Ducū familia, illu-
strissimo Angolismorū Duci nupsit: cui & duo præcipua nostræ
ætatis lumina peperit, Franciscū Valefiū, qui post Ludouici 12.
mortem Gallici regni habenas tenuit, & Margaritā postea Hen-
rici inlyti Navarra Regis vxorem. Hæc tanto ingenio mulier,
tantaque in arduis rebus obeundis dexteritate fuit, vt nō im-
meritò filius longinquire expeditione suscepta, regni totius admi-
nistrationem amplissima cum potestate ei semper crediderit. Ex
præclarissimis eius in rem Christianam promeritis, illud præci-
puè memoria dignum est, quòd anno 1529. mēse Augusto, ini-
to Cameraci cū Margarita Maximiliani filia colloquio, pacū sta-
bilierit, liberòsque regios, Franciscum Delphinum, & Hæricum
Aurelianorum id temporis Ducem, paternorum pactorum in
Hispania obsides, parentis patriæque desiderio restituerit. Supre-
mum diem clausit 11. Cal. Octob. anno 1531. singularis quandiu
vixit, ingeniorum & virtutis faulrix. Vide Chr. Cari. & Gallia.

M A R G A R I T A Austriaca, Maximiliani Cæsaris, & Ma-
ria Burgundæ filia, anno salutis nostræ 1479. vitæ limen in-
gressa est. Nupsit primùm Georgio Hispaniarū Principi, eoque
è viuis sublato, Philiberto Allobrogum Duci, quo præmaturè
orbata, cū in cœlibatu persisteret, nomine Caroli quinti, fratris
sui filij, Flandria Germaniæque inferioris gubernacula suscepit.
Anno deinde 1529. habito Cameraci cum Ludouica Francisci
Regis matre colloquio, compositis Principum controuersis, læ-
tam suis pacem peperit: annoque in sequenti magno suorum de-
siderio fatis concessit. Vide Genealog. Carol. quinti.

MARIA, Philippi Archiducis Austriae, & Ioannae Reginae Hispaniarum filia, & Caroli quinti Imperatoris soror, nupsit admodum puella Ludouico inferioris Pannoniae Regi, qui in ipso statim adolefcentiae suae limine, anno 1527. cum aduersus Turcas infelicer pugnasset, fuga sibi salutem quaerens, in palude quadam interijt, superincumbentis equi pondere suffocatus. Cuius memoriae tantum tribuit Maria, vt nulla vnquam ratione adduci potuerit, vt aut ad secundas nuptias animum adiiiceret, aut vestem lugubre cultu amoeniore mutaret. Nec multo post a Carolo fratre inferioris Germaniae gubernaculis admota, strenue in primis munus sibi creditum obiuit: multaque Caesare absente bella Gallis, Sicambriis, & Menapiis partim vltro intulit, partim ab illis illata sustinuit. In omni denique vitae ratione virilem potius, quam muliebrem, animum praese tulit, a principum mulierum delictis prorsus abhorrēs. Tandem vt nominis sui memoriae consulere, in Eburonum, & Namurcesium finibus oppidum egregie munitum condidit, quod de nomine suo Mariae-Burgum voluit appellatum.

CATHERINA, quarta Philippi Archiducis Austriae filia, nupsit Ioanni Emanuelis Lusitaniae Regis filio, qui hodie regni eius sceptrum tenet, quem & quatuor liberorum Emanuelis, Philippi, Mariae, & Isabellae partem fecit. Haec praeter insignem formae venustatem, eruditionis nomine in primis commendatur, aliis etiam virtutibus, regia matrona dignis, egregie dotata.

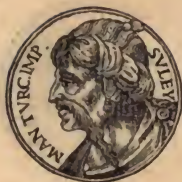
ALEXANDER Laurentij Medicis Vrbinatiũ Ducis filius, secundo fortunæ flatu, & immodico Clementis Pontificis propinqui sui fauore, primus Florêtinorũ Dux creatus est anno nostræ salutis 1532. Hic prudentissimorũ hominũ consiliis parens, quos Clemensei consiliarios addiderat, summa aliquandiu cum laude patriæ suæ præfuit. Ius summa æquitate dicendũ curauit: rebûsq; multis per seipsum iudicatis, nõ obscura & cordati iuuenis, & Medicei sanguinis specimina edidit. Caroli Cæsaris filiam, tori consortem sibi adsciuit: ex qua nullos suscepit liberos. Postremò cùm neq; tanta fortunæ suæ amplitudine, neq; tam generoso contentus coniugio, pudicis nobilium thalamis insidiaretur, anno 1537. à Laurêtino Medice suo propinquo, & in eam vsque diem spectatissima erga se fide, fraude circumuentus, multis vulneribus confossus interiit.

COSMVS Medices, secundus Florêtinorum Dux, patre natus est Ioannino Medice, viro omnium suæ ætatis rei militaris gloria clarissimo. Hic anno salutis 1537. principatũ auspicatus, subito saluberrimis multis promulgatis legibus (quod ab eâ ætate nemo expectarat) ditionis suæ tranquillitatem stabiliiuit. Scelerum omniũ acerrimũ se vindicem præbuit: literatos verò, atq; ad eò bonos omnes, singulari studio fouit. Academiam Pisis regia prorsus magnificentia extruxit, præstantissimisque omnium disciplinarum professoribus exornauit: in qua bonæ spei ingenia, rei familiaris angustia à liberalibus studiis exclusa, in sextũ vsq; annum alii voluit. Vxorem duxit Leonoram Proregis Neapolitani filiam, tanto sibi, eoque mutuo amore deuinctam, vt nõ immeritò inter præcipua amantium paria debeant cõnumerari. Hic locis non paucis ditioni suæ adiectis, principatus sui fines non parum propagauit.

FRANCISCVS Valeſius Galliarum Rex clariffimus, literarum atque adeò liberaliũ omnium ſtudiorũ (quæ ſuperiorũ Principum incuria diu neglecta iacuerant) vnicus Meccenas & ſingularis inſtaurator extitit. Celeberrimam Pariſiorum Academiã, conductis ampliſſimis ſtipendiis trium linguarũ aliarũ-que diſciplinarũ profeſſoribus, & frequentiorem reddidit, & ornatiorem. Quid multa? ea cura, eoque animi conatu in hanc rem incubuit, vt Patẽs literarũ non immeritò debeat appellari. Neque verò rei militaris gloria inferior fuit: cuius non obſcura indicia præ ſe ferunt præclara aliquot ab eo conſcripta de diſciplina militari volumina. Poſt hæc rebus plerique iam feliciffimè geſtis, Allobrogum Ducatum & bonã Subalpinę regionis partem, quorum ius tum morte Margaritæ Borboniæ auix ſuæ, Philippi Ducis vxoris, tum ex teſtamento Comitum Narbonenſis Provinciæ ad ſe deuolutum contendebat, finibus ſuis adiecit. Denique ſuis Landriſij à Cæſare obſeſſis, iãmque ad extremã rerum omnium penuriam reductis, ſuppeticas tulit, recentique in hoſtis conſpectu inuecto comæatu, ad eam conſilij inopiam Cæſarem redegit, vt abiecta ſpe potiundi oppiduli, obſidionem ſoluere fuerit coactus.

LEONORA Philippi Archiducis filia, & Caroli quinti Imperatoris ſoror natu maxima, primùm Emanueli Luſitanorũ Regi nupſit: eoque è viuis ſublato, anno 1530, Franciſco Valeſio Regi ſecundis nuptiis coniuncta, non parum ad ſedandas viri fratrisque diſcordias momenti attulit: eodẽque anno regni diadema accepit.

SOLYMANVS Turcarum Rex, ex re feliciter pronisa, cui euentus responderit, nomen tulisse fertur, quod Salomonem Sapientia gloria inclytum, immutatis syllabis referat. Itaq; Solymano secus ac patri contigisse constat, qui à contrario sensu Selymus, hoc est mansuetus, autórque pacis, sit vocatus: quo nemo Othomânorum ferocior & bellicosior fuerit. Sed Solymani res gesta, paternæ famæ nomen æquasse censei possunt. Recepta nanq; Syria, interfecto Gazelle qui rebellarat, Belgradū fortiter expugnatū, Rhodus manu capta, Buda bis occupata, Aultriacus exercitus in fuga cæsus, Rocandulphi ingentes copiae ad Budam superatae, expugnatum Strigonium & Alba Regalis præclaræ Hungariæ ciuitates an. 1543. & paulò antè Hispani in Dalmatia ad Castrum nouū expugnati, classibus eorum, quæ insuperabiles viderentur, ad Leucadem fugatis: hæc, inquã, Solymanum patri, ausu nec imparem, nec gloriæ minus audium testabuntur. Assyriæ præterea & Mesopotamiæ regna, cum Babylonia vrbe, magnæ Memphi æquanda, quæ suo Solymanus adiecit Imperio, captæ à patre Aegypto opponi possunt. Quinetiam Solymanus maioris Armeniæ, Mediæ, Perfidisq; fines, vsque ad sinū Persicum, vastauit: Taurim Perfarū Regiã, bis cepit: Tammalum Sophim, Hismaëlis filium, refugientem ad montes, fugauit. Verùm quod ad Solymani mores etiã attinet, fatentur sanè Turcæ, eius subditi, eum supra cæteros Othomannorum principes, qui per ducentos regnarint annos, iustitiæ, sobrietatis, & continentia laude clarissimum. Vide Paulum Iouium.

ROSSA omnium Solymani vxorum pulcherrima, præter formam multis etiam virtutibus dotata est: quare apud Solymanum præ cæteris omnibus vxoribus maxima pollet gratia, ab eoque vnice amatur, ac colitur.

SOPHI nomine Tammæ, Persarum Rex potentiss. vrbe Tauris, ac parte regni pulsus à Solymano anno D. 1534. Punicis artibus voluit hostem circumuenire: nã cum viribus esset inferior, fingens longius aufergere, perduxit Solymanum in loca inuia, ac prærupta, Turcisque ipsi incognita, vnde vix egredi potuerit Solymanus, hostẽ 8. dies persecutus. Porrò Sophi per vias quasdam sibi notas iter faciẽs, partem exercitus, nempe 60000. hominum armatorũ, transmisiit: Taurinque vrbe, media nocte aggressus, recuperavit, omnibus qui in ea erant Turcis trucidatis. erat autem hæc vrbs Turcis thesauris non minimis, atque armis aucta & ornata. Solymanus itaque subito quaqua via pedẽ referre coactus est, sc̃que in suã ditionis castellũ quã citissimẽ recipere. Anno autẽ 1549. Solymani primogenitus ad Persas defecit, quòd fratrem suũ à patre in Imperio præferendũ præsentiret. coactõ itaque exercitu Persico, in patrẽ insurgit, locaq; paterna, Persis finitima oppugnat. tum verò pater cum 500000. militũ eò profectus Persas metu percussos retrocedere cogit: sed incensis à Persis villis, pagisq; omnibus quacunq; dierum 5. spatio profugiebant, ad tantam rerum penuriã adactus est Solymanus, vt 100000. suorum peste ac fame extinctis, reuerti sit coactus. huius Tammæ frater germanus Helcas, ad Solymanum trãsfugit, cuius hortatu bellum renouatũ est, qui cum eius belli Dux esset, vt perfidiæ pœnas daret, ad Persicum sinum est interceptus. Cæterũ ipse Sophi roseo vultu, vegetisq; oculis dignam Imperio faciem præfert, equitandi, & sagittandi peritiss. conaturque in Oriẽte Imperium reparare: ægregiisque factis maiorum suorum gloriam reuocare. Vide Iou. Munst. & Cario.

V XOR Sophi speciosissima, more quidem antiquarum Heroinarum incedit, omni cultu ac mundo muliebri ornatissima.

PAVLVS hoc nomine Papa tertius, Alexander Farnesius antea vocatus, vna omnium voce in demortui Clementis septimi locum substituitur anno D. 1534. Hic ab adolescentia literis latinis ac Græcis, liberalibusque disciplinis probè est institutus: atque, ante Pontificatum initum, Petrum Aloysium, & Constantiam, matrem Vidonis Ascanij Cardinalis à S. Flora, peperit. Postea Pontifex creatus, concilium generale indixit, eiq; locum assignauit, primùm Mantuam, deinde Vicentiam, nouissimè Tridètum, vbi & inchoatum est. Hic sex expeditas triremes ad Imperatorem aduersus Aenobarbum misit. Præterea cū Galliæ Rege Francisco Valesio, & Imperatore Carolo ad Niciam conuenit: vbi decennales pacte sunt induciæ inter Imperatorem & Regem: initum est etiam matrimonium inter Oſtauium Pauli nepotem, & Imperatoris filiam, Alexandri Medices Florentiq; Ducis viduam. Deinde assentiente Imperatore, prædictus Petrus Aloysius Parmæ ac Placentiæ Dux designatus est: hac quidem conditione vt Papa 12000. pedum ad Imperatorem aduersus Protestantes mitteret: quod præstitit Pontifex: auxiliaribusque hic copiis, quasi Cleri Coryphæus, creatus est Oſtauius. Sedit Paulus hic annos 16. vixit 84. Vide Iouium.

IVLIVS Papa hoc nomine tertius, Ioãnes Maria de Monte antea vocatus, Pontifex designatur anno D. 1550. Hic cū iam antea valde eruditus ac eloquens esset, concilio Tridentino Pauli Legatus præfederat. Iubilæum statim celebrauit, nam in annum 50. eius electio incidit. Primo etiam Pontificatus sui anno concilium Tridètinum inchoatum, sed aliquantisper intermissum, resumèdum indixit. Aduersus Henricum Regem Christianiss. in Italia ad Parmam ac Mirandulam, bellum aliquandiu gefsit: verùm tandem res inter eos componitur: cuius fœderis componendi autor fuit Cardinalis Turnonius.

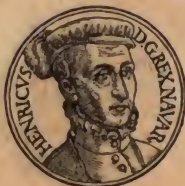
FRANC. Sfortia secundus, Mauri filius, Dux vltimus Mediolani, anno Salutis 1523. à Prospero Colonna, generali Duce copiarum Caroli quinti Imperatoris & Leonis decimi Pontificis, atq; ab vniuerso Senatu Tridenti, vbi morabatur, ad Mediolanensem principatum reuocatus est. Nō multo antè ipse populus à Gallo Rege deficiēs, Regium Præsidentem Lautrec omnēque Gallos milites, quòd insolēter viuerent, vnanimiter expulerant. Receptus est summo cum gaudio, & applausu incredibili. Anno verò Salutis 1534. Christiernam Daniæ Sereniss Regis filiam summo Imperatori neptem, vxorem duxit. At post fatales dolores & fugam, populiq; sui graues querelas, ob aurum Cæsari persoluendum, longa alterius oculi ægritudine prægrauatus, quem & amisit, die 24. Octobris 1535. decessit, suos relinquens Cæsareis Præfectibus expilandos. Eo exenterato cor subaridum & inflatum repertum est. Vide Supplem. Chro. & Gazzo.

CHRISTIENA Sereniss. Daniæ Regis filia, Carolo quinto Cæsari, ex sorore neptis, anno Salutis, quo supra, Franc. Sfortiæ hoc nomine secundo, & vltimo Mediolanensium Duci, matrimonio iuncta est, applausu sanè incredibili. Verùm, tum ob perlongam viri ægritudinem, in qua & oculum perdidit, tum quòd populum vexari ac expilari cerneret, tum demum ob Imperij breuitatē, quandò paulò plus anno principatum tenuit, hæ nuptiæ parùm illi lætæ fuerunt. Nam pullis, lugubribusque cooperata vestibus, gemens ad patriam remeauit: postea nuplit Antonio Lotharingiæ Duci. Vide autores quos supra.

PETRVS Aloysius, Alexãdri Farnesij (qui postea ad Pontificatum euectus, Pauli tertij nomine innotuit) filius, opera parentis Parmę & Placentiæ Principatũ consequutus, cùm immodico Placentinæ vrbis exornandæ studio, edixisset dirionis suæ Comitibus, cæteraq; nobilitati, in eam vsq; diem in villis suis castellisve agere assuetis, vt Placentiam domicilium suum transferrent: agrẽ id illis ferentibus (vt pote qui sub Pontificum imperio, summæ semper libertati assueuerant) nonnullos non infimæ autoritatis, qui imperium suũ detrectabant, exilio multauit, bonãq; eorũ fisco adiudicauit. Qua occasione irritatis nobilium animis, illorum coniuratione circũuentus, in arce Placentina multis vulneribus obruncatur: mortuũque corpus in publicum protrahẽtũ, cõcurso plebis fœdẽ discerpitur, anno nostræ salutis 1547.

HIERONIMA Ursina, Romanę castitatis matrona, vni cùmq; virtutis omnis exemplar, Petro Aloysio nupsit, Alexandri Farnesij (qui postea Pontifex creatus, Pauli Tertij nomen adsciuit; filio: cui præter Victoriã filiam, Vrbiniatum Duci iam elocata, quatuor liberos mares peperit, totidem ætatis nostræ lumina: quorũ duos hodie omni disciplinarum genere ornatissimos, rarissimo exemplo, in Cardinaliũ ordinem videmus cooptatos, Alexandrũ nimirum, & Raynutiũ Farnesios, ambos amplissimo legatorum, munere, illum apud Auenionenses, hunc in Flaminia fungẽtes. E reliquis duobus, Octãuius Parmẽsiũ Dux, militaris gloria imprimis illustris, & Caroli quinti gener, remotissimos orbis Christiani angulos nominis sui splendore impleuit. Horatius verõ Castri Dux, generosi animi iuuenis, & in adẽndis periculis prorsus intrepidus, hoc ipso anno incredibili apparatu, Henrici Regis filiã cõiugẽ sibi adsciuit: nemini fortitudinis gloria cessurus, nisi nimia hominis virtus, ad manifesta pericula incautius impulsus, præmatura nece eũ nobis præripuisset.

HENRICVS Albretius illustrissimus Nauarrorū Rex, Francisci Valesij Regis Christianissimi fidus belli comes, eique semper intimus fuit: cum quo etiam aduersus Cæsarianos ad Papiam strenuè dimicans, captus est. Hic literas, literatosque semper impensè coluit: Margaritam principem omnium longè illustrissimam, prædicti Regis Valesij sororem vxorem accepit: ex qua filiam vnicā suscepit inclytam nobilissimi, simul ac magnanimi Vindocinensium Ducis vxorem.

MARGARITA Heroinarum omnium in toto orbe facile Princeps, pietate ac doctrina præ cæteris omnibus celebris, Francisci Valesij soror illustrissima, primùm nupsit Alenconio Duci, ex quo nullos peperit liberos: post cuius obitum nupsit secundò, ac in virum accepit illustrissimum Regem prædictum, Henricum Albretium: cui splendidissimam forma ac moribus filiam peperit, nomine Ianam: quæ in coniugem data est clarissimo, simul ac humanissimo Vindocinesiu Duci. Migravit autem Heroïna Margarita ex hac in alteram quam præoptabat vitam, anno Domini 1549. Vide Chro. Fran. Cæterùm, vt de eadem Margarita hoc vnum addam, quisquis sanè, huius Margaritæ seu perlustris vnionis splendorem tentat animo perlustrare, atque oculis, etiam si perspicacissimis, assequi, eadem certè opera diductis ciliis in splendidissimum, simulac ardentissimum solem resecta ac illæsa acie contendat.

AENOBARBUS, vulgò Barbarossa vocatus, Rex Algerij, Christiana matre natus, à pueritia per inopiam vrgentem apud Hispanos importandis venùm caseolis, aliisque id genus opsoniis victum sibi quarere coactus est. Ex hoc Pirata factus, non mediocriter rem auxit: comparatq; perditissimorum hominum manu, per vim ac insidias, Algerij in Mauritania Regnum occupavit. Mox Turcarum Principi foedere iunctus, maritima prælia feliciter gessit. Hispanias infestavit, Tuneti Regem sedibus expulit: qui tamen paulò pòst à Carolo Augusto v. est restitutus: neq; enim tanta erat Aenobarbi Piratæ potentia, vt Imperatori obsistere posset. Eius etenim potentia soli Turcarum adminiculo nitebatur. Vide Paulum Iouium & Gazzo.

MVLEASEM suo Tuneti Regno per Barbarossam expulsus, mox per Carolū Cæsarem v. fuit restitutus, anno 1535. Qui anno deinde 1541. huius Muleasem fretus auxilijs, Barbarossam Algerij Principatu frustra deturbare conatus est, traiecto eam in spem Libyco mari, & ciuitate cincta obsidione. At oborta statim tempestate, imbris densis, & continuis, & ventis colluctantibus, Algeriani occasione arrepta, & fauenti sydere adiuti, eruperunt impetu magno, castrâq; Cæsaris assiduis iactata calamitatibus, frigore, siti, & fame debilitata, & pluuiarum inundationibus stagnantia diripuerunt, Cæsare ab obsidione depulso non citra insignem iacturam, cum rerum, tum Illustrium hominum, Ducum exercitus, strenuorumq; militum, & instructissimæ classis. Tâta verò, & tam infesta Cæsari tempestas sæuiit eodem anno circa principium Octobris. Vide Gaz. & Iouium.

FRANCISCVS Francisci Regis filius primogenitus, natus anno D. 1517. Franciæ Delphinus indole verè regia, & præsumptis à natura virtutis omnis heroicæ egregiis principiis artium (quæ liberalem Principem decent) præcipuè verò militaris disciplinæ studiosissimus, spè de se dedit mirabilem. Sed dum contra hostilia Cæsaris arma Marsiliam versus, expeditionem parat, Lugduni obiter confidens, veneno necatus est à Sebastiano quodam Montis Cuculli Comite, qui compræhensus, veneficiûmq; non diffessus, neq; sceleris confcios, pœnas luit, in quatuor partes membratim helcariis equis distractus. Hic Princeps ad hunc modum veneno intus cruciante malè affectus, ardore tamen aduèdi ad Prouincialia bella patris, vix Turnonè perlatus, magno omnium mœrore expiravit, anno suæ ætatis 20. mense Augusti, 1536. Vide Chro. Fran. & Paulum Iouium.

CAROLVS Aureliæ Dux, Regalium liberorû ex Francisco Franc. Rege natu minimus, adolescens fuit perhumanus, liberalis, & magnanimus, præbito iam de se heroicæ magnanimitatis exemplo, in expugnatione Iudij, oppressione Arluni, Viretonij, ac Luxemburgi, omniumque locorum, castrorum, & arcium circum circa inualione, munimento, confirmatione, præsidio, & comæatu. Anno 1542. Bellicosissimus hic Regis filius, in florentissimo dilectæ iuuentutis decore, acutissima febre præproperè extinctus est anno 1545. Vide vt supra.

MAGDALENA Francisci Valesij filia, Iacobo Scotia Regi vxor data est, celebratis Lutetię Parisiorum nuptiis, Regalis luxus apparatu, triumphis, & concursibus hippodromicis, & magna vi nummorum per populum sparsa, idque anno nostrę salutis 1536. Postea modico tempore, diem in Scotia clausit.

MARGARETA Francisci Christianis. Franc. Regis filia, & supra memoratę Magdalenes soror, Dux inclyta Biturigum Princeps est, ac Heroina prudentissima, atque castissima, ad cõ virtutis amans, vt omni modo, bonis ac literatis faueat, ipsa etiam & literis, & virtutibus, & moribus qui talem tanti Regis filiam deceant, ac præsertim pietate, maximè commendata. Vt citra controuersiam inter omnes Galliarum Principes fœminas excellere prædicetur.

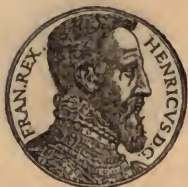
ALPHONSVS Daualus, Vuasti Marchio ex nobilissima Comitum Aquinatum familia ortus, literis & armis à pueritia exercitus, post mortuum in Prouincia Narbon. Ant. Læuam, Cæsarianæ militiæ in Italia Dux creatus, & Imp. Legatus anno 1536. Cafalium, primam Montisferrati urbem à D. Buriano Gallo captam, mirabili celeritate intra biduum illuc quasi peruolans recuperauit. Anno deinde sequenti, multis & magnis rebus gestis suam in rebus bellicis strenuitatem comprobauit. Reparatisque viribus Albam, Carmanolium, Cherium, Montemcalerium, omnemque circa regionem vastans cepit, Pignerolio etiam, ac Taurino obsessis. Verùm adueniens Delphinus Franciæ omnia rursus victor recepit, ipsùmque Marchionem longè repulit. Expugnata deinde Montisdiuisi ciuitate munitissima, necnon Saluiliano, & Salutio, aliisque locis, dum Carinianum victus comteatu instruere molitur, fortunam expertus est admodum sinistram. Nam sub Cerisolorum ignobili pago Franco rû virtute, & auspiciis, Francisçi Borbonij Anguiani, acie profligata, & maxima suorum parte cæsa, victus, & in fugam versus est anno 1544. Denique post certas pacis condiciones inter Regem Francorum, & Imperatorem confirmatas, decessit vir maximi animi Alphonfus Daualus, anno 1546. mensè Martio. Vide Gazium.

MARIA Tarraconensis, seu Aragonia, Alphonfi Dauali Vuastensis Marchionis vxor, forma eleganti, nec minori gratia fuit. Verùm prudētia longè magis excelluit. Heroïna pudicissima virum fecit pulchra prole parentem, liberis vtriusque sexus eductis, quibus etiam maturè pater viuens prouisum voluit. Vide vt supra.

HENRICVS octauus, Angliæ Rex, patri Henrico septimo successit in Regno, anno Christi 1510. Qui traiecit in Galliam exercitu, Neruiorum urbem Tornacum certis conditionibus recepit: quam quinque post annis Francisco Valesio Regi restituit, pactus filia suæ Mariæ connubium, cum Francisco Franciæ Delphino. Postea verò anno 1520. in Galliam reuersus visendi gratia Regis Francisci, pacem cum eo firmavit. Tragœdias verò turbulentissimas quas excitauit, quasque sauitias exercuit, & in Clerum, & in suas vxores, nunc commemorare non libet: qui fusius hæc videre volet, legat Iouij primum, & secundum tomum, & Supplementum Chronicorum. Regnavit annos 36. & mortuus est anno 1546.

EDVARDVS sextus Angliæ Rex supradicti Henrici filius, annos natus octo patri successit, anno mundi 5508. & à Christo nato 1546. Hic puer fuisse dicitur (quantum tulit ætas) multum eruditus, ac pius: pacis amantissimus, & animo ad tranquillitatem inclinato. Bononiam maritimam Henrico 2. Regi Franciæ reddidit, per annos quinque prius occupatam à patre Henrico octauo. Inter eos denique post grauissima bella de pace conuentum est, iis legibus, vt odiorum veterum inter Gallos, & Britannos perpetua fieret amnestia: idque omnium Magnatum consensu, & populi diutinorum bellorum vtrinque pertaxi. Quæ sanè pax, & concordia omnibus fuit quàm gratissima. Vide Chronica Franciæ & Iouium.

HENRICVS secundus anno 1547. die suo natali Martij vltimo, in regno Franciæ successit patri Francisco Valesio. Sequenti deinde anno, Scotis veteris iure amicitie fœderatis aduersus infestantes Anglos suppetias tulit, hostilémq; exercitum fudit, fœdus cum Eluetijs iam olim à patre initum denuo confirmauit, ac amplificauit. Deinde, arte viribus, & impetu Bononiã maritimam ab Anglis occupatam adgressus est, captis omnibus quæ circumstabant arcibus: sic vt Anglorum Regem ad pacem impulerit, dimissa Bononia. Postea verò multorũ precibus allectus Principum Germanorum, qui pro sua libertate vindicanda ipsius opem implorabant: cum eis fœdus iniit: & in Germaniam ipse Rex cum apparatissimo exercitu profectus est: & inter eundem Metas nobilissimam Lotharingiæ ciuitatem sibi subdidit. Redeundo autem Danuillarium, Iuodium, Montemedium, & alia plæraq; oppida, & castella expugnauit, in quibus erat tutissimum hostibus profugium. Interim cum Rege rediit in gratiam Iulius tertius Pont. Max. Idem Rex Mirandulã tutatus est, Parmam stabiliiuit, Senas, expulsis Hispanis, antiquæ restituit libertati. Dum hæc in Italia geruntur: Cæsar qui prudenter retro cesserat, resumptis spiritibus, ad obsidionem Metarum (quas prouidus Rex valētissimo strenuorum Ducum, Equitum, ac Militum præsidio firmarat) reuersus est cum 100000. armatorum, vel amplius. Sed Gallorum virtute recedere iterum coactus est, re infecta, multis suorum ferro, fame, & frigore amissis.

CATHARINA de Medicis, Henrici Regis cõiunx, virtutibus, morum integritate, ac pietate sic excellit, vt tantũ in Heroïna encomion vix cuiquam credibile videatur. Propter quod populis honorata, Principibus grata, Regi suo viro supra modũ est dilecta, quem sex liberorum patrẽ in cõiugalis testimonium amoris iam effecit.

ANTONIVS Borbonius Dux Vindocinensis inclytus Christ. Franc. Regis in Belgica legatus anno 1542. Turnæam arcem vi expugnatam solo æquavit. Ducem Riviū Atrebatī Gubernatorē fugavit, captis plærīsq; arcibus, & castellis intra Atrebatensium fines. Anno mox 1543. Insularium, & Bapalmam quantumlibet valido propugnaretur præsidio, simūlq; alia quædam munitissima loca subegit, eaque ad tollendum belli nidum, funditus diruit. Anno hinc 1552. cū intellexisset Dux vigilantissimus supra memoratum Heroa Riviū Imperatoris vices gerentem satagere ne Morinorum ciuitas annonæ, & cibariorum comætu in strueretur, comparata ad hoc impediendum numerosa Flandrorum Belgatum expeditione, illi mox occurrit: vbi cæsis quàm plurimis, nonnullisq; captiuis: eodem momento Castellum Comitum vi cæpit. maximum obstaculum hostibus futurum. Regisq; imperio id ipsum subdidit. Sequenti mense Decembri Hedino per Legatum Riuium expugnato, repentè fortissimus Heros tanto impetu, ac ardore adcurrit: vt intra breue temporis spatium in pristinum statū restituerit. Deniq; inuictus hic, & inclytus Princeps egregios conatus suos tantis animis, prudentia, & strenuitate persequitur adhuc nobis superstes: vt immensæ sublimitatis maiorem in dies spem ostendat.

IOANNA d'Albret Regis Navarrae, & clarissimæ Principis illius Margaretae Regiæ sororis filia vnica, Moliniis incredibili nobilium & popularium applausu nupsit supradiçto illustrissimo Duci Vindocinensi. Porro ea nulla ex parte à tantis, talibusque parentibus degenerat: quin protinus æmulatur moribus, ac virtutibus planè Regiis, & summo amore literarum, ac virtutum, quibus ipsa etiam est ornatissima.

IN EFFIGIEM CHRI-
STIANISSIMI FRAN-
CORVM REGIS, HEN-
RICI SECVNDI.

MS
9

*Illud honorandum populo, magnisque timendum,
Et cui iure subest Gallia tota, caput:
Henrici est Regis, rationis Regia, cui plus
Quàm lingua est cerebri: mentis imago nota est.*

INDEX SECVNDAE PAR-
tis huius operis, ordine alphabe-
tico digestus.

95

<i>Bismarus</i>	<i>Alexius Angelus</i> 170	<i>Archelaus Herodis</i>
<i>Imp. 116</i>	<i>Alexius</i> 164	<i>Afcalonitæ filius</i> 4
<i>Adolfus Im</i>	<i>Alexius minor</i> 170	<i>Arnulfus Imp.</i> 135
<i>per. 176</i>	<i>Amalafuntha</i> 101	<i>Arria Fadilla</i> 32
<i>Aelia Petina</i> 18	<i>Amurates primus</i> 186	<i>Ariadna</i> 22
<i>Aelius Adrianus pa-</i>	<i>Amurates fecūdus</i> 196	<i>Arriçidia</i> 33
<i>ter Adriani Imp. 37</i>	<i>Andreas Doria</i> 229	<i>Aulus Vitellius Im.</i> 30
<i>Aelius Adrian. Im. 38</i>	<i>Andreas Barbat.</i> 202	<i>Aurelius Quintill.</i> 74
<i>Aemilia Lepida</i> 16	<i>Andronicus maior</i> 178	<i>Aurelius Fulvius</i> 39
<i>Aemilianus Imp.</i> 56	<i>Andronicus Comnenus</i>	<i>Aurelius Probus Im-</i>
<i>Aemilianus tyran.</i> 68	168	<i>per.</i> 77
<i>Agnes</i> 153	<i>Andronicus minor</i> 178	<i>Aurelianus Imp.</i> 75
<i>Agrippa minor</i> 14	<i>Anna vxor Caroli oc-</i>	<i>Aureolus</i> 63
<i>Agrippina Claud. Cef.</i>	<i>taui, & Lodonici</i>	<i>Athalaricus</i> 101
<i>vxor</i> 21	<i>duodecimi</i> 218	<i>Attila</i> 93
<i>Agrippina Tiberij Im-</i>	<i>Anna Hūgarie Regis</i>	B <i>Aiazetes primus</i>
<i>per. vxor</i> 6	<i>filia, ac Ferdinandi</i>	290
<i>Agrippina Germanici</i>	<i>vxor</i> 225	<i>Biazetes fecūd. 206</i>
<i>vxor</i> 11	<i>Anna vxor Caroli octa-</i>	<i>Balduinus filius Rober-</i>
<i>Albertus Imp. filius Ro-</i>	<i>ui, Franc. Regis</i> 210	<i>ti</i> 174
<i>dolfi</i> 179	<i>Anastafius dictus Ar-</i>	<i>Balduinus Flandrie Co-</i>
<i>Albertus Dux Au-</i>	<i>temius Imp.</i> 118	<i>mes</i> 171
<i>stria, Imp.</i> 194	<i>Annia Fauſtina</i> 40	<i>Balduinus Rex Ieru-</i>
<i>Albia Terentia</i> 27	<i>Annius Tacitus Im.</i> 76	<i>salem</i> 160
<i>Alexander Tartagi-</i>	<i>Annius Verus</i> 41	<i>Baliſta</i> 67
<i>nus</i> 202	<i>Antinous</i> 38	<i>Barbaroffa</i> 245
<i>Alexander de Medi-</i>	<i>Antonia</i> 20	<i>Bartolomeus Coleo</i> 199
<i>cis</i> 233	<i>Antonia minor</i> 15	<i>Bartolomeus Socinus</i>
<i>Alexander Imp.</i> 137	<i>Antonius de Lena</i> 228	215
<i>Alexander ſextus, Pon-</i>	<i>Antonius Borbonius,</i>	<i>Baſilius Macedo</i> 130
<i>tifex</i> 211	<i>Vindocineſium Dux</i>	<i>Baſilius & Coſtantinus</i>
<i>Alfonſus Daual.</i> 244	247	<i>fratres</i> 146
<i>Alexius Comnenus</i> 161	<i>Arcadius Imp.</i> 92	<i>Beatrix Portugallie</i>

I N D E X.

Regis filia	226	Carolus Pulcher	183	Clodoueus Dagoberti fi-	
Beatricina	195	Catharina de Medicis,		lius	111
Berengarius Imp. pri-		Regina Frã.	246	Clodoueus tertius	114
mus	136	Catharina soror Caroli		Clotarius septimus, Rex	
<u>Berengarius 2. Imp.</u>	136	quinti Imp.	232	Franc.	104
<u>Berengarius 3. Imp.</u>	139	Celsus	72	Clotarius Chilperici fi-	
Bona	208	Censorinus	73	lius	107
C Adiga seu Tadi-		Cesonia	13	Clotarius Clodouei secun-	
ga	109	Cherebertus	104	di filius	113
C. Cesar Caligula	12	Childebertus filius Clo-		Clotarius quartus	119
Caiphaz	7	douei	102	Cn. Domitius Enoarbus	
Calixtus 2. Papa	200	Childebertus 2.	117	21	
Caloioannes	161	Childericus secundus	113	Cocceius Nerua Imp.	35
Canis Scaliger	182	Childericus Merouei fi-		Conradus Imp.	138
Carolus Dux Borbonius		lius	96	Conradus Francus, Im-	
228		Childericus tertius	121	perat. secund.	149
Carolus quintus, Imp.		Chilpericus frater Che-		Conradus 3. Imper.	163
222		reberti	107	Constans	85
Carolus 8. Rex Frã.	210	Chilpericus secundus	119	Costans filius Heraclij	
Carolus Simplex	134	Christiernus, Rex Da-		112	
Carolus Martellus	120	nie	224	Costantina	106
Carulus grossus seu Graf-		Christierna	239	Costantinus magnus	83
sus Imper.	133	Criades	59	Costantinus minor	84
Carolus sextus	187	Crisclebes	192	Costantinus filius Con-	
Carolus Mag. Imp.	126	Claudia vxor Francisci		stantis	112
Carolus quartus Boe-		Vales. Frã. Reg.	221	Costantinus quintus	122
mus, Imp.	181	Claudius Domitius Ne-		Constantinus Leonis fi-	
Carinus	78	ro	22	lius	137
Carolus septimus Franc.		Cl. Tiberius Tiberij Ce-		Costantinus 6. Imp.	123
Rex	197	saris pater	5	Costantinus Ducas.	157
Carolus Dux Sabaudie		Cl. Tiberius Nero tertius		Constantinus Monoma-	
nonus	226	Ro. Imper.	6	chus	154
Carolus Caluus Imp.	131	Claudius Imp. quint.	16	Constantinus vij. Manue-	
Carus Imp.	77	Clemens septimus Papa		lis fil. Imper. Costan-	
Carolus Aurelianensium		227		tinopolitanus	198
Dux	242	Clodius Balbinus seu Al-		Constantia	82
Carolus 5. Frã. Rex	187	binus nmp.	53	Constantius	85
Carolus Burgüdie Dux		Clodio	95	Constans Clorus, & Ga-	
199		Clodoneus primus	102	lerius Max. Imp.	80

I N D E X.

Cosmus Medices	<u>233</u>	Fla. Vale. Leo Imperator	<u>98</u>	Gratianus Imp.	<u>90</u>
Crispina	<u>45</u>	Flau. Clau. Iulianus Imperator	<u>87</u>	Hælena mater Constantini magni	<u>80</u>
D Agobertus	<u>111</u>	Fla. Vespasianus Imp.	<u>32</u>	Helconora vxor Friderici Imp.	<u>203</u>
Dagobertus secundus	<u>117</u>	Fla. Domitianus Imp.	<u>34</u>	Henricus 1. Imp.	<u>138</u>
Dantes Aligerus	<u>182</u>	Fla. Claudius Imp.	<u>74</u>	Henricus 2. Imp.	<u>148</u>
Decentius	<u>86</u>	Florianus Imp.	<u>76</u>	Hæricus 1. Re. Fræ.	<u>150</u>
Decius Imp.	<u>54</u>	Franc. Sfortia secundus	<u>239</u>	Hæric. 3. Niger Im.	<u>153</u>
Didius Iulianus Imperator	<u>47</u>	Fræcisus Valefius Fræ. Rex	<u>221</u>	Henricus 4. Imp.	<u>156</u>
Diocletianus Imp.	<u>79</u>	Franciscus Valefius Fran. Rex	<u>234</u>	Henricus 5. Imp.	<u>156</u>
Dominica	<u>89</u>	Franc. Sfortia	<u>238</u>	Henricus Lucem.	<u>179</u>
Domitia Longina	<u>34</u>	Franciscus Petrarca	<u>188</u>	Henricus Friderici Imper. filius	<u>165</u>
Domitia Paulina	<u>37</u>	Fridericus Dux Austria Imp.	<u>203</u>	Henricus Imp. Constantinopolitanus	<u>171</u>
Domitia Caluilla mater Antonini Philofophi Imp.	<u>41</u>	Fridericus 1. Imp.	<u>165</u>	Henricus d' Albret Nauarra Rex	<u>240</u>
Domitia Caluilla vxor L. Ceionij	<u>43</u>	Frideric. 2. Imp.	<u>172</u>	Henricus octauus Angliæ Rex	<u>245</u>
Drusilla	<u>19</u>	Galeatius Maria Sfortia	<u>205</u>	Hæricus secundus, Rex Franc.	<u>246</u>
Drusus pater Claudij Cesaris	<u>15</u>	Galeria	<u>30</u>	Henricus secundus Rex Franc. iterum	<u>248</u>
E Doardus sextus, Angliæ Rex	<u>245</u>	Gallienus Imp.	<u>57</u>	Heraclius Imp.	<u>108</u>
Eudocia Imp.	<u>158</u>	Genfericus	<u>24</u>	Heraclius Conflan.	<u>110</u>
Eudoxia Theod. vx.	<u>93</u>	Germanicus, Cesaris Caligule pater	<u>11</u>	Heraclionas	<u>110</u>
F Aramundus	<u>95</u>	Gisla, seu Gifela	<u>149</u>	Hercules Estensis	<u>230</u>
Fausta	<u>83</u>	Glaphyra	<u>4</u>	Herennianus	<u>71</u>
Faustina	<u>42</u>	Gordianus Imp.	<u>52</u>	Herodes Odenati	<u>66</u>
Felix	<u>19</u>	Gordianus minor Imp.	<u>53</u>	Herodias	<u>8</u>
Ferdinandus Castelle & Hungariæ Rex	<u>225</u>	Gotfridus magnidentis	<u>151</u>	Herodes Antipas	<u>8</u>
Flacilla	<u>91</u>	Gotfridus Bolionius	<u>100</u>	Herodes Agrippa	<u>14</u>
Flauia Domicilla	<u>32</u>	Honorius	<u>92</u>	Hieronima Vrsina	<u>239</u>
Flauia Titiana	<u>46</u>	Hugo Capetus	<u>147</u>	Hildegrandis	<u>126</u>
Fla. Vale. Anastasius Imp.	<u>100</u>	Isafon		Honorius	<u>92</u>

I N D E X.

I ason Magnus <u>215</u>	Pij Fran.Reg <u>127</u>	Liuis Horestilla <u>13</u>
Iesus Christus natus <u>3</u>	Iulia nouerca Caracal- le <u>49</u>	Liuis Medullina <u>17</u>
Iesus Christus resur- gens <u>9</u>	Iulius secundus, Ponti- fex <u>219</u>	Lodouicus Balbus Im- perator <u>132</u>
Ingenius <u>62</u>	Iulius tertius, Papa 237	Lodouicus Bauariae Dux Imp. <u>181</u>
Innocentius octauus 209	Iulius Maximinus Im- per. <u>52</u>	Ludouicus duodecimus 218
Ioanna Ferdinandi Hi- spanie Regis filia 217	Iunia Claudilla, Cali- gule vxor <u>12</u>	Ludouicus & Carloma- nus fratres <u>132</u>
Ioanna d' Albret <u>247</u>	Iustinianus primus <u>103</u>	Ludouicus Nihili <u>133</u>
Ioannes Maria Medio. Dux v. <u>189</u>	Iustinianus secundus Imp. <u>115</u>	Ludouicus Lotarij fi- lius <u>142</u>
Ioannes Boccatus <u>188</u>	Iustinus Imp. <u>100</u>	Ludouicus Caroli septi- mi filius <u>197</u>
Ioannes Galeatus <u>189</u>	Iustinus minor, Imper. 105	Ludouicus octauus Phi- lippi Fran.Regis fi- lius <u>166</u>
Ioannes Calabriae & Lo- taringie Dux <u>204</u>	Iuuianus seu Iouianus Imp. <u>87</u>	Ludouic. Hutinus <u>177</u>
Ioannes Manuelis fi- lius <u>198</u>	L epida Domitia 20	Ludouicus Pius Imper- rator <u>127</u>
Ioannes Zimifces <u>143</u>	Lepida <u>26</u>	Ludouicus quartus <u>141</u>
Ioannes Paleologus <u>185</u>	Leontius Imp. <u>115</u>	Ludouicus Imp. <u>129</u>
Ioannes Maria <u>208</u>	Libussa <u>167</u>	Ludouicus minor <u>162</u>
Ioannes Iacobus Tri- uulsius <u>216</u>	Licinius <u>82</u>	Ludouicus Sfortia <u>213</u>
Iole filia Ioannis Regis Ierusalem <u>172</u>	Licinius minor <u>84</u>	Ludouicus Crassus <u>162</u>
Irene <u>123</u>	Leo maior <u>98</u>	Lodouicus Imper. filius Arnolphi <u>135</u>
Ifacius Comnenus <u>157</u>	Leo iunior <u>98</u>	Lollia Paulina <u>13</u>
Ifabella Caroli quinti vxor <u>222</u>	Leo Isaurus Imp. <u>118</u>	Lollianus <u>60</u>
Ifabella, seu Elisabet, Caroli quinti, Imp. soror <u>224</u>	Leo decimus Pontifex 220	Laurentius Medices 209
Ifacius Angelus <u>168</u>	Leo quartus <u>122</u>	Lotarius Imp. <u>129</u>
Iudas Iscariotes <u>10</u>	Leo Armenius Imp. 125	Lotarius Fra. Rex <u>142</u>
Iudith vxor Ludouici	Leo filius Basilij <u>130</u>	Lotarius secundus, Im- perator <u>163</u>
	Leonora Franc. Valesij vxor <u>234</u>	Lucilla <u>44</u>
	Liuis Drusilla, Tibe- rij Imp. mater <u>5</u>	L. Annius Antoninus Verus <u>44</u>

I N D E X.

<i>L. An. Anto. Commodus Imp.</i>	<u>45</u>	<i>M.S. Otho Imp.</i>	<u>28</u>	<i>Michael Balbus Imper.</i>	
<i>L. Seionius Commodus</i>	<u>43</u>	<i>M. Vlpus Traianus Im per.</i>	<u>36</u>	<i>Michael Calaphates</i>	
<i>L. Otho pater Othonis Imp.</i>	<u>27</u>	<i>M. Iulius Philippus Imper.</i>	<u>54</u>	<i>Michael Curoplates Im per.</i>	<u>124</u>
<i>L. Septimius Seuerus Imper.</i>	<u>48</u>	<i>Margareta filia Maximiliani Imp.</i>	<u>214</u>	<i>Michael Theophili filius</i>	<u>128</u>
<i>L. Vitellius pater Vitellij Imp.</i>	<u>29</u>	<i>Margareta Maximiliani Im. filia, iteru</i>	<u>231</u>	<i>Michael filius Constantini Ducæ</i>	<u>159</u>
<i>Ludouica</i>	<u>231</u>	<i>Margareta Nauarræ Regina</i>	<u>240</u>	<i>Michael Paphlago</i>	<u>152</u>
M <i>Acrianus</i>	<u>64</u>	<i>Margareta filia Regis Francisci Valesii</i>	<u>243</u>	<i>Michael Paleologus</i>	<u>174</u>
<i>Macrianus minor</i>	<u>64</u>	<i>Maria Tarraconensis, seu Arago.</i>	<u>244</u>	<i>Michael senior</i>	<u>155</u>
<i>Meonius</i>	<u>66</u>	<i>Maria filia Caroli Burgundie Ducis</i>	<u>212</u>	<i>Mofes Turca</i>	<u>193</u>
<i>Magdalena Franc. Regis filia Scotiæ Regina</i>	<u>243</u>	<i>Maria Caroli quinti Imp. soror</i>	<u>232</u>	<i>Muleafem</i>	<u>241</u>
<i>Magnentius</i>	<u>86</u>	<i>Marius</i>	<u>62</u>	<i>Mummia Achaia</i>	<u>25</u>
<i>Mahometus pseudopropheta</i>	<u>109</u>	<i>Martianus Imp.</i>	<u>97</u>	N <i>atiuitas Iesu Christi</i>	<u>3</u>
<i>Mahometes L. hoc nomine Turc. Imp.</i>	<u>193</u>	<i>Maria Regis Aragoniæ filia</i>	<u>146</u>	<i>Nicephorus Imp.</i>	<u>124</u>
<i>Mahometus secundus Rex Turcarum</i>	<u>206</u>	<i>Martia Fulvia</i>	<u>33</u>	<i>Nicephorus Phocas</i>	<u>143</u>
<i>Mallia Scantilla</i>	<u>47</u>	<i>Martia</i>	<u>48</u>	<i>Nicephorus Botaniates</i>	
<i>Mammaea</i>	<u>51</u>	<i>Maxentius</i>	<u>81</u>	<i>Numerianus</i>	<u>78</u>
<i>Manuel</i>	<u>164</u>	<i>Maximianus Hercules</i>	<u>79</u>	O <i>denatus</i>	<u>65</u>
<i>Manuel Paleologi filius</i>	<u>185</u>	<i>Maximilianus filius Friderici Imperatoris</i>	<u>212</u>	<i>Odettus de Foix</i>	<u>227</u>
<i>Manuel Paleologi filij filius</i>	<u>198</u>	<i>Maximilianus Sfortia</i>	<u>213</u>	<i>Odo Fran. Rex</i>	<u>134</u>
<i>M. Antonin. Verus</i>	<u>42</u>	<i>Maximus Pupienus Imperat.</i>	<u>53</u>	<i>Opilius Macrimus Imperator</i>	<u>50</u>
<i>M. Aure. Antoninus Bassianus Caracalla, Imp.</i>	<u>49</u>	<i>Mauritius Imp.</i>	<u>106</u>	<i>Orchanes Othomanni filius</i>	<u>180</u>
<i>M. Aure. Heliogabalus Imp.</i>	<u>50</u>	<i>Melufina</i>	<u>151</u>	<i>Orchanes filius Cyrifcelebis</i>	<u>192</u>
<i>M. Aure. Alexander Seuerus Imp.</i>	<u>51</u>	<i>Meroueus</i>	<u>96</u>	<i>Oclania vxor Nero</i>	<u>22</u>
				<i>Othomannus</i>	<u>180</u>
				<i>Otho Henrici Imper. filius</i>	<u>139</u>
				<i>Otho</i>	<u>169</u>
					<u>Otho</u>

I N D E X.

Orho minor Imp.	144	Poppæa Sabina	23	Sergius Galba Imp.	Gal
Orho tertius, Imp.	146	Posthumus minor	60	ba pater	25
P aulus Apostolus	24	Posthumus	59	Sergius Galba Imp.	26
Paulus secundus, hoc no		P. Aelius Pertinax Im.		Sextilia	29
mine Papa	201		46	Seuerus	81
Paulus tertius Papa		Q Victus	65	Seuerus	88
	237	R egillianus	63	Sigismundus Rex Hun-	
Petronia	30	Renata	230	garia Imp.	194
Petrus Comes Altiſtoto		Renatus Dux Lotarin-		Sigismundus Malateſta	
renſis Imp. Coſt.	173	gie	204		207
Petrus Ludouicus Far-		Robertus Dux Baua-		Solimanus primus	186
neſius	239	ria, Imp.	191	Solimanus cum Roſſa	
Philibertus octauus Sa-		Rodulfus Comes Ha-		vxore	235
baudie Dux	214	ſpurgenſis Imp.	176	Sophi cum vxore	236
Philippinus Doria	229	Rodulfus Franc. Rex		Sixtus quartus, Papa	
Philippus hoc nomine			141		201
1. Franc. Rex	150	Romanus Conſtantini fi-		Statilia Meſſalina	23
Philippus S. Ludouici		lius	140	T Amberlanes	190
ſilius	175	Romanus Lecapenus		Tetricus	69
Philippus Archidux			140	Tetricus iunior	70
Auſtrie	217	Romanus Argiropilus		Theodora Iuſtiniани vx-	
Philippus Deodat.	166		145	xor	103
Philippus Pulcher	177	Romanus Diogenes	158	Theodora Zoes ſoror	
Philippus Longus	183	Robertus filius Hugo-			155
Philippus Maria	195	nis Capeti	147	Theodorus Triuulſius	
Philippus Imp.	169	Robertus Malateſta			216
Philippus Valeſius	184		207	Theodoricus primus	
Philippus Bardanes Im-		Robertus filius Petri Co-			114
perator	116	mitis Altiſtodore-		Theodoricus ſecundus	
Phocas	108	ſis	173		120
Pilatus	7	S abina	38	Theodoſius	91
Pius ſectidus Pap.	200	Salonina	57	Theodoſius Atramite-	
Pius tertius	219	S. Petrus Apoſtol.	24	nnus Imp.	118
Pipinus breuis	121	San. Ludouicus	175	Theodoſius minor	93
<u>Piſo</u>	68	Saturninus	69	Theophania	144
Plautia Herculanilla		Scanderbegus	196	Theophilus	128
	17	Selimus, ſeu Zelimus		Tiberius adopratus à	
Plotina	36		223	Iuſtino	105
				Timolaus	71
				Ti. Au	

I N D E X.

<i>Ti. Aur. Ful. Bo. Anto</i>	<i>Valentinianus Imp.</i>	<i>lus Imp.</i>	
<i>ninus Pius Imp.</i>	<i>40</i>	<i>Valentinianus frater</i>	<i>72</i>
<i>Titus Flavius Petro-</i>	<i>Gratiani</i>	<i>90</i>	<i>Victorinus</i>
<i>nus, pater Vespasia</i>	<i>Valentinianus Imp. Cō-</i>		<i>61</i>
<i>ni Imper.</i>	<i>stantij filius</i>	<i>97</i>	<i>Victorinus minor</i>
<i>Titus Tribunus Mau-</i>	<i>Valentinus filius Ale-</i>		<i>61</i>
<i>rorum</i>	<i>xandri quarti, Pon-</i>		<i>Volusianus</i>
<i>Titus Vespasianus Im-</i>	<i>tificis</i>	<i>211</i>	<i>Zeno Imperat.</i>
<i>per.</i>	<i>33</i>	<i>Valeria Messalina</i>	<i>18</i>
<i>Trebellianus</i>	<i>70</i>	<i>Valerianus Imp.</i>	<i>56</i>
V <i>Alasca</i>	<i>167</i>	<i>Venceslaus Imp.</i>	<i>191</i>
<i>Valenstyrā.</i>	<i>67</i>	<i>Vespasia Polla</i>	<i>31</i>
<i>Valens Imp.</i>	<i>82</i>	<i>Vibius seu Virius Gal</i>	

E I N I S.

D. D O M. S.

Promptuarium iconum insigniorum a seculo hominum, subjectis eorum vitis per compendium, ex probatissimis auctoribus desumptis. *Lugduni, apud Gulielmum Rouillium, 1553 ; 2 part. en un vol. in-4, mar. bleu, enc. de fil. à froid sur le dos et les plats, dent. int., dor., tr. dor. (Rel. mod.).*

PREMIER TIRAGE. — Ce recueil iconologique contient plus de 800 portraits, gravés sur bois, en médaillon, d'hommes et de femmes célèbres depuis Adam jusqu'à Jeanne d'Albret (1553), accompagnés d'un texte en latin. Le titre de la 1re partie porte la marque de Rouille ; le titre de la 2e, une vignette allégorique, et le verso du dernier feuillet, l'effigie du roi Henri II.

PREMIER TIRAGE

Ce beau livre, remarquablement imprimé, est orné de 824 médailles gravées sur bois par *Georges Réverdy*. C'est l'un des plus beaux livres illustrés du xvie siècle et il est précieux pour l'histoire de la gravure sur bois sous la Renaissance. « On y voit la gravure sur bois s'efforcer de lutter avec la taille-douce pour rendre le modelé des figures au moyen d'un travail de tailles souvent croisées. La fidélité des portraits des contemporains rend ce recueil précieux. Celui de « Madame Marguerite, sœur unique du Roy », à qui est dédié le livre, est un véritable chef-d'œuvre. On en peut dire autant de ceux de Henri II, de François Ier, de Jeanne d'Albret. » [Didot]

REG. EXEMPLAIRE.

